

Skupina KD in KD d. d.

Letno poročilo 2013

Kazalo

1. UVODNI DEL	5
1.1. Osebna izkaznica	5
1.1.1. Finančni poudarki.....	5
1.1.2. Upravni odbor KD.....	6
1.2. Organiziranost Skupine KD	6
1.3. Dejavnosti Skupine KD	8
1.3.1. Zavarovalništvo.....	8
1.3.2. Upravljanje investicijskih skladov	8
1.3.3. Kapitalske naložbe in nepremičnine	8
2. POSLOVNO POROČILO	9
2.1. Poročilo glavnega izvršnega direktorja KD	9
2.2. Poročilo upravnega odbora družbe KD o preveritvi letnega poročila družbe KD d. d. in Skupine KD za leto 2013 11	
2.3. Zgodilo se je v letu 2013	15
2.4. Strateške usmeritve Skupine KD	25
2.5. Delnice, dividende in lastniška struktura	27
2.5.1. Osnovni podatki o delnicah, dividendah in kapitalu	27
2.5.2. Gibanje vrednosti delnice	27
2.5.3. Lastniška struktura	28
2.5.4. Lastne delnice.....	29
2.6. Izjava o vodenju in upravljanju	30
2.6.1. Sistem upravljanja KD	30
2.6.2. Skupščina delničarjev KD d. d.	31
2.6.3. Organi vodenja in nadzora.....	31
2.6.3.1. Delovanje upravnega odbora.....	31
2.6.3.2. Predstavitve funkcij članov upravnega odbora v drugih poslovnih ali nadzornih organih.....	32
2.6.3.3. Lastniški deleži članov upravnega odbora	33
2.6.3.4. Komisije upravnega odbora	33
2.6.3.5. Pregled plačil članom organov upravnega odbora in vodstva v letu 2013	33
2.6.3.6. Revizija in sistem notranjih kontrol	34
2.6.3.7. Transparentnost poslovanja družbe	34
2.6.3.8. Vodenje in upravljanje povezanih družb	34
2.7. Analiza poslovanja	36

2.7.1.	Poslovanje Skupine KD v letu 2013	38
2.7.2.	Poslovanje družbe KD d. d. v letu 2013.....	48
2.8.	Upravljanje tveganj	49
2.8.1.	Ključni cilji učinkovitega sistema upravljanja tveganj:.....	49
2.8.2.	Proces integriranega sistema upravljanja tveganj	50
2.8.3.	Upravljanje tveganj na ravni Skupine KD.....	52
2.8.4.	Tveganja in ukrepi za njihovo zmanjševanje.....	52
2.8.5.	Finančna tveganja.....	52
2.8.6.	Tržno tveganje	53
2.8.7.	Kreditno tveganje (tveganje neplačila nasprotne stranke)	53
2.8.8.	Likvidnostno tveganje.....	53
2.8.9.	Zavarovalno tveganje	54
2.8.10.	Operativno tveganje	55
2.8.11.	Strateško tveganje	55
2.8.12.	Tveganje upravljanja s kapitalom	55
2.8.13.	Druga tveganja – tveganje ugleda.....	56
2.8.14.	Notranja revizija	56
2.9.	Zaposleni	56
2.9.1.	Zaposleni v Skupini KD	57
2.9.2.	Izobraževanje in razvoj zaposlenih	59
2.9.3.	Skrb za zaposlene.....	59
2.9.4.	Varstvo in zdravje pri delu, socialna varnost.....	59
2.10.	Raziskave in razvoj	60
2.11.	Družbena odgovornost Skupine KD	63
2.11.1.	Zaposleni	63
2.11.2.	Naravno okolje	64
2.11.3.	Družbeno okolje	64
2.11.4.	Kultura in izobraževanje	64
2.11.5.	Šport.....	65
2.11.6.	Humanitarna dejavnost.....	66
2.11.7.	KD Fundacija	67
3.	POSLOVANJE NAŠIH DEJAVNOSTI	69
3.1.	Zavarovalništvo	69
3.1.1.	Posebnosti slovenskega zavarovalnega trga v letu 2013	69

3.1.2.	Zavarovalništvo v Skupini KD	71
3.1.3.	Izzivi v letu 2014	72
3.1.4.	Družbe v diviziji	72
3.2.	Upravljanje investicijskih skladov v 2013	73
3.2.1.	Poglavitne dejavnosti in dosežki leta 2013	74
3.2.2.	Izzivi v letu 2014	75
3.2.3.	Podatki o investicijskih skladih Skupine KD na dan 31. decembra 2013	75
3.2.4.	Družbe v diviziji	76
3.3.	Lastne prodajne poti	77
3.3.1.	Prodaja	77
3.3.2.	Razvoj produktov	78
3.3.3.	Prodajna mreža v Skupini KD	78
3.3.4.	Družba na področju prodajnih poti	79
3.4.	Kapitalske naložbe in nepremičnine	79
3.4.1.	KD Kapital	79
3.4.2.	Podatki o družbi	80
3.4.3.	KD Kvart	80
3.4.4.	Šumijev Kvart	82
3.4.5.	Fontes group	82
3.4.6.	Gradnje inženiring	83
3.4.7.	DRI Naložbe	83
4.	RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE KD IN KD D. D.	84

1. UVODNI DEL

1.1. OSEBNA IZKAZNICA

Krovna družba: **KD, finančna družba, d. d.**

Skrajšano ime družbe: KD d. d.¹

Sedež: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1 582 67 00

Faks: +386 1 518 41 00

E-pošta: info@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-fd.si

Dejavnost: 64.200 – Dejavnost holdingov

Pravna oblika: delniška družba

Matična številka: 1572016000

Davčna številka: 44030428

Identifikacijska številka za DDV: SI44030428

Vpis v sodni register: Okrožno sodišče v Ljubljani, Srg. 2000/13887 z dne 30. 11. 2000, št. reg. vl. 1/33907/00

Osnovni kapital: 1.555.967,28 EUR

Število izdanih delnic: 186.436

Datum ustanovitve: 30. 11. 2000

1.1.1. Finančni poudarki

	Enota	KD d. d.	Skupina KD
Poslovni prihodki	tisoč EUR	8	374.298
Čisti poslovni izid	tisoč EUR	(1.475)	4.854
Sredstva	tisoč EUR	76.041	818.278
Lastniški kapital	tisoč EUR	40.466	75.337
Donosnost kapitala	%	(-3,6)	6,5
Knjigovodska vrednost delnice	EUR	234,18	298,33
Čisti poslovni izid na delnico	EUR	(8,54)	28,09

¹ V letnem poročilu so imena družb ali podjetij ob prvi omembi in ko je navedeno celo ali skrajšano uradno ime zapisana z oznakami organizacijskih oblik (npr. d. d.), v nadaljevanju besedila pa so oznake zaradi lažjega branja praviloma izpuščene.

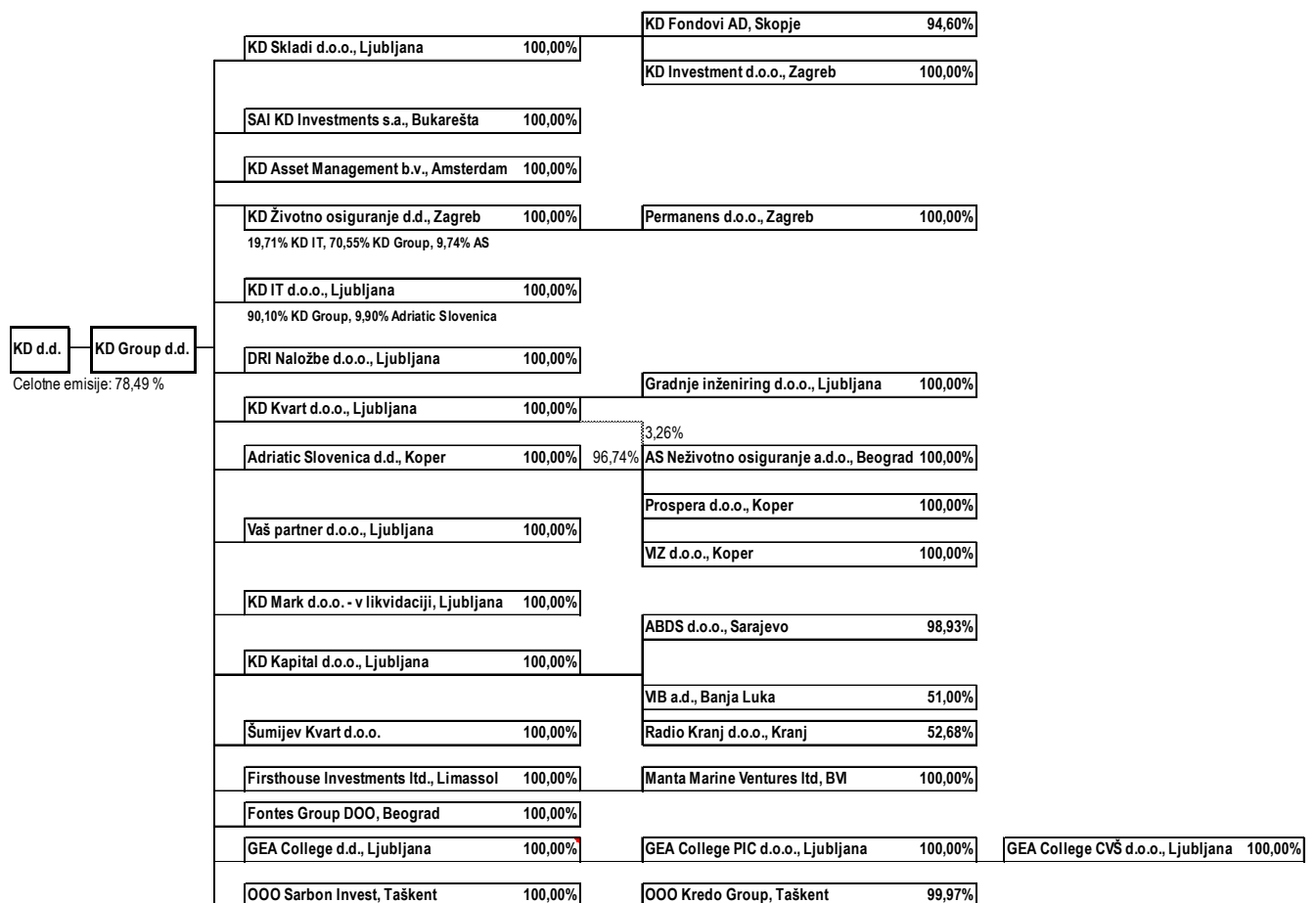

1.1.2. Upravni odbor KD

- **Milan Knežević**, predsednik upravnega odbora
- **Sergej Racman**, namestnik predsednika upravnega odbora
- **Mag. Matjaž Gantar**, član upravnega odbora in izvršni direktor
- **Aleksander Sekavčnik**, član upravnega odbora
- **Tomaž Butina**, član upravnega odbora

1.2. ORGANIZIRANOST SKUPINE KD

Organigram na 31. 12. 2013

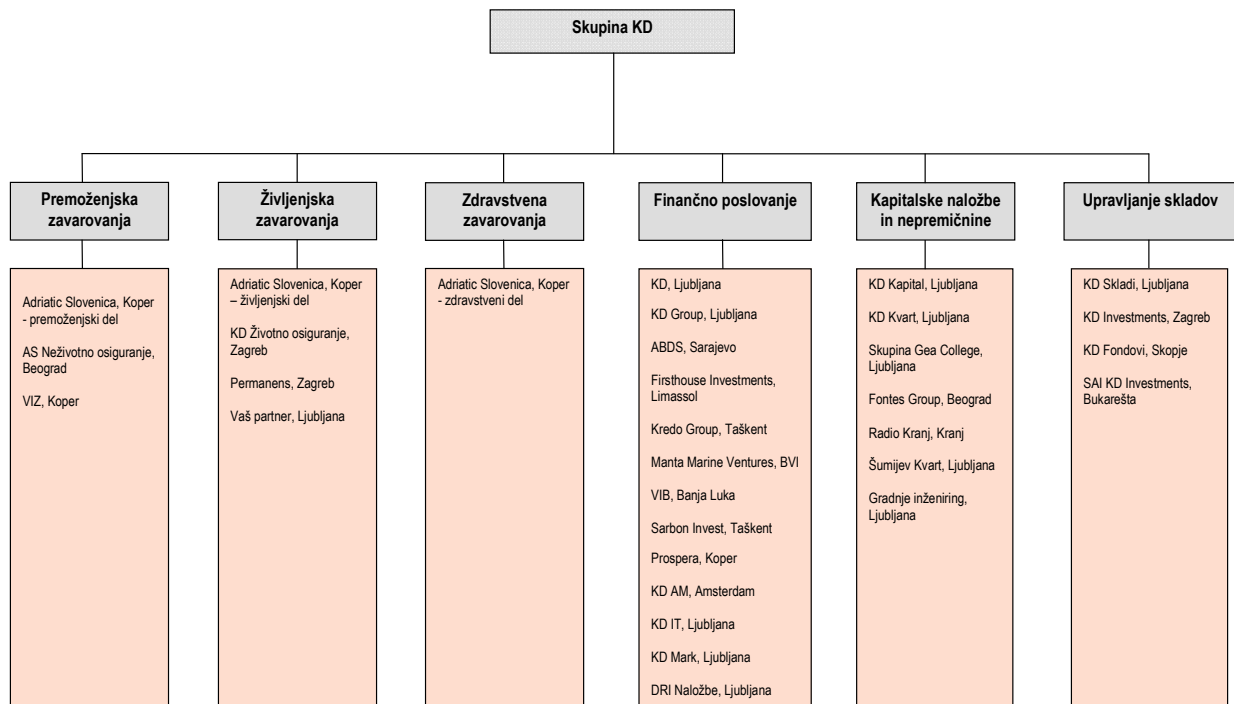

Pri lastniških deležih družb v Skupini KD je upoštevan lastniški delež, ki je v lasti podjetij Skupine KD, razen kjer je Skupina KD edini lastnik (tam se prištejejo tudi lastni deleži).

Pridružene družbe

Pridružene družbe	Delež lastništva
Slovenija	
Mlekarna Celeia d.o.o., Petrovče	25,99%
Nama d.d.	48,58%
Seaway Design d.o.o., Bled	47,50%
Tovarna olja Gea d.d., Slovenska Bistrica	26,67%
Žčnice Vogel Bohinj d.d.	45,10%
SRC d.o.o.	36,23%
Ciper	
Zellner Holdings Limited, Ciper	48,65%
Italija	
Seaway Technologies s.r.l., Monfalcone	47,50%

Korporativna struktura Skupine KD

1.3. DEJAVNOSTI SKUPINE KD

Skupina KD spada med največje poslovne skupine v Sloveniji. Posluje v naslednjih dejavnostih:

- zavarovalništvo,
- upravljanje investicijskih skladov,
- kapitalske naložbe in nepremičnine.

Glavna poslovna dejavnost matične družbe KD je upravljanje tržnih in netržnih naložb ter ustvarjanje finančnih donosov, skladnih s strukturo portfelja. Krovna družba odloča tudi o vseh pomembnejših strateških naložbah Skupine KD.

1.3.1. Zavarovalništvo

V letu 2013 je Skupina KD pričela z uresničitvijo zastavljenega cilja, da se oblikuje v zavarovalniški holding, odziven na zahtevne razmere na trgu, katerega ključna dejavnost bo zavarovalništvo, dopolnjeno z visoko kakovostnim upravljanjem premoženja in zavarovalnico Adriatic Slovenico kot nosilno družbo Skupine.

Prvi korak k uresničitvi zastavljenega cilja je bil opravljen, ko je bila sprejeta strateška odločitev, da Adriatic Slovenica kot kompozitna zavarovalnica prevzame dejavnost življenjskih zavarovanj zavarovalnice KD Življenje z namenom vzpostavljanja trdnih temeljev za učinkovito poslovanje in rast ter dvig kakovosti ponudbe prek sodobnih zavarovanj, storitev in prodajnih poti. Združevanje zavarovalnic se je izvedlo s statusno-pravnim postopkom oddelitve s prevzemom, po katerem je prevzemna družba (Adriatic Slovenica) prevzela oddeljeno premoženje prenosne družbe (KD Življenje). Formalno se je postopek zaključil z vpisom oddelitve s prevzemom v sodni register dne 1. 10. 2013.

Po tem datumu Adriatic Slovenica ostaja univerzalna zavarovalnica in trži življenjska ter premoženjska zavarovanja, vključno z zdravstvenimi zavarovanji. Življenjske zavarovalnice Skupine KD poslujejo na naslednjih trgih v tujini: na Hrvaškem kot samostojna zavarovalnica ter na Slovaškem, Portugalskem, Češkem in v Romuniji z izvajanjem čezmejnega poslovanja. Skupina trži premoženjska zavarovanja v Srbiji prek premoženjske zavarovalnice AS neživotno osiguranje, Beograd.

1.3.2. Upravljanje investicijskih skladov

Osnovna dejavnost družb za upravljanje v Skupini KD je upravljanje investicijskih skladov in premoženja dobro poučenih vlagateljev. Znotraj Skupine KD so na dan 31. 12. 2013 delovale štiri družbe za upravljanje, ki v regiji Jugovzhodne Evrope skupaj upravljajo 23 vzajemnih skladov. Družba za upravljanje KD Skladi, Ljubljana, je ena od vodilnih slovenskih družb za upravljanje in v letu 2013 po izboru revije Moje finance tudi najboljša slovenska družba za upravljanje. Konec leta 2013 je upravljala KD Krovni sklad s 14 podskladi. Zunaj Slovenije delujejo tri družbe za upravljanje, ki skupaj upravljajo devet investicijskih skladov, od tega pet vzajemnih skladov na Hrvaškem, enega v Romuniji in tri vzajemne sklade v Makedoniji.

1.3.3. Kapitalske naložbe in nepremičnine

Z družbo KD Kapital v Skupini KD upravljamo netržne naložbe, posamezne pomembne tržne naložbe in družbe za upravljanje in investicijske sklade, ki so nasledniki privatizacijskih skladov v Bosni in Hercegovini ter Republiki Srbski.

Nepremičninsko dejavnost v Skupini KD opravlja družba KD Kvart. Osnovna dejavnost družbe je gospodarjenje z nepremičninami in vodenje investicijskega inženiringa.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1. POROČILO GLAVNEGA IZVRŠNEGA DIREKTORJA KD

Leto 2013 je bilo za Skupino KD leto uresničevanja ključnih strateških ciljev, ki so bili postavljeni v letu 2012. Tako se bo Skupina preoblikovala iz finančnega v zavarovalniški holding, s ciljem postati ena vodilnih zavarovalniških skupin v Sloveniji in na območju Balkana z Adriatic Slovenico kot krovno družbo Skupine. Preoblikovana močna regijska zavarovalniška skupina bo inovativna institucija z vitko strukturo upravljanja, po drugi strani pa robustna finančna institucija, ki bo zagotavljala varnost zavarovancev in vlagateljev. Glavni vzvodi organizacijskega in finančnega prestrukturiranja bodo zniževanje kompleksnosti in optimiziranje produktnega portfelja, zaradi katerega pričakujemo dodatno rast prodaje na domačem in tujih trgih. Spremenjena organiziranost operativnih funkcij s centralizacijo skupnih služb bo prinesla učinkovitejše poslovanje ter izboljšanje kapitalске in finančne strukture, ki bo povečala robustnost skupine in bo podlaga za dolgoročno rast in razvoj.

V letu 2013, natančneje 1. oktobra 2013, je bil tako storjen pomemben korak k uresničitvi te strategiji, saj smo prenesli portfelj življenjskih zavarovanj zavarovalnice KD Življenje na Adriatic Slovenico. Tako smo zavarovalne posle obeh zavarovalnic združili pod eno streho. Zavarovanci Adriatica Slovenice imajo zdaj na voljo celotno in ugodnejšo zavarovalno ponudbo ter še dostopnejše storitve po vsej Sloveniji. V začetku leta 2014 pa je družba KD prejela odločbo Agencije za zavarovalni nadzor, s katero je le-ta ugotovila, da finančni konglomerat KD – AS preneha.

Matična družba KD je poslovno leto 2013 sklenila z negativnim poslovnim izidom v višini -1,5 milijona evrov, kar je 0,4 milijona evrov manj kot v letu 2012, ko je izguba znašala -1,9 milijona evrov. Na negativen rezultat v letu 2013 so v največji meri vplivali finančni odhodki iz naslova finančnih obveznosti.

Skupina KD je v letu 2013 poslovala s čistim dobičkom v višini +4,9 milijona evrov. Poslovni prihodki so leta 2013 znašali 374,3 milijona evrov in so se glede na leto 2012 znižali za 0,5 odstotka. Delež prihodkov iz zavarovalnih premij, ki so največji del prihodkov, je v strukturi prihodkov znašal 85 odstotkov in je upadel za 2 odstotni točki glede na leto 2012. Vrednost celotnih sredstev je ob koncu leta 2013 znašala 818,3 milijona evrov, kar je 2 odstotka več kot konec leta 2012, kapital pa je ob koncu leta 2013 znašal 75,3 milijona evrov oziroma 1 odstotek več kot konec leta 2012. Skupina KD se je v letu 2013 razdolžila za 21,6 milijona evrov oziroma za 15 odstotkov glede na konec leta 2012 in tako svojo zadolženost znižala iz 140,9 milijona evrov na 119,3 milijona evrov. Večji del finančnih obveznosti je dolgoročnih in zapadejo leta 2015.

Zavarovalništvo

V Skupini KD so zavarovalnice v letu 2013 intenzivno širile in bogatile svojo ponudbo, poudarek je bil na povečanju dostopnosti zavarovanj prek uporabe novih tehnologij, ter razvijale nova specializirana zavarovanja za posamezne ciljne skupine. S tem so v središče svojega delovanja še bolj postavile potrebe svojih strank. Ključna sprememba na področju zavarovalništva je bila združitev vse zavarovalniške dejavnosti v Adriaticu Slovenici.

Tržni delež Adriatic Slovenice je v letu 2013 znašal 15,6 odstotka, kar je za 2,5 odstotni točki več v primerjavi z letom 2012. Adriatic Slovenica je zaradi prevzema portfelja življenjskih zavarovanj sestrške družbe KD Življenje v letu 2013 povišala tržni delež življenjskih zavarovanj, ki je v letu 2013 znašal 10,5 odstotka. Tržni delež premoženjskih zavarovanj Adriatica Slovenice je bil v letu 2013 na nivoju 17,5 odstotka, kar je za 0,1 odstotno točko manj v primerjavi z letom 2012.

Zavarovalnica je v letu 2013 povišala zavarovalno premijo za 13,7 odstotkov, vendar je največji delež porasta odpadel na povišanje obsega premije življenjskih zavarovanj ob prevzemu portfelja življenjskih zavarovanj. V kolikor bi za leto 2012 upoštevali združeno premijo življenjskih zavarovanj družb Adriatic Slovenica in KD Življenje, bi skupna zavarovalna premija Adriatic Slovenice v letu 2013 glede na leto 2012 upadla za 4,5 odstotkov. Zavarovalna premija

trga je v letu 2013 upadla za 4,4 odstotkov. Za doseganje poslovnih ciljev temelji strategija Adriatic Slovenice na partnerstvu s stranko, celoviti paleti produktov, stroškovni učinkovitosti ter inovativnosti.

Upravljanje investicijskih skladov

Znotraj Skupine KD so konec leta 2013 delovale štiri družbe za upravljanje, ki v regiji Jugovzhodne Evrope skupaj upravljajo 23 vzajemnih skladov. Družba KD Skladi, Ljubljana, je ena od vodilnih slovenskih družb za upravljanje in v letu 2013 po izboru revije *Moje Finance* tudi najboljša slovenska družba za upravljanje. Konec leta 2013 je upravljala KD Krovni sklad s 14 podskladi. Zunaj Slovenije delujejo tri družbe za upravljanje, ki skupaj upravljajo devet investicijskih skladov, od tega pet vzajemnih skladov na Hrvaškem, enega v Romuniji in tri vzajemne sklade v Makedoniji.

Nabor skladov družb za upravljanje v Skupini je v letu 2013 doživel kar nekaj sprememb. Slovenska družba za upravljanje KD Skladi je spremenila prospekt in pripojila 4 sklade KD Krovnega sklada: KD Severna Amerika, delniški, in KD Finance, delniški, k podskladu KD Galileo, fleksibilna struktura naložb (z novim imenom KD Galileo, mešani fleksibilni sklad), KD Nova energija, delniški, k podskladu KD Surovine in energija, delniški, ter KD EM Infrastruktura in gradbeništvo, delniški, k podskladu KD Novi trgi, delniški. Poleg tega je preoblikovala vzajemni sklad KD Delniški dohodkovni v podsklad KD Krovnega sklada z imenom KD Dividendni, delniški.

Sredstva v upravljanju v skladih družb za upravljanje v Skupini KD so se konec leta 2013 v primerjavi z letom 2012 povečala. Leto 2013 je bilo eno najboljših na kapitalskih trgih v zadnjih letih in tudi skladi KD-ja so leto zaključili uspešno, večina jih je preseгла svoje primerjalne indekse in imela pozitiven donos. Odličnost in strokovnost družbe KD Skladi so potrdili tudi neodvisni ocenjevalci revije *Moje finance*, saj so družbo KD Skladi na podlagi ocenjenih skladov razglasili za najboljšo slovensko družbo za upravljanje, naziv najboljšega upravitelja pa je pripadel Primožu Cenciju iz te družbe. Nagrajena sta bila tudi KD MM za najboljši denarni sklad v tri- in petletnem obdobju ter KD Balkan za najboljši delniški balkanski sklad v zadnjih petih letih. Zaupanje vlagateljev KD Skladom že šesto leto zapored potrjuje tudi nagrada *Trusted brand 2013* za najbolj zaupanja vredno blagovno znamko v kategoriji Investicijske družbe in vzajemni skladi. Vsa ta priznanja in nagrade dajejo družbi pogon, da pogumno in z zaupanjem gleda naprej v prihodnost in v jubilejno leto 2014, obeležitev 20-letnice delovanja, ki ga bodo spremljale številne prodajne aktivnosti.

V letu 2013 so v družbah za upravljanje naredili velike korake naprej na področju kakovosti upravljanja, razvoja novih produktov in storitev ter skrbi za vlagatelje. V KD Skladih so ponudili stroškovno najugodnejši način varčevanja v skladih – pakete skladov, razvili so portfelje skladov za tri tipe vlagateljev kot predlog razporeditve sredstev med podskladi KD Krovnega sklada na podlagi pričakovanj glede prihodnjih gibanj donosov na kapitalskih trgih ob upoštevanju parametrov tveganja in korelacij med skladi. Portfelje osvežujejo vsake tri mesece.

Kapitalske naložbe in nepremičnine

Družba KD Kapital je v letu 2013 s svojim poslovanjem (upravljanjem naložb in prodajo nekaterih izmed njih) pomembno pripomogla k optimizaciji premoženja in obveznosti družbe KD in Skupine KD. Družba je obdržala sploščeno organiziranost z majhno ključno ekipo in smiselno uporabo zunanjih storitev.

V letu 2013 je družba KD Kwart, ki znotraj Skupine KD opravlja nepremičninsko dejavnost, naredila korak naprej v trženju, saj ima lastno spletno stran, preko katere predstavlja tako lastne projekte kot projekte ostalih družb v Skupini KD.

Leto 2014

V letu 2014 bomo v Skupini aktivno izvajali vse postopke z glavnim ciljem, preoblikovanjem Skupine KD v zavarovalniški holding. Leto bo tudi v znamenju 20- obletnice Skupine KD, 11. marca 1994 je bila namreč v sodni register vpisana Kmečka družba, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.d.

Ljubljana, 25. april 2014

Matjaž Gantar
Izvršni direktor

2.2. POROČILO UPRAVNEGA ODBORA DRUŽBE KD O PREVERITVI LETNEGA POROČILA DRUŽBE KD D. D. IN SKUPINE KD ZA LETO 2013

Spoštovani delničarji!

Družbo KD d. d. in Skupino KD je na podlagi pooblastil in pristojnosti, določenih v statutu družbe, v letu 2013 vodil upravni odbor družbe in v skladu z zakonskimi predpisi ter poslovníkom o delovanju upravnega odbora nadzoroval izvajanje njenih poslov.

Upravni odbor je v letu 2013 deloval v sestavi: Milan Knežević – predsednik upravnega odbora, Sergej Racman – namestnik predsednika upravnega odbora, Aleksander Sekavčnik – član upravnega odbora, Tomaž Butina – član upravnega odbora in Matjaž Gantar – član upravnega odbora in izvršni direktor. Ker je članom upravnega odbora mandat potekel 16. 11. 2013, so jim delničarji na 20. skupščini, ki je potekala 29. 8. 2013, podelili nov štiriletni mandat, ki je začel teči 17. 11. 2013.

Delovanje upravnega odbora

Svojo vlogo v sistemu korporacijskega upravljanja je upravni odbor v skladu z zakonskimi možnostmi in dolžnostmi opravljal z rednim spremljanjem tekočega poslovanja, s pregledovanjem delovanja izvršnega direktorja ter preučevanjem predlogov in sprejemanjem odločitev, ki so v pristojnosti upravnega odbora. Svoje naloge je upravni odbor opravljal dosledno in odgovorno.

Upravni odbor je v skladu s svojimi zakonskimi in statutarnimi pristojnostmi v letu 2013 redno spremljal in nadziral poslovanje družbe. Obravnaval je poročila izvršnega direktorja o tekočem poslovanju in aktivnostih družbe, se seznanjal s pomembnimi poslovnimi dogodki, spremljal delo izvršnega direktorja in preverjal uresničevanje sprejetih sklepov. Največjo pozornost je posvečal strokovnemu nadzoru poslovanja in uresničevanju strateških odločitev družbe in Skupine KD. Redno je spremljal poslovanje družbe KD in odvisnih družb Skupine KD.

Upravni odbor KD se je v letu 2013 sestel na petih rednih in treh dopisnih sejah.

Na podlagi pisnega gradiva in obrazložitev izvršnega direktorja na sejah ter prek sodelovanja z izvršnim direktorjem se je upravni odbor redno seznanjal s poslovanjem družbe. Seje upravnega odbora so bile vedno sklepčne, na njih so vsi člani aktivno sodelovali. Izvršni direktor družbe je upravnemu odboru posredoval vse potrebne informacije, ki jih je le-ta potreboval za izvajanje aktivnosti nadziranja oziroma upravljanja družbe. Sodelovanje z izvršnim direktorjem družbe zato upravni odbor ocenjuje kot dobro.

Revizijska komisija upravnega odbora KD je v letu 2013 delovala v naslednji sestavi: Tomaž Butina – predsednik revizijske komisije, Aleksander Sekavčnik – namestnik predsednika revizijske komisije, Katarina Valentinčič Istenič – članica revizijske komisije. Ker je tudi revizijski komisiji, enako kot upravnemu odboru, 16. 11. 2013 potekel štiriletni mandat, je upravni odbor na seji 8. 11. 2013 revizijski komisiji v enaki sestavi podelil nov štiriletni mandat, ki se je začel 17. 11. 2013. V letu 2013 se je revizijska komisija sestala na petih rednih sejah, na katerih je obravnavala predvsem poročila o poslovanju družbe KD in Skupine KD in izbiro revizijske družbe za izvedbo revizije za 2013. Revizijska komisija je opravila tudi razgovore s predstavniki revizijske družbe Ernst & Young, ki je v družbi KD in Skupini KD v skladu s sklepom skupščine delničarjev opravljala naloge revidiranja za poslovno leto 2012.

Na svojih sejah se je upravni odbor v okviru svojih aktivnosti seznanil z naslednjimi pomembnejšimi poslovnimi dogodki in sprejel naslednje pomembnejše sklepe:

- na 27. seji dne 25. 3. 2013 je upravni odbor obravnaval nerevidirane nekonsolidirane računovodske izkaze družbe KD za leto 2012 ter sprejel Izjavo upravnega odbora o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb;
- na 28. seji dne 25. 4. 2013 je upravni odbor obravnaval revidirani Letni poročili družbe KD d. d. in Skupine KD za leto 2012 in se seznanil s pozitivnim mnenjem revizorja k poročiloma. Upravni odbor je sprejel poročilo o preveritvi letnih poročil, s katerim je potrdil letni poročili družbe KD d. d. in Skupine KD;
- na 29. seji 27. 5. 2013 je upravni odbor obravnaval tekoče poslovanje družb v skupini KD in poročilo o poslovanju v obdobju januar – marec 2013;
- na 30. dopisni seji 19. 7. 2013 je upravni odbor soglašal s predlogom revizijske komisije, da se za revidiranje poslovanja družbe KD d. d. in Skupine KD v poslovnem letu 2013 skupščini delničarjev predlaga revizijsko družbo KPMG Slovenija, družba za revidiranje, d. o. o., Ljubljana ter s predlaganim dnevni redom in predlogi sklepov 20. skupščine delničarjev ter predlaganimi obrazložitvami predlogov sklepov;
- na 31. seji 29. 8. 2013 je upravni odbor sprejel Nerevidirano poročilo o poslovanju KD, finančne družbe, d. d. in Skupine KD za prvo polletje leta 2013;
- na 33. dopisni seji 8. 11. 2013 je upravni odbor za predsednika v novem mandatu imenoval Milana Kneževiča, za namestnika predsednika pa Sergeja Racmana. Za štiriletno mandatno obdobje, ki je začelo teči z dnem 17. 11. 2013, je upravni odbor imenoval revizijsko komisijo v naslednji sestavi: Tomaž Butina – predsednik revizijske komisije, Aleksander Sekavčnik – namestnik predsednika revizijske komisije, Katarina Valentinčič Istenič – članica revizijske komisije in za izvršnega direktorja Matjaža Gantarja;
- na 34. seji 28. 11. 2013 je upravni odbor obravnaval tekoče poslovanje družb v skupini KD in poročilo o poslovanju v obdobju januar – september 2013.

Transparentnost poslovanja je družba zagotavljala s periodičnim ter dodatnim sprotnim obveščanjem delničarjev in drugih javnosti preko hkratnih objav na spletnih straneh Ljubljanske borze SEOnet <http://seonet.ljse.si> in spletnih straneh družbe www.kd-fd.si.

Na podlagi navedenega upravni odbor ugotavlja, da je bil seznanjen z vsemi pomembnejšimi poslovnimi dogodki v letu 2013, ki so vplivali na poslovanje družbe in Skupine KD. Glede na način obveščanja in sodelovanja med izvršnim direktorjem in upravnim odborom med poslovnim letom ni bilo potrebno, da bi upravni odbor ali njegovi posamezni člani zahtevali dodatne informacije ali preverjali dokumentacijo, na kateri so temeljile informacije, pomembne za odločanje.

Letno poročilo za 2013 – stališče do revizorjevega poročila, preveritev in potrditev letnega poročila

Revizijo Letnega poročila družbe KD, finančne družbe, d. d. in Skupine KD za 2013 (v nadaljevanju: Letno poročilo za 2013) je opravila revizijska družba KPMG Slovenija, družba za revidiranje, d. o. o., Ljubljana. Revizijska družba je 18. 4. 2014 izdala pozitivno mnenje k Letnemu poročilu za 2013.

Revidirano Letno poročilo za 2013 in predlog izvršnega direktorja za uporabo bilančnega dobička je upravni odbor obravnaval na seji 25. 4. 2014.

Upravni odbor je pregledal predloženo Letno poročilo za 2013 in poročilo revizorja. Na podlagi preveritve revidiranega Letnega poročila za 2013 upravni odbor ugotavlja:

- da je Letno poročilo za 2013 sestavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, s statutom in z veljavnimi računovodskimi in poročevalskimi zahtevami;
- da Letno poročilo za 2013 vsebuje vse zakonsko obvezne formalne in vsebinske sestavine letnega poročila gospodarske družbe in skladno s tem vse bistvene podatke, ki so potrebni za odločanje o njegovem sprejemu in sprejemu predloga o delitvi bilančnega dobička;
- da je bilo razporejanje čistega dobička skladno z 230. členom Zakona o gospodarskih družbah, predlog za uporabo bilančnega dobička pa obsega podatke predpisane v 4. odstavku 293. člena Zakona o gospodarskih družbah;
- da Letno poročilo za 2013 vsebuje tudi poročilo o opravljeni reviziji računovodskih izkazov. Iz poročila revizorja izhaja, da računovodski izkazi izkazujejo resničen in pošten prikaz finančnega stanja, poslovnega izida in denarnih tokov družbe KD d. d. in Skupine KD. Pooblaščen revizor je v poročilu podal pozitivno mnenje brez pridržkov.

Glede na navedeno upravni odbor podaja naslednji stališči:

Upravni odbor po pregledu poročila revizorja v skladu z drugim odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah izjavlja, da nanj nima pripomb in se strinja z ugotovitvami v poročilu.

Upravni odbor v skladu z drugim odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah izjavlja, da na Letno poročilo 2013 nima pripomb in **Letno poročilo družbe KD d. d. in Skupine KD za leto 2013 potrjuje.**

Predlog uporabe bilančnega dobička

Upravni odbor je v okviru preveritve Letnega poročila za 2013 sestavil predlog o uporabi bilančnega dobička.

Bilančni dobiček leta 2013 znaša 8.259.524,93 evra in zajema preneseni dobiček v višini 9.744.691,79 evra, zmanjšan za čisto izgubo poslovnega leta 2013 v višini 1.475.406,09 evra in oblikovanje rezerv za lastne delnice v višini 9.760,77 evra.

Upravni odbor je ob preverjanju letnega poročila predlagal, da se bilančni dobiček leta 2013 v višini 8.259.524,93 evra ne uporabi in se odločanje o njegovi uporabi prenese v prihodnja poslovna leta.

Upravni odbor skupščini predlaga sprejem predloga uporabe bilančnega dobička.

Na podlagi pregleda poslovanja družbe KD d. d. in Skupine KD v letu 2013 in po preveritvi revidiranega Letnega poročila za 2013 upravni odbor predlaga skupščini delničarjev družbe, da mu podeli razrešnico.

Ljubljana, 25. aprila 2014

Milan Kneževič
predsednik upravnega odbora

2.3. ZGODILO SE JE V LETU 2013

Spremembe v sestavi Skupine KD

Februar

- Družba Semenarna Ljubljana, d. d. ni več pridružena družba.

Marec

- Družba KD Group z dodatnim nakupom deleža postane edini lastnik Gea College, d. d.
- Družba KD Kapital kupi 36,23-odstotni delež družbe SRC d. o. o.

April

- Družba KD Kapital proda družbo Radio Štajerski val d. o. o.

Junij

- Skupina KD s prodajami deležev banke DBS d. d. zniža lastništvo pod prag 20 odstotkov (banka DBS, d. d. ni več pridružena družba).

Oktober

- Zavarovalnica KD Življenje z oddelitvijo premoženja na zavarovalnico AS spremeni firmo v KD IT, d. o. o. in spremeni dejavnost.

Drugi pomembnejši dogodki v letu 2013

Januar

- 3. januarja je zavarovalnica Adriatic Slovenica uvedla nov modul brezpapirnega poslovanja za kadrovske zadeve z informacijsko podporo Business Connect. Tako je ukinjena vsa papirna dokumentacija za urejanje delovnega časa in potnih nalogov za službena potovanja. Julija je bil sistem nadgrajen še z modulom za brezpapirno likvidacijo računov in brezpapirnim vložiščem, konec leta pa še z modulom za dokumentacijo notranje normativne ureditve in sistema vodenja kakovosti.
- Januarja je na mesto izvršne direktorice področja življenjskih zavarovanj v Adriaticu Slovenici imenovana mag. Maja Benko.
- Družba KD Skladi spremeni prospekt in pripoji štiri sklade KD Krovnega sklada: KD Severna Amerika, delniški, in KD Finance, delniški, k podskladu KD Galileo, fleksibilna struktura naložb (z novim imenom KD Galileo, mešani fleksibilni sklad), KD Nova energija, delniški, k podskladu KD Surovine in energija, delniški, ter KD EM Infrastruktura in gradbeništvo, delniški, k podskladu KD Novi trgi, delniški. Poleg tega preoblikuje vzajemni sklad KD Delniški dohodkovni v podsklad KD Krovnega sklada z imenom KD Dividendni, delniški.
- Direktor naložbenega sektorja KD Skladi, mag. Luka Flere, kot govornik sodeluje na konferenci Euromoney na Dunaju (The Central Eastern European Forum) na okrogli mizi na temo političnega in gospodarskega dogajanja v Sloveniji.

Februar

- Družba KD Group je 22. 2. 2013 prejela sodbo Vrhovnega sodišča v Ljubljani, s katero je odločilo o zahtevi za revizijo tožečih strank 1. R & V, d. o. o., Ljubljana, 2. Boštjan Vovk, Ljubljana, 3. SVET 100, svetovanje in storitve d. o. o., Ljubljana in 4. Marles d. d., Limbuš zoper sodbo Višjega sodišča v Ljubljani I Cpg 889/2009 z dne 24. 2. 2010, v zvezi s odločbo Okrožnega sodišča v Ljubljani V Pg 2048/2008 z dne 7. 5. 2009, v zadevi proti toženi stranki KD Group zaradi ničnosti in izpodbojnosti sklepov skupščine delničarjev družbe z dne 29. 8. 2008. Vrhovno sodišče je reviziji, vloženi zaradi zmotne uporabe materialnega prava, ugodilo in spremenilo sodbo sodišča druge stopnje tako, da je pritožbo tožene stranke zoper odločbo sodišča prve stopnje zavrnilo in odločbo sodišča prve stopnje v izpodbijani 3. točki izreka potrdilo. Posledično je z navedeno sodbo razveljavljen sklep št. 2.2. z 11. skupščine družbe z dne 29. 8. 2008 o delitvi bilančnega dobička za leto 2007.
- V Adriaticu Slovenici so uvedli nova kritja na nezgodnih zavarovanjih: zlom kosti zaradi nezgode, opekline zaradi nezgode, popolna izguba vida zaradi nezgode, popolna izguba sluha zaradi nezgode in smrt zaradi požara. Z namenom hitrega in enostavnega izplačila zavarovalnine z minimalnim obsegom dokumentacije so uvedli dodatno možnost nezgodnega zavarovanja, ki zavarovancu hitreje omogoča dodatna sredstva za omilitev finančnih posledic nezgode.
- 1. februarja v Adriaticu Slovenici pričnejo z interno spremembo organiziranosti s poudarkom na procesnem pristopu, s katerim postane v zavarovalnici temeljno vodilo za vse zaposlene timsko delo in fleksibilnost dela, ki omogoča še večjo prilagodljivost in še večjo usmerjenost na zadovoljevanje potreb naših strank. Reorganizacija je zaključena 1. oktobra.
- Februarja je na mesto izvršnega direktorja za prodajo malim podjetjem in fizičnim osebam v Adriaticu Slovenici imenovan Aleš Žižmund, Tanja Blatnik pa na mesto izvršne direktorice operativnega izvajanja zavarovanj.
- V začetku februarja v Rogaški Slatini in Ankaranu potekajo izobraževalno-motivacijski dogodki "Prodajna konferenca Adriatica Slovenice" za lastno zastopniško mrežo, agencijsko zastopniško mrežo in skrbnike ključnih strank, ki se jih skupno udeleži preko 600 udeležencev. Glavni cilj srečanj je podrobna seznanitev udeležencev z novostmi v družbi, tako na ravni novih storitev kakor o novi organiziranosti, ki poteka v okviru projekta Vetrnica, in udejanja v praksi nove vrednote.
- 10. februarja družba VIZ zabeleži tisočo on-line sklenjeno polico. 12. februarja pa se udeleži dogodka Sales Summit Poslovne akademije časnika Finance. Na predavanju predstavi, kako zakonitosti potrošnikov in on-line prodajnega kanala vplivajo na oblikovanje ponudbe, prodajni proces in nagovor.
- 19. februarja družba VIZ objavi mobilno spletno stran, ki poleg sklenitve obiskovalcu ponuja tudi koristne informacije, kot npr. nasvete za varno vožnjo, kaj storiti v primeru prometne nesreče, in tudi WIZ blog.
- Na prireditvi revije Moje finance najboljšim vzajemnim skladom, ki se tržijo v Sloveniji, KD Skladi prejmejo priznanje za najboljše upravljani denarni sklad – KD MM, in sicer za triletno (2010–2012) in petletno (2008–2012) obdobje.

Marec

- 18. marca sta upravi Adriatica Slovenice in KD Življenje sklenili pogodbo o oddelitvi s prevzemom premoženja za povezovanje obeh družb in prenos portfelja življenjskih zavarovanj na Adriatic Slovenico. Skupščini obeh družb sta 21. marca dali soglasje k pogodbi in 15. aprila sta družbi na Agencijo za zavarovalni nadzor podali tudi zahtevo za izdajo dovoljenja za predvidene postopke povezovanja.

- 7. marca je nadzorni svet Adriatica Slovenice obravnaval in dal soglasje upravi k določitvi poslovne politike in finančnega načrta za leto 2013.
- Adriatic Slovenica je preko klicnega centra pričela z aktivnim trženjem zavarovanja Zdravje AS – težke bolezni in operacije.
- V začetku marca pričneta Adriatic Slovenica in zavarovalnica KD Življenje s trženjem novega življenjskega zavarovanja Življenjski kasko – Asistenca življenja, katerega prevzemnik rizika je bila sestrška zavarovalnica KD Življenje. To zavarovanje omogoča celostno zavarovalno zaščito v primeru nepredvidenih življenjskih dogodkov, pod ugodnimi pogoji pa mu je mogoče priključiti tudi dodatna zavarovanja s povečanim kritjem za primer trajne invalidnosti, nezgodno rento, zavarovalno vsoto za zlom kosti, prenovljeno dodatno nezgodno zavarovanje otrok in dodatno kritje DNK Nutri.
- Leta 2012 je bil družbi Prospera odplačno odstopljen pretežni del terjatev iz zavarovalnih premij (približno 30.000 zadev). Med pomembnejše poslovne dogodke v letu 2013 Prospera uvršča izvedbo obveščanja sodišč in dolžnikov o odplačno odstopljenih terjatvah iz zavarovalnih premij. V matični družbi so pričeli z obveščanjem marca 2013 in zaključili septembra 2013.
- Zaradi zahtev mednarodnega pozavarovalnega trga so v Adriaticu Slovenici na vse premoženjske police dodali sankcijsko klavzulo. Njen namen je opozoriti zavarovalce, da zavarovalnica nima nobenih obveznosti, če bi izplačilo škode izpostavilo zavarovalnico kakršnim koli sankcijam, prepovedim ali omejitvam na podlagi resolucij Združenih narodov ali kršitvam zakonov ter predpisov EU.
- Družba AS Osiguranje iz Beograda je sklenila pogodbo o sponzorstvu z Olimpijskim komitejem Srbije. S tem je pridobila ekskluzivni status in pravico, da v okviru svoje dejavnosti izvaja marketinške akcije s posebnim poudarkom v času letnih olimpijskih iger v Riu de Janeiru leta 2016.
- Družba KD Skladi že šestič zapored pridobi naziv Trusted brand (2008–2013) za najbolj zaupanja vredno blagovno znamko v kategoriji Investicijske družbe in vzajemni skladi. Naziv izkazuje zaupanje skladom v upravljanju KD Skladi med slovenskimi kupci in bralci revije Reader's Digest.
- Nadzorni svet KD Skladi za novega člana uprave družbe za obdobje štirih let imenuje Casperja Fransa Rondeltapa.

April

- Družba KD 5. 4. 2013 prejme sklep Agencije za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: AZN), s katerim je AZN ugodila prošnji KD Group in KD za podaljšanje roka za odpravo kršitev, prvotno določenega do 12. 4. 2013, za devet mesecev – torej do 12. 1. 2014. V postopku nadzora finančnega konglomerata KD–AS je namreč AZN 11. 4. 2012 izdala odredbo družbama KD Group in KD o odpravi kršitve, ker sta družbi KD Group in KD na podlagi izračuna kapitala in dopolnilnih kapitalskih zahtev na ravni finančnega konglomerata KD–AS izkazovali na ravni finančnega konglomerata nižji kapital od kapitalskih zahtev, izračunanih v skladu.
- Zaradi spremembe Uredbe o sofinanciranju premije pri zavarovanju posevkov in potreb trga so v Adriaticu Slovenici pripravili nov cenik za zavarovanje posevkov in omogočili zavarovanje z nižjo, 15-odstotno odbitno franšizo. Povišali so tudi nekatere minimalne zavarovalne vsote za določene vrste kultur.
- 18. aprila družba VIZ uporabnikom ponudi WIZ čarovnika, ki jim z odgovori na nekaj enostavnih vprašanj ponudi primerna kritja za avtomobilsko zavarovanje.

- Družba KD Skladi prične tržiti nov stroškovno zelo ugoden varčevalni produkt, tri pakete skladov, v katere je vključenih več skladov v vnaprej določenih razmerjih, oblikovanih glede na namen varčevanja: Moje sanje, Popotnica za življenje in Situirana jesen.
- V Cankarjevem domu v Ljubljani poteka že 19. Finančni sejem Kapital 2013, sejem za kreiranje in doseganje finančnih ciljev, katerega sponzor je tudi družba KD Skladi. Upravitelji predavajo o situaciji na finančnih trgih in kako izkoristiti trende prihodnosti.

Maj

- Pred sezono zavarovanja plovil so v Adriaticu Slovenici prenovili Premijski cenik za zavarovanje plovil, popravili so nekatere premijske stopnje in zvišali minimalne franšize.
- Adriatic Slovenica je maja na področju zdravstvenih zavarovanj pričela s projektom kontrole jamstva na policah zdravstvenih zavarovanj. V okviru tega projekta je bila preko sistema KZZ on-line vzpostavljena kontrola plačil po veljavnih policah zdravstvenih zavarovanj.
- 24. maja, na 51. seji nadzornega sveta Adriatica Slovenice, so se člani seznanili z odstopom člana uprave Adriatica Slovenice Mateja Cergolja. Funkcijo v upravi bo opravljal do poteka 6-mesečnega odpovednega roka, do 24. novembra 2013. Po prenehanju funkcije v upravi se bo posvetil področju obvladovanja tveganj v zavarovalnici.
- 25. maja se je na 21. tradicionalnem športno-družabnem srečanju v organizaciji športno-kulturnega društva Pravi Asi, ki deluje v okviru družbe Adriatic Slovenica, v Ankaranu zbralo več kot 700 sodelavcev iz vseh družb Skupine KD iz Slovenije in tujine ter se pomerilo na športnih prizoriščih. Srečanje zaposlenih prispeva k utrjevanju skupne korporativne kulture in k boljšemu sodelovanju zaposlenih pri delu.
- 27. maja je Adriatic Slovenica uvedla na trg enega izmed najpomembnejših razvojnih projektov leta 2013. Zavarovalnica zdaj oblikuje avtomobilska zavarovanja po meri stranke, prav tako pa oblikuje premijo glede na rizičnost posameznih manjših segmentov zavarovancev, pri čemer upošteva številne dejavnike, med njimi pa tudi starost voznika in kraj stalnega bivališča. Ob tem je ponudila strankam tudi nova kritja, kot je urbani kasko za varne in izkušene voznike in kritje Totalka AS, ki velja izključno za totalno škodo, premija zanj pa znaša le tretjino premije polnega kasko zavarovanja. Premijo za zavarovanje voznika AO+ za škodo zaradi telesnih poškodb v prometni nesreči je zavarovalnica pocenila za 20 odstotkov.
- Družba KD Skladi je 8. maja 2013, v sodelovanju z ameriško investicijsko banko Jefferies, na Ljubljanskem gradu organizirala strokovni seminar na temo srednje in vzhodne Evrope (CEE). Udeležilo se ga je več kot 40 domačih in tujih institucionalnih vlagateljev, predvsem predstavnikov zavarovalnic in pokojninskih družb.
- Družba KD Skladi je v Ljubljani in Mariboru izvedla brezplačno predavanje za vlagatelje z naslovom »Situacija na finančnih trgih in kako izkoristiti trende prihodnosti«. Predlagam črtanje...

Junij

- 14. junija je Adriatic Slovenica v Kopru izvedla zaključni dogodek 4. nagradnega natečaja "Napiši pesem o čistem morju". Zmagovalka natečaja je Vanja Kovač, učenka 5. razreda osnovne šole iz Vač, ki je za nagrado s sošolci preživela dan na morju. Z natečajem vsako leto povabimo učence in šole k razmisleku o okolju in k ustvarjanju. Letos je sodelovalo 60 osnovnih šol in kar 289 učencev. Predlagam črtanje!

- Nadzorni svet KD Skladi za novega predsednika uprave družbe imenuje Luko Podlogarja, dosedanjega člana uprave, in sicer od 2. 7. 2013 dalje do izteka njegovega mandata v upravi družbe, ter ugotovi, da Casper Frans Rondeltap dne 17. 6. 2013 nastopi štiriletni mandat člana uprave družbe.
- 19. junija je uprava Adriatica Slovenice potrdila nov produkt dodatnega zdravstvenega zavarovanja za tveganje raka s stopenjskim izplačilom ONA AS ZDRAVJE. Zavarovanje je namenjeno ženskam od 18. do 55. leta starosti in je sestavljeno iz treh kritij, ki obsegajo kritje za diagnozo ženskega raka, diagnozo ostalih oblik raka in posmrtnino.
- Junija pričneta Adriatic Slovenica in zavarovalnica KD Življenje tržiti Fondpolico POTENCIAL PLUS, življenjsko zavarovanje za primer smrti in doživetja, pri katerem zavarovalec prevzema naložbeno tveganje. Zavarovalcu omogoča ugodnejši vstop v Dinamični indeks surovin, varovanje naložbe in zaklepanje donosov ter možnost nadaljevanja zavarovanja v primeru smrti zavarovane osebe. Ob izteku zavarovanja se izplača najmanj 90 odstotkov vplačanih sredstev. Sredstva se plemenitijo tako, kot da bi bila dogovorjena obročna premija vplačana v enkratnem znesku ob začetku zavarovanja, vključeno pa je tudi zaklepanje doseženih donosov.
- 30. junija so zavarovalnice na podlagi zahteve Agencije za zavarovalni nadzor prenehale s sklepanjem zavarovanja rizika smrti za otroke, mlajše od 14 let, zato je tudi Adriatic Slovenica to kritje izključila iz ponudbe novih zavarovanj za to starostno kategorijo.
- Zavarovalnica Adriatic Slovenica je zagnala uspešno akcijo sklepanja zavarovanj dolgoročne šolske nezgode. Na podlagi odločbe tržnega inšpektorata RS so zaradi zagotavljanja enakih možnosti omogočili sklepanje nezgodnih zavarovanj tudi osebam z depresijo, anksioznimi motnjami in mentalno zaostalostjo.
- 26. junija je Adriatic Slovenica preko hčerinske družbe AS Neživotno osiguranje a.d.o. Beograd ponudila možnost on-line sklepanja zdravstvenega zavarovanja v tujini in avto asistence AS Direct. AS Direct prinaša številne ugodnosti, ki jih na srbskem trgu še ni bilo: sklenitev zavarovanja z vsemi mobilnimi napravami prek www.as-direct.rs, zavarovanje je mogoče plačati s kreditnimi karticami, dodatna prednost je tudi plačilo prek mobilnega bančništva in SMS-a za vse uporabnike omrežja Telekom Srbije. Zavarovanci polico prejmejo na svoj e-poštni naslov. V okviru avtoasistence so za mestne voznike pripravili asistenčni paket Moj Grad, za voznike, ki so dlje na cesti, pa Moja Srbija.
- V družbi Prospera so junija s pomočjo izboljšanja informacijske podpore omogočili delo na spisih izterjave premij.

Julij

- Družba KD Group d. d. je 15. 7. 2013 prejela odločitev ustavnega sodišča v zvezi z vloženo ustavno pritožbo zoper sodbo Vrhovnega sodišča. Ustavno sodišče je odločilo, da ustavne pritožbe zoper sodbo Vrhovnega sodišča z dne 22. 1. 2013, s katero je bil razveljavljen sklep o delitvi bilančnega dobička za leto 2007, ne sprejme v obravnavo oziroma ustavno pritožbo zavrže.
- Adriatic Slovenica pripravi nov premijski cenik za strojelomno zavarovanje in natančna pravila za določanje povišanja oz. znižanja premije na osnovi škodnega rezultata (sistem bonus/malus). Zaradi enostavnejšega ugotavljanja bonusa/malusa za posamezno stranko so nadgradili aplikacijo CRS – Centralni register strank.
- 1. julija se je Klub KD plus, namenjen zagotavljanju ugodnosti strankam družb iz skupine KD Group, prenovil in preimenoval v AS Klub ugodnosti, saj ga je v upravljanje prevzela zavarovalnica Adriatic Slovenica, ki je ena izmed njegovih ustanoviteljic.

- 9. julija je družba VIZ strankam, ki so jim podelile visoko oceno in dalje priporočale WIZ zavarovanje, omogočila osvojitve bona za 20 evrov, ki je unovčljiv na vseh Petrolovih bencinskih servisih.
- Konec julija je vihar, ki je zajel predvsem osrednji del Slovenije, povzročil veliko škode na nepremičninah, predvsem na ostrejših hiš in avtomobilih. Za sanacijo škod je zavarovalnica Adriatic Slovenica zavarovancem izplačala približno milijon evrov.

Avgust

- Dne 29. 8. 2013 je potekala 20. skupščina delničarjev družbe KD d. d., ki je med drugim sprejela sklep o podaljšanju mandata obstoječim članom upravnega odbora Milanu Kneževiču, Matjažu Gantarju, Sergeju Racmanu, Aleksandru Sekavčniku in Tomažu Butini za novo štiriletno obdobje, ki začne teči z dnem 17. 11. 2013.
- Dne 29. 8. 2013 je potekala 18. skupščina delničarjev družbe KD Group d. d., ki je med drugim sprejela sklep o podaljšanju mandata obstoječim članom upravnega odbora Matjažu Gantarju, Sergeju Racmanu, Aleksandru Sekavčniku, Tomažu Butini, Aljoši Tomažu in Gabrijelu Škofu za novo štiriletno obdobje, ki začne teči z dnem 17. 11. 2013. Na 18. skupščini je bil sprejet tudi sklep o zmanjšanju osnovnega kapitala z umikom prednostnih participativnih kumulativnih delnic z oznako KHDP in sprememba statuta zaradi zmanjšanja osnovnega kapitala. Zaradi izvedbe zmanjšanja osnovnega kapitala z umikom prednostnih delnic bo vsak imetnik prednostnih delnic za posamezno prednostno delnico namesto izplačila v denarju prejel po eno novo izdano obveznico, katere izdajatelj bo KD Group d. d., z nominalnim zneskom 20,00 evrov.
- 20. avgusta je družba VIZ preoblikovala zavihek na najbolj obiskanem spletnem portalu za prodajo vozil Avto net, ki po novem poleg pasice vsebuje še dinamično vsebino (WIZ blog in WIZ čarovnik).

September

- Zavarovalnica Adriatic Slovenica je kot prva v Sloveniji v okviru zdravstvene asistencije AS ponudila dve novi zdravstveni zavarovanji, in sicer zavarovanje prehodne oskrbe zaradi bolezni ali nezgode ter zavarovanje prehodne oskrbe zaradi nezgode. Zavarovanja vsebinsko dopolnjujeta zlasti obstoječa osebna zavarovanja (zdravstvena, življenjska in nezgodna zavarovanja), krijejo pa pomoč na domu, prevoz na kontrolne preglede in prevoz na kemoterapije v obsegu, določenem v posameznem zavarovalnem paketu, mini, opti ali maxi paket.
- Adriatic Slovenica je ponudila bogato ponudbo s širokimi kritiji nezgodnih zavarovanj za predšolske otroke, šolarje, dijake in študente z vrsto ugodnosti in dodatnim popustom za sklenitev preko spletne strani ali mobilnega telefona ter s privlačno nagradno igro.
- 6. septembra je zavarovalnica Adriatic Slovenica organizirala tradicionalni dobrodelni golf turnir za poslovne partnerje na golf igrišču na Smledniku. Udeleženci turnirja so s svojo udeležbo prispevali k nakupu novega defibrilatorja, ki bo v okviru projekta iHELP nameščen na frekventni lokaciji v Ljubljani.
- 17. septembra je Agencija za zavarovalni nadzor z odločbo dovolila oddelitev s prevzemom premoženja prenosne družbe KD Življenje, ki ga je s prevzemom oddeljenega dela prevzela prevzemna družba Adriatic Slovenica. Prevzem premoženja prenosne družbe KD Življenje pomeni med drugim prenos vseh zavarovalnih pogodb na prevzemno družbo.
- 17. septembra je zavarovalnica Adriatic Slovenica na natečaju "WEBSI spletni prvaki 2013" osvojila 1. mesto v kategoriji mobilnih aplikacij za projekt AS POLICA, ki omogoča sklenitev kar treh zavarovanj preko

mobilnega telefona. Družba VIZ je na natečaju zasedla 2. mesto v kategoriji poslovne spletne strani, do konca septembra pa je kar 79 odstotkov WIZ-zavarovancev obnovilo svojo polico, kar priča o visokem izpolnjevanju pričakovanj zavarovancev.

- Septembra je Adriatic Slovenica izvedla obsežno tržno akcijo za sklepanje dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj med mladimi, ki je bila podkrepljena z oglaševalsko akcijo in privlačno nagradno igro.
- V Adriaticu Slovenici so zaključili projekt prenove celostne grafične podobe zavarovalnice, ki je eden izmed pomembnejših elementov prepoznavnosti podjetja. Nova celostna grafična podoba Adriatica Slovenice je osvežena in enostavna, sporoča odprtost in sodobnost, obenem pa ohranja vse prvine prepoznavnosti družbe.
- 24. septembra je nadzorni svet Adriatica Slovenica imenoval mag. Varjo Dolenc za članico uprave. Funkcijo bo nastopila po pridobitvi dovoljenja Agencije za zavarovalni nadzor, delo v družbi pa pričela 1. 12. 2013, sprva kot svetovalka uprave za področje financ in računovodstva, ob hitri pridobitvi licence za članico uprave pa kot članica uprave.
- Ekipe upraviteljev KD Skladi oblikuje četrletne portfelje skladov, ki prikazujejo njihov predlog razporeditve sredstev med podskladi KD Krovnega sklada, vnaprej pripravljene za tri tipe vlagateljev glede na njihovo nagnjenost k tveganju: previden, uravnotežen in dinamičen.
- KD Skladi organizirajo veliki spletni nagradni natečaj Vse = mogoče! z glavno nagrado 10.000 evrov, v želji, da bi pomagali izpolniti življenjske sanje ljudi.

Oktober

- 1. oktobra je bila v sodni register vpisana oddelitev premoženja prenosne družbe KD Življenje, zavarovalnica, d. d., s prevzemom oddeljenega dela prevzemne družbe Adriatic Slovenica Zavarovalna družba d. d. S 1. oktobrom je tako Adriatic Slovenica vstopila v vsa pravna razmerja, ki izhajajo iz sklenjenih zavarovalnih pogodb KD Življenja. Vsi zavarovanci KD Življenja so prejeli posebno revijo "Nove dimenzije varnosti" o prenosu življenjskih zavarovanj KD Življenja na Adriatic Slovenico. Adriatic Slovenica je kot prevzemna družba zaradi prevzema oddeljenega premoženja prenosne družbe KD Življenje d. d. in zaradi zagotovitve delnic delničarjem prenosne družbe povečala osnovni kapital. Osnovni kapital se je povečal iz 40.338.758,14 evra za 2.660.771,66 evra na 42.999.529,80 evra, z izdajo 637.627 novih kosovnih delnic. Vpis povečanega osnovnega kapitala je bil izveden hkrati z vpisom oddelitve s prevzemom premoženja, tj. 1. 10. 2013. Povečanje osnovnega kapitala je v skladu s tretjim odstavkom 588. člena ZGD-1 pregledal zunanji revizor.
- 1. oktobra je na mesto izvršnega direktorja za področje zavarovalnih primerov v zavarovalnici Adriatic Slovenica imenovan Miloš Milivojevič.
- Po vpisu pripojitve portfelja življenjskih zavarovanj zavarovalnice KD Življenje k Adriaticu Slovenici so bili v skladu z načrtovanimi aktivnostmi izdelani vsi združeni računovodski izkazi in poročila. Po stanju na dan 30. 9. 2013 je bila izvedena tudi medletna zunanja revizija.
- 14. oktobra je Adriatic Slovenica na trgu ponudila novo naložbeno življenjsko zavarovanje Aktivna renta AS, ki zavarovancem omogoča zagotovljeno pokojnino ali štipendijo za otroke oz. rente za določeno časovno obdobje. Največja prednost zavarovanja je, da zavarovalnica plačuje premijo v primeru smrti, brezposelnosti, dolgotrajne delovne nezmožnosti ali invalidnosti zavarovanca ter izplačilom zavarovalne vsote v primeru težje bolezni ali nezgode.

- Zavarovalnica Adriatic Slovenica je oktobra omogočila enostaven izračun in vnos minimalne premije po polici v informacijski sistem INIS. Opredelili so pravila in postopek izvajanja prilagoditve minimalne premije po polici pri izdelavi zavarovalnih polic premoženjskih zavarovalnih vrst.
- Oktobra v Adriaticu Slovenici pripravijo zanimivo nagradno igro za zavarovanke z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem, ki jim prinaša enoletno brezplačno zavarovanje prehodne oskrbe in privlačna darila. Obenem jim predstavijo tudi ugodnost, ki so jo prav zanje pripravili ob sklenitvi avtomobilskega zavarovanja.
- V mesecu oktobru ekskluzivno za člane AS Kluba ugodnosti poteka akcija brez vstopnih stroškov za vse sklade družbe KD Skladi, podaljšana do konca leta 2013.

November

- 4. novembra se na KD Skladih zaključi nagradni natečaj Vse = mogoče!, na katerem zmagovalec Jernej Slivnik za uresničitev svojih sanj "na monoskiju se uvrstiti na zimske paraolimpijske igre leta 2018" prejme glavno nagrado, ček v vrednosti 10.000 evrov.
- Družba KD Group d. d. je prejela obvestilo Agencije za trg vrednostnih papirjev, na podlagi katerega predložitev prospekta za javno ponudbo obveznic v postopku izpolnitve sklepa 18. skupščine o zmanjšanju osnovnega kapitala z umikom prednostnih participativnih kumulativnih delnic z oznako KDHP ni potrebna. Ker je bila pridobitev zgoraj navedene informacije določena kot odložni pogoj za pričetek učinkovanja sprejetega sklepa, je bil z dnem 6. 11. 2013 odložni pogoj izpolnjen, navedeni sklep pa je začel v celoti učinkovati.
- 8. novembra 2013 so se člani upravnega odbora družbe KD d.d., imenovani na 20. skupščini delničarjev družbe, v sestavi Matjaž Gantar, Aleksander Sekavčnik, Sergej Racman, Tomaž Butina in Milan Knežević sestali ter sprejeli sklep, s katerim so imenovali za predsednika upravnega odbora Milana Kneževića, za namestnika predsednika upravnega odbora Sergeja Racmana ter za izvršnega direktorja Matjaža Gantarja. Mandat predsedniku in namestniku predsednika upravnega odbora ter izvršnemu direktorju je pričel teči z 17.11.2013.
- Prav tako 8. novembra 2013 so člani upravnega odbora družbe KD Group d. d sprejeli sklep, s katerim so za naslednji štiriletni mandat imenovali za predsednika upravnega odbora Matjaža Gantarja, za namestnika predsednika upravnega odbora Aleksandra Sekavčnika, za izvršne direktorje pa Aljošo Tomaža, Gabrijela Škofa, Willema Jacoba Westerlakena in Matijo Šenka. Mandat predsedniku in namestniku predsednika upravnega odbora ter izvršnim direktorjem bo pričel teči z 17. 11. 2013.
- 15. novembra 2013 je KD Group d. d. prejela sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani, s katerim je sodišče vpisalo zmanjšanje osnovnega kapitala KD Group. Izplačilo delničarjem bo v skladu s sklepi 18. skupščine delničarjev izvedeno po poteku zakonskega roka šest mesecev od objave vpisa sklepa o zmanjšanju osnovnega kapitala in potem, ko bo upnikom, ki bodo pravočasno javili terjatve, zagotovljeno poplačilo ali zavarovanje za njihove terjatve. Na podlagi vpisa zmanjšanja osnovnega kapitala v sodni register je KDD izvedla izbris delnic z oznako KDHP iz centralnega registra vrednostnih papirjev, delnice pa so bile umaknjene z organiziranega trga na Ljubljanski borzi.
- KD Group d. d. je dne 19. 11. 2013 javno objavila informacije o obveznicah nove izdaje KDH3 z naslovom »Pogoji izdaje obveznic KDH3 in ostale informacije o obveznicah KDH3 izdajatelja KD Group, finančna družba, d. d.«. Obveznice bodo izdane imetnikom prednostnih participativnih kumulativnih delnic z oznako KDHP v skladu s sklepom o znižanju osnovnega kapitala.

- Zavarovalnica Adriatic Slovenica je prisluhnila željam svojih strank in pri avtomobilskih zavarovanjih omogočila sklepanje dodatnih kasko zavarovanj z odkupljeno franšizo. Zavarovanje nepremičnin in premičnin Dom AS so obogatili z nekaj novimi kombinacijami nezgodnih kritij.
- 6. novembra je nadzorni svet Adriatica Slovenice imenoval Matijo Šenka za člana uprave, funkcijo pa bo pričel opravljati po pridobitvi dovoljenja Agencije za zavarovalni nadzor. Delo v družbi bo pričel 1. 1. 2014, sprva kot svetovalec uprave. Z več kot 17-letnimi zavarovalniškimi izkušnjami bo v zavarovalnici skrbel za področje zavarovalnih primerov, upravljanje s tveganji, aktuarske dejavnosti, strateško pozavarovanje in preprečevanje ter odpravljanje prevar.
- 11. novembra je viharni veter na Gorenjskem, Štajerskem, Notranjskem in Primorskem povzročil obilo premoženjske škode. Zavarovancem Adriatica Slovenice je ujma povzročila za približno pol milijona evrov škode, večinoma na nepremičninah in avtomobilih.
- Zaposleni na Adriaticu Slovenici so pristopili k dobrodelni akciji KD Fundacije za zbiranje otroških puloverjev, kap, rokavic, šalov in bund za otroke in mladostnike Mladinskega doma Malči Beličeve. Zaposleni na vseh poslovnih enotah so zbrali zajetno količino oblačil, ki so bila otrokom predana ob decembrskem miklavževanju.
- Zavarovalnica Adriatic Slovenica je prenovila zavarovanji ONA AS ZDRAVJE in ON AS ZDRAVJE, ki so ju približali potrebam zavarovancev. Po novem zavarovanju vključujeta stopenjsko izplačilo, torej možnost večkratnega izplačila zavarovalnine do dogovorjene zavarovalne vsote za primer ženskega/moškega raka. Zavarovanje pa sedaj omogoča izplačilo tudi v primeru nastanka ostalih oblik raka ter izplačila v določenih primerih predrakavih sprememb. Ob tem so zavarovancem ponudili še dodatno ugodnost – bonus za zdravje s 15-odstotnim izplačilom vplačanih premij ob poteku zavarovanja, če v času zavarovanja ni nastal zavarovalni primer.

December

- 12. decembra je predstavništvo Adriatica Slovenice na Ravnah na Koroškem, kjer sklepajo zavarovanja in opravljajo cenitve škod, pričelo delovati v novih, sodobnejših prostorih.
- 17. decembra je Adriatic Slovenica na tradicionalnem letnem srečanju za primorske novinarje in dopisnike nacionalnih medijev na sedežu družbe v Kopru predstavila poslovanje zavarovalnice v letu 2013, ki je utrdila položaj na drugem mestu na slovenskem zavarovalnem trgu ter načrte za 2014. Predstavili so tudi partnerstvo s projektom iHELP, ki rešuje življenja in novinarje seznanili s temeljnimi postopki oživljanja.
- Adriatic Slovenica je prenovila zdravstveno zavarovanje v tujini z asistenco (ZZTA) in skupaj s tujim partnerjem ponudila novo turistično zavarovanje Multirisk. Kot prva zavarovalnica so ponudili zavarovanje ZZTA na avtomobilski polici, ki je namenjena predvsem osebam, ki veliko potujejo v tujino zaradi poslovnih ali osebnih razlogov.
- V decembru 2013 je Adriatic Slovenica prek direktne pošte pričela s prodajo paketa zavarovanj ZASE. Paket sestavljajo življenjsko zavarovanje za primer smrti z dodatnimi kritji za primer nezgodne smrti, smrti v prometni nesreči, trajne invalidnosti zaradi nezgode in zloma kosti, poleg tega pa se lahko priključi tudi zavarovanje prehodne oskrbe zaradi nezgode ali bolezni.

KD pomembne dogodke skladno z zakonskimi obveznostmi redno objavlja na spletnem portalu Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in na spletni strani Družbe www.kd-fd.si.

Pomembnejši dogodki po koncu poslovnega leta 2013

Januar

- KD d. d. je 14. 1. 2014 prejela odločbo Agencije za zavarovalni nadzor, s katero le-ta ugotavlja, da finančni konglomerat KD-AS, ki je bil ugotovljen z odločbo Agencije za zavarovalni nadzor z dne 22. 9. 2010, preneha. Skupina KD je že v letu 2012 sprejela strateško odločitev, da bo dejavnosti, ki po Zakonu o finančnih konglomeratih sodijo v bančni sektor in v sektor trga vrednostnih papirjev, zmanjšala pod obseg, ki predstavlja mejo za to, da Skupina KD ne bo več izpolnjevala pogojev za finančni konglomerat. Na podlagi uresničevanja strategije je bila KD Banka prodana v celoti, delež v Deželni banki Slovenije pa je Skupina KD zmanjšala pod 20 odstotkov, s čimer je Skupina KD prenehala izpolnjevati pogoje in merila za finančni konglomerat.
- 11. januarja je Adriatic Slovenica na prireditvi ONA ali ON v Postojni, ki jo prireja regijski Radio 94, Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo Postojna izročila donacijo v višini 10 tisoč evrov za nakup novega ultrazvočnega aparata. Postojnska porodnišnica letno zabeleži preko 1.800 rojstev, zaradi izjemno dobrih referenc in izkušenj pa se zanjo poleg pacientk iz širšega območja občin Sežana, Ilirska Bistrica, Postojna in Cerknica odloča tudi veliko nosečnic iz vse Slovenije.
- Skladno s spremembo pokojninske zakonodaje so v Adriaticu Slovenici pripravili in poslali v potrditev Agenciji za zavarovalni nadzor ter Ministrstvu za delo RS kolektivni in individualni pokojninski načrt prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za obdobje varčevanja ter pravila upravljanja in izjave o naložbeni politiki.
- 13. januarja je mag. Varja Dolenc po prejemu dovoljenja Agencije za zavarovalni nadzor za upravljanje funkcije članice uprave nastopila delo v upravi Adriatic Slovenice. V upravi zavarovalnice je odgovorna za finance, računovodstvo, zakladništvo in kontroling.
- Adriatic Slovenica je že od leta 1992 uradna zavarovalnica olimpijske reprezentance Slovenije. Pred odhodom naših olimpijcev na zimske olimpijske igre v ruskem Sočiju so vsej slovenski olimpijski reprezentaci poklonili 4-mesečno premijo za življenjsko zavarovanje Aktivna renta AS.
- 27. januarja je Adriatic Slovenica poslovne partnerje povabila na koncert dua Silence in Simfoničnega orkestra RTV Slovenije, ki mu je sledilo tudi druženje za utrjevanje poslovnih vezi. Adriatic Slovenica in družbe v Skupini KD so podpornice Simfoničnega orkestra RTV Slovenija že sedem let.
- Zaradi optimizacije poslovanja in prilagajanja razmeram na trgih je bila sprejeta odločitev o prenosu romunskega sklada KD Maximus na družbo za upravljanje SAI Certinvest S.A., v soglasju s sklepom romunskega regulatorja (FSA) z dne 28. 1. 2014.
- 30. januarja je uprava družbe Adriatic Slovenica tudi formalno postala štiričlanska. Matija Šenk je 30. januarja od agencije za zavarovalni nadzor prejel dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave. V upravi je odgovoren za področje zavarovalnih primerov, upravljanje s tveganji, aktuarske dejavnosti, strateško pozavarovanje in preprečevanje ter odpravljanje prevar.
- KD Skladi ob 20-letnici delovanja vlagateljem ob sklenitvi varčevanja v katerem koli paketu skladov do konca leta 2014 po enem letu varčevanja podarijo dodatno vplačilo v višini 20 evrov.

Februar

- V Portorožu je 30. januarja in 1. februarja potekal največji motivacijsko-izobraževalni dogodek Adriatica Slovenice Prodajna konferenca, letos prvič skupaj za celotno lastno prodajno mrežo, torej za zavarovalne zastopnike in skrbnike ključnih strank. Približno 450 slušateljev je spoznalo ključne usmeritve družbe za leto 2014, saj je dogodek nosil naslov Kompas.
- 1. februarja je širše področje Slovenije predvsem pa Notranjsko, Koroško, Savinjsko in Šaleško dolino prizadel ledeni dež ali žled, ki je povzročil veliko škode predvsem v gozdovih, na električnem omrežju, telekomunikacijski infrastrukturi, železnici, cestah, nekaj pa tudi na nepremičninah in avtomobilih zavarovancev. Po oceni prvih prejetih prijav so zavarovanci Adriatica Slovenice prijavili za približno 800 tisoč evrov škod, prijave pa še prihajajo. Odpravljanje posledic žleda pa bo dolgotrajno, saj je uničenih približno 40 odstotkov slovenskih gozdov, poleg tega bo dolgotrajna tudi sanacija elektro omrežja. Na Notranjskem je težave povzročalo tudi poplavljanje Planinskega polja.
- Uprava družbe Adriatic Slovenia je februarja obiskala vse poslovne enote v Sloveniji in zaposlene seznanila z vsemi uresničnimi strateškimi cilji družbe v minulem obdobju ter predstavila cilje, ki jih še želimo uresničiti do konca zastavljene štiriletne strategije. Predstavila je tudi rezultate interne raziskave o zadovoljstvu zaposlenih z organizacijsko klimo, ki je bila izvedena novembra 2013. Rezultati kažejo, da se je skupni indeks merjenja sistemov vodenja, organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih v primerjavi z letom 2011, ko smo klimo nazadnje merili, zvišal.
- V okviru dolgoletne podpore Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Mestne občine Ljubljana je zavarovalnica Adriatic Slovenica februarja predstavnikom ljubljanskih vrtcev izročila 500 otroških odsevnih brezrokavnikov, da bodo malčki med sprehodi po mestu v prometu bolj vidni in zato tudi varnejši.
- Na podelitvi nagrad revije *Moje finance* najboljšim vzajemnim skladom za leto 2013 KD Skladi prejmejo najprestižnejšo priznanje za najboljšo družbo za upravljanje, naziv najboljšega upravitelja pa pripade Primožu Cenciju iz te družbe. Nagrajena sta tudi KD MM kot najboljši denarni sklad v tri- in petletnem obdobju ter KD Balkan kot najboljši delniški balkanski sklad v zadnjih petih letih.

Marec

- Družba KD Skladi že sedmič zapored pridobi naziv Trusted brand (2008–2014) za najbolj zaupanja vredno blagovno znamko v kategoriji Investicijske družbe in vzajemni skladi. Naziv izkazuje zaupanje skladom KD med slovenskimi kupci in bralci revije *Reader's Digest*.
- 1. marca je Viljem Kopše, dolgoletni predsednik Sveta delavcev Adriatica Slovenice, nastopil funkcijo poklicnega člana sveta delavcev Adriatica Slovenice.

2.4. STRATEŠKE USMERITVE SKUPINE KD

POSLANSTVO, VIZIJA, VREDNOTE

Poslanstvo: odgovorna partnerstva med uporabniki, zaposlenimi in lastniki

Skupina odgovorno, učinkovito, varno in donosno upravlja finančno premoženje uporabnikov. Sodelavcem omogoča najboljše delovne pogoje, izobraževanje, napredovanje in spodbudno nagrajevanje za kakovostno opravljeno delo. Lastnikom prinaša pričakovano rast in dobiček ter ustvarja družbeno odgovorna partnerstva med vzajemno enakopravnimi dejavniki.

Vizija: razvojna rast in odzivno širjenje

Smo ugledna, dinamična in družbeno odgovorna finančna skupina. Pričakovanja strank uresničujemo zaupanja vredni strokovnjaki s storitvami, ki so korak pred časom. Dostopni na enem mestu, ustvarjamo trende finančnih storitev v južni in vzhodni Evropi.

Vrednote: odgovornost, zaupanje, proaktivnost, strast in veselje, zmagovalna miselnost

Odgovornost

S svojim delovanjem sporočamo, da je naše ravnanje zanesljivo. Vsi deležniki lahko računajo na nas, saj ravnamo po načelu dobrega gospodarja in izpolnjujemo svoje obljube. Uresničujemo pričakovanja, ki jih imajo do nas naše stranke, okolje in zaposleni.

Zaupanje

Zaupanje gradimo na visokih etičnih standardih, ki temeljijo na odprtih medosebnih odnosih in zagotavljajo enotno delovanje. Z zaupanjem ustvarjamo okolje, v katerem spoštljivo in z medsebojno pomočjo odpravljamo ovire in rastemo. Naše obnašanje in delovanje je zanesljivo, saj spoštujemo skupne dogovore.

Proaktivnost

Neprestano razmišljamo o naših naslednjih korakih, saj premoremo dovolj poguma in zrelosti, da ustvarjamo spremembe. Naš pogled je usmerjen v prihodnost. Svoja proaktivna dejanja usmerjamo k doseganju rezultatov, tako na področju poslovnih rezultatov kakor zadovoljevanja potreb naših strank, lastnikov in zaposlenih.

Strast in veselje

Ljubimo svoj posel, zato pri svojem delu izžarevamo strast in veselje. Izzive sprejemamo z optimizmom, saj verjamemo, da lahko stvari premikamo na bolje. Strast in veselje nam dajejo zagon, da se ne ustavljamo na pol poti, pač pa nadaljujemo začrtano pot do cilja.

Zmagovalna miselnost

S svojim delom in rezultati dokazujemo, da smo zmagovalci. Uspehi so plod skupnega dela, sodelovanja in zagnanosti zmagovalne ekipe, ki jo sestavlja preko tisoč zaposlenih. Verjamemo v svoj uspeh, saj nas vodijo visoke moralne vrednote in spoštovanje integritete vsakega posameznika.

URESNIČEVANJE STRATEŠKIH CILJEV IN USMERITEV

Leto 2013 je bilo tudi leto uresničevanja novih strateških usmeritev in ciljev. Skupina KD je 1. oktobra 2013, v skladu s strateškimi usmeritvami, prenesla portfelj življenjskih zavarovanj zavarovalnice KD Življenje na Adriatic Slovenico. Tako smo zavarovalne posle obeh zavarovalnic združili pod eno streho. Zavarovanci Adriatica Slovenice imajo zdaj na voljo celotno in ugodnejšo zavarovalno ponudbo ter še dostopnejše storitve po vsej Sloveniji.

Postavljeni so bili ključni strateški cilji Skupine KD:

- Skupina KD se bo preoblikovala iz finančnega v zavarovalniški holding. Nosilna družba skupine bo postala zavarovalnica Adriatic Slovenica d. d.
- Glavni cilj skupine: postati ena vodilnih zavarovalniških skupin v Sloveniji in na območju Balkana.
- Ključna dejavnost skupine bo temeljila na zavarovalništvu, dopolnjenem s ponudbo visoko kakovostnega upravljanja premoženja in naložbenih produktov.
- V središču vseh aktivnosti bo Skupina KD še okrepila vlogo stranke in zanjo ves čas razvijala inovativne produkte, storitve in prodajne poti.

Preoblikovana močna regijska zavarovalniška skupina bo inovativna institucija z vitko strukturo upravljanja, po drugi strani pa robustna finančna institucija, ki bo zagotavljala varnost zavarovancev in vlagateljev. Glavni vzvodi organizacijskega in finančnega prestrukturiranja bodo zniževanje kompleksnosti in optimiziranje produktnega portfelja, zaradi katerega pričakujemo dodatno rast prodaje na domačem in tujih trgih. Spremenjena organiziranost operativnih funkcij s centralizacijo skupnih služb bo prinesla učinkovitejše poslovanje ter izboljšanje kapitalske in finančne strukture, ki bo povečala robustnost skupine in bo podlaga za dolgoročno rast in razvoj.

2.5. DELNICE, DIVIDENDE IN LASTNIŠKA STRUKTURA

2.5.1. Osnovni podatki o delnicah, dividendah in kapitalu

Osnovni kapital KD je na dan 31. decembra 2013 znašal 1.555.967,28 evra in je razdeljen na 186.436 kosovnih delnic. Vse izdane delnice so navadne imenske delnice z glasovalno pravico.

Delnice družbe KD, z oznako SKDR, so uvrščene v vstopno kotacijo Ljubljanske borze od 21. 12. 2000.

Odobreni kapital je na 31. 12. 2013 znašal 777.983,64 evra. Na podlagi sklepa 17. skupščine delničarjev z dne 31. 8. 2011 je izvršni direktor družbe pooblaščen, da v petih letih po vpisu spremembe statuta v sodni register poveča osnovni kapital za največ 777.983,64 evra, z izdajo novih delnic za denarne ali stvarne vloške. Sprememba statuta je bila vpisana v sodni register dne 31.8.2011. Do sedaj izvršni direktor odobrenega kapitala še ni koristil.

Knjigovodska vrednost delnice SKDR je na 31.12.2013 znašala 234,18 evra. Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot: knjigovodska vrednost kapitala konec obračunskega obdobja / število vseh izdanih delnic brez lastnih delnic konec obračunskega obdobja.

Čisti poslovni izid na delnico je bil -8,54 evra. Čisti poslovni izid na delnico je izračunan kot čisti poslovni izid / povprečno število vseh izdanih delnic brez lastnih delnic konec obračunskega obdobja.

2.5.2. Gibanje vrednosti delnice

Delnica SKDR v letu 2013

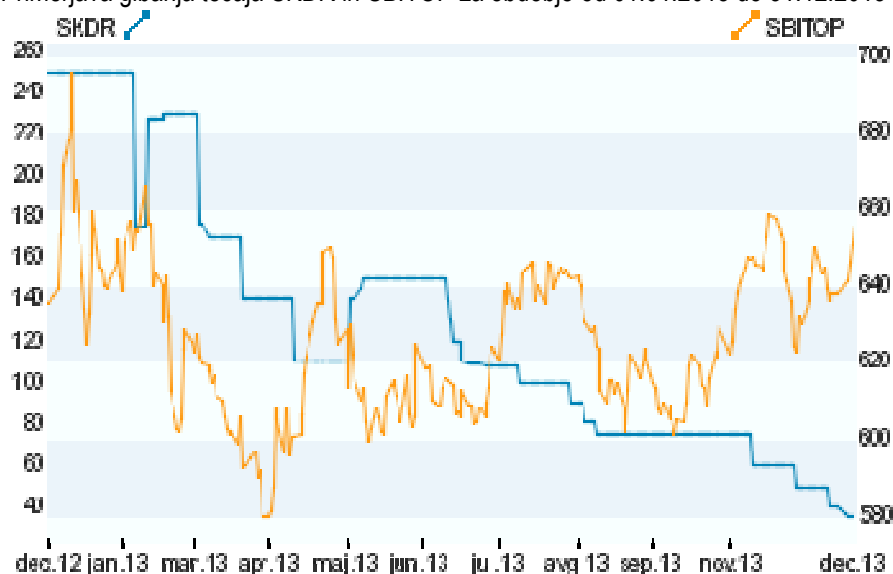
Z delnico SKDR je bilo v letu 2013 na Ljubljanski borzi sklenjenih poslov v skupni vrednosti 371.123 evrov. Delnica je leto 2013 zaključila pri tržni ceni 35,00 evra, kar je 86 odstotkov manj v primerjavi s tržno ceno na začetku leta, ko je znašala 249,50 evra. Najnižja tržna cena v letu 2013 je bila 35,00 evra, najvišja pa 249,50 evra.

Temeljni kazalniki redne delnice SKDR

Podatki o delnici	31. 12. 2012 (EUR)	31. 12. 2013 (EUR)	Sprememba 13/12 (v %)
Število delnic	186.436	186.436	0
Tržna cena	249,50	35,00	-86,0
Tržna kapitalizacija (v mio)	46,52	6,53	-86,0

Vir: Ljubljanska borza vrednostnih papirjev, GVIN, izračuni KD

Primerjava gibanja tečaja SKDR in SBITOP za obdobje od 01.01.2013 do 31.12.2013

Vir: Ljubljanska borza vrednostnih papirjev

2.5.3. Lastniška struktura

Največji delničar družbe KD je družba Caranthania Investments, Luksemburg, ki ima v lasti 33.982 navadnih imenskih delnic z oznako SKDR, kar je 18,23 odstotka izdanih navadnih imenskih delnic družbe.

Lastniška struktura družbe KD na 31. decembra 2013

SKDR – navadne imenske delnice	Število delničarjev	Število delnic	Odstotek lastništva (v %)
Domače osebe	335	91.974	95,65
Pravne osebe	39	79.798	87,76
Fizične osebe	296	12.176	7,90
Tuje osebe	9	94.462	4,35
Pravne osebe	8	94.461	4,25
Fizične osebe	1	1	0,10
Skupaj SKDR	344	186.436	100,00

Deset največjih imetnikov navadnih delnic (SKDR) 31. decembra 2013

	Delničar	Kraj	Število delnic	Delež od vseh delnic SKDR (v %)
1	CARANTHANIA INVESTMENTS	LUXEMBOURG	33.982	18,23%
2	SOROLI INVEST LIMITED	LIMASSOL	21.111	11,32%
3	ALPE- ADRIA PRIVATBANK AG	SCHAAN	19.916	10,68%
4	AVRA, d.o.o.	LJUBLJANA	15.513	8,32%
5	TIKAN HOLDING LIMITED	LIMASSOL	14.333	7,69%
6	MIG AM PLUS d.o.o.	LJUBLJANA	12.444	6,67%
7	KDG Naložbe, d.o.o.	LJUBLJANA	10.120	5,43%
8	KD Group d.d.	LJUBLJANA	9.893	5,31%
9	Alea lacta, d.o.o.	LJUBLJANA	7.835	4,20%
10	KDH Naložbe, d.o.o.	LJUBLJANA	7.327	3,93%
	Skupaj prvih deset imetnikov delnic SKDR		152.474	81,78%
	Drugi		33.962	18,22%
	Skupaj vseh delnic SKDR		186.436	100,00%

2.5.4. Lastne delnice

(v EUR)	2013			
	Vrednost 1. 1. 2013	Nakupi	Prodaja	Vrednost 31. 12. 2013
SKDR	6.048.644	9.761	-	6.058.405
Skupaj	6.048.644	9.761	-	6.058.405

Število delnic	Število			Delež (%) v os. kapitalu
	1. 1. 2013	Nakupi	Prodaja	
SKDR	13.589	47	-	13.636
Skupaj	13.589	47	-	13.636

V letu 2013 so odvisne družbe pridobile 47 delnic SKDR, pri čemer pa se skladno z ZGD-1 te delnice štejejo za lastne delnice družbe.

Dne 31. 8. 2011 je skupščina pooblastila upravni odbor, da lahko v imenu in za račun družbe kupi lastne delnice, pri čemer je obseg dopustne pridobitve omejen na 10 odstotkov skupnega števila delnic družbe. Pooblastilo družbi velja za dobo 36 mesecev od dneva sprejema sklepa. V skladu s pooblastilom skupščine lahko upravni odbor umakne lastne delnice brez nadaljnega sklepanja o zmanjšanju osnovnega kapitala.

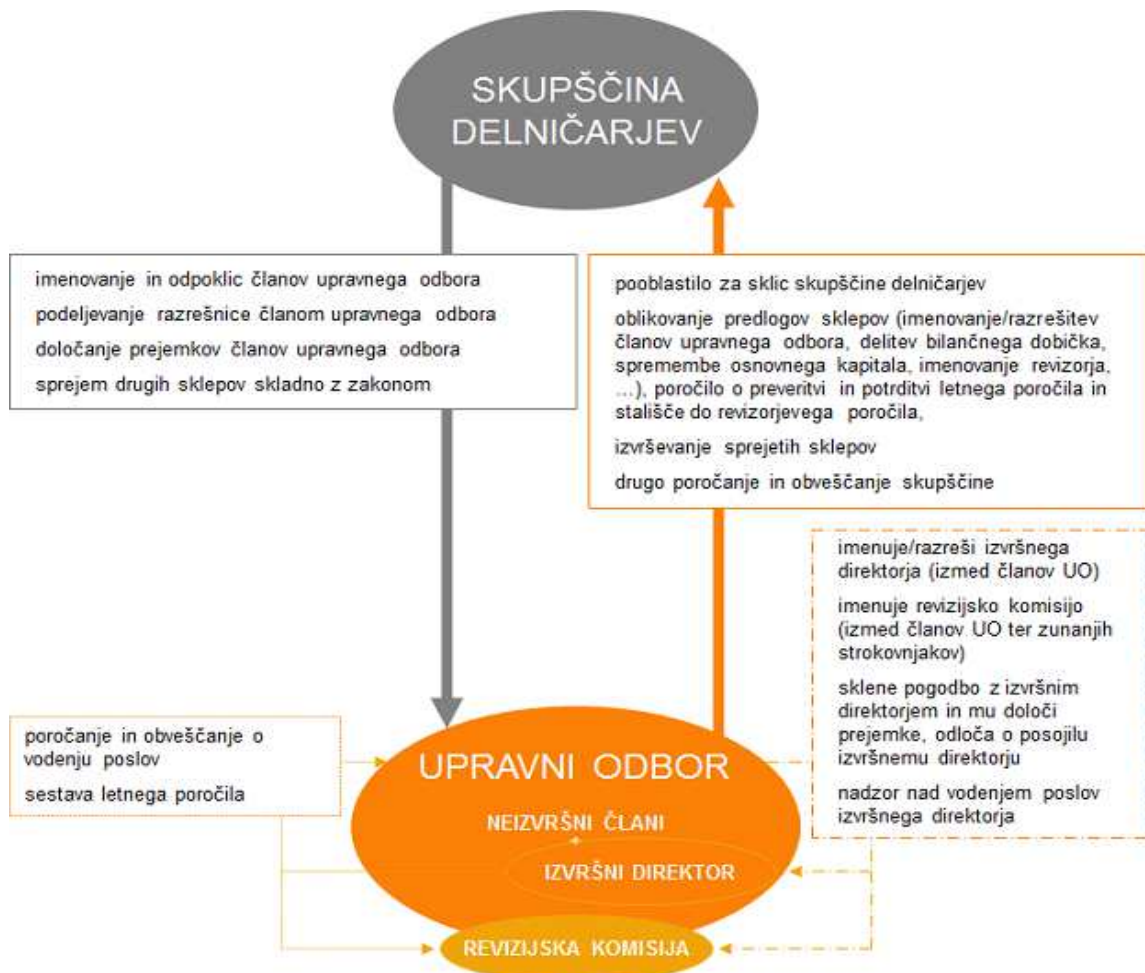
2.6. IZJAVA O VODENJU IN UPRAVLJANJU

Odgovorno vodenje in upravljanje družbe sta temelj vseh dejavnosti Skupine KD. Temu poslanstvu sledijo tudi organi vodenja in nadzora družbe KD, v kateri je od 16. 11. 2009 naprej uveljavljen enotirni sistem upravljanja. Družba KD podaja v skladu z določilom petega odstavka 70. člena ZGD-1C izjavo o vodenju in upravljanju družbe. Pojasnila, ki se navezujejo na šesti odstavek 70. člena ZGD-1, so dodana v poglavjih Delnice, dividende in lastniška struktura ter na spletni strani družbe www.kd-fd.si.

2.6.1. Sistem upravljanja KD

Družba KD d.d. je novembra 2009 prešla iz dvotirnega sistema upravljanja, kjer so pristojnosti skladno z zakonom o gospodarskih družbah razmejene med skupščino, nadzorni svet in upravo, na enotirni sistem upravljanja, ki poteka v sodelovanju med skupščino in upravnim odborom.

Organi upravljanja KD – naloge in pristojnosti v enotirnem sistemu upravljanja:

2.6.2. Skupščina delničarjev KD d. d.

Skupščina delničarjev družbe KD sprejema temeljne odločitve, ki vodijo k uresničevanju osrednjega ekonomskega cilja – ustvarjanju vrednosti za delničarje.

20. skupščina delničarjev družbe KD je potekala 29. 8. 2013. Na skupščini je bilo zastopanih 71.452 navadnih imenskih kosovnih delnic z oznako SKDR, kar predstavlja 38,32-odstotni delež v osnovnem kapitalu.

Na skupščini so se delničarji seznanili z letnim poročilom in poročilom upravnega odbora o preveritvi letnega poročila ter sprejeli sklep, da se bilančni dobiček leta 2012 ne uporabi in se odločanje o njegovi uporabi prenese v prihodnja poslovna leta, ter podelili razrešnico članom organov vodenja in nadzora, s katero so potrdili in odobrili njihovo delo v poslovnem letu 2012. Za revidiranje poslovanja za poslovno leto 2013 so delničarji imenovali revizijsko družbo KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o. Ljubljana.

Delničarji so zaradi poteka mandata članom upravnega odbora za novo štiriletno mandatno obdobje, ki je začelo teči 17. 11. 2013, za člane upravnega odbora imenovali Milana Kneževiča, Matjaža Gantarja, Sergeja Racmana, Aleksandra Sekavčnika in Tomaža Butina.

Celotno besedilo sprejetih sklepov 20. skupščine je objavljeno in dostopno na spletnih straneh SEOnet in spletni strani družbe <http://www.kd-fd.si/?subpage=1020>.

2.6.3. Organi vodenja in nadzora

2.6.3.1. Delovanje upravnega odbora

Upravni odbor je sestavljen iz članov, ki jih v upravni odbor imenuje skupščina. Upravni odbor vodi in nadzira vodenje družbe ter hkrati zastopa in predstavlja družbo v vseh zadevah, katerih pristojnost ne pripada izvršnim direktorjem. Upravni odbor mora biti sklican vsaj enkrat v četrtletju.

Upravni odbor izmed svojih članov imenuje izvršne direktorje, ki zastopajo in predstavljajo družbo. Pristojnosti upravnega odbora so skupne vsem njegovim članom, nekatere pa so prenesene na izvršna direktorja – tako sta izvršna direktorja skladno s statutom pristojna za zastopanje in predstavljanje družbe, za vodenje tekočih poslov, prijave vpisov in predložitve listin registru, skrb za vodenje poslovnih knjig in sestavo letnega poročila. Izvršna direktorja vodita posle ob upoštevanju navodil in omejitev, ki jim jih postavljajo statut, upravni odbor, skupščina družbe in poslovnik o delu izvršnih direktorjev. Upravni odbor lahko kadarkoli odpokliče izvršnega direktorja.

Sestava upravnega odbora (UO), ki vodi in nadzira družbo KD, je bila v letu 2013 naslednja:

- Milan Kneževič, univerzitetni diplomirani ekonomist in diplomirani inženir gozdarstva – predsednik UO,
- Sergej Racman, inženir fizike in matematike – namestnik predsednika UO,
- Matjaž Gantar, univerzitetni diplomirani ekonomist – član UO in izvršni direktor,
- Tomaž Butina, univerzitetni diplomirani inženir računalništva – član UO in predsednik revizijske komisije UO,
- Aleksander Sekavčnik, univerzitetni diplomirani ekonomist – član UO, namestnik predsednika revizijske komisije UO.

Ker je članom upravnega odbora mandat potekel 16. 11. 2013, so jim delničarji na 18. skupščini dne 29. 8. 2013 podelili nov štiriletni mandat, ki je začel teči 17. 11. 2013.

O svojem delovanju v poslovnem letu 2013 upravni odbor podrobneje poroča v poročilu upravnega odbora delničarjem o preveritvi letnega poročila, ki je v okviru poglavja Poročilo upravnega odbora družbe KD.

2.6.3.2. Predstavitev funkcij članov upravnega odbora v drugih poslovnih ali nadzornih organih

2.6.3.2.1. Milan Knežević

Družba	Funkcija (stanje na dan 31. 12. 2013)
GEA College d. d., Ljubljana	član nadzornega sveta
Žito d.d., Ljubljana	član nadzornega sveta
Art Posest d. o. o., Ljubljana	prokurist

2.6.3.2.2. Sergej Racman

Družba	Funkcija (stanje na dan 31. 12. 2013)
KD d. d., Ljubljana	član upravnega odbora
Adriatic Invest d. o. o., Ljubljana	direktor
Adriatic Invest LLC., Wilmington, ZDA	direktor
Alea lacta d. o. o., Ljubljana	direktor
AUCTOR d. o. o., Ljubljana	direktor
European Funds Inc., Wilmington, ZDA	direktor
Kolosej kinematografi d. o. o., Ljubljana	predsednik uprave
Onisac d. o. o., Ljubljana	direktor
PM & A finančno svetovanje d. o. o., Ljubljana	predsednik uprave
PM & A d. o. o. Mednarodna trgovina, Ljubljana	direktor
PM & A investicijsko podjetje d. o. o. Ljubljana	direktor
PRIORI d. o. o., Ljubljana	direktor
Sidbury Enterprises Limited, Limassol, Ciper	direktor
Adriatic Slovenica d. d., Koper	član nadzornega sveta

2.6.3.2.3. Matjaž Gantar

Družba	Funkcija (stanje na dan 31. 12. 2013)
KD d. d., Ljubljana	član upravnega odbora, izvršni direktor
KDG Naložbe d. o. o., Ljubljana	direktor
Vila Nova d. o. o., Ljubljana	direktor
Adriatic Slovenica, d. d., Koper	predsednik nadzornega sveta
ABDS d. o. o., Sarajevo, Bosna in Hercegovina	član nadzornega sveta
GEA College d. d., Ljubljana	predsednik nadzornega sveta
VIB a. d., Banja Luka, Bosna in Hercegovina	neizvršni član upravnega odbora

2.6.3.2.4. Tomaž Butina

Družba	Funkcija (stanje na dan 31. 12. 2013)
KD d. d., Ljubljana	član upravnega odbora
AVRA d. o. o., Ljubljana	direktor
Dermatologija Bartenjev – Rogl d. o. o., Ljubljana	direktor
Adriatic Slovenica, d. d., Koper	član nadzornega sveta

2.6.3.2.5. Aleksander Sekavčnik

Družba	Funkcija (stanje na dan 31. 12. 2013)
KD d. d., Ljubljana	član upravnega odbora
Sekavčnik in družbenik d. n. o., Ljubljana	direktor
Adriatic Slovenica d. d., Koper	član nadzornega sveta
IAD Investments, správ. spol., a. s., Bratislava, Slovaška	član nadzornega sveta

2.6.3.3. Lastniški deleži članov upravnega odbora

Dne 31. 12. 2013 so bili neposredni lastniški deleži članov upravnega odbora naslednji:

- Milan Kneževič je imel v lasti 4 delnice družbe z oznako SKDR,
- Tomaž Butina je imel v lasti 1.927 delnic družbe z oznako SKDR,
- Matjaž Gantar, Sergej Racman in Aleksander Sekavčnik na dan 31. 12. 2012 niso bili neposredni imetniki delnic družbe.

Članom upravnega odbora niso bile podeljene pravice do pridobitve ali nakupa delnic družbe KD.

2.6.3.4. Komisije upravnega odbora

Revizijsko komisijo upravnega odbora sestavljajo predsednik in dva člana. Ker je revizijski komisiji 16. 11. 2013 potekel štiriletni mandat, je upravni odbor na seji 8. 11. 2013 revizijski komisiji v enaki sestavi podelil nov štiriletni mandat, ki se je začel 17. 11. 2013. Revizijska komisija je organ upravnega odbora, ki podpira upravni odbor pri izpolnjevanju njegove vsestranske odgovornosti za nadziranje vodenja poslov družbe in njenih odvisnih družb, kamor sodijo tudi računovodski poročevalski sistem, sistem notranjih kontrol, revizijski procesi in procesi, s katerimi družba nadzira skladnost z zakoni, predpisi in internimi splošnimi akti ter etičnimi usmeritvami oziroma kodeksi ravnanja. Namen dela revizijske komisije je omogočiti upravnemu odboru zanesljivejše, učinkovitejše in uspešnejše delovanje pri uresničevanju vizije, poslanstva in strateških ciljev delovanja družbe in njene skupine. Revizijska komisija predstavlja strokovno delovno jedro upravnega odbora za področja, za katera je zadolžena, ki svoje strokovne predloge posreduje upravnemu odboru, mu poroča o svojih ugotovitvah in mu je za svoje delo odgovorna.

2.6.3.5. Pregled plačil članom organov upravnega odbora in vodstva v letu 2013

Član UO oz. vodstva	Bruto plača (fiksni del)	Variabilni prejemki	Drugi prejemki iz del. razmerja (regres)	Sejnine in plačila za opravljanje funkcije člana UO, NS, RK, izvr. dir.	Opcije in druge nagrade	Povračila stroškov	Bonitete	Zavarovalne premije	Udeležba v dobičku, provizije, druga dodatna plačila
Matjaž Gantar	27.000,00	0,00	524,14	120.331,94	0,00	1.039,51	279,80	288,88	0,00
Aleksander Sekavčnik	0,00	0,00	0,00	99.155,04	0,00	833,80	0,00	0,00	0,00
Tomaž Butina	0,00	0,00	0,00	100.625,04	0,00	129,11	0,00	0,00	0,00
Sergej Racman	0,00	0,00	0,00	99.855,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Milan Kneževič	0,00	0,00	0,00	10.599,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

* Zneski so bruto in so izraženi v evrih. Upoštevajo se vsa izplačila, ki so bila izplačana in so jih člani upravnega odbora in člani vodstva družbe KD prejeli v letu 2013 v družbi KD in odvisnih družbah KD Group, ABDS, Adriatic Slovenica, DRI Naložbe, GEA College, KD Skladi, KD Življenje oz. KD IT, KD Životno osiguranje in VIB.

Drugi prejemki iz delovnega razmerja vsebujejo regres za letni dopust. Povračila stroškov vsebujejo povračilo stroškov v zvezi z delom (za prevoz na delo in prehrano med delom) ter izplačila na podlagi potnih nalogov.

2.6.3.6. Revizija in sistem notranjih kontrol

Računovodske izkaze družbe KD in Skupine KD za leto 2013 je revidirala neodvisna revizijska družba KPMG Slovenija, družba za revidiranje, d. o. o., Ljubljana. Revizijska družba je izdala pozitivno mnenje k letnemu poročilu za 2013. Več o obvladovanju tveganj prikazujemo v poglavju Upravljanje tveganj in notranja revizija tega letnega poročila.

2.6.3.7. Transparentnost poslovanja družbe

Transparentnost poslovanja zagotavljamo predvsem z obveščanjem delničarjev in drugih javnosti, in sicer z rednim periodičnim obveščanjem in ob enkratnih dogodkih. Informacije o poslovanju in poslovnih načrtih ter druge pomembne informacije objavljamo na spletnih straneh družbe www.kd-fd.si in spletnih straneh Ljubljanske borze SEOnet <http://seonet.ljse.si>.

2.6.3.8. Vodenje in upravljanje povezanih družb

Povezane družbe aktivno upravljamo prek predstavnikov krovne družbe v upravnih odborih in nadzornih svetih družb.

Izjava upravnega odbora KD d. d. o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb

Upravni odbor družbe KD d. d., finančna družba, Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: KD ali družba) izjavlja, da pri upravljanju družbe KD sledi določbam Kodeksa upravljanja javnih delniških družb (v veljavi od 8. 12. 2009 in objavljen na uradnih spletnih straneh na uradnih spletnih straneh <http://www.ljse.si> Ljubljanske borze d. d. – v nadaljevanju: Kodeks), pri čemer v nadaljevanju razkriva in pojasnjuje odstopanja od določb posameznih poglavij Kodeksa, kot jih je ugotovil v času priprave te izjave:

Priporočilo 2 (2.1 in 2.2) ter priporočili 20 in 20.2:

Veljavna politika upravljanja družbe skupaj s strategijo komuniciranja družbe ni oblikovana kot enotni dokument, ampak zadevno področje ureja več dokumentov družbe. V postopku usklajevanja in prilagoditvah poslovanja in upravljanja določbam Zakona o finančnih konglomeratih si bo družba prizadevala to področje urediti skladno s priporočilom.

Priporočilo 9 (9.1 – 9.3):

Presoja kvalitete dela upravnega odbora in revizijske komisije upravnega odbora se izvaja v obliki ocenjevanja celotnega upravnega odbora in celotne revizijske komisije in ne kot ocenjevanje posameznih njegovih članov. Upravni odbor in revizijska komisija upravnega odbora praviloma delujeta v polni sestavi, vsi člani pa redno sodelujejo v razpravah ter s svojo strokovnostjo in izkušnjami pripomorejo h kakovostnemu delu. Upravni odbor glede na navedeno ocenjuje, da za posamično ocenjevanje članov upravnega odbora in revizijske komisije ni potrebe.

Priporočilo 10.3:

Družba je s prehodom na enotni sistem upravljanja opustila pisanje povzetkov razprave v zapisnikih upravnega odbora, saj se zapisniki praviloma potrjujejo v dveh dneh po seji z namenom čimprejšnje realizacije sklepov upravnega odbora, česar 15 dnevni rok, ki je določen v priporočilu, ne omogoča.

Priporočili 13 in 13.1:

Upravni odbor je imenoval revizijsko komisijo, ostala vprašanja iz svoje pristojnosti pa obravnava brez oblikovanja posebnih komisij, saj za to v dosedanjem delovanju ni bilo potrebe.

Priporočilo 20.3:

Družba nima s posebnim aktom predpisanih pravil, ki bi poleg zakonskih določil in pravil predpisovali omejitve trgovanja z delnicami družbe, temveč varovanje notranjih informacij in prepoved trgovanja na podlagi notranjih informacij družba ureja v okviru pravil o ravnanju z notranjimi informacijami družbe. V ta namen družba skladno z zakonodajo vodi seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije (seznam SONI), osebe, ki so jim dostopne notranje informacije, pa podpišejo posebno izjavo o seznanitvi o uvrstitvi na seznam SONI-1 in seznanitvi z veljavnimi predpisi in pravili v družbi.

Priporočilo 20.4:

Družba na uradne spletne strani ne uvršča finančnega koledarja za prihodnje poslovno leto. Tako periodične kot druge objave svojih pomembnih poslovnih dogodkov, družba zagotavlja v najkrajših možnih rokih in si na ta način prizadeva za kvalitetno obveščenost vlagateljev.

Priporočilo 21.3:

Družba glede na sedanjo delniško strukturo ter zaradi dejstva, da večina poslovnih partnerjev družbe prihaja iz Republike Slovenije, meni, da zagotavljanje javnih objav njenih sporočil tudi v angleškem jeziku ni potrebno.

Priporočilo 22.7:

Družba ne razkriva neto prejemkov članov upravnega odbora ter drugih informacij iz navedene točke priporočila, temveč v letnem poročilu in na skupščini delničarjev v skladu z zakonodajo razkriva bruto prejemke posameznih članov upravnega odbora.

V Ljubljani, 25. 4. 2014

Predsednik upravnega odbora
Milan Knežević

2.7. ANALIZA POSLOVANJA

Pregled trgov v letu 2013

Leto 2013 je bilo eno najboljših na kapitalskih trgih v zadnjem obdobju. Okrevanje in rast svetovnega gospodarstva sta ustvarila odlično podlago za večji optimizem, ki je blagodejno vplival na bolj tvegane naložbe. Največ so pridobile delnice razvitih trgov in obveznice držav PIIGSS, zlasti Španije, Italije in tudi Slovenije. Ključno vlogo pri spodbujanju rasti v realni ekonomiji so imele centralne banke, ki so s sproščeno denarno politiko zagotavljale skoraj neomejeno likvidnost v gospodarstvih po svetu. Ta spodbuda je pozitivno vplivala na gibanje kapitalskih trgov, saj je vlagateljem omogočila dostop do relativno poceni denarja, kar so še posebej izkoristili vlagatelji v ameriški in japonski delniški trg. V drugi polovici leta 2013 smo bili pričča tudi močni rasti evropskih trgov, ko se je izkazalo, da je strah pred razpadom EU in evra odveč. Evropa je prvič po začetku krize leta 2008 znova postala priljubljena destinacija za denar globalnih vlagateljev.

Na drugi strani so trgi v razvoju postali žrtve lastnega uspeha, saj so vlagatelji vanje še naprej zahtevali bistveno višje stopnje gospodarske rasti od razvitega sveta, tega pa ti trgi brez prestrukturiranja oziroma večje odprtosti do tujega kapitala večinoma niso bili več sposobni zagotavljati, in rezultat je bil upad trgov v razvoju.

Razviti trgi

Uspešno gospodarsko okrevanje Evrope in rast gospodarstva v ZDA sta indeksu razvitih trgov pomagali do več kot 18-odstotne rasti. Največjo rast je dosegel ameriški delniški trg s 24 odstotki, Evropa in Japonska pa sta sledili z dobrimi 16 odstotki. Te stopnje so nadpovprečne, saj so močno presegle gospodarsko rast in rasti dobičkov podjetij. Pričakovanja za leto 2014 so precej nižja. Leta 2013 smo bili pričča ekspanziji kazalnikov vrednotenja, ki so presegli 10-letna povprečja, zato ni ostalo veliko prostora za rast delniških trgov brez močnejše rasti prihodkov oziroma dobičkov. Nekoliko več prostora za rast je v Evropi, saj je njeno okrevanje po dolgotrajni recesiji v zgodnejši fazi kot v ZDA, poleg tega je v Evropi več tudi profitne marže oziroma prostora za izboljšanje poslovanja. Ukrepi evropskih gospodarstvenikov in politikov so bili učinkoviti, tako da je bila konec leta 2013 končno umaknjena zgodba o razpadu EU ali evrskega območja, kar s pozitivnimi pričakovanji za gospodarstva obrobni držav (Španija, Italija, Irska itd.) ustvarja dobro podlago za nadaljevanje rasti v letu 2014. Japonska je po volitvah v sredini leta 2013 na začetku jeseni začela ambiciozen gospodarski načrt obnove nacionalnega gospodarstva. Prva faza temelji na neke vrste tiskanju denarja, zato se je kapitalski trg na ta načrt odzval zelo pozitivno, je pa jen pri tem izgubil precej vrednosti v primerjavi z dolarjem in evrom. Za nadaljevanje rasti na Japonskem bo v letu 2014 treba plan obnove vsaj deloma uresničiti, drugače se lahko ponovi zgodba zadnjih 25 let, ko je bil trg bolj ali manj v hibernaciji.

Trgi v razvoju

Če je bilo leto 2013 za naložbe v delniške trge razvitih gospodarstev zelo uspešno, tega ne moremo reči za kapitalske trge držav v razvoju, ki so v preteklem letu končali v rdečih številkah. Negativne donosnosti so posledica poslabšanja makroekonomske slike, predvsem v največjih predstavnicah trgov v razvoju, kjer objave podatkov o gospodarski rasti niso dosegle pričakovanega uspeha. Velik del negativne donosnosti lahko pripišemo tudi odlivu kapitala s tega dela sveta, ki ga je spodbudil strah, povezan z morebitnim prenehanjem ohlapne denarne politike ameriške centralne banke. Te so še zlasti občutile države z velikimi plačilnobilančnimi in proračunskimi primanjkljaji.

Pomembna tema preteklega leta je zagotovo postopno ohlajanje kitajskega gospodarstva. Potem ko se je svetovna investicijska skupnost že sprijaznila, da so dnevi dvoštevličnih stopenj gospodarske rasti mimo, so se na začetku leta povečali dvomi o doseganju tudi novih, navzdol revidiranih stopenj gospodarske rasti. Pok nepremičninskega balona, ki so ga financirale predvsem neregulirane finančne ustanove (angl. shadow banking), in nekontrolirana rast javnega dolga sta bila med največkrat navedenimi vzroki za dvome o doseganju 7,5-odstotne gospodarske rasti. Ta strah se je povečal marca, ko je centralna banka ravno zaradi strahu pred nepremičninskim balonom močnejše posegla v kreditno aktivnost bančnega sistema. Za dodaten pretres na delniškem trgu je v prvi polovici leta poskrbel še

likvidnostni šok na medbančnem trgu, zaradi česar so se do ukrepa kitajske narodne banke medbančne obrestne mere zelo povečale. Posledično je kitajski delniški indeks polletje končal z 12-odstotno izgubo. V drugi polovici leta je postalo jasno, da je doseganje ciljne gospodarske rasti prednostna naloga političnih veljakov, ki si na tem področju ne bodo dovolili spodrsjlaja. K pozitivnemu zaključku leta je najbolj pripomogla partija, ki je po novembrskem srečanju napovedala korenitejše reforme v državi, s katerimi naj bi se vrnili na pota stare slave. Kljub pomislekom o realnosti napovedanih sprememb je delniški indeks do konca leta nadoknadil večji del izgube iz prve polovice leta. Strah pred večjo upočasnitvijo kitajske gospodarske aktivnosti od pričakovane je negativno vplival tudi na druge države v razvoju, še zlasti na njeni največji dobavitelji surovin, Brazilijo in Rusijo. Poleg morebitnega upada povpraševanja iz Kitajske je Brazilijo lani še zlasti zaznamovalo povečanje političnega tveganja. Vlagatelje je predvsem zmotilo vedno večje vmešavanje države v delovanje »tržnega gospodarstva«. Zaradi strahu pred inflacijskimi pritiski je politika začela vplivati na cenovno politiko največjih domačih podjetij. Položaj so še poslabšala velika nedobičkonosna vlaganja, ki so jih morali za širše dobro izvesti nacionalni šampioni. Oboje se kaže v slabših rezultatih podjetij. Posledica je 30-odstotni padec vrednosti brazilskega delniškega indeksa. Vpliv politike v največjih ruskih podjetjih in z njo povezana pomanjkljiva transparentnost poslovanja trga že dlje časa nista skrivnost in se dobro upoštevata v zajetnem diskontu pri vrednotenju ruskih podjetij. Večje preglavice Rusiji povzročata nižanje cen nafte in predvsem zemeljskega plina.

Na začetku leta so se ob valu pozitivnih makroekonomskih podatkov v ZDA začela pojavljati namigovanja, da naj bi FED v kratkem upočasnila oziroma celo prenehala izvajati ohlapno denarno politiko. V ZDA se je to izrazilo v dvigu donosnosti do dospelja na ameriške državne dolžniške papirje na globalnih dolžniških trgih, na dolžniških trgih držav v razvoju pa se je začel množičen odliv kapitala. Vlagatelji, ki so svoj dolarski dolg naložili v dolg v državah v razvoju, se bojijo nadaljnega dviga obrestnih mer v ZDA (ki bi podražil njihov dolg) in so s prodajo obveznic držav v razvoju začeli unovčevati dobičke. Umik kapitala je najbolj prizadel države z visokimi plačilnobilančnimi primanjkljaji in nizkimi deviznimi rezervami, v katerih centralne banke niso bile sposobne obraniti svojih deviznih tečajev. Lani so bili najbolj na udaru južnoafriški rand, turška lira in indijska rupija, ki so izgubili 24, 20 in 12 odstotkov vrednosti.

Slovenija in Balkan

Minulo leto se je na regionalnih kapitalskih trgih začelo izredno optimistično, saj so do sredine leta »balkanski« kapitalski trgi hitro rasli. Toda optimizma je hitro zmanjkalo in v naslednjih mesecih se je ustvarjeni donos počasi topil. Na domačem kapitalskem trgu je bil januarski optimizem več kot razumljiv. Janševa vlada je poleg gospodarskih reform obljubljala predvsem dolgo pričakovano privatizacijo in kapitalski trg se je posledično začel prebujati. Toda poročilo protikorupcijske komisije je povzročilo padec vlade in prihod na oblast levosredinske koalicije. Ta je še prej v vlogi opozicije močno nasprotovala umiku države iz lastništva največjih domačih podjetij in borza si od nove vlade ni obetala nič dobrega. Kljub temu je nova slovenska vlada pod vodstvom Alenke Bratušek že po nekaj mesecih oblasti v parlament poslala spisek 15 podjetij, namenjenih prodaji. Med njimi so tudi Telekom Slovenije, Aerodrom Ljubljana, Cinkarna Celje, Žito, Helios in pozneje še Letrika. Vse našteve družbe kotirajo na borzi in morebitni prevzemi strateških partnerjev bi s seboj lahko prinesli precej višje borzne tečaje, ne samo navedenih družb, temveč tudi preostalih na borzi kotirajočih podjetij. Po začetnem navdušenju vlagateljev se je trgovanje na Ljubljanski borzi umirilo, slovenski borzni indeks SBI TOP pa je do jeseni ostal razmeroma stabilen, saj v medijih ni bilo mogoče najti novih informacij o prodaji teh družb. V oktobru je privatizacija začela dobivati prve obrise. Sklepali so se prodajni konzorciji in začelo se je iskanje mednarodnih svetovalcev, ki naj bi pri prodajnih postopkih pomagali poiskati najprimernejše strateške partnerje. Vse to je na Ljubljansko borzo začelo privabljati kapital in SBI TOP se je do konca leta 2013 zvišal na 655 točk. Borzni indeks Ljubljanske borze je tako v razmeroma volatilnem letu 2013 pridobil 2,53 odstotka.

Podobno kot v Sloveniji se je tudi romunska vlada pod taktirko stabilizacijskega programa z Mednarodnim denarnim skladom (IMF) obvezala, da bo postopno in delno privatizirala najpomembnejša romunska državna podjetja s področja energetike. Tako smo bili lani priča prvi največji prodaji delnic (IPO) v celotni jugovzhodni Evropi, in sicer delnic plinskega giganta Romgaz. Delnice so poleg borze v Bukarešti začele kotirati tudi na Londonski borzi. IPO je privabil pisano paleto mednarodnih investicijskih skladov, tudi takih, ki jih do zdaj zaradi njihove velikosti v

jugovzhodni Evropi sploh ni bilo. Tako je Romunija v lanskem oktobru pristala pod drobnogledom mednarodne finančne javnosti, saj je bila prva javna prodaja delnic omenjene družbe izredno uspešna. Vlagatelji so namreč želeli kupiti kar 14-krat več delnic od ponujene količine, cena delnic pa je že v prvem dnevu trgovanja poskočila za 20 odstotkov. Regijske trge je v letu 2013 zaznamoval še vstop Hrvaške v EU, kar pa na trgih ni bistveno povečalo likvidnosti oziroma zaradi tega ni prišlo do povišanja tečajev. Tudi na Hrvaškem se pripisuje velik pomen privatizaciji, ki naj bi se začela odvijati v letu 2014.

2.7.1. Poslovanje Skupine KD v letu 2013

Pomembni poudarki poslovanja Skupine KD:

- Skupina KD je poslovno leto 2013 zaključila z **dobičkom v višini +4,9 milijona evrov**,
- **poslovni prihodki** so v letu 2013 znašali **374,3 milijona evrov**, kar je 0,5 odstotka manj glede na leto 2012 (prilagojeno)². V strukturi poslovnih prihodkov prevladujejo prihodki od zavarovalnih premij (316,4 milijona evrov) s 85-odstotnim deležem,
- **celotna sredstva** so ob koncu leta 2013 znašala **818,3 milijona evrov**, kar je 13,7 milijona evrov več kot konec leta 2012,
- **kapital** je na 31. 12. 2013 znašal **75,3 milijona evrov** oziroma 1 odstotek več kot konec leta 2012,
- **zadolženost** Skupine KD se je v letu 2013 znižala za nadaljnjih **21,6 milijona evrov** oziroma za **15 odstotkov** glede na konec leta 2012 – finančne obveznosti so se znižale iz 140,9 milijona evrov na **119,3 milijona evrov**.

Pomembnejši kazalniki

Kazalnik	2013	2012	Indeks 2013/2012
Donosnost kapitala (v %)	6,5	(15,3)	-
Stopnja samostojnosti (kapital/bilančna vsota) (v %)	9,2	9,3	99
Čisti poslovni izid na delnico, ki pripada večinskim lastnikom družbe (v EUR) ³	28,09	(70,17)	-
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR) ⁴	298,33	257,30	116
Tržna kapitalizacija/knjigovodska vrednost kapitala ⁵	0,12	0,97	12

² Podrobnejša pojasnila glede metodoloških sprememb so v poglavju 4. **Primerljivost podatkov** v Konsolidiranih računovodskih izkazih.

³ **Čisti poslovni izid na delnico, ki pripada večinskim lastnikom družbe:**

čisti poslovni izid večinskih lastnikov – dividende, ki pripadajo prednostnim delničarjem (brez lastnih prednostnih delnic)
(povprečno število vseh navadnih izdanih delnic brez lastnih delnic)

⁴ **Knjigovodska vrednost delnice:**

knjigovodska vrednost kapitala večinskih lastnikov (na dan 31. 12. 2013)
število vseh izdanih delnic brez lastnih delnic (na dan 31. 12. 2013)

⁵ **Tržna kapitalizacija/knjigovodska vrednost kapitala:**

tržna kapitalizacija obeh razredov delnic (brez lastnih delnic) (na dan 31. 12. 2013)
knjigovodska vrednost kapitala večinskih lastnikov (na dan 31. 12. 2013)

Popravljeni čisti poslovni izid na delnico upošteva še morebitne izdane opcije, konvertibilne obveznice ali druge podobne finančne instrumente. Ker družba ni izdala takih finančnih instrumentov, je ta kazalnik enak čistemu dobičku na delnico (ki pripada večinskim lastnikom družbe).

Poudarki iz izkaza poslovnega izida

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA (v tisoč EUR)	2013	2012 - prilagojena	Indeks 2013/2012
Poslovni prihodki	374.298	376.054	99,5
Prihodki od zavarovalnih premij	316.398	326.854	97
Čisti prihodki od prodaje blaga in storitev	3.950	5.070	78
Prihodki provizij	9.142	9.107	100
Drugi poslovni prihodki	44.808	35.023	128
Pozavarovalni del premije	(51.671)	(56.718)	91
Neto finančni prihodki iz naložb *	350	37.039	1
Poslovni odhodki	(309.820)	(337.327)	92
Stroški storitev	(49.872)	(54.646)	91
Stroški dela	(31.233)	(36.724)	85
Čisti odhodki za zavarovalna upravičenja in škode	(189.814)	(215.429)	88
Drugi odhodki	(38.901)	(30.528)	127
Izid iz poslovanja	13.157	19.049	69
Finančni odhodki	(8.338)	(9.259)	90
Finančni prihodki/odhodki iz deležev v pridruženih družbah	1.605	(11.066)	-
Poslovni izid pred davki	6.424	(1.276)	-
Davek iz dobička	(2.363)	(2.505)	94
Odloženi davek	793	(8.941)	-
Čisti poslovni izid poslovnega leta **	4.854	(12.722)	-
Drugi vseobsegajoči donos	164	1.956	8
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	5.019	(10.766)	-

* Brez pripadajočega deleža dobička od pridruženih podjetij. Prihodki provizij so prikazani v posebni alineji.

** Vsebuje tudi del čistega dobička poslovnega leta, ki pripada manjšinskim lastnikom.

Poudarki iz bilance stanja

BILANCA STANJA (v tisoč EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012 - prilagojena	Indeks 31. 12. 2013 /31. 12. 2012
Sredstva	818.278	804.580	102
Neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	95.785	100.715	95
Naložbene nepremičnine	31.427	29.666	106
Finančna sredstva in naložbe	280.538	312.414	90
Terjatve, zaloge in drugo	153.947	113.475	136
Naložbe zavarovancev in pozavarovalne pogodbe	242.795	231.416	105
Denar in denarni ustrezniki	13.785	16.893	82
Obveznosti do virov sredstev	818.278	804.580	102
Kapital *	75.337	74.822	101
Obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	283.290	301.853	94
Obveznosti do zav., ki prevzemajo naložbeno tveganje	214.123	203.471	105
Finančne obveznosti	119.294	140.905	85
Poslovne in druge obveznosti	126.234	83.528	151

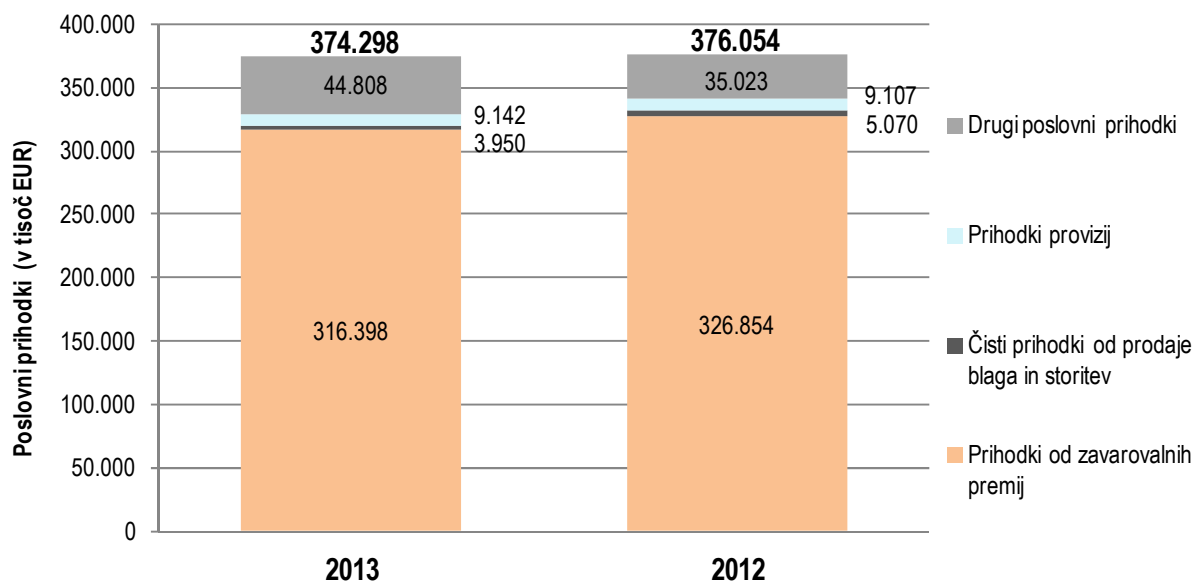
* Vsebuje tudi manjšinski kapital.

Poslovni prihodki

Struktura poslovnih prihodkov

Poslovni prihodki so v letu 2013 znašali 374,3 milijona evrov, kar je pol odstotka manj kot leta 2012. V strukturi poslovnih prihodkov so prevladovali prihodki od zavarovalnih premij s 85-odstotnim deležem in so znašali 316,4 milijona evrov, kar predstavlja 3 odstotke manj kot leta 2012. Prihodki provizij so znašali 9,1 milijona evrov (2-odstotni delež) in so v primerjavi z letom 2012 ostali na enaki ravni. Čisti prihodki od prodaje blaga in storitev (1-odstotni delež) so se v letu 2013 znižali za 22 odstotkov na 4 milijone evrov. Drugi poslovni prihodki so znašali 44,8 milijona evrov (12-odstotni delež) in so se glede na leto 2012 zvišali za 28 odstotkov.

Poslovni prihodki po vrstah v letih 2013 in 2012 (v tisoč EUR):

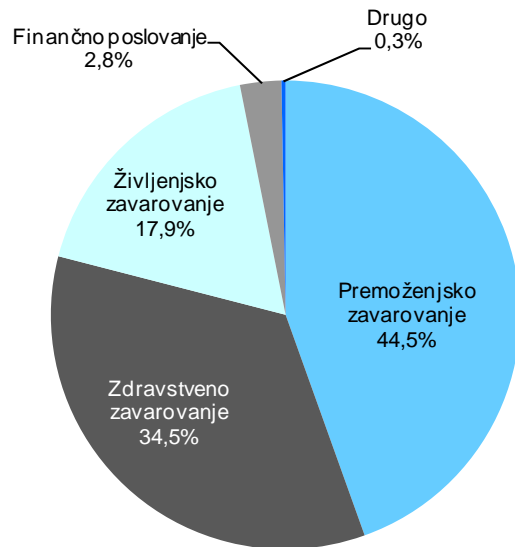

Prihodki od prodaje

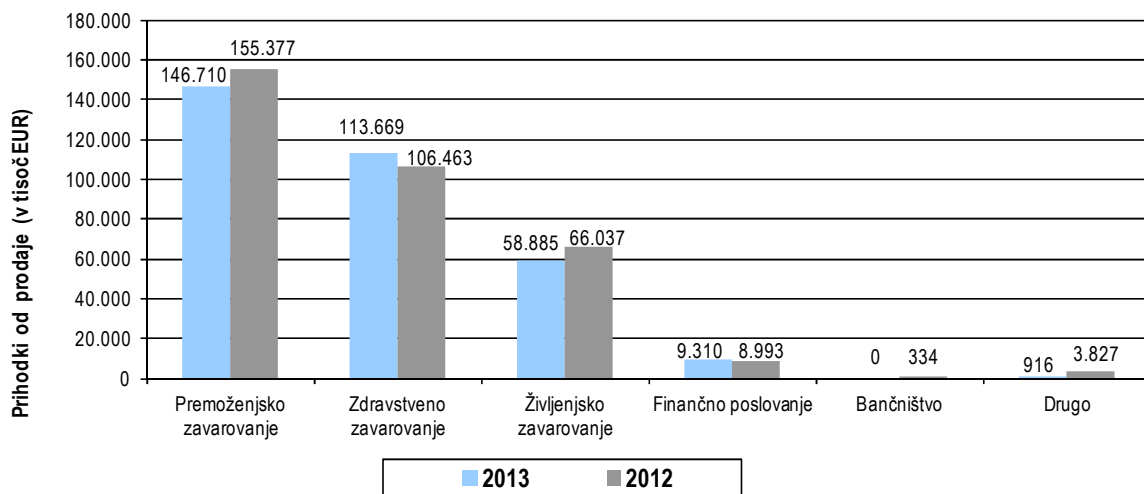
Prihodki od prodaje⁶ so v letu 2013 znašali 329,5 milijona evrov. V primerjavi z letom 2012 so se znižali za 3 odstotke. Glavnino prodaje predstavlja dejavnost zavarovalništva (v spodnjem grafu skupaj premoženjska, zdravstvena in življenjska zavarovanja) – v strukturi vseh prihodkov Skupine ima 96,9-odstotni delež.

⁶ Prihodki od prodaje: čisti prihodki od prodaje blaga in storitev + prihodki od zavarovalnih premij + prihodki provizij.

Struktura prihodkov od prodaje po področnih odsekih v letu 2013 (v %):

Prihodki od prodaje po področnih odsekih v letih 2013 in 2012 (v tisoč EUR):

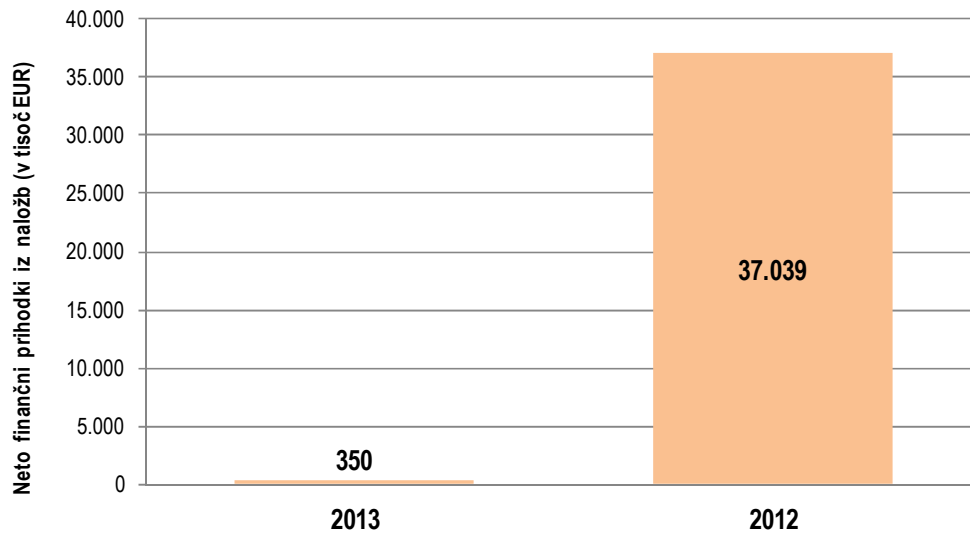

Glede na velikost prodaje je največje področje premoženjskih zavarovanj (146,7 milijona evrov), ki se je v letu 2013 znižalo za 6 odstotkov. Sledi področje zdravstvenih zavarovanj (113,7 milijona evrov) s 7-odstotno rastjo in področje življenjskih zavarovanj (58,9 milijona evrov), ki so v letu 2013 zabeležila nadaljnje 11-odstotno znižanje glede na preteklo leto. Prihodki iz finančnega poslovanja so bili za 4 odstotke višji kot v letu 2012 (9,3 milijona evrov).

Neto finančni prihodki iz naložb

Neto finančni prihodki iz naložb so v letu 2013 znašali 0,35 milijona evrov. Razlog za nižje neto prihodke v primerjavi s predhodnim letom gre iskati predvsem v odpisih podrejenih slovenskih bančnih obveznic.

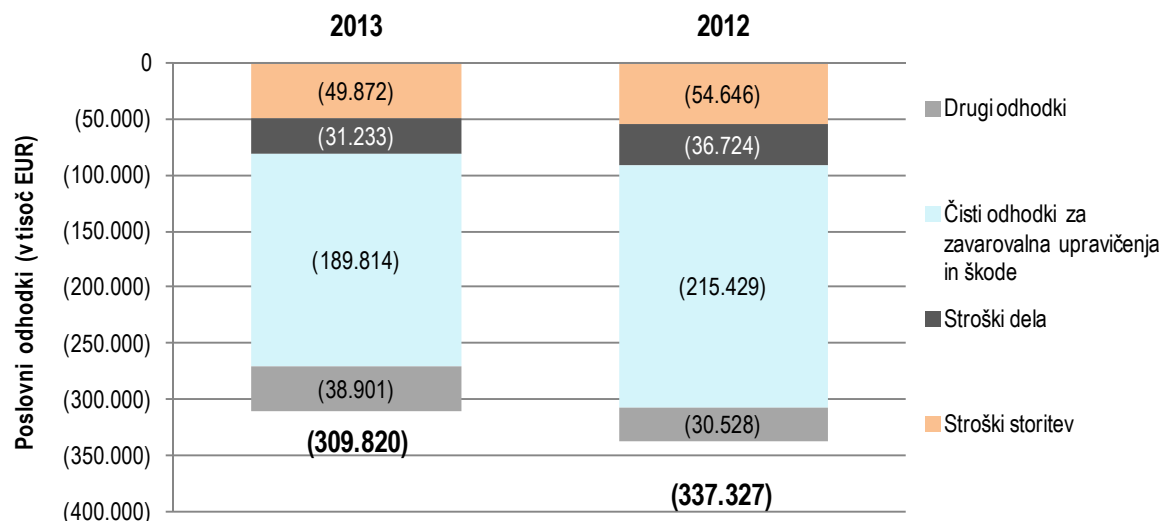
Neto finančni prihodki iz naložb po področnih odsekih v letih 2013 in 2012 (v tisoč EUR):

Poslovni odhodki

V letu 2013 so poslovni odhodki⁷ znašali 309,8 milijona evrov oziroma 8 odstotkov manj kot leta 2012. V celotni strukturi predstavljajo največji 61-odstotni delež čisti odhodki za zavarovalna upravičenja in škode. Ti so v letu 2013 upadli za 12 odstotkov. Stroški storitev (16-odstotni delež) so se v primerjavi s predhodnim letom znižali za 9 odstotkov, podobno tudi stroški dela (10-odstotni delež), ki so se znižali za 15 odstotkov. Poglavitni razlogi za znižanje so podobni kot v preteklih letih: nadaljnja racionalizacija stroškov v Skupini ter odprodaja in zapiranje odvisnih družb. Drugi odhodki, med katerimi prevladujejo drugi zavarovalni odhodki, prevrednotovalni poslovni odhodki (slabitve terjatev, posojil in osnovnih sredstev), amortizacija in stroški materiala, so se na račun višjih drugih zavarovalnih odhodkov v letu 2013 zvišali za 27 odstotkov glede na predhodno leto.

Poslovni odhodki po vrstah v letih 2013 in 2012 (v tisoč EUR):

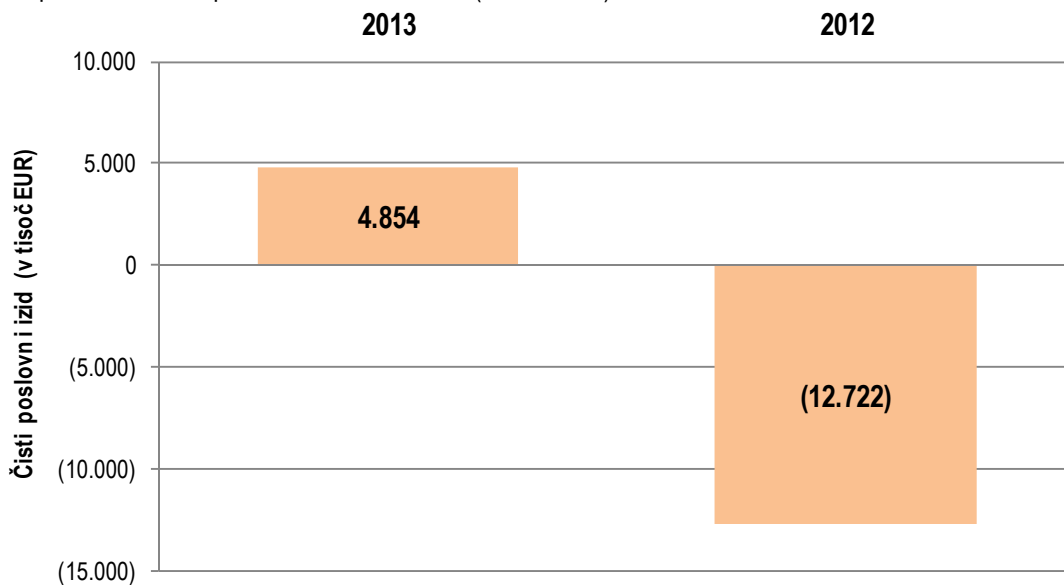
⁷ Odhodki in stroški so predstavljeni z negativnim predznakom – s tem so tabele v analizi poslovanja usklajene s tabelami v računovodskem delu letnega poročila.

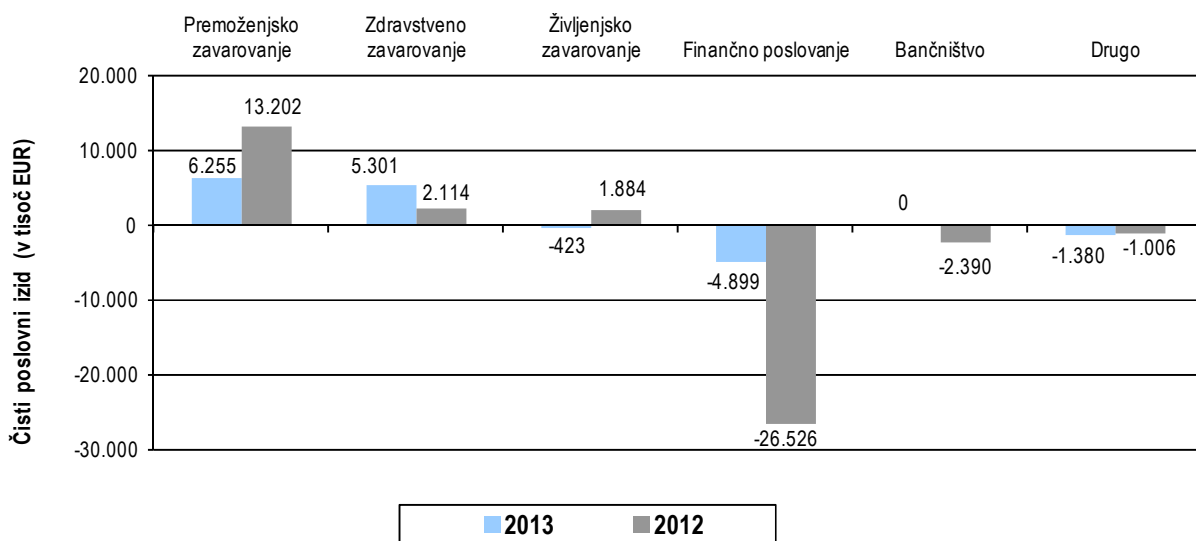
Čisti poslovni izid

Skupina je imela v letu 2013 dobiček v višini +4,9 milijona evrov, medtem ko je v letu 2012 poslovala z izgubo v višini -12,7 milijona evrov. Razlog za izboljšanje izida je v nižjih slabitvah in nižjih odpisih finančnih naložb ter v racionalizaciji stroškov v Skupini. To se kaže tudi v pregledu izida po področnih odsekih, kjer ima še vedno največjo izgubo področje finančnega poslovanja (-4,9 milijona evrov), ki pa je opazno nižja kot leta 2012. Poleg tega je z minimalno izgubo poslovalo tudi področje življenjskih zavarovanj (-0,4 milijona evrov). Na drugi strani sta dobiček izkazali področje premoženjskih zavarovanj (+6,3 milijona evrov) in področje zdravstvenih zavarovanj (+5,3 milijona evrov).

Čisti poslovni izid Skupine v letih 2013 in 2012 (v tisoč EUR):

Čisti poslovni izid po področnih odsekih v letih 2013 in 2012 (v tisoč EUR):

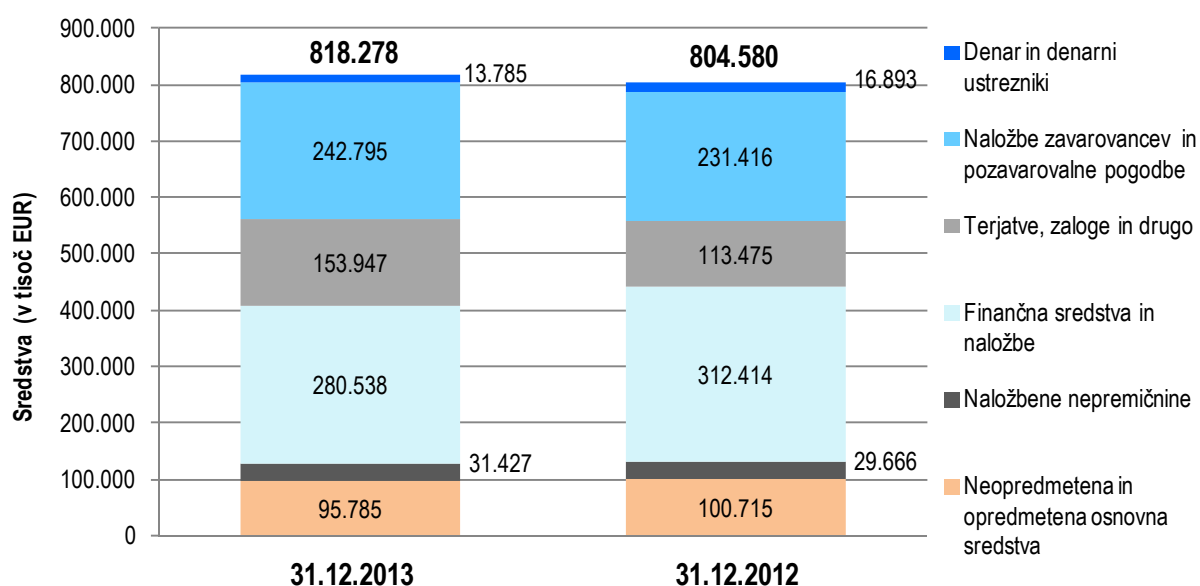

Sredstva

Celotna sredstva Skupine so 31. 12. 2013 znašala 818,3 milijona evrov, kar je 2 odstotka več kot ob koncu leta 2012.

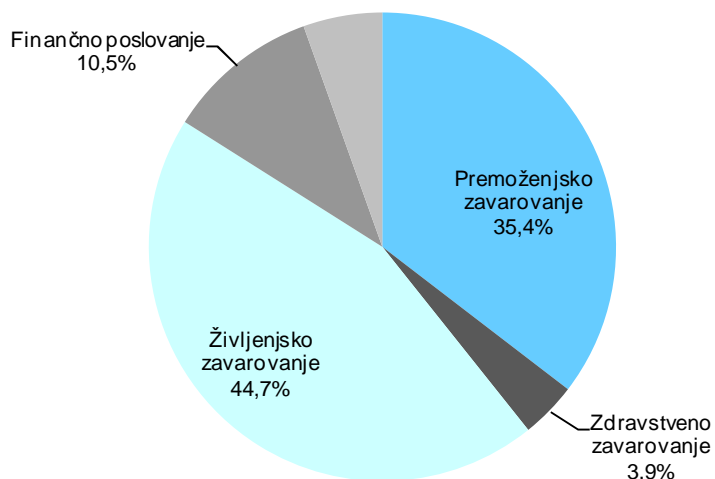
Najvišji padec so zabeležila denarna sredstva (18-odstotni padec), osnovna sredstva (5- odstotni padec) ter finančna sredstva in naložbe (10-odstotni padec), kar je povezano s prerazporeditvijo sredstev ter odprodajo in slabitvami naložb (predvsem podrejenih slovenskih bančnih obveznic). Rast so izkazovale naložbene nepremičnine (6-odstotna rast), naložbe zavarovancev (5-odstotna rast) in terjatve (36-odstotna rast). V strukturi sredstev s 34-odstotnim deležem prevladujejo finančna sredstva in naložbe.

Sredstva po vrstah na dan 31. december 2013 in 2012 (v tisoč EUR):

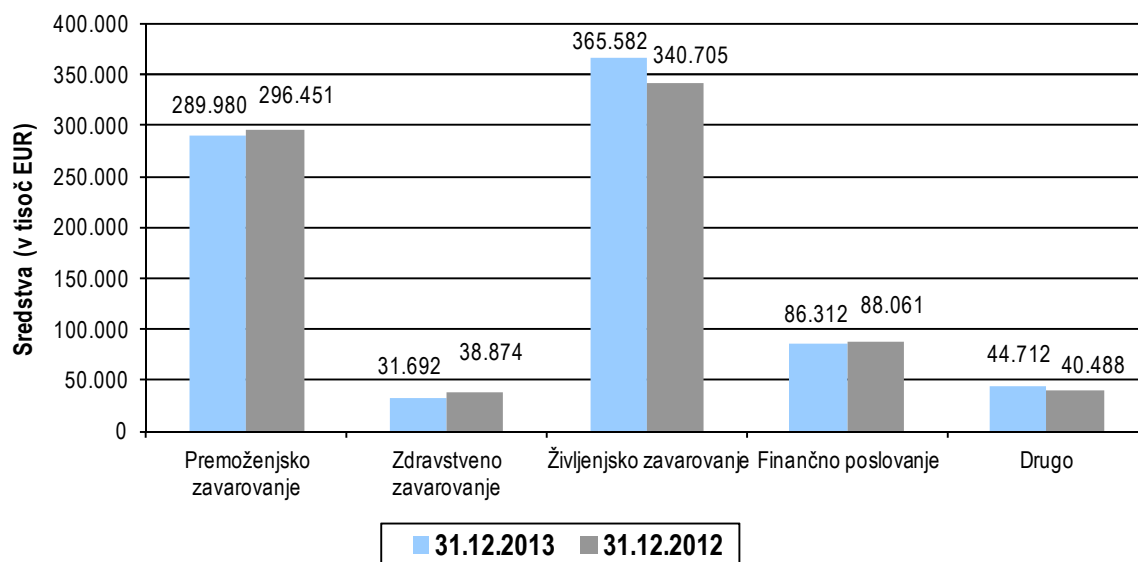

V strukturi sredstev po področjih največji delež odpade na področje zavarovalništva (skupaj 84 odstotkov) in področje finančnega poslovanja (10,5 odstotka). Rast sredstev so izkazovala področja življenjskih zavarovanj (7-odstotna rast) in drugo (10-odstotna rast). Na drugi strani so se sredstva znižala na področju zdravstvenih zavarovanj (18-odstotni padec) ter na področju premoženjskih zavarovanj in področju finančnega poslovanja (2-odstotni padec).

Struktura sredstev po področnih odsekih na dan 31. december 2013 (v %):

Sredstva po področnih odsekih na dan 31. december v letih 2013 in 2012 (v tisoč EUR):

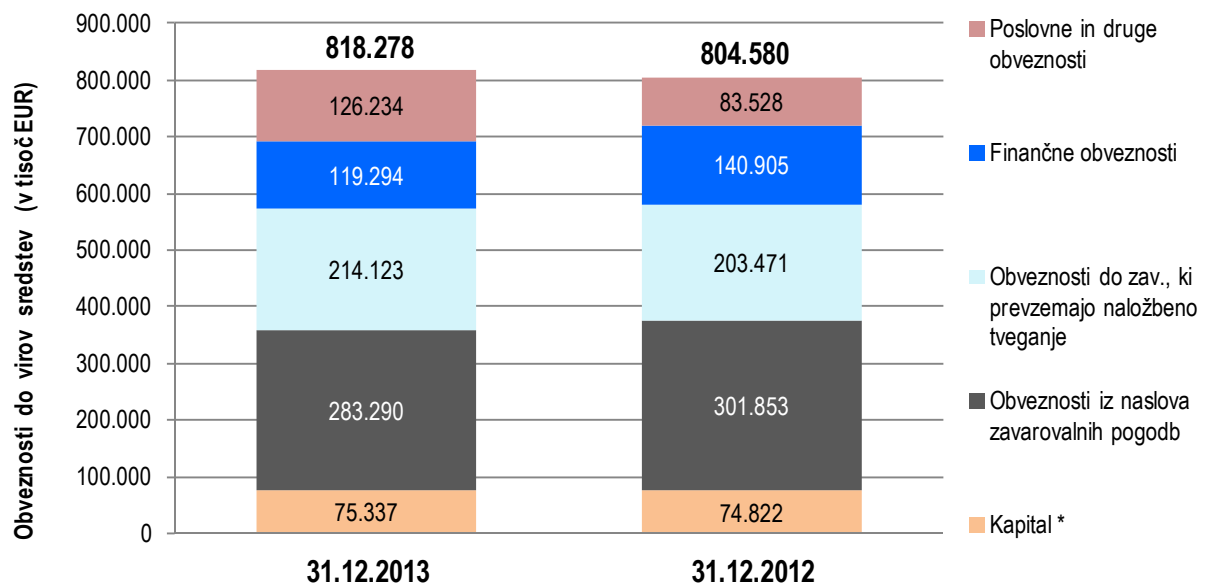

Obveznosti do virov sredstev

V strukturi obveznosti do virov sredstev se je kapital povečal za 1 odstotek in je ob koncu leta 2013 znašal 75,3 milijona evrov. Finančne obveznosti so se zaradi nadaljnjega razdolževanja Skupine znižale za 21,6 milijona evrov oziroma za 15 odstotkov glede na konec leta 2012. Obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb so se znižale za 6 odstotkov, medtem ko rast izkazujejo obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (5-odstotna rast) ter poslovne in druge obveznosti (51-odstotna rast) na račun obveznosti iz pozavarovanja.

Kazalnik stopnje samostojnosti kapitala, ki ponazarja delež kapitala v celotnih obveznostih do virov sredstev (prikazan v uvodnem pregledu kazalnikov), je ostal na podobni ravni kot leta 2012 in znaša 9,2 odstotka celotnih obveznosti (kazalnik je nizek predvsem zaradi specifičnosti zavarovalniških bilanc, ki na strani obveznosti do virov sredstev izkazujejo obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb).

Obveznosti do virov sredstev po vrstah na dan 31. december 2013 in 2012 (v tisoč EUR):

2.7.2. Poslovanje družbe KD d. d. v letu 2013

Pomembni poudarki poslovanja družbe KD d.d.:

- družba KD d.d. je poslovno leto 2013 zaključila z **izgubo v višini -1,5 milijona evrov**,
- **poslovni odhodki** so v letu 2013 znašali **0,21 milijona evrov** oziroma **10 odstotkov manj** kot leta 2012. Znižali so se stroški blaga, materiala in storitev (19-odstotno znižanje), medtem ko so se povečali stroški dela (7-odstotna rast),
- **finančni prihodki** so znašali **0,4 milijona evrov**, kar je 61 odstotkov več kot v letu,
- **finančni odhodki** so se znižali za 15 odstotkov v primerjavi z letom 2012 in so znašali **1,7 milijona evrov**,
- **celotna sredstva** so ob koncu leta 2013 znašala **76 milijonov evrov**, kar je na podobni ravni kot konec leta 2012,
- **kapital** je na 31. 12. 2013 znašal **40,5 milijona evrov** oziroma 4 odstotke manj kot konec leta 2012,
- **finančne obveznosti** so konec leta 2013 znašale **35,2 milijona evrov** in so se v primerjavi z letom 2012 zvišale za 5 odstotkov. V strukturi vseh virov to pomeni **46-odstotni delež**.

Poudarki iz izkaza poslovnega izida

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA (v tisoč EUR)	2013	2012	Indeks 2013/2012
Kosmati poslovni prihodki	8	1	612
Poslovni odhodki	(206)	(228)	90
Stroški blaga, materiala in storitev	(117)	(145)	81
Stroški dela	(89)	(83)	107
Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki	-	(0)	-
Drugi poslovni odhodki	-	-	-
Poslovni izid iz poslovanja	(198)	(227)	87
Finančni prihodki	403	251	161
Finančni prihodki iz deležev	398	240	165
Finančni prihodki iz danih posojil	6	10	57
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	-	-	-
Finančni odhodki	(1.695)	(2.004)	85
Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb	-	(394)	-
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(1.695)	(1.584)	107
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-	(27)	-
Drugi prihodki	-	-	-
Drugi odhodki	-	-	-
Poslovni izid pred davki	(1.490)	(1.980)	75
Davek iz dobička	-	-	-
Odloženi davek	15	40	-
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(1.475)	(1.941)	-
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	(1.475)	(1.941)	-

Poudarki iz bilance stanja

BILANCA STANJA (v tisoč EUR)	31.12.2013	31.12.2012	Indeks 31.12.2013/ 31.12.2012
Sredstva	76.041	76.252	99,7
Dolgoročna sredstva	75.764	75.973	99,7
Dolgoročna finančna sredstva	75.630	75.582	100,1
Dolgoročna poslovna sredstva	133	391	34
Kratkoročna sredstva	278	279	99,5
Kratkoročna finančna sredstva	-	-	-
Kratkoročna poslovna sredstva	278	279	99,5
Obveznosti do virov sredstev	76.041	76.252	99,7
Kapital	40.466	41.951	96
Rezervacije	-	-	-
Finančne in poslovne obveznosti	35.576	34.302	104
Finančne obveznosti	35.226	33.642	105
Poslovne in druge obveznosti	350	659	53

2.8. UPRAVLJANJE TVEGANJ

Kot je bilo načrtovano s poslovnim načrtom 2013, je KD v drugi polovici 2013 pričela vzpostavljati organizacijske okvire in procese za učinkovito upravljanje z bilanco družbe ter procese upravljanja tveganj. Za ta namen je bila v preteklem letu v družbi organizirana Služba za upravljanje tveganj.

Upravljanje tveganj predstavlja pomemben vidik poslovanja družbe KD in Skupine KD. Učinkovit proces upravljanja tveganj družbi in Skupini pomaga pri uresničevanju strateških ciljev in izpolnjevanju njenega poslanstva. Upravljanje tveganj je integrirano v celoten poslovni proces družbe in usklajeno s strategijo družbe in Skupine. S celovito obravnavo in obvladovanjem tveganj, katerim je pri izvajanju svoje dejavnosti družba izpostavljena, družba izboljšuje svoje korporativno upravljanje v korist vseh njenih deležnikov, delničarjev, investitorjev, strank in zaposlenecv.

2.8.1. Ključni cilji učinkovitega sistema upravljanja tveganj

Ključni cilji učinkovitega upravljanja tveganj v Skupini KD so:

- Zagotoviti integriran in učinkovit proces upravljanja tveganj, skladen s strategijo in opredeljenim apetitom do tveganj.
- Povečati vrednost družbe in Skupine z dodatno skrbnostjo tako do donosa kot tudi tveganj.
- Skrbeti za ustrezno likvidnost, dobičkonosnost in kapitalsko ustreznost družbe ter zagotavljati zmožnost izpolnjevanja svojih obveznosti tudi v primeru nepredvidenih scenarijev.
- Podpirati sprejemanje odločitev s poglobljenim vpogledom v tveganja in njihove učinke oziroma posledice.
- Zagotavljanje skladnosti poslovanja s predpisi.
- Skrbeti za varnost in zadovoljstvo delničarjev, investitorjev, zaposlenih in strank ter zadovoljstvo vseh ostalih deležnikov družbe/Skupine.
- Širiti kulturo upravljanja tveganj na vseh nivojih poslovanja.

2.8.2. Proces integriranega sistema upravljanja tveganj

Družba in Skupina za zasledovanje navedenih ciljev vzpostavljata upravljanje tveganj skladno z zakonodajo in upoštevanjem dobre poslovne prakse, zaradi česar je potreben sistematičen pristop k upravljanju tveganj na vseh področjih in ravneh delovanja tako družbe kot Skupine.

V ta namen sta družba in Skupina razvili sistem treh obrambnih linij za uspešno in dolgoročno učinkovito upravljanje tveganj.

Prvo obrambno linijo sistema upravljanja tveganj predstavljajo: posamezna poslovna področja, ki pri svojem poslovanju odgovorno in aktivno upravljajo tveganja. Področja so odgovorna za učinkovito delovanje notranjih kontrol in izvajanje poslovnih aktivnosti v skladu s predpisanimi limiti, politikami in postavljenimi strateškimi cilji.

Drugo obrambno linijo sestavljajo Odbor za upravljanje s tveganji, Odbor za upravljanje bilance (ALCO) ter Služba za upravljanje s tveganji.

Odbor za upravljanje s tveganji je ustanovljen, da bi zagotovil poenoteno identifikacijo in oceno tveganj, katerim je izpostavljena družba in Skupina, za podajanje strokovnih mnenj in predlogov vodstvu družbe o obvladovanju teh tveganj.

Odbor za upravljanje bilance je pričel z aktivnim delovanjem v drugi polovici 2013. Ustanovljen je z namenom učinkovitega upravljanja sredstev in obveznosti družbe in Skupine, sprejemanja poenotениh naložbenih strategij Skupine, upravljanja kapitala, likvidnosti ter tveganj in spremljanja relevantnih gospodarskih gibanj, ključnih za poslovanje družb Skupine.

Služba za upravljanje tveganj razvija orodja za upravljanje tveganj: metodologije za identifikacijo, merjenje in ocenjevanje tveganj, minimalne zahteve za sistem notranjih kontrol v družbi, razvoj limitov v okviru posameznih kategorij tveganj, sodelovanje pri razvoju modelov upravljanja bilance.

Tretja obrambna linija: služba notranje revizije, ki skrbi za učinkovitost in zanesljivost notranjega kontrolnega okolja in procesov.

Proces upravljanja tveganj v družbi in Skupini ima tako jasno določene pristojnosti, odgovornosti in pooblastila:

Vodstvo KD Group	Definira strategijo upravljanja s tveganji v skladu s poslovno strategijo Skupine
	Potrjuje predloge sklepov s področja upravljanja s tveganji in upravljanja z bilanco
	Potrjuje politike upravljanja s tveganji
	Potrjuje interne akte , ki se nanašajo na upravljanje tveganj družbe.
Odbor za upravljanje bilance	Pripravlja predloge sklepov za vodstvo, ki se nanašajo na upravljanje sredstev in obveznosti.
	Določa naložbene politike in strategije Skupine.
	Spremlja izpostavljenost tveganjem pri upravljanju sredstev in obveznosti.
	Upravlja s kapitalom
	Spremlja spremembe v zunanjem okolju v zvezi z upravljanjem sredstev in obveznosti.
Odbor za upravljanje s tveganji	Pripravlja predloge sklepov za vodstvo, ki se nanašajo na sistem upravljanja tveganj.
	Definira in spremlja pomembna obstoječa in potencialna tveganja za izpolnitev strateških in poslovnih ciljev Skupine.
	Definira metodologije in standarde upravljanja ter merjenja tveganj.
	Definira limite izpostavljenosti do posameznih kategorij tveganj.
	Oblikuje priporočila vodstvu glede ukrepov, ki so po mnenju odbora potrebni za učinkovito upravljanje tveganj.
	Poroča vodstvu o statusu pomembnih tveganj v Skupini.
Služba za upravljanje s tveganji	Razvija sistem upravljanja tveganj v Skupini, vključno z metodologijami, procesi, modeli in ogrodjem notranjega kontrolnega sistema.
	Razvija limite v okviru posameznih kategorij tveganj.
	Pripravlja predloge sklepov vodstvu o zmanjševanju tveganj.
	Operativno podpira odbor za upravljanje tveganj in odbor za upravljanje bilance.
Poslovna področja	Aktivno upravljajo tveganja na svojem področju z upoštevanjem postavljenih limitov in strateških usmeritev.
	Razvijajo notranje kontrole po področjih poslovanja.

2.8.3. Upravljanje tveganj na ravni Skupine KD

Sistem upravljanja tveganj na ravni Skupine je prilagojen strukturi, naravi, obsegu ter kompleksnosti in tveganosti poslov, s katerim se ukvarja Skupina. Upoštevati mora razlike v tveganjih, s katerimi se pri poslovanju soočajo posamezne družbe, posebnosti posameznega podjetja, njegovega poslovnega okolja in učinke tveganj posamezne članice na druge članice in celotno Skupino. Pri tem Skupina posveča posebno pozornost koncentraciji tveganj in ustrezni razpršitvi tveganj.

Regulirane članice Skupine razvijajo samostojno tudi lastne modele sistemov obvladovanja tveganj glede na lastne področne zakone oz. skladno z naravo njihove dejavnosti. Del sistemov upravljanja tveganj, ki se lahko razvija poenoteno za celotno Skupino, pa vzpostavlja in razvija družba centralizirano na ravni Skupine.

2.8.4. Tveganja in ukrepi za njihovo zmanjševanje

Tveganje je negotovost, ki se zaradi neugodne spremembe dejavnikov tveganja lahko izrazi v neugodnih odstopanjih donosnosti in izgubi. Tveganje pomeni možnost izgube zaradi predvidenega ali nepredvidenega ukrepanja ali neukrepanja.

Pri obravnavi posameznega tveganja se mora upoštevati celotni nabor tveganj, katerim je družba izpostavljena, zato je redno ocenjevanje tveganj ena izmed ključnih aktivnosti, ki mora biti tesno povezano s poslovanjem družbe. Značilnost posameznega tveganja določamo s pomočjo:

- ugotavljanja (identifikacije) tveganj,
- analize in ocene tveganj,
- obvladovanja tveganj,
- spremljanja in merjenja tveganj,
- poročanja o tveganjih.

Kot del svojega sistema upravljanja tveganj izvaja družba in Skupina lastno oceno tveganj, ki je sestavni del poslovne strategije in se stalno upošteva pri njenih strateških usmeritvah. Tveganja, ki jim je družba oz. Skupina izpostavljena, delimo v pet glavnih skupin: finančna, zavarovalna, operativna, strateška, tveganja upravljanja s kapitalom in druga tveganja.

2.8.5. Finančna tveganja

Načelo obvladovanja finančnih tveganj je eno od najpomembnejših načel poslovanja v družbi, saj je prevzemanje tveganj neločljivo povezano z opravljanjem finančnih storitev, pomanjkljivo zavedanje in upravljanje tveganj pa lahko vodi v izgubo. Družba in Skupina je izpostavljena finančnim tveganjem pri finančnih sredstvih in obveznostih, pozavarovalnih terjatvah in zavarovalnih obveznostih.

Glavno finančno tveganje predstavlja možnost, da pritoki iz finančnih naložb ne bodo zadoščali kritju odtokov, izhajajočih iz zavarovalnih pogodb (za zavarovalnice), za ostale družbe v Skupini pa tveganje, da družbe v nekem trenutku ne bodo imele dovolj sredstev za poravnavo svojih tekočih obveznosti oziroma za vzdrževanje tekočega poslovanja. Ker večina družb v Skupini spada v regulirane dejavnosti, je to področje delno obvladovano že z upoštevanjem zakonskih določil.

Še posebej se je v zadnjem obdobju izkazalo, da je finančno tveganje in njegovo obvladovanje bistvenega pomena za doseganje postavljenih ciljev. Zato družbe v Skupini sprotno, redno mesečno načrtujejo in spremljajo denarne tokove za zagotovitev stabilnosti poslovanja. Način obvladovanja in izpostavljenost finančnim tveganjem družba in Skupina razkrivata v letnih poročilih.

Najpomembnejše komponente tega tveganja so tržno, kreditno in likvidnostno tveganje.

2.8.6. Tržno tveganje

Pri upravljanju z bilanco smo v družbi in Skupini najbolj izpostavljeni obrestnemu in delniškemu tveganju sredstev, tveganju sprememb cen nepremičnin, tveganju sprememb kreditnih pribitkov in tveganju tržne koncentracije. V manjši meri smo izpostavljeni valutnemu tveganju.

Izpostavljenost tržnim tveganjem med drugim določa neto pozicija med sredstvi in obveznostmi. Tehnike, s katerimi nadziramo in upravljamo tržna tveganja, vključujejo opredelitev optimalne strateške alokacije sredstev glede na naravo obveznosti in vpliv zunanjega ekonomskega okolja, redno spremljanje pokritosti obveznosti kritnih skladov in kritnega premoženja z razpoložljivimi sredstvi zavarovalnic ter redno spremljanje kapitalske ustreznosti družb.

Med osrednjimi orodji za obvladovanje tržnih tveganj je razpršenost portfeljev oz. celotnega portfelja Skupine. Pri tem se upošteva razpršenost med sektorji, oblike vrednostnih papirjev in geografska razpršenost. Drugo orodje za uspešno obvladovanje tržnih tveganj so ustrezne naložbene politike. S pomočjo postavljenih limitov se išče optimalne sestave portfeljev na osnovi minimizacije kapitalskih zahtev in tržnih tveganj ter ciljnih donosnosti za izpolnjevanje obveznosti in ustvarjanje zahtevanih donosov.

Družbe v Skupini spremljajo in obvladujejo tržna tveganja pri naložbah v finančne instrumente s skrbno izbrano sektorsko in geografsko sestavo naložb. V dejavnosti upravljanja premoženja, za spremljanje, merjenje in obvladovanje tržnih tveganj, se uporablja kvantitativne metode merjenja tveganj v primerjavi z izbranimi sodili donosnosti. Zavarovalnice morajo že po zakonu o zavarovalništvu naložbe kritnega sklada uskladiti s svojimi obveznostmi na podlagi zavarovalnih pogodb, katerih višina je odvisna od sprememb tečajev valut, sprememb obrestne mere in cen vrednostnih papirjev.

Za učinkovitejše izvajanje procesa upravljanja naložb v Skupini in ustrezno upravljanje tržnih tveganj deluje v Skupini naložbeni odbor.

2.8.7. Kreditno tveganje (tveganje neplačila nasprotne stranke)

Kreditno tveganje je posledica nezmožnosti pogodbene stranke, da v celoti plača svoje obveznosti oziroma zapadle zneske. Tveganju izgube zaradi neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke se izpostavljamo pri nalaganju sredstev v dolžniške instrumente in pri izvajanju zavarovalnih poslov.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju sredstev obvladujemo s sistemom limitov izpostavljenosti, ki so sestavni del naložbenih politik za posamezne oblike premoženja. Redno spremljamo izpostavljenost do posameznih izdajateljev in spremembe bonitetnih ocen za zagotavljanje pravočasnega in primernega odziva na neugoden razvoj razmer na finančnih trgih.

Upravljanje kreditnega tveganja zavarovalnice v Skupini regulirajo tudi s sklepanjem pozavarovalnih pogodb. S pozavarovanjem zavarovalnica prenese del lastnega zavarovalnega tveganja na drugo pravno osebo v zameno za plačilo ustrezne pozavarovalne premije. Pri tem pa obstaja potencialno tveganje, da pozavarovalnica v določenem trenutku ni več sposobna izpolnjevati svojih obveznosti. Boniteta pozavarovalnika se preverja najmanj enkrat letno ob preverjanju pozavarovalnega programa.

2.8.8. Likvidnostno tveganje

Tveganje ali nevarnost neuskrajene likvidnosti oziroma neuskrajnosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev lahko povzroči likvidnostne težave oziroma pomanjkanje denarnih sredstev za poravnavanje zapadlih obveznosti.

Družbe v Skupini so izpostavljene likvidnostnemu tveganju predvsem iz zavarovalniških obveznosti (škod), obveznosti iz finančnih pogodb in tekočih obveznosti iz finančnih instrumentov.

Izpostavljenost likvidnostnem tveganju se uravnava (obvladuje):

- z delom naložb v visoko likvidne instrumente, ki jih je mogoče vsak trenutek unovčiti brez izgube vrednosti za pokrivanje prihodnjih nepredvidljivih obveznosti,
- z rednim tedenskim in mesečnim spremljanjem načrtovanih in realiziranih denarnih tokov iz sredstev in obveznosti,
- za pokrivanje dodatnih potreb družbe Skupine uporabljajo tudi instrumente kreditnih linij.

Likvidnostna poročila se obravnavajo na rednih likvidnostnih kolegijih, najmanj enkrat mesečno pa likvidnostno stanje obravnavana tudi vodstvo družbe KD Group in odbor za upravljanje bilance KD Group.

2.8.9. Zavarovalno tveganje

Zavarovalnice v Skupini so pri poslovanju dodatno izpostavljene tveganjem, ki so povezana z zavarovalno dejavnostjo in procesi dela v zavarovalništvu. Izpostavljene so pri: procesu sprejema v zavarovanje (prevzem rizika), razvoju zavarovalnih produktov (tveganje, da je produkt neustrezno načrtovan) in oblikovanju cen (cenovno tveganje), spremembah v škodnem dogajanju (tveganju škod), oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij (tveganju zaradi neustrezne ocene višine obveznosti iz zavarovalnih pogodb) in pri spremembah v obnašanju zavarovancev ter splošnih spremembah zunanjega ekonomskega okolja.

Zavarovalnice spremljajo in z ustreznimi ukrepi omejujejo zavarovalna tveganja pri sprejemu rizikov v zavarovanje. Pravilno ovrednotenje tveganj ob sprejemu v zavarovanje je izredno pomembno. Napačne odločitve pri sprejemu v zavarovanje, neupoštevanje cenika in pogojev pri sklepanju zavarovanj, sklenitev zavarovanja na podlagi napačnih podatkov, neustrezno pozavarovanje za posamezno tveganje, napačna ocena PML-ja, sklepanje zavarovanj za koncentrirane rizike (npr. geografska koncentracija) ter nezadostno usposobljeni delavci za oceno rizika povečujejo zavarovalna tveganja zavarovalnice.

Zavarovalnice so tem tveganjem izpostavljene že pri načrtovanju zavarovalnih produktov. Zaradi neustreznih statističnih podatkov, neustrezne ocene bodočih škod, prilagajanja premije konkurenci, uporabe neustreznih mortalitetnih, rentnih oziroma bolezenskih tablic je lahko zavarovalna premija prenizka, kar ima za posledico finančne izgube zavarovalnice. Nasprotno je lahko premija ob napačnih vkalkuliranih parametrih tudi previsoka, kar lahko povzroči izgubo bodočega posla zaradi nekonkurenčnosti. Zavarovalnice z ustreznim pristopom pri razvoju produktov, ki vključuje projekcije bodočih denarnih tokov iz posameznega zavarovanja in potencialnega zavarovalnega portfelja, omejujejo tveganja, ki nastanejo zaradi neustrezne strukture zavarovalnega produkta in nezadostne zavarovalne premije. Redno se spremljajo trendi in spremembe na zavarovalnem trgu, gospodarske in finančne razmere v Sloveniji in drugje, stroški v zavarovalnici in se preverja značilnosti zavarovanega portfelja, in glede na zaznane spremembe se tudi prilagodi produkte.

Z aktivnim upravljanjem zavarovalnega tveganja so zavarovalne družbe v Skupini razvile lastno politiko sklepanja zavarovalnih pogodb, da bi razpršile prevzeta tveganja, tako da se:

- postavijo limiti za sprejem v zavarovanje,
- izračunavajo lastni deleži in določajo tabele maksimalnega kritja,
- razpršijo prevzeta tveganja za doseganje zadostnosti števila tveganj v posamezni kategoriji zaradi zmanjšanja variabilnosti pričakovanih rezultatov (diverzifikacija in povečevanje portfelja),
- ob razvoju novih zavarovalnih produktov ustrezno določajo parametri, ki so odločilni za zavarovalno premijo,
- oblikujejo ustrezne zavarovalno-tehnične rezervacije,
- tveganja, ki presegajo vnaprej določen obseg, prenesejo na pozavarovalno družbo,

- učinkovito izvaja notranje kontrole in
- redno spremlja rezultate poslovanja.

2.8.10. Operativno tveganje

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube (vključno s pravnim tveganjem) zaradi naslednjih okoliščin:

- neustreznosti in nepravilnega izvajanja notranjih procesov (motnje v delovnih postopkih, pritožbe strank, pomanjkanje zanesljivih vodstvenih informacij, motnje v sistemu neprekinjenega poslovanja, neustrezno obvladovanje stroškov, neučinkovito obvladovanje sprememb, neusklajena ali nepopolna procesna dokumentacija);
- nepravilnih ravnanj ljudi, ki spadajo v notranjo poslovno sfero družbe (neustrezno upravljanje kadrov, izguba ključnih zaposlenih, pomanjkanje znanja in sposobnosti, neustrezno obnašanje zaposlenih);
- neustreznosti ali nepravilnega delovanja sistemov, ki spadajo v notranjo poslovno sfero družbe (uporablja se zastarela programska podpora, pomanjkanje revizijske sledi v programski podpori, neustrezen nadzor nad operativnostjo sistemov, itd.)
- in zunanjih dogodkov ali dejanj (zakonodajne spremembe, naravne nesreče, konkurenca, prevare).

Operativno tveganje vključuje tudi IT-tveganje, ki je tveganje izgube kot posledice neustrezne informacijske tehnologije in procesiranja predvsem z vidika obvladljivosti, dostopov, integralnosti, nadzora in neprekinjenosti. Prav tako v to kategorijo tveganj vključujemo pravno tveganje, ki je tveganje nastanka izgube zaradi kršenja ali nepravilnega upoštevanja zakonov, podzakonskih aktov, navodil, priporočil, sklenjenih pogodb, dobre poslovne prakse ali etičnih norm.

Temelj za učinkovito upravljanje z operativnim tveganjem sta jasno izdelan kontrolni mehanizem in dodelitev visoke prioritete upravljanju s tovrstnimi tveganji. Eden pomembnih dejavnikov obvladovanja operativnega tveganja je ustrezen sistem upravljanja poslovnih procesov. Slednji obsega tako načrtovanje in razvoj enovitih procesov kot tudi njihovo informatizacijo in nadzor.

V vseh večjih družbah Skupine operativna tveganja upravljamo z uporabo poenotene programske opreme na področju računovodstva in naložb. Tveganja znižujemo tudi s poenotenim sistemom letnega planiranja in mesečnega poročanja, kar omogoča pravočasno seznanjanje krovne družbe s poslovanjem odvisnih družb.

Prav tako Skupina obvladuje operativna tveganja z učinkovitim izvajanjem notranjih kontrol in ciljno usmerjeno notranjo revizijo na področjih, ki so ključna z vidika potencialnih operativnih tveganj.

2.8.11. Strateško tveganje

Strateško tveganje je tveganje nastanka izgube, ki nastane zaradi nepravilnih poslovnih odločitev, neustreznega izvajanja sprejetih odločitev in premajhne odzivnosti na spremembe poslovnega okolja.

To tveganje je odvisno od skladnosti med postavljenimi strateškimi cilji družbe in poslovno strategijo za doseg te ciljev, angažiranih sredstev za doseganje ciljev in od kvalitete izvedbe. Za ublažitev strateškega tveganja imata družba in Skupina skrbno izdelane strateške plane, ki določajo cilje družbe, katerih ustreznost se redno preverja.

Uspešnost delovanja glede na zastavljene strateške plane se tekoče preverja z izdelanim sistemom rednega poročanja.

2.8.12. Tveganje upravljanja s kapitalom

Prvi cilj pri upravljanju s kapitalom je zagotavljanje zadostne in primerne kapitalske ustreznosti družbe in Skupine. V skladu z veljavno zakonodajo redno merimo znesek razpoložljivega kapitala za pokrivanje regulatorne kapitalske zahteve na ravni vsake posamezne družbe in na ravni Skupine.

Regulirane družbe v Skupini (zavarovalnice in družbe za upravljanje) redno spremljajo kapitalsko ustreznost in izpolnjevanje kapitalskih zahtev skladno z veljavnimi področnimi predpisi. V dejavnosti upravljanja premoženja družba ocenjuje kapitalsko ustreznost glede na svoj profil tveganosti in izdeluje notranjo oceno kapitalске ustreznosti. Največja zavarovalnica v Skupini pa na letnem nivoju spremlja vpliv tveganj na kapital in izračunava kapitalsko ustreznost po direktivi Solventnost 2.

2.8.13. Druga tveganja – tveganje ugleda

Tveganje ugleda je tveganje nastanka izgube zaradi poslabšanja ugleda ali stanja družbe zaradi negativnega dojetanja družbe in njene podobe v javnosti s strani strank in zunanjih partnerjev, delničarjev in/ali zakonodajalcev in nadzornikov. Družba spremlja izpostavljenost temu tveganju v korelaciji z drugimi materialnimi tveganji in pri tem upošteva pričakovanja interesnih skupin ter občutljivost trgov, na katerih deluje. Z dobrim obvladovanjem tveganj se tako ohranja in veča ugled družbe/Skupine pri strankah, poslovnih partnerjih, delničarjih, investitorjih in nadzornikih ter povečuje vrednost lastnih blagovnih znamk.

2.8.14. Notranja revizija

Notranja revizija je leta 2013 v Skupini KD delovala kot aktivni člen sistema notranjega nadziranja in pomagala dosegati postavljene cilje s spodbujanjem preiščenega, urejenega načina vrednotenja in izboljševanja uspešnosti postopkov ravnanja s tveganji, obvladovanja tveganj in upravljanja tveganj. Tako je prispevala k dodajanju vrednosti z dajanjem neodvisnih in nepristranskih zagotovil in z opravljanjem svetovalnih dejavnosti. Leta 2013 je tudi neposredno preverjala, ali je sistem notranjih kontrol vzpostavljen, ali deluje in če je tudi učinkovit, da bi še vnaprej zagotavljal zakonitost, varnost, učinkovitost in gospodarnost poslovanja. Notranja revizija je v revizijskih poročilih podajala predvsem priporočila za zmanjšanje ugotovljenih tveganj in izboljševanje sistemov notranjih kontrol.

Zaposleni v notranji reviziji imajo večinoma dolgoletne izkušnje tako v revizijski dejavnosti kot tudi panogi in pridobljene različne strokovne nazive (preizkušeni notranji revizor, državni notranji revizor, revizor, CRMA, CIA).

Zunanja presoja kakovosti delovanja notranje revizije je bila izvedena v Adriaticu Slovenici v letu 2013, pred tem pa tudi že leta 2008. V družbah KD Group, KD Skladi in KD Življenje so bile zunanje presoje izvedene leta 2010. V vseh družbah je bila potrjena skladnost z vsemi mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju. Pri zadnji presoji kakovosti delovanja notranje revizije Adriatica Slovenice je bilo izraženo tudi mnenje, da je notranja revizija s svojim delovanjem v pregledanem obdobju pomembno prispevala k dodani vrednosti v zavarovalnici.

2.9. ZAPOSLENI

V Skupini KD smo s svojim delovanjem v storitveni panogi zelo odvisni od zadovoljstva, zavzetosti in motiviranosti naših zaposlenih, ker le tako lahko zadovoljimo želje in potrebe naših deležnikov – strank, poslovnih partnerjev in posledično lastnikov.

Načrtovanje in izvajanje kadrovske aktivnosti smo tudi v letu 2013 prilagodili nadaljevanju zaostrenih razmer na trgu, kljub temu pa smo si zaradi zagotavljanja kakovostne podpore in izvajanja storitev prizadevali spodbujati pridobivanje znanja in vsestranski razvoj in motiviranje zaposlenih.

2.9.1. Zaposleni v Skupini KD

Naziv družbe po divizijah	31.12.2012		31.12.2013		Indeks 2012/2011	Povpr. št. zaposl. v 2012
	(število)	(delež v %)	(število)	(delež v %)		
Divizija Zavarovalništvo						
Adriatic Slovenica d. d., Koper	997	70%	1.017	73%	102	989
Prospera d.o.o., Koper	27	2%	36	3%	132	33
VIZ d.o.o., Koper	4	0%	4	0%	100	4
AS Neživotno osiguranje, Beograd	104	7%	107	8%	103	103
KD IT d.o.o., Ljubljana*	129	9%	12	1%	9	86
KD Životno osiguranje d. d., Zagreb	55	4%	88	6%	160	67
Permanens d.o.o., Zagreb	0	0%	4	0%	-	2
Vaš partner d.o.o., Ljubljana	1	0%	1	0%	100	1
KD Mark, d. o. o., Ljubljana	1	0%	0	0%	0	0
Divizija Skladi						
KD Skladi d. o. o., Ljubljana	38	3%	37	3%	97	38
KD Investments d. o. o., Zagreb	5	0%	5	0%	100	5
KD Fondovi ad, Skopje	3	0%	4	0%	133	3
SAI KD Investments, Bukarešta	6	0%	5	0%	83	6
Divizija Finančno poslovanje						
KD d. d., Ljubljana	2	0%	2	0%	100	2
KD Group d. d., Ljubljana	27	2%	32	2%	118	28
DRI Naložbe d.o.o., Ljubljana	0	0%	0	0%	-	0
ABDS d. d., Sarajevo	7	0%	7	1%	100	7
KD Asset Management b. v., Amsterdam	0	0%	0	0%	-	0
Manta Marine Ventures Ltd., Road Town	0	0%	0	0%	-	0
VIB a. d., Banja Luka	5	0%	4	0%	80	4
Firsthouse Investments Limited LLC, Ciper	0	0%	0	0%	-	0
Kredo Group, Taškent	0	0%	0	0%	-	0
Sarbon Invest, Taškent	0	0%	0	0%	-	0
Divizija Kapitalske naložbe in nepremičnine						
KD Kapital d. o. o., Ljubljana	2	0%	1	0%	50	1
KD Kwart d. o. o., Ljubljana	7	0%	7	1%	100	7
Šumijev Kwart d.o.o., Ljubljana	0	0%	0	0%	-	0
Gradnje inženiring d.o.o., Ljubljana	0	0%	0	0%	-	0
Gea College CVŠ d. o. o., Ljubljana	2	0%	2	0%	100	2
Gea College d. d., Ljubljana	4	0%	3	0%	85	4
Gea College PIC d. o. o., Ljubljana	1	0%	1	0%	68	1
Fontes Group d. o. o., Beograd	0	0%	0	0%	-	0
Radio Kranj, Kranj	6	0%	6	0%	100	6
Skupina KD Group	1.433	100%	1.384	100%	97	1.399

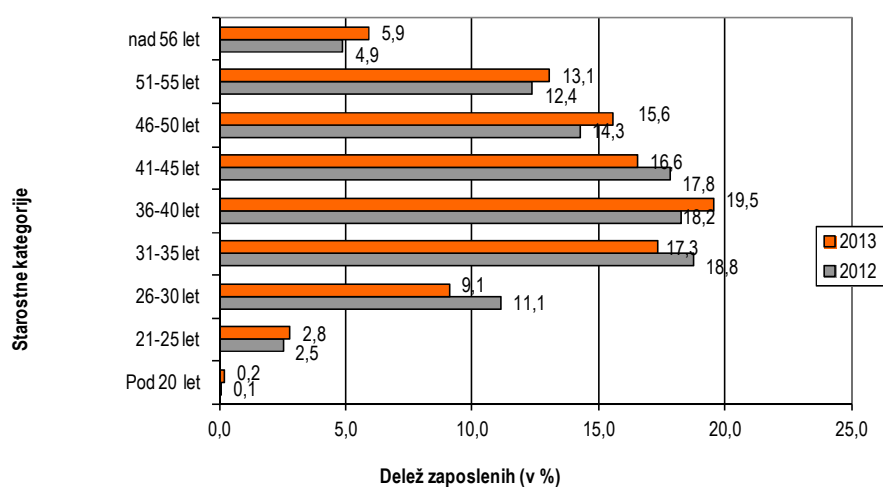
* Opomba: Družba KD IT d.o.o., Ljubljana je nastala s preoblikovanjem zavarovalnice KD Življenje d.d., Ljubljana

Konec leta 2013 je bilo v Skupini KD 1.384 zaposlenih, od tega 1.160 oziroma 84 odstotkov v 17 družbah v Sloveniji. Tako se je število zaposlenih v Sloveniji glede na stanje konec leta 2012 zmanjšalo za 88 zaposlenih, skupno število zaposlenih v Skupni KD pa se je zmanjšalo za 49 zaposlenih oziroma 4 odstotke.

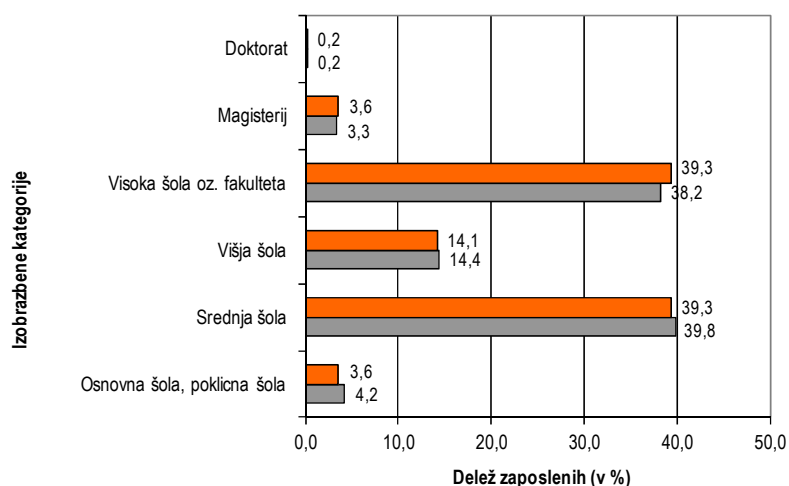
Zaposleni po državah	31.12.2012		31.12.2013		Indeks 2012/2011	Povpr. št. zaposl. v 2012
	(število)	(delež v %)	(število)	(delež v %)		
Slovenija	1.248	87%	1.160	84%	93	1.202
Hrvaška	60	4%	97	7%	162	74
Bosna in Hercegovina	12	1%	11	1%	92	11
Srbija	104	7%	107	8%	103	103
Makedonija	3	0%	4	0%	133	3
Romunija	6	0%	5	0%	83	6
Skupaj	1.433	100%	1.384	100%	97	1.399

Starostna struktura zaposlenih v Skupini KD, na dan 31.12.2013 v primerjavi z letom 2012

Povprečna starost zaposlenih v Skupini KD se še vedno viša, čeprav je bilo leta 2013 v kategoriji 41 do 45 let za 1,2 odstotni točki manj zaposlenih kot v preteklem letu. V letu 2013 je bila tako že več kot polovica zaposlenih v starostnih kategorijah nad 40 let. Kljub temu smo imeli v Skupini KD leta 2013 največ zaposlenih v kategoriji starih med 36 in 40 let.

Izobrazbena struktura zaposlenih v Skupini KD, na dan 31. 12. 2013 v primerjavi z letom 2012

Konec leta 2013 je bilo v Skupini KD največ zaposlenih s srednješolsko izobrazbo, predvsem zaradi narave dejavnosti zavarovalniških družb. Leta 2013 se je najbolj povečal delež zaposlenih z dokončano visoko šolo ali fakulteto, medtem ko so se kategorije z nižjo izobrazbo znižale. Tako je med izobrazbenimi kategorijami v Skupini KD še vedno večina kadrov z najmanj višješolsko izobrazbo.

V matični družbi se število zaposlenih glede na preteklo leto ni spremenilo. V družbi sta dva zaposlena, eden z magisterijem in en zaposlen s fakultetno izobrazbo.

2.9.2. Izobraževanje in razvoj zaposlenih

V Skupini KD vlagamo v obnavljanje in dopolnjevanje strokovne usposobljenosti, splošne delovne kompetentnosti in inovativnosti naših zaposlenih z izobraževanjem, usposabljanjem, predvsem pa z internim prenosom znanja.

Zaposlene spodbujamo in usmerjamo v nadaljevanje in pridobivanje višje stopnje formalne izobrazbe. V ta namen zaposlenim financiramo izobraževanja in jim zagotavljamo dodatne dneve študijskega dopusta. Prenos znanja med zaposlenimi pa smo tudi v letu 2013 nadaljevali predvsem z internim izobraževanjem, organiziranjem delavnic in vključevanjem notranjih izobraževalcev v proces nenehnega usposabljanja.

V Skupini KD se zavedamo, da je učinkovit sistem prepoznavanja uspehov in njihovo nagrajevanje pomemben element vodenja zaposlenih in pelje k njihovem zadovoljstvu in zavzetosti. Zaposlenim omogočamo horizontalno in vertikalno napredovanje, zavedamo se moči in pomena nefinančnega nagrajevanja in v ta namen načrtno spodbujamo poudarjanje dosežkov uspešnih posameznikov.

Tudi leta 2013 smo poudarjali in krepili interno komunikacijo v Skupini KD in prosta delovna mesta zapolnjevali predvsem z iskanjem notranjih virov in prezaposlovanjem sodelavcev znotraj Skupine KD.

2.9.3. Skrb za zaposlene

Tudi leta 2013 smo naše zaposlene razveseljevali z majhnimi pozornostmi, kot je novoletno obdarovanje otrok zaposlenih, ter zaposlenim omogočili udeleževanje pri različnih kulturno-umetniških dogodkih in prireditvah. Posebno pozornost pa smo izkazali našim jubilarom za dolgoletno pripadnost Skupini KD.

S sodelovanjem zaposlenih na različnih teambuildingih, internih delavnicah in srečanjih smo poleg pridobivanja novih znanj in spodbujanja pripadnosti organizaciji zaposlenim omogočili tudi druženje in medsebojno spoznavanje.

2.9.4. Varstvo in zdravje pri delu, socialna varnost

V družbah Skupine KD se trudimo svojim zaposlenim zagotavljati optimalne delovne pogoje ter varno in zdravo delovno okolje. Tako smo v letu 2013 na področju zdravja in varnosti pri delu ob pomoči zunanjih izvajalcev zaposlene vključevali v obvezne in razširjene preventivne zdravstvene preglede ter organizirali usposabljanja za varstvo pri delu in požarno varstvo.

Skozi celo leto smo zaposlene podpirali pri zdravem načinu življenja tudi z dejavnostmi športnih društev Kaj Dogaja in Pravi As-i, prek katerih spodbujamo organizirano rekreativno dejavnost naših zaposlenih ter druženje in spoznavanje zaposlenih različnih družb v Skupini KD tudi zunaj delovnega časa.

Na področju socialne varnosti zaposlenim nudimo možnost vključitve v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje in kolektivno življenjsko zavarovanje, ki ga je delodajalec sklenil za svoje zaposlene.

V Skupini KD podpiramo prostovoljstvo med zaposlenimi z organiziranjem različnih humanitarnih akcij, zaposleni pa so se, kot že pretekla leta, udeleževali tudi krvočajskih akcij. Z veseljem darujemo nekaj iz srca in s tem prispevamo širši družbeni skupnosti.

2.10. RAZISKAVE IN RAZVOJ

Leta 2013 je v družbah v Skupini KD na področju raziskav in razvoja potekalo več aktivnosti. Družba KD Skladi je implementirala novo programsko opremo na področju upravljanja tveganj, ki omogoča podrobnejši pregled in učinkovitejši nadzor nad tveganji skladov. Razvili in implementirali so tudi programsko rešitev za optimizacijo portfeljev na podlagi mean CVaR-metodologije, ki bo prispevala k večji kakovosti upravljanja in omogočila razvoj novih produktov institucionalnega svetovanja in produkt finančne svetovalnice.

Družba KD Skladi je spremenila prospekt in pripojila 4 sklade KD Krovnega sklada: KD Severna Amerika, delniški, in KD Finance, delniški, k podskladu KD Galileo, fleksibilna struktura naložb (z novim imenom KD Galileo, mešani fleksibilni sklad), KD Nova energija, delniški, k podskladu KD Surovine in energija, delniški, ter KD EM Infrastruktura in gradbeništvo, delniški, k podskladu KD Novi trgi, delniški. Poleg tega je preoblikovala vzajemni sklad KD Delniški dohodkovni v podsklad KD Krovnega sklada z imenom KD Dividendni, delniški.

Razvili so nov varčevalni produkt – 3 pakete skladov, v katere je vključenih več skladov v vnaprej pripravljenih razmerjih, oblikovanih glede na namen varčevanja: Moje sanje (za uresničitev individualnih varčevalnih ciljev), Popotnica za življenje (za prihodnje potrebe otrok in vnukov) in Situirana jesen (za dodatek k pokojnini). S kombiniranjem več skladov vlagatelj doseže večjo razpršenost in uravnoteženost, s tem pa optimalne donose in dolgoročnojšo stabilnost. Upraviteljska ekipa KD Skladov je razvila tri portfelje skladov glede na različne profile vlagatelja – previden, uravnotežen in dinamičen. Spreminjajo se vsake tri mesece na podlagi pričakovanih gibanj donosov na kapitalnih trgih ob upoštevanju parametrov tveganja in korelacij med skladi. V družbah za upravljanje se je nadaljeval proces optimizacije in avtomatizacije poslovnih postopkov, na primer prenova informacijskih sistemov za vodenje registra vlagateljev in odnosov z njimi ter spletnih aplikacij za podporo trženju in prodaji. V skladu z možnostmi, ki jih omogoča zakonodaja, v KD Skladih razvijajo nove produkte in storitve svetovanja, tudi s sodelovanjem s strokovnjaki švicarske družbe za upravljanje investicijskih skladov EFG AM.

Leta 2013 sta prenovili spletni strani družbi za upravljanje v Romuniji in Makedoniji. V družbah se trudijo biti čim bližje vlagateljem, zato sta postali na svetovnem omrežju veliko aktivnejši. Zlasti s pomočjo družbenih omrežij poskušajo vlagatelje čim bolj ažurno obveščati o novostih, dogajanjih na trgih in skladih. Začeli so s projektom priprave nove, uporabnikom prijaznejše spletne strani KD Skladov.

Leto 2013 je bilo v zavarovalnici Adriatic Slovenica v znamenju številnih razvojnih projektov, tako v smeri večjega zadovoljevanja potreb zavarovancev (novi produkti, nove prodajne poti) kakor tudi v smeri zagotavljanja učinkovitejšega poslovanja družbe.

S ciljem racionalizacije stroškov in standardizacije so v Adriaticu Slovenici izboljšali procese vodenja in operativnega izvajanja ključnih procesov dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja (DZZ), uvedli jamstveno proceduro, poenostavili procese obnovitev in podaljšanj zavarovanj, proces prekinitve, mirovanja in reaktivacije zavarovanj. Proces obravnave pritožb so uskladili s pravilnikom o pritožbah, uredili skrbništvo nad pogodbami večjih izvajalcev (npr. Sklad obrtnikov). Postopek reševanja zavarovalnih primerov vzporednih in dodatnih zdravstvenih zavarovanj je standardiziran in usklajen s timom reševanja zavarovalnih primerov osebnih zavarovanj. Kot pomoč pri trženju DZZ-ja so izvedli intenzivna izobraževanja in sodelovali pri izdelavi in uvedbi tržnih akcij za različne tržne poti in za različne ciljne skupine. Tudi v prihodnje želi Adriatic Slovenica izpostaviti uspešno ponudbo DZZ-ja s produktom Težke bolezni in operacije, kjer je plan presežen za 500 odstotkov, paket Dobrodošlice za življenjske in druge zavarovance ter DZZ in novo asistenčno zavarovanje prehodne oskrbe zaradi nezgode. Vse to bodo izvajati tudi v letu 2014. Pri dodatnih in vzporednih zdravstvenih zavarovanjih je bil leta 2013 glavni cilj razširitev ponudbe dodatnih zdravstvenih

zavarovanj in doseganje razlikovalne ponudbe za pospeševaje trženja DZZ-ja, ki je še vedno nosilno zavarovanje področja. V okviru projekta vzpostavljanja asistenčnih storitev so leta 2013 razvili dva nova produkta: Zavarovanje prehodne oskrbe zaradi nezgode in Zavarovanje prehodne oskrbe zaradi bolezni ali nezgode, ki vsebujeta kritja pomoč na domu, prevoz na kontrole in prevoz na kemoterapije. Za ciljno skupino aktivnih zavarovancev od 18. do 55. leta so razvili dodatni zdravstveni zavarovanji kritičnih bolezni ti. "druge generacije", ONA AS ZDRAVJE za ženske in ON AS ZDRAVJE za moške. V okviru obeh so vključena kritja zavarovalno kritje za primer bolezni ženskega ali moškega raka, kritje drugih oblik raka in kritje za primer smrti (posmrtnina). Zavarovanje plemeniti tudi ti. Bonus za zdravje, saj zavarovalnica izplača zavarovalcu 15 odstotkov vplačanih premij, če do poteka zavarovanja ni nastal zavarovalni primer.

Na področju življenjskih zavarovanj je Adriatic Slovenica največ pozornosti namenila prenosu zavarovanj s sestrške zavarovalnice KD Življenje in združevanju ter širitvi prodajnih poti z večjim poudarkom na življenjskih zavarovanjih in na prilagajanju razvoja produktov trenutnim tržnim razmeram. Daljšanje življenjske dobe, zadolženost in relativno majhna velikost gospodinjstev v Sloveniji ter nižanje socialne, zdravstvene in pokojninske varnosti kažejo na možnosti večjega povpraševanja po življenjskih zavarovanjih, po drugi strani pa splošna gospodarska situacija, višja nezaposlenost in pričakovanje nižjih dohodkov tega ne spodbujajo, čeprav se povečujejo potrebe po osnovni zavarovalni zaščiti. Zato je bil poudarek na produktih življenjskih zavarovanj, s katerimi želimo zadovoljiti potrebe populacije v določenem življenjskem obdobju in širitvi ponudbe dodatnih zavarovanj z inovativnimi storitvami. Ključno področje je bila prilagoditev novi pokojninski reformi z razvojem produktov za drugi in tretji pokojninski steber. Na trgu so tako ponudili kar nekaj novosti. Že marca sta Adriatic Slovenica in KD Življenje pričela s trženjem novega življenjskega zavarovanja Življenjski kasko – Asistenca življenja, ki omogoča celostno zavarovalno zaščito v primeru nepredvidenih življenjskih dogodkov. Junija pričneta zavarovalnici tržiti Fondpolic POTENCIAL PLUS, življenjsko zavarovanje za primer smrti in doživetja, pri katerem zavarovalec prevzema naložbeno tveganje. Oktobra Adriatic Slovenica na trgu ponudi novo naložbeno življenjsko zavarovanje Aktivna renta AS, ki zavarovancem omogoča zagotovljeno pokojnino ali štipendijo za otroke oz. rente za določeno časovno obdobje.

Tudi leto 2013 je bilo na področju premoženjskih zavarovanj zaznamovano s številnimi novostmi predvsem z vidika tehnoloških izboljšav. V začetku leta so uvedena nekatera nova kritja na nezgodnih zavarovanjih, oblikovan je bil tudi nov cenik za zavarovanje posevkov, usklajen s spremembami Uredbe o sofinanciranju premije pri zavarovanju posevkov, ki zavarovancem omogoča nižjo, 15-odstotno franšizo. Prenove je bil deležen tudi premijski cenik za zavarovanje plovil. Konec maja je Adriatic Slovenica na trgu uvedla najpomembnejši razvojni projekt, in sicer segmentirano ponudbo za avtomobilske zavarovance, ki prinaša pomembni prihranek pri premiji in pocenila premijo za zavarovanje voznika AO+ za 20 odstotkov. Poleti je zavarovalnica na podlagi zahteve Agencije za zavarovalni nadzor prenehala s sklepanjem zavarovanja rizika smrti za otroke, mlajše od 14 let in zahtevi prilagodila ponudbo šolskih nezgodnih zavarovanj, ki so jih julija ponudili v predakciji, septembra pa v obsežni prodajni akciji. Na podlagi odločbe tržnega inšpektorata RS pa je Adriatic Slovenica za zagotavljanje enakih možnosti omogočila sklepanje nezgodnih zavarovanj tudi osebam z depresijo, anksioznimi motnjami in mentalno zaostalostjo. Julija so pripravili nov Premijski cenik za strojelomno zavarovanje in nadgradili aplikacijo Centralni register strank za boljše ugotavljanje škodnega rezultata. Novembra je Adriatic Slovenica pri avtomobilskih zavarovanjih omogočila sklepanje dodatnih kasko kritij z odkupno franšizo, zavarovanje nepremičnin in premičnin Dom AS pa obogatili z novimi kombinacijami nezgodnih kritij.

Na področju informacijske tehnologije so v Adriaticu Slovenici zaključili konverzijo vseh zavarovanj, razen življenjskih, v ciljni zaledni informacijski sistem INIS. Pričeli so tudi z integracijo in konsolidacijo informacijskih sistemov za podporo življenjskim zavarovanjem, ki so bila prenesena na AS ob oddelitvi KDŽ-ja s prevzemom AS-a in se vodijo v informacijskem sistemu Amarta. Za zagotavljanje informacijske podpore novim zavarovalnim produktom so za segmentacijo zavarovanj motornih vozil prilagodili tako sklepalne kot tudi zaledni informacijski sistem. Razvili so portalsko rešitev za asistenčne storitve v sklopu zdravstvene asistencije AS, ki bo v produkcijo predana v začetku leta 2014, pripravili pa tudi nov kadrovski informacijski sistem. V projektu DigitAS so nadaljevali s prehodom na brezpapirno izvajanje poslovnih procesov. Med drugim so podprli e-vložišče in likvidacijo računov. Skladno s strategijo so izbrali sodobno tehnološko platformo za vzpostavitev portala zavarovalnice, s katero bo Adriatic

Slovenica v naslednjih letih izgradila nova in prenovila obstoječa spletna mesta. Podatkovno skladišče so dopolnili z dodatnimi vsebinami in razvili nove aplikacije, ki strokovnim službam in vodstvu družbe omogočajo podrobnejše spremljanje poslovanja in pripravo raznih analiz. Na področju CRM-ja so leta 2013 začeli s pripravo na prenos in združitev strank prenesenega portfelja življenjskih zavarovanj KDŽ-ja iz Amarta v CRS. Pričeli so s prenovno konfiguracije standardne delovne postaje oz. s preходом na Windows 7 in Office 2010. Zagnali so projekt vpeljave nadzornega sistema, ki ne bo bedel le nad kritičnimi informacijskimi sistemi, marveč nad večino segmentov informacijskega okolja družbe. Projekt nadzornega sistema vključuje vzpostavitev mehanizmov nadzora nad delovanjem ključnih komponent informacijskih sistemov, vzpostavitev omejenega SIEM-sistema, vzpostavitev sistema CMDDB ter prenovno sistema varnostnega shranjevanja. Skupaj s kadrovsko službo so začeli izkoriščati možnosti, ki jih ponuja e-izobraževanje in tako nadgradili podporo uporabnikom informacijskih rešitev. Po uspešni uvedbi kadrovskega modula za spletno odobravanje odsotnosti zaposlenih in vodenje procesa poslovanja s potnimi nalogi v dokumentnem sistemu Business Connect (BC) v začetku leta 2013, so nato pospešeno nadaljevali s projektom brezpapirnega poslovanja DigitAS in uvedbo novih modulov BC. Tako so že sredi julija 2013 brez večjih zapletov vpeljali enega najboljšežnejših modulov tega sistema – modul »vložišče«. S tem so pri obdelavi vhodne pošte v celoti prešli na elektronsko poslovanje. Sočasno z modulom vložišče so začeli pri poslovanju uporabljati tudi modul »likvidacija računov«, ki omogoča likvidacijo (potrjevanje) računov v elektronski obliki. Četrty modul dokumentnega sistema BC, je modul »notranja normativna ureditev in sistem vodenja kakovosti«. V začetku leta 2014 je bil uveden še modul »nabava« in do zaključka 1. kvartala 2014 načrtujejo še modul »pogodbe«. Tako Adriatic Slovenica postopoma prehaja na pretežno brezpapirno poslovanje. Jeseni 2013 je bil zaključen tudi projekt prenove organizacije in sistemizacije. Z novo organiziranostjo družbe so v Adriaticu Slovenici v središče postavili stranko – našega zavarovanca, poslovne procese pa preoblikovali in prilagodili tako, da so usmerjeni predvsem k zadovoljevanju potreb strank, obenem pa tudi zaposlenih in so hkrati dovolj fleksibilni za doseganje zastavljenih poslovnih ciljev.

V okviru aktivnosti za izboljšanje kakovosti, varnosti in zanesljivosti informacijskih tehnologij so v Adriaticu Slovenici nadaljevali s posodabljanjem dokumentov sistema za upravljanje varovanja informacij. Na osnovi penetracijskega testa so izvedli varnostne prilagoditve informacijskih sistemov za povečanje lastne varnosti in varnosti naših strank. V okviru predavanj o varstvu pri delu po posameznih poslovnih enotah so dodali še sklop predavanj, namenjenih ozaveščanju in izobraževanju zaposlenih na področju varovanja informacij. V letu 2014 bo izobraževanje zaposlenih dopolnjeno še z e-učenjem v sklopu Akademije AS. Pozornost so namenili tudi standardu Solventnost II in razvoju raznih rešitev za informatizacijo zahtev, ki jih prinaša standard.

Adriatic Slovenica se zaveda, da kakovost ustvarja razliko, zato so že junija 2004 v družbi uvedli in tudi certificirali Sistem vodenja kakovosti v skladu z mednarodnim standardom ISO 9001. Cilj sistema vodenja kakovosti je doseganje celovite kakovosti poslovanja. Dosegajo ga s pomočjo nenehnega izboljševanja poslovnih procesov in s širjenjem najboljših praks na vse organizacijske enote. Nenehno izboljševanje poslovnih procesov in sistema vodenja kakovosti (SVK) poteka predvsem s sistemom presoj, tako notranjih kot tudi zunanjih, z vodstvenim pregledom uprave in kolegija poslovnih enot v zvezi s SVK-jem, s sistemom koristnih predlogov in še z nekaterimi drugimi pristopi (projekti, dodelave informacijskih rešitev, dopolnitve notranje normativne ureditve ...). Na podlagi teh in drugih aktivnosti ter aktivnosti, ki jih izvajajo v različnih projektih, sprožajo ukrepe in izboljšave na vseh ravneh poslovanja družbe, informacijske podpore in organizacije.

V Adriaticu Slovenici na področju trženja že vrsto let izvajajo dve interni raziskavi zadovoljstva zavarovancev in sodelujejo v nekaterih raziskavah zunanjih raziskovalnih inštitucij. Rezultati so v veliko pomoč za hitre in učinkovite odločitve, ki se navezujejo na potrebe strank. Interno raziskavo zadovoljstva zavarovancev na področju reševanja zavarovalnih primerov izvajajo že od leta 2007. Z raziskavo temeljiteje preučujejo zadovoljstvo zavarovancev z zavarovalnico in procesom reševanja zavarovalnih primerov ter izpolnjevanjem pričakovanj na tem področju. Raziskavo izvedejo enkrat letno med zavarovanci in oškodovanci drugih zavarovalnic. Od leta 2012 izvajajo tudi raziskavo zadovoljstva zavarovancev z zavarovalnico in procesom sklepanja zavarovanj. Raziskava je smiselno razdeljena na več vsebinskih sklopov, glede na prodajno pot, ki jo je zavarovanec izbral za sklepanje ali podaljšanje zavarovanja. Leta 2013 so raziskavi izvedli s telefonskim in pisnim anketiranjem od oktobra do decembra s pomočjo

klicnega centra. Analiza rezultatov potrjuje trend naraščanja zadovoljstva strank z zavarovalnico in izpolnitve pričakovanj na analiziranih področjih tudi v letu 2013.

Zavarovalnica Adriatic Slovenica je v letu 2013 izvedla in sodelovala tudi v raziskavah zunanjih raziskovalnih inštitucij, in sicer v naslednjih raziskavah: Ugled 2013 (Kline & partner, april 2013), Zavarovalniški monitor (GFK, april–maj 2013) in All Finance 2013 (Valicon, september 2013). Poleg tega spremljajo tudi tuje raziskave iz področja zavarovalništva World insurance report 2013 (Capgemini).

2.11. DRUŽBENA ODGOVORNOST SKUPINE KD

Skupina KD je dejaven partner, ki aktivno podpira, soustvarja in izboljšuje okolje, v katerem deluje in živi. Svoje stranke spodbujamo, da prevzamejo odgovornost za svojo finančno varnost in neodvisnost. Ustvarjamo varno, prijetno in stimulatívno delovno okolje za svoje zaposlene in med njimi spodbujamo sodelovanje in povezovanje. Z nacionalnimi in lokalnimi sponzorskimi in donatorskimi projekti se vključujemo v družbeno okolje, saj menimo, da tudi na ta način lahko pripomoremo k uveljavljanju vrednot, v katere trdno verjamemo.

2.11.1. Zaposleni

V Skupini KD si prizadevamo, da svojim zaposlenim zagotavljamo spodbudno delovno okolje in omogočamo njihov strokovni razvoj. Zaposlenim smo tudi v letu 2013 omogočili udeleževanje pri različnih kulturno-umetniških dogodkih, koncertih in prireditvah, kjer je Skupina KD sodelovala pri organizaciji, in konec leta pripravili obdarovanje otrok za dedka Mraza. Zunaj delovnega časa se zaposleni lahko udeležujejo najrazličnejših oblik rekreacije in športnih prireditev v okviru dveh športnih društev.

V Skupini KD zaposlenim zagotavljajo varno delo v zdravem delovnem okolju in pozitivnih medsebojnih odnosih. Temu so namenjene tudi aktivnosti športno-kulturnega društva, druženja na letnih srečanjih in športnih igrah, preventivni zdravstveni pregledi zaposlenih ter kolektivna nezgodna in prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja, ki jih družba (so)financira zaposlenim.

S športnima društvoma Kaj Dogaja in Pravi As-i skozi celo leto spodbujamo organizirano rekreatívno dejavnost naših zaposlenih ter druženje in spoznavanje zaposlenih različnih družb v Skupini KD tudi zunaj delovnega časa. Leta 2013 je sta društvi organizirali rekreacijo za člane društva na vseh lokacijah poslovnih enot (telovadba, košarka, odbojka, namizni tenis, kegljanje, mali nogomet, badminton, bowling, fitnes, plavanje, obisk term), obisk gledaliških predstav (nakup letnih abonmajev), 7 kolesarskih izletov in 5 planinskih pohodov, sodelovanje članov na zimskih in poletnih športnih igrah ŠIFO, aktivno sodelovanje in pomoč pri organizaciji športnih iger vseh družb Skupine KD v Ankaranu, sodelovanje na junijskem olimpijskem teku v Koprú, na katerem je bil AS glavni pokrovitelj, in kulturno-izobraževalni izlet po Istri.

Zaposlenim z družinami in upokojencem je omogočeno tudi kakovostno in ugodno preživljanje prostega časa v lastnih počitniških objektih Adriatica Slovenice v Sloveniji in na Hrvaškem. Za tak oddih se je leta 2013 odločilo 144 zaposlenih z družinami.

Za utrjevanje dobrih medsebojnih odnosov in klime v družbi se v prednovoletnem času zaposleni v Skupini KD družijo na prednovoletnem srečanju in v božično-novoletnem času tradicionalno obdarujejo otroke zaposlenih. Vsako leto konec maja organizirajo tudi športno-družabno srečanje vseh zaposlenih. Zaposleni se udeležujejo še poletnih in zimskih športnih iger finančnih organizacij (ŠIFO), udeležbo jim sofinancira družba.

Spremljanje zdravstvenega stanja zaposlenih in preventiva sta zelo pomembni za zaposlene in za družbo. Tudi v 2013 smo na predhodne, obdobje in usmerjene zdravstvene preglede napotili kar 31 odstotkov (oz. 320) zaposlenih. Organizirali smo tudi vsakoletno preventívno cepljenje proti gripi.

Zaposleni v Skupini KD so vključeni v kolektivno nezgodno zavarovanje in imajo možnost vključitve v dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, ki ga sofinancira družba. Pod ugodnejšimi pogoji lahko zaposleni nezgodno zavarujejo tudi svoje predšolske in šolske otroke. Zavarovalnica nudi zaposlenim posebno boniteto pri sklenitvi nadstandardnega zavarovanja Zdravje AS – težke bolezni in operacije ter ugodno ponudbo zavarovanja njihovim družinskim članom.

Vsem zaposlenim, ki so skladno z Izjavo o varnosti z oceno tveganja upravičeni do uporabe osebne varovalne obleke, zagotavljajo vetrovke s snemljivo termo podlogo in nepremočljivo pohodno obutev.

2.11.2. Naravno okolje

Osrednje dejavnosti družb Skupine KD niso neposredno povezane z okoljskimi vplivi, vendar pri svojem vsakodnevnem delovanju ravnamo odgovorno: varčujemo z električno energijo in ločujemo odpadke.

Družbe v Skupini KD vse leto ločujejo nevarne odpadke (tonerje, kartuše) in zbirajo star papir v vseh svojih enotah v ločene zabojnike. Adriatic Slovenica v svojem elektronskem glasilu AS-novice za zaposlene in agencije že od leta 2010 tedensko seznanja zaposlene, v posebni rubriki Eko AS, z novostmi in akcijami za varovanje okolja in jim nudi tudi praktične nasvete za ekološko ravnanje v vsakdanjem življenju in v podjetju, kot je pravilno ločevanje odpadkov, ugašanje luči, računalnikov, poraba vode ... Lani so zaposleni sodelovali v akciji zbiranja plastičnih zamaškov z dobrodelno noto, saj so koprski študentje z zbranim denarjem omogočili nakup vozila za invalidno deklico. Na področju varstva in naravne dediščine zavarovalnica tradicionalno podpira **Škocjanske jame**, kjer je za večjo varnost obiskovalcev prispevala za prenovu ograj na učni poti po parku.

Za večjo ozaveščenost mlajših generacij zavarovalnica Adriatic Slovenica od leta 2010 vabi šolarje petega razreda osnovnih šol po vsej Sloveniji k sodelovanju v natečaju "**Napiši pesem o čistem morju**" in jih pozove, da se ustvarjalno zavzamejo za ohranjanje narave. Na razpis zavarovalnice se je leta 2013 odzvalo skoraj 60 šol in 298 (324 leta 2012) učencev. Komisija je nagradila petošolko Vanjo Kovač iz Vač, učenko osnovne šole Gradec. Nagrajeno pesem z naslovom Globina je napisala pod vodstvom profesorice Dajane Maurič v zelo redki indonezijski pesniški obliki »pantum« in 14. junija v družbi celega razreda preživela dan na izletu po slovenski obali.

2.11.3. Družbeno okolje

V družbeno okolje se aktivno vključujemo predvsem s sponzorstvi in donatorstvom, s katerimi izkazujemo jasno povezanost s korporativnimi vrednotami – zaupanjem, rastjo, spoštovanjem, odličnostjo in podporo. Zaposleni v Skupini KD se že tradicionalno redno udeležujejo krvodajalskih akcij.

2.11.4. Kultura in izobraževanje

V Skupini KD negujemo dolgoročna partnerstva s kulturnimi ustanovami in posamezniki ter z vlaganji v izobraževalne projekte najrazličnejših oblik.

Tudi v letu 2013 so KD Skladi skupaj z družbo AS nadaljevali s tradicionalno podporo delovanju Simfoničnega orkestra RTV Slovenija.

Adriatic Slovenica od ustanovitve leta 1990 sodeluje v vrsti različnih projektov, pobud in akcij nacionalnega pomena, do manjših regijskih in lokalnih prireditev in dogodkov, ki prispevajo k boljši kakovosti življenja na obrobju in v manjših krajih. Skupno smo leta 2013 podprli preko 520 (v 2012 470) projektov.

Na področju kulture zavarovalnica Adriatic Slovenica že vse od ustanovitve podpira delovanje **Avditorija Portorož** in **Gledališča Koper** (od leta 2002). Kot partner natečaja **Podjetna Primorska** od leta 2009 podpira natečaj za najboljši poslovni načrt, ki ga Univerzitetni inkubator Primorske organizira za spodbujanje novih, sodobnih in na znanju

temelječih podjetij in prispeva k razvoju podjetništva v primorski regiji ter prenosu znanja z univerze v gospodarstvo. Leta 2013 se je za najboljši poslovni načrt potegovalo 25 poslovnih načrtov, nagradili pa so tiste, ki izpričujejo inovativnost, potencial za rast in mednarodno usmeritev. Komisijo so prepričali projekti Mobilna aplikacija za pripombe, pritožbe in pohvale, Contour point in Gravitacijska peč za ogrevanje na pelete.

Kot že vrsto let ob različnih drugih preventivnih akcijah je zavarovalnica s sodelovanjem Sveta za preventivo v cestnem prometu Mestne občine Ljubljana opremila z odsevnimi brezrokavniki 500 otrok iz ljubljanskih vrtcev in znova prispevala tudi za boljšo varnost najmlajših udeležencev v prometu. Podelitev so izvedli 12. februarja 2014 v vrtcu Trnovo.

Adriatic Slovenica pri vodenju zdravstvenih zavarovanj sodeluje s približno 1.700 izvajalci zdravstvenih storitev in podpira izobraževanje in pobude, ki prispevajo k razvoju in ugledu zdravstvene stroke. Kot glavni pokrovitelj so že 12-ič zapored tradicionalno podprli vseslovensko akcijo **Moj zdravnik** – izbor najboljših in najuglednejših slovenskih zdravnikov.

Na področju izobraževanja je zavarovalnica od leta 2013 korporativni partner Zavoda Ypsilon, ki za mlade do 30. leta organizira strokovna predavanja in delavnice. Konec septembra smo podprli tudi organizacijo Managerskega kongresa v Portorožu, ki je odprl aktualno vprašanje zaupanja v slovenske managerje.

Prek Gea Collegea je Adriatic Slovenica podprla evropsko raziskavo Guesss (Global University Entrepreneurial Spirit Students' Survey), ki analizira karijerne odločitve študentov ter njihove namene in aktivnosti v zvezi z načrtovanjem karijerne poti. Raziskava poteka v 34-ih državah na vseh celinah in na več kot 500 univerzah. Raziskavo na globalni ravni vodi Univerza St. Gallen iz Švice.

Družba Adriatic Slovenica je leta 2012 pridobila bogato zbirko umetniških del, ki so jo leta 2013 pričeli razstavljati v AS galeriji, urejeni na sedežu KDG na Dunajski 63 v Ljubljani. Tam štirikrat letno pripravljajo tematske razstave umetniških del v lasti družbe (npr. dela OHO, retrospektivno slikarsko razstavo slikarja Barda lucundusa ...). Sodelujejo tudi z drugimi inštitucijami s področja vizualnih umetnosti. Iz AS galerije so jeseni na 30. mednarodni grafični bienale v Ljubljani posodili 13 del iz umetnostne zbirke, nekaj del za retrospektivno razstavo Gabrijela Stupice v Moderni galeriji, za razstavo z naslovom 1 : 1 – Stopover v izvedbi Muzeja moderne umetnosti na Metelkovi 22 v Ljubljani.

Konec marca je na konferenci o poslovni etiki v Sloveniji z naslovom Zdaj je pravi čas! govorec Primož Cencelj, upravitelj KD Skladov, spregovoril o pomenu na etiki slonečega pristopa pri soočanju z današnjimi izzivi. Konferenco sta organizirala Svetovni forum za poslovno etiko in gibanje Fokus 2031 in je potekala na poslovni šoli IEDC Bled. KD Skladi so organizacijo konference tudi finančno podprli.

2.11.5. Šport

S podpiranjem različnih športnih dejavnosti želimo razširiti idejo o aktivnem in družabnem preživljanju prostega časa.

Zavarovalnica Adriatic Slovenica je leta 2013 nadaljevala s podporo športu na različnih ravneh, za vrhunske slovenske reprezentance je poskrbela tudi kot uradna zavarovalnica olimpijskih reprezentanc (Teama Slovenia) in državne nogometne reprezentance. Vrh slovenskega športa, **Olimpijski komite Slovenije (OKS)**, zavarovalnica podpira od leta 1993, 21. decembra 2012 pa je sklenila pogodbo za nov štiriletni olimpijski cikel do OI v Riu de Janeiru 2016. Po vsej Sloveniji je OKS leta 2013 že tretje leto zapovrstjo organiziral Olimpijski tek v počastitev mednarodnega olimpijskega dneva in ob obletnici MOK-a. Pripravili so kar 6 tekov v različnih regijskih središčih, letos pa so 14. maja na Jakopičevem sprehajališču v ljubljanskem Tivoliju pripravili tudi razstavo fotografij z naslovom Slovenski olimpijski heroji.

Z **Nogometno zvezo Slovenije** zavarovalnica sodeluje že 13. leto in je 22. januarja 2013 podpisala novo pogodbo za cikel do leta 2015. Med pomembnejše podpornike se je zavarovalnica leta 2013 uvrstila tudi s podporo **Kajak kluba Soških elektrarn** (zlati sponzor), ki so od 11. do 16. junija organizirale svetovno prvenstvo v sprintu na divjih vodah, s podporo **plavalnim reprezentancam Slovenije** in podporo **Judo zvezi Slovenije**, ki je bila oktobra v Ljubljani organizator svetovnega mladinskega prvenstva. Junija 2013 smo kot srebrni sponzor podprli Jadralsko zvezo Slovenije, med posamezniki pa smo januarja 2013 podaljšali sponzorstvo uspešnemu jadralcu **Vasiliju Žbogarju** že med 4. zaporednim olimpijskim ciklusom. Med pomembnimi sponzorstvi na področju športa je tudi štiriletno zlato sponzorstvo **moške članske roketne reprezentance Slovenije** (do konca tekmovalne sezone 2013/2014) in sodelovanje s **Kolesarsko zvezo Slovenije** in kolesarskim društvom Rog.

V vsakoletni tržni akciji za nezgodna šolska zavarovanja že od leta 2010 zavarovalnica nagraduje otroke od 5. do 12. leta, mlade nogometaše pa smo nagradili z obiskom junijske šole kluba Real Madrid.

Družba KD Skladi je kot sponzor podprla projekt pomladnih dogodkov z naslovom Šahovski zajtrk, ki je spodbujal k šahu, zdravi prehrani in druženju. Serija treh šahovskih zajtrkov se je zaključila z zaključnim šahovskim turnirjem šolske klubske lige s štajersko kadetsko šahovsko ligo na Srednji gradbeni šoli v Mariboru.

Kot sponzor so KD Skladi finančno in s praktičnimi nagradami za finaliste pomagali Košarkarskemu klubu Janče Ljubljana, da je profesionalno izpeljal finalni turnir četverice najboljših za pionirje – U14, ki je potekal konec decembra 2013.

2.11.6. Humanitarna dejavnost

V Skupini KD podpiramo prostovoljstvo med zaposlenimi, zato jih prek KD Fundacije vključujemo v različne humanitarne akcije, organiziramo pa tudi krvodajalske akcije, ki se jih udeležuje vse več zaposlenih.

Aprila 2013 je zavarovalnica Adriatic Slovenica sklenila pomembno partnerstvo s projektom iHELP. Da bi pomagali čim večjemu številu ljudi, skupaj reševali življenja in zmanjšali število žrtev srčnega zastoja ter drugih nenadnih nesreč, so mladi izumitelji razvili mobilno aplikacijo iHELP, s katero je mogoče enostavno poslati SOS-sporočilo in tako s pomočjo posameznikov – laikov in izurjenih reševalcev nuditi kar se da hitro pomoč ponesrečencem. S pomočjo brezplačne mobilne aplikacije iHELP lahko z enim samim dotikom na mobilnem telefonu družinskemu članu, prijatelju, neznancu ali sebi rešite življenje, saj aplikacija pošlje SOS-obvestilo. Tako je aktivirana varnostna mreža, ki jo sestavljajo nujni kontakti (družina, prijatelji), profesionalni reševalci in vsi iHELP-uporabniki v neposredni bližini ponesrečenca. S hitro in enostavno uporabo je aktivirana varnostna mreža že v 20 sekundah in s tem za 6- do 10-krat skrajšamo čas reševanja in povečamo verjetnost preživetja.

Junija je zavarovalnica Adriatic Slovenica prispevala k nakupu kombija za prevoz varovancev Centra za usposabljanje Elvira Vatovec Strunjan in k nakupu defibrilatorja za zdravstveni dom Piran (januarja 2014). S sodelovanjem v vseslovenskem projektu varnih točk Unicefa Slovenije vse poslovne enote Adriatica Slovenice prispevajo k večji varnosti otrok in mladostnikov v največjih mestnih središčih. Januarja 2014 je zavarovalnica Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo Postojna izročila donacijo v višini 10.000 evrov za nakup novega ultrazvočnega aparata.

Zavarovalnica Adriatic Slovenica skupaj z drugimi družbami Skupine KD sodeluje pri delovanju **KD Fundacije** (prej Ajda Fundacija), ki od ustanovitve, 4. novembra 1995, podeljuje štipendije nadpovprečno talentiranim dijakom in študentom. Sprva predvsem mladim iz socialno šibkejših družin kmečkega okolja, kasneje pa je svoje poslanstvo razširila in tako pod svoje okrilje sprejema perspektivne mlade talente. KD Fundacija jim pomaga, da se izšolajo. V letih od ustanovitve, s krajšimi obdobji zmanjšane aktivnosti zaradi pomanjkanja sredstev, je ustanova podelila finančno pomoč 19 posameznikom, od tega večini za celotno, štiri- do petletno obdobje visokošolskega in univerzitetnega študija. KD Fundacija od leta 2008 dalje aktivno obvešča vse zaposlene in stranke Skupine KD o možnosti namenitve dela dohodnine KD Fundaciji. Leta 2013 ji je uspelo zbrati 3.990,86 evra.

Leta 2013 se je KD Fundacija osredotočala predvsem na glasbeno področje in literaturo. Nadaljevala je z mecenstvom **Žigi Pirnatu**, ki v spomladanskem semestru 2014 zaključuje šolanje filmske kompozicije, sodobne kompozicije in produkcije filmske glasbe na slovitem Berklee College of Music v ameriškem Bostonu. Žiga Pirnat se je uvrstil med najuspešnejše študente na ameriški akademiji. **Evi Nini Kozmus**, priznani mladi flavtistki, KD Fundacija pomaga pri nadaljevanju študija flavte na drugi stopnji bolonjskega študija, magisteriju, na francoskem glasbenem konservatoriju Conservatoire national supérieur musique et danse v Lyonu.

KD Fundacija je za študijsko leto 2013/2014 izbrala dva nova varovanca z glasbenega področja. Študij omogoča **Roku Zalokarju**, študentu prvega od petih letnikov jazz klavirja na glasbeni akademiji Codarts v Rotterdamu na Nizozemskem, in **Petri Koprivec**, študentki klavirja na triletni podiplomski stopnji na Kraljevi akademiji v Bruslju, Belgija.

Nadaljuje tudi s podporo **bratoma Šalej**, Jakobu pri študiju v prvem letniku na Fakulteti za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani, Matiji pa pri šolanju na Gimnaziji Poljane v Ljubljani.

Na področju literature ostaja KD Fundacija še naprej glavni in edini **podpornik Ustanove Tarasa Kermaunerja**. V letu 2013 je z enkratno finančno pomočjo omogočila raziskovalno delo mlademu analitiku in interpretu sodobne slovenske dramatike, Igorju Žunkoviču. Njegovo raziskovalno delo obsega slovenska dramska dela, nastala v letih med 2003 in 2013, vsa dobitniki Grumove nagrade, glavni fokus njegovega znanstvenega raziskovanja in analize pa sta morala in etika v sodobni slovenski dramatiki.

Tudi na Miklavžev večer 2013 je KD Fundacija že tradicionalno obdarovala varovance **Mladinskega doma Malči Beličeve**. S sodelovanjem zaposlenih v Skupini KD in ob pomoči pogodbenih partnerjev je zbrala veliko količino toplih oblačil za zimo in sladkarij in jim tako pričarala praznično vzdušje. Skupni znesek nakazane denarne pomoči je v letu 2013 znašal 22.961,20 evra. Predvidoma naj bi se leta 2014 KD Fundacija preimenovala v AS Fundacijo.

Jeseni 2013 so si KD Skladi zastavili prav posebno poslanstvo – ljudi spodbuditi k razmišljanju o življenjskih ciljih in sanjah ter načrtovanju lastne prihodnosti. Razpisali so sanjski natečaj Vse = mogoče!, z glavno nagrado 10.000 evrov, ki bo posamezniku z najbolj prepričljivimi cilji oziroma sanjami pomagala pri njihovem uresničevanju. Na natečaj se je prijavilo kar 333 nadobudnih sanjalcev – inovatorjev, umetnikov, filantropov, športnikov in drugih ustvarjalcev, katerih sanje so imele tako osebno kot tudi dobrodelno, družbeno koristno in poslovno vsebino. S pomočjo strokovne žirije, ki so jo sestavljale znane osebnosti z različnih področij, so izbrali šest najbolj prepričljivih sanj. Veliki zmagovalec natečaja je z glasovanjem ljudstva postal najmlajši udeleženec, Jernej Slivnik, s sanjami, da bi se na monoskiju uvrstil na paraolimpijske igre 2018 v Južni Koreji. V KD Skladih verjamejo, da mu bo ta nagrada olajšala pot k uresničevanju sanj.

KD Skladi je humanitarnemu društvu Lions klub Ljubljana donirala sredstva za podporo pri izvedbi Velikega dobrodelnega Lions plesa, ki je potekal 25. januarja 2014 v Cankarjevem domu v Ljubljani. Sredstva so bila namenjena v dobrodelne namene Zvezi društev slepih in slabovidnih Ljubljana, VDC Dolfke Boštjančič, Ig, ter Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste.

2.11.7. KD Fundacija

Znanje je temelj uspeha je vodilo in stalnica delovanja KD Fundacije vse od njene ustanovitve, 4. novembra 1995, njeno temeljno poslanstvo pa pomoč nadpovprečno nadarjenim mladim posameznikom pri šolanju na različnih področjih znanosti, umetnosti in kulture.

Svoj namen dopolnjuje in uresničuje tudi z zagotavljanjem denarne in materialne pomoči socialno ogroženim ali drugače prizadetim osebam in s podporo organizacijam, društvom in združenjem, katerih delovanje je usmerjeno v nudenje pomoči ogroženim in pomoči potrebnim.

Sprva pod imenom Ajda Fundacija je ustanova pomagala pri izobraževanju vlagateljev v sklade svoje ustanoviteljice, Kmečke družbe za upravljanje investicijskih skladov, in njihovih otrok z nadpovprečnimi rezultati, ki si šolanja zaradi

slabega socialnega položaja sami ne bi mogli omogočiti. V letih od ustanovitve dalje, s krajšimi obdobji zmanjšane aktivnosti zaradi pomanjkanja sredstev, je ustanova podelila finančno pomoč 19 posameznikom, od tega večini za celotno, štiri- do petletno obdobje visokošolskega in univerzitetnega študija.

Skladno z razvojem Skupine KD in ustanavljanjem novih KD družb je ustanova Ajda Fundacija v letu 2008 spremenila svoje ime v ustanovo KD Fundacija, si s tem razširila možnosti delovanja in se ob pomoči KD družb, tako finančni kot organizacijski, začela, poleg pomoči pri študiju, aktivno vključevati tudi v odmevne družbeno odgovorne in humanitarne akcije v Sloveniji kot tudi v državah, kjer so delovale ali delujejo KD družbe.

KD Fundacija od leta 2008 dalje tudi aktivno obvešča vse svoje zaposlene in stranke Skupine KD o možnosti namenitve dela dohodnine KD Fundaciji. Leta 2013 ji je tako uspelo zbrati 3.990,86 evra.

2.11.7.1. Aktivnosti v letu 2013

V letu 2013 se je KD Fundacija osredotočala predvsem na glasbeno področje in literaturo.

Nadaljevala je z mecenstvom Žigi Pirnatu, ki v spomladanskem semestru 2014 zaključuje svoje obsežno šolanje filmske kompozicije, sodobne kompozicije in produkcije filmske glasbe na slovitom Berklee College of Music v ameriškem Bostonu. Varovanec KD Fundacije, Žiga Pirnat, se je z marljivostjo in velikimi uspehi pri študiju uvrstil med najuspešnejše študente na omenjeni ameriški akademiji.

Evi Nini Kozmus, priznani mladi flvistki, KD Fundacija pomaga tudi pri nadaljevanju študija flavte na drugi stopnji bolonjskega študija, magisteriju, na francoskem glasbenem konservatoriju Conservatoire national supérieur musique et danse v Lyonu.

KD Fundacija je za študijsko leto 2013/2014 izbrala dva nova varovanca z glasbenega področja. Študij tako omogoča Roku Zalokarju, študentu prvega od petih letnikov jazz klavirja na glasbeni akademiji Codarts v Rotterdamu na Nizozemskem, in Petri Koprivec, študentki klavirja na triletni podiplomski stopnji na Kraljevi akademiji v Bruslju, Belgija.

Nadaljuje tudi s podporo bratoma Šalej, Jakobu pri študiju v prvem letniku na Fakulteti za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani, Matiji pa pri šolanju na Gimnaziji Poljane v Ljubljani.

Na področju literature ostaja KD Fundacija še naprej glavni in edini podpornik Ustanove Tarasa Kermaunerja. V letu 2013 je z enkratno finančno pomočjo omogočila raziskovalno delo mlademu analitiku in interpretu sodobne slovenske dramatike, Igorju Žunkoviču. Njegovo raziskovalno delo obsega slovenska dramska dela, nastala v letih med 2003 in 2013, vsa dobitnice Grumove nagrade, glavni fokus njegovega znanstvenega raziskovanja in analize pa sta morala in etika v sodobni slovenski dramatik

Tudi na Miklavžev večer 2013 je KD Fundacija že tradicionalno obdarovala varovance Mladinskega doma Malči Beličeve. S sodelovanjem zaposlenih v Skupini KD in ob pomoči pogodbenih partnerjev je zbrala veliko količino toplih oblačil za zimo in sneg ter sladkih priboljškov za otroke in mladostnike in jim tako pričarala svetel žarek prazničnega vzdušja.

Skupni znesek nakazane denarne pomoči je v letu 2013 znašal 22.961,20 evra.

2.11.7.2. Vodenje in nadzor KD Fundacije

Novembra 2013 je vodstvo družbe KD Group d. d., kot ustanoviteljice KD Fundacije, za člane uprave KD Fundacije, za novo mandatno obdobje od 21. 11. 2013 do 21. 11. 2018, imenovalo Matjaža Gantarja (predsednik uprave), Gabrijela Škofa in Mojco Ribič Gantar.

Prav tako je imenovalo tudi člane novega nadzornega sveta, in sicer Mojco Kek (predsednica nadzornega sveta), Karmen Mavrič in Jureta Kvaternika.

3. POSLOVANJE NAŠIH DEJAVNOSTI

3.1. ZAVAROVALNIŠTVO

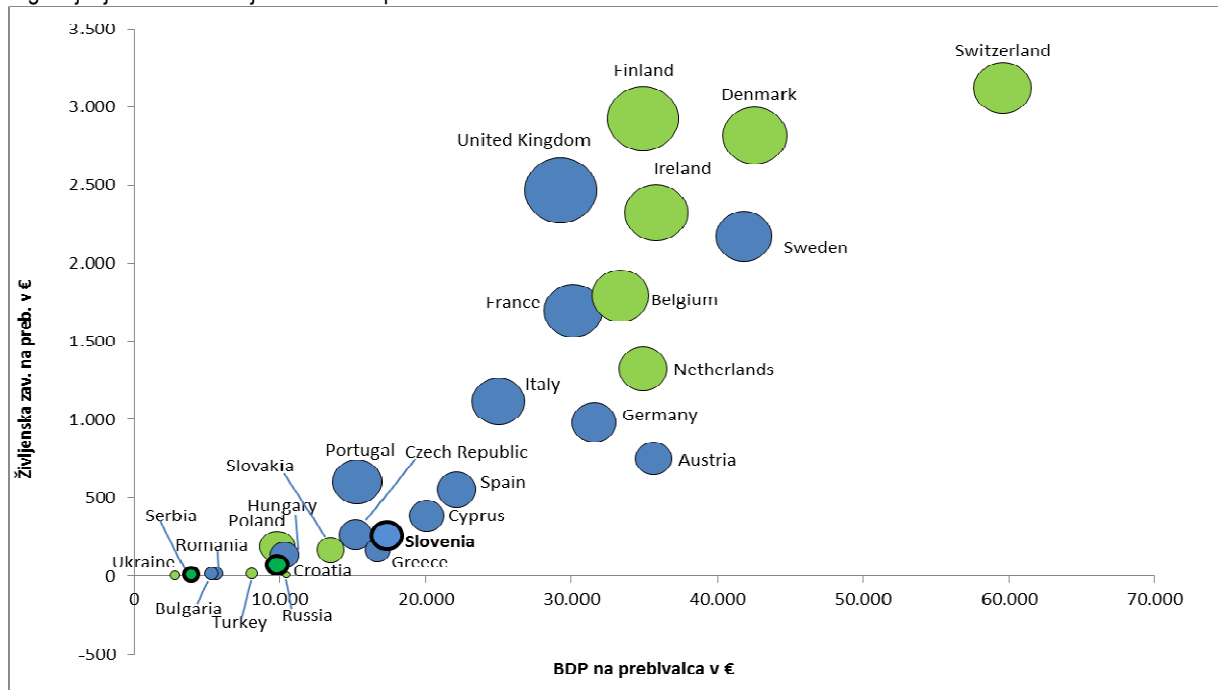
Zavarovalniška dejavnost Skupine KD obsega premoženjska (vključno z zdravstvenimi) in življenjska zavarovanja. V Sloveniji sta do 1. oktobra 2013 oziroma do pripojitve z oddelitvijo premoženja poslovali življenjska zavarovalnica KD Življenje in Adriatic Slovenica. Po tem datumu Adriatic Slovenica ostaja univerzalna zavarovalnica in trži življenjska in premoženjska zavarovanja, vključno z zdravstvenimi zavarovanji. Življenjske zavarovalnice Skupine KD poslujejo na naslednjih trgih v tujini: na Hrvaškem kot samostojna zavarovalnica ter na Slovaškem, Portugalskem, Češkem in v Romuniji z izvajanjem čezmejnega poslovanja. Skupina trži premoženjska zavarovanja v Srbiji prek premoženjske zavarovalnice AS neživotno osiguranje, Beograd.

3.1.1. Posebnosti slovenskega zavarovalnega trga v letu 2013

Slovenski zavarovalni trg življenjskih zavarovanj se v evropskem in svetovnem merilu uvršča med manjše. Po uradno objavljenih podatkih je leta 2012 (Statistični zavarovalniški bilten 2013) kosmata obračunana premija življenjskih zavarovanj znašala 597 milijonov evrov. Ravno zaradi majhnosti slovenskega trga je primernejša uporaba relativnih kazalcev, kot sta kosmata obračunana premija na prebivalca in zavarovalna penetracija⁸. Tako je za Slovenijo kosmata obračunana premija življenjskih zavarovanj na prebivalca v letu 2012 znašala 260,8 evra. Zavarovalna penetracija je znašala 1,7 odstotka, kar je še vedno precej pod povprečjem zahodnoevropskih držav (4,58 odstotka).

Tudi slika v nadaljevanju prikazuje, da nas vrednost teh kazalnikov uvršča med vzhodno in zahodno Evropo. Velikost kroga predstavlja penetracijo življenjskih zavarovanj. Manjši obseg kroga pomeni večji potencial rasti življenjskih zavarovanj v prihodnosti.

Trg življenjskih zavarovanj izbranih evropskih držav leta 2012

Vir: World insurance in 2012 (www.swissre.com)

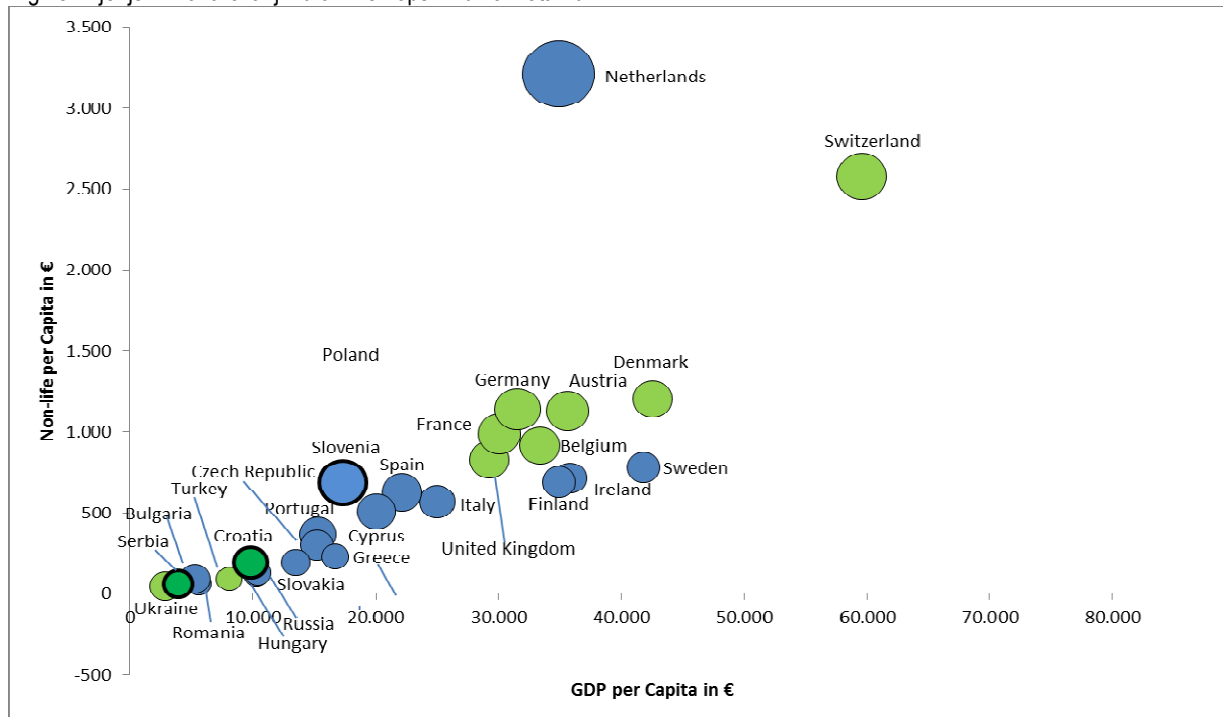
⁸ Zavarovalna penetracija = kosmata obračunana premija/bruto domači proizvod

Podatki Slovenskega zavarovalnega združenja kažejo, da so zavarovalnice in druge članice Slovenskega zavarovalnega združenja v letu 2013 skupaj obračunale 1.964 milijonov evrov kosmate premije. Od tega je bilo obračunanih 1.428,1 milijona evrov oziroma 72,7 odstotka v skupini premoženjskih zavarovanj, ostalih 27,3 odstotka v skupini življenjskih zavarovanj. Strukturni delež življenjskih zavarovanj v celotnem portfelju se je v letu 2013 ponovno nekoliko znižal in je v primerjavi z ostalimi evropskimi državami podpovprečen. Podatki ne vsebujejo zavarovalnih poslov, ki jih v Sloveniji na podlagi načela svobode opravljanja storitev med državami članicami neposredno opravljajo zavarovalnice iz drugih članic Evropske unije.

Obseg premije življenjskih zavarovanj je po podatkih Slovenskega zavarovalnega združenja v letu 2013 znašal 536,0 milijonov evrov, kar je 10,2 odstotka manj kot v letu 2012. Upad premije življenjskih zavarovanj se je beležil tudi v predhodnih letih 2012, 2011. Vsa ta negotovost in posledično nestabilnost naložbenega portfelja sta se skupaj z vse večjo seznanitvijo zavarovancev, kaj pomeni prevzemati naložbeno tveganje, odrazila v nezaupanju državljanov in njihovi nenaklonjenosti klasičnim naložbenim zavarovanjem. Slednje je vodilo do zmanjšanja povpraševanja po nekaterih zavarovalnih produktih (predvsem enkratnih naložbenih zavarovanjih), začasnega mirovanja plačevanja premije in celo prekinitve obstoječih zavarovanj. Za slovenski trg življenjskih zavarovanj je tudi v letu 2013 značilna visoka stopnja koncentracije. Štiri največje zavarovalnice so namreč obvladovale 71,1 odstotka trga življenjskih zavarovanj.

Slovenija je v letu 2011, 2012 beležila pozitivno rast premije neživljenjskih zavarovanj. Po podatkih Slovenskega zavarovalnega združenja je Slovenija v letu 2013 zabeležila upad premije neživljenjskih zavarovanj. V letu 2013 so neživljenjske zavarovalnice skupno obračunale 1.428,1 milijona evrov kosmate premije, kar je za 2,0 odstotka manj kot leto prej.

Trg neživljenjskih zavarovanj izbranih evropskih držav leta 2012

Vir: World insurance in 2012 (www.swissre.com)

Skupni znesek premije na zavarovalnem trgu v letu 2013 je po podatkih SZZ-ja za 4,4 odstotke nižji kot leta 2012. K nadaljnjemu krčenju obsega zavarovanj so prispevale večletne slabe gospodarske razmere, kar je še bolj poglobilo nekajletno zmanjševanje razpoložljivega dohodka in s tem materialne blaginje prebivalstva.

3.1.2. Zavarovalništvo v Skupini KD

Ključne strateške usmeritve Skupine KD na področju zavarovalništva temeljijo predvsem na rasti poslovanja doma in v tujini ter v ponudbi celovite palete storitev, dostopnih tudi prek najnovejših oblik prodajnih kanalov.

V Skupini KD so zavarovalnice v letu 2013 intenzivno širile in bogatile svojo ponudbo ter razvijale nove specializirane produkte za posamezne ciljne skupine.

Leta 2013 je Skupina KD na področju zavarovalništva v Sloveniji dosegla 15,6-odstotni tržni delež in se je v primerjavi z letom 2012 ohranil na enakem nivoju. Vrednost AS-ove zavarovalne premije je znašala 306,0 milijonov evrov, kar predstavlja 13,8-odstotno povišanje glede na predhodno leto. Največji delež povišanja zavarovalne premije v letu 2013 je bil v okviru življenjskih zavarovanj zaradi prevzema portfelja življenjskih zavarovanj sestrške družbe KD Življenje. Adriatic Slovenica je zaradi prevzema portfelja življenjskih zavarovanj v letu 2013 povišala tržni delež življenjskih zavarovanj, ki je v letu 2013 znašal 10,5 odstotka. Tržni delež premoženjskih zavarovanj Adriatica Slovenice je bil v letu 2013 na nivoju 17,5 odstotka, kar je za 0,1 odstotne točke manj v primerjavi z letom 2012. Če bi za leto 2012 upoštevali združeno premijo življenjskih zavarovanj družb Adriatic Slovenica in KD Življenje, bi zavarovalna premija Adriatica Slovenice v letu 2013 glede na leto 2012 upadla za 4,5 odstotkov.

Zavarovalnica Adriatic Slovenica je ponosna na razvejano tržno mrežo, ki jo je vzpostavila na devetih poslovnih enotah v vseh regionalnih središčih Slovenije (Koper, Postojna, Nova Gorica, Ljubljana, Kranj, Novo mesto, Celje, Maribor in Murska Sobota). Svoje storitve nudi še v štirih poslovalnicah in 42 predstavništvih. S pogodbeno mrežo zavarovalnozastopniških družb (agencij) pa so zavarovalne storitve na voljo še na 130 sklepalnih mestih in mreži 161 komplementarnih prodajnih mest. Skupno so storitve Adriatica Slovenice tako dostopne na kar 346 prodajnih mestih.

Hčerinska zavarovalnica v Srbiji, AS Neživotno osiguranje, Beograd, ki trži vse oblike premoženjskih zavarovanj, je v letu 2013 uspešno zaustavila padec prodaje zavarovanj AO, se prestrukturirala na prodajo drugih zavarovalnih vrst in razvila nove produkte. Junija so ponudili tudi možnost on-line sklepanja zavarovanj zdravstvenega zavarovanja v tujini in avto asistencije AS Direct. Intenzivno so začeli graditi prepoznavnost blagovne znamke, nadgradili so postopke in procese za zaščito delovanja zavarovalnice, posodobili IT-aplikacije in izvajali ukrepe za optimizacijo stroškov poslovanja. V primerjavi z letom 2012 je AS Neživotno osiguranje, Beograd zabeležilo porast premije v višini 18 odstotkov, istočasno pa so zmanjšali tudi stroške poslovanja. Trženje zavarovanj je potekalo prek poslovnih enot v Beogradu, Čačku in Nišu ter prek pogodbenih sklepalnih mest. Zavarovalnica je v letu 2013 zbrala za 2,6 milijona evrov premij (preračunano po srednjem tečaju NBS na dan 31. 12. 2013).

Za doseganje poslovnih ciljev temelji strategija Adriatica Slovenice na partnerstvu s stranko, celoviti paleti produktov, stroškovni učinkovitosti in inovativnosti. V skladu z novo strategijo želi družba postati do leta 2015 ena vodilnih zavarovalniških skupin na Balkanu z glavnim trgom v Sloveniji. Velik poudarek bodo zato namenili prilagajanju produktov trenutnim tržnim razmeram in razvoju celoviteše ponudbe osebnih zavarovanj, veliko pozornosti bodo posvetili prilagoditvi nekaterih zavarovanj za prodajo prek direktne pošte in e-prodajo (sklepanje prek interneta) ter prilagoditvi ponudbe novi pokojninski reformi z razvojem produktov za drugi in tretji pokojninski steber, v letu 2014 načrtujejo nadaljnjo okrepitev prodaje življenjskih zavarovanj.

V Adriaticu Slovenici bodo leta 2014 sledili temeljnim strateškim usmeritvam: partnerstvu s stranko, ponudbi celovite palete zavarovanj in rešitev, načelu stroškovne učinkovitosti in inovativnosti tako pri razvoju storitev kot tržnih pristopov. Še naprej bodo razvijali izboljšave na področju upravljanja s tveganji ter razvoj modela za lastno oceno tveganj in solventnosti. Izvajali bodo investicije v infrastrukturo za zagotavljanje ustreznih in kakovostnih podatkov za namen učinkovitega obvladovanja tveganj in regulatornega poročanja, tudi skladno s približevanjem napovedani direktivi Solventnost II. Še naprej bodo usmerjeni v strokovno, hitro, kakovostno in učinkovito izvajanje zavarovalnih storitev, strankam pa bodo nuditi celovito in sprotno informiranje o svoji ponudbi. Ponudbo bodo prilagajali posameznim ciljnim skupinam in skrbeli za učinkovito in kontinuirano poprodajno storitev. Pri učinkovitem reševanju škodnih primerov bodo izboljševali informacijske sisteme in proces dela na tem področju podprli z merljivimi kazalniki.

3.1.3. Izzivi v letu 2014

- V letu 2014 doseči 1,0-odstotno rast premije glede na leto 2013;
- doseganje višje rasti poslovanja glede na glavne konkurente na trgu;
- zmanjšanje stroškov poslovanja, ohranitev stroškov dela na nominalni ravni iz leta 2010, povečanje zavarovalnega dobička in donosa na kapital;
- nadgradnja obstoječih zavarovalnih produktov in zlasti razvoj navzkrižne prodaje zavarovanj, kjer bodo zavarovanci imeli na voljo dodatne storitve;
- razvoj zavarovanj, prilagojenih potrebam trga in posameznih strank: razvoj inovativnih življenjskih in zdravstvenih zavarovanj, posodobitev obstoječih življenjskih in premoženjskih zavarovanj, predvsem razvoj poenotenih in dodatnih novih vrst paketnih zavarovanj, razvoj dodatnih in bogatejših asistenčnih storitev, prilagoditev produktov ciljnim skupinam in razvoj novih poprodajnih aktivnosti. Ključni razvojni cilj na področju zavarovalne ponudbe je razvoj zavarovanj za drugi in tretji pokojninski steber na področju življenjskih zavarovanj, nadgradnja asistenčnih storitev pri zdravstvenih zavarovanjih, na področju premoženjskih zavarovanj bomo največ pozornosti posvečali razvoju paketnih zavarovanj za podjetnike in prenovi zavarovanja Dom AS;
- razvoj in nadgrajevanje obstoječe prodajne mreže: Adriatic Slovenica načrtuje ohranitev in razvoj obstoječih prodajnih poti, povečanje učinkovitosti lastne mreže zastopnikov in nadaljnji razvoj prodaje zavarovanj prek komplementarnih tržnih poti, vključno s spletnim zavarovalništvom in uvajanjem dodatnih možnosti sklepanja zavarovanj prek mobilnikov;
- med pomembnimi cilji ostajajo povečanje deleža premoženjskih zavarovanj v okviru portfelja AS, med ključnimi tržnimi cilji pa fokusiranje ponudbe na generacijo Y, upokojujence in srednji sloj prebivalstva, večjo prodajo prek portalnih in mobilnih aplikacij;
- aktivno sodelovanje v razpravi o reformi slovenskega zdravstvenega sistema: zavarovalnica Adriatic Slovenica želi tudi v prihodnje ostati pomemben gradnik financiranja slovenskega zdravstvenega sistema.

3.1.4. Družbe v diviziji

Slovenija

Adriatic Slovenica, Zavarovalna družba, d. d., Koper

Ljubljanska cesta 3a, Koper, Slovenija

Telefon: + 386 5 664 31 00

Faks: + 386 5 664 31 09

E-pošta: info@as.si

Spletna stran: www.as.si

Uprava (31. 12. 2012):
Gabrijel Škof , predsednik uprave
Matej Cergolj, član uprave (do 24. 11. 2014)
Willem Jacob Westerlaken, član uprave
Varja Dolenc (od 13. 1. 2014)
Matija Šenk (od 30. 1. 2014)

Srbija

AS Neživotno osiguranje a.d.o., Beograd

Bulevar Milutina Milankovića 7V, 11070 Novi Beograd, Republika Srbija

Telefon: +381 11 260 8676

Faks: +381 11 312 1689

E-pošta: info@as-osiguranje.rs

Spletna stran: www.as-osiguranje.rs

Vodstvo (31. 12. 2013): Sandi Pecić, generalni direktor – izvršni direktor, predsednik odbora direktorjev
(do 30. 9. 2013)

Bojana Svilar, izvršna direktorica, članica odbora direktorjev

Matej Cergolj, neizvršni direktor, član odbora direktorjev

Willem Jacob Westerlaken, neizvršni direktor, član odbora direktorjev

Hrvaška

KD životno osiguranje d. d., Zagreb

Draškovićeve 10, Zagreb, Hrvaška

Telefon: + 385 1 6285 101

Telefaks: + 385 1 6197 456

E-pošta: info@kd-life.hr

Spletna stran: www.kd-life.hr

Uprava (31. 12. 2013): Neven Tišma, predsednik uprave

Andreja Radič, članica uprave (do 31. 1. 2013)

Neda Thaler, članica uprave (od 1. 2. 2013 do 29. 11. 2013)

Zvezdan Karlič, član uprave (od 29. 11. 2013)

3.2. UPRAVLJANJE INVESTICIJSKIH SKLADOV V 2013

Osnovna dejavnost družb za upravljanje v Skupini KD je upravljanje investicijskih skladov in premoženja dobro poučenih vlagateljev. Znotraj Skupine KD so na dan 31. 12. 2013 delovale štiri družbe za upravljanje, ki v regiji Jugovzhodne Evrope skupaj upravljajo 23 vzajemnih skladov. Družba za upravljanje KD Skladi, Ljubljana, je ena od vodilnih slovenskih družb za upravljanje in v letu 2013 po izboru revije *Moje finance* tudi najboljša slovenska družba za upravljanje. Konec leta 2013 je upravljala KD Krovni sklad s 14 podskladi. Zunaj Slovenije delujejo tri družbe za upravljanje, ki skupaj upravljajo devet investicijskih skladov, od tega pet vzajemnih skladov na Hrvaškem, tri vzajemne sklade v Makedoniji in enega v Romuniji (zaradi optimizacije poslovanja in prilagajanja razmeram na trgih je bila sprejeta odločitev o prenosu romunskega sklada KD Maximus na družbo za upravljanje SAI Certinvest S.A., v soglasju s sklepom romunskega regulatorja (FSA) z dne 28. 1. 2014).

Skladi investirajo na različnih svetovnih kapitalskih trgih in v panogah ter tako vlagateljem ponujajo pestro paleto dolgoročno perspektivnih naložbenih politik, med katerimi lahko vlagatelj v vsakem trenutku oblikuje portfelj po svojih željah in potrebah. Temeljna strategija je ponuditi vlagateljem, predvsem iz jugovzhodne Evrope, kar najširši izbor naložbenih možnosti po svetu in hkrati zagotoviti vlagateljem z vsega sveta celovito ponudbo investiranja v tej regiji.

Nabor skladov družb za upravljanje v Skupini je v letu 2013 doživel kar nekaj sprememb. Slovenska družba za upravljanje KD Skladi je spremenila prospekt in pripojila 4 sklade KD Krovnega sklada: KD Severna Amerika, delniški, in KD Finance, delniški, k podskladu KD Galileo, fleksibilna struktura naložb (z novim imenom KD Galileo, mešani fleksibilni sklad), KD Nova energija, delniški, k podskladu KD Surovine in energija, delniški, ter KD EM Infrastruktura

in gradbeništvo, delniški, k podskladu KD Novi trgi, delniški. Poleg tega je preoblikovala vzajemni sklad KD Delniški dohodkovni v podsklad KD Krovnega sklada z imenom KD Dividendni, delniški.

Sredstva v upravljanju v skladih družb za upravljanje v Skupini KD so se konec leta 2013 v primerjavi z letom 2012 povečala. Leto 2013 je bilo eno najboljših na kapitalskih trgih v zadnjih letih in tudi skladi KD so leto zaključili uspešno, večina jih je presegla svoje primerjalne indekse in imela pozitiven donos. Odličnost in strokovnost družbe KD Skladi so potrdili tudi neodvisni ocenjevalci revije *Moje finance*, saj so družbo KD Skladi na podlagi ocenjenih skladov razglasili za najboljšo slovensko družbo za upravljanje, naziv najboljšega upravitelja pa je pripadel Primožu Cenciju iz te družbe. Nagrajena sta bila tudi KD MM za najboljši denarni sklad v tri- in petletnem obdobju ter KD Balkan za najboljši delniški balkanski sklad v zadnjih petih letih. Zaupanje vlagateljev KD Skladom že šesto leto zapored potrjuje tudi nagrada *Trusted brand 2013* za najbolj zaupanja vredno blagovno znamko v kategoriji Investicijske družbe in vzajemni skladi. Vsa ta priznanja in nagrade dajejo družbi pogon, da pogumno in z zaupanjem gleda naprej v prihodnost in v jubilejno leto 2014, obeležitev 20-letnice delovanja, ki ga bodo spremljale številne prodajne aktivnosti.

Leta 2013 so v družbah za upravljanje naredili velike korake naprej na področju kakovosti upravljanja, razvoja novih produktov in storitev ter skrbi za vlagatelje. V KD Skladih so ponudili stroškovno najugodnejši način varčevanja v skladih – pakete skladov, razvili so portfelje skladov za tri tipe vlagateljev kot predlog razporeditve sredstev med podskladi KD Krovnega sklada, na podlagi pričakovanih gibanj donosov na kapitalskih trgih ob upoštevanju parametrov tveganja in korelacij med skladi. Portfelje osvežujejo vsake tri mesece. Prodajne aktivnosti varčevalnih načrtov so inovativno nadgradili z družbeno odgovornim nagradnim natečajem *Vse = mogoče!*, s katerim so pritegnili več kot 10.000 sodelujočih in 7.000 novih članov na Facebook profilu družbe. Velik poudarek so posvetili izvajanju neposredne komunikacije z vlagatelji (povabilo na osebni finančni posvet) in posledično ohranjanju zaupanja obstoječih in pridobivanju novih vlagateljev, kljub zahtevnim razmeram v gospodarskem okolju. Potekale so tudi redne aktivnosti za institucionalne vlagatelje. Poleg prodajnih aktivnosti je bil v družbah poudarek na usklajevanju z zakonodajo, optimizaciji procesov in portfeljev, nadgradnji IT-sistema, razvoju novih produktov in implementaciji nove programske opreme na področju upravljanja s tveganji pri naložbah. Strokovnjaki iz družb za upravljanje so se kot govorniki udeleževali številnih konferenc in seminarjev doma in v tujini, družbe so bile udeležene v številnih družbeno odgovornih projektih, organizirana so bila številna predavanja, namenjena vlagateljem in institucionalnim vlagateljem, kot tudi obiski ključnih regionalnih podjetij.

3.2.1. Poglavitne dejavnosti in dosežki leta 2013

- **Razvoj novih produktov:** družba KD Skladi je razvila nove varčevalne produkte, ki so enostavni za razumevanje in stroškovno učinkoviti (paketi skladov), ter na spletni strani objavila portfelje skladov z namenom olajšati vlagateljem odločitve, kam naložiti sredstva.
- **Odličnost v upravljanju:** številne nagrade revije *Moje finance* za najboljši DZU, najboljšega upravitelja in najboljša sklada so potrditev uspešnosti načrtnega razvoja in izboljševanja procesa upravljanja, ki temelji na iskanju vrednosti, prilagojeni tveganju.
- **Priznanje za zaupanje:** evropska raziskava *Trusted brand 2013* je blagovni znamki KD Skladi že šestič zapored podelila naziv najbolj zaupanja vredne blagovne znamke v kategoriji Investicijske družbe in vzajemni skladi.
- **Razvojne aktivnosti:** družbe za upravljanje so vlagale v razvoj novih produktov, sodobnih načinov komuniciranja z vlagatelji in izboljšave poslovanja. Sem spadajo posodabljanje spletnih strani, spletnega poslovanja, informacijskih sistemov za vodenje registra vlagateljev in upravljanja odnosov z njimi, spletnih aplikacij za podporo tržnikom, razvoj mobilnih aplikacij in aktivnosti na družbenih omrežjih.
- **Izboljševanje kakovosti poprodajnih storitev:** v družbah krepijo komunikacijo z vlagatelji na rednih individualnih in skupinskih srečanjih na temo dogajanja na trgih.
- **Rdeča nit marketinških aktivnosti:** ostaja pozicioniranje vzajemnih skladov kot prodajne možnosti za dolgoročno varčevanje (postopni varčevalni načrt).

- **Stalna medijska prisotnost:** strokovnjaki KD Skladov se redno pojavljajo v glavnih tiskanih in elektronskih medijih z borznimi komentarji, članki, ozaveščanjem o dolgoročnem varčevanju in odgovornem korporativnem upravljanju podjetij. Komunicirajo tudi prek video vsebin lastne produkcije.
- **Racionalizacija poslovanja in zmanjševanje stroškov:** v družbah za upravljanje so nadaljevali aktivnosti, usmerjene v poslovno odličnost na vseh ravneh poslovanja in upravljanja sredstev ter s procesi optimizacije oziroma racionalizacije poslovnih procesov.

3.2.2. Izzivi v letu 2014

V družbah za upravljanje v Skupini bodo nadaljevali z aktivnostmi, usmerjenimi v poslovno odličnost vseh vidikov poslovanja in upravljanja sredstev, ter procesi optimizacije oziroma racionalizacije poslovnih procesov. Posebna pozornost bo namenjena obstoječim in potencialnim vlagateljem in izboljšanju prodajnih storitev. Glavni izzivi v letu 2014 bodo:

- izboljšati dobičkonosnost podjetja;
- izboljšanje upravljanja;
- uvedba novih inovativnih produktov, ki bodo prinesli nove investicijske strategije v okviru KD Krovnega sklada in nove možnosti varčevanja v skladih;
- okrepiti skrb za obstoječe vlagatelje in povečati interes novih potencialnih vlagateljev;
- pridobiti v upravljanje premoženje novih dobro poučenih vlagateljev, tako domačih kot tujih;
- nadaljevati s procesi optimizacije poslovnih procesov, s poudarkom na čim boljšem obvladovanju tveganj.

3.2.3. Podatki o investicijskih skladih Skupine KD na dan 31. decembra 2013

Sklad	Vrsta sklada	VEP (EUR)	Čista vrednost sklada (EUR)	Število enot v obtoku
SLOVENIJA				
KD Galileo	mešani fleksibilni sklad	8,27	96.346.912	11.649.607
KD Rastko	evropski delniški sklad	19,33	43.774.561	2.264.885
KD Bond	obvezniški – EUR	15,27	9.009.564	590.025
KD MM	sklad denarnega trga – EUR	53,68	28.380.346	528.682
KD Prvi izbor	sklad delniških skladov	6,00	31.618.286	5.273.054
KD Balkan	delniški	2,12	23.478.420	11.083.614
KD Novi trgi	delniški	5,24	32.001.640	6.106.834
KD Surovine in energija	delniški	4,57	10.548.844	2.305.909
KD Tehnologija	delniški	6,64	10.718.276	1.615.244
KD Vitalnost	delniški	1,48	19.178.215	12.947.755
KD Indija – Kitajska	delniški	1,50	24.997.484	16.643.907
KD Latinska Amerika	delniški	1,20	11.335.458	9.473.847
KD Vzhodna Evropa	delniški	1,19	12.054.353	10.122.053
KD Dividendni	delniški	6,51	23.698.634	3.637.717

Sklad	Vrsta sklada	VEP (EUR)	Čista vrednost sklada (EUR)	Število enot v obtoku
HRVAŠKA				
KD Victoria	delniški	1,99	7.697.159	3.872.329
KD Prvi izbor	sklad skladov	1,58	883.312	557.835
KD Balanced	fleksibilna struktura naložb	1,07	762.300	713.094
KD Nova Evropa	delniški	0,84	2.840.541	3.386.243
KD Energija	delniški	1,25	735.566	586.125
ROMUNIJA				
KD Maximus*	delniški	3,06	6.453.965	2.107.004
MAKEDONIJA				
KD BRIK	delniški	2,18	680.750	312.142
KD Nova EU	delniški	1,51	354.277	235.119
KD Keš Depozit	sklad denarnega trga	1,71	1.146.622	668.857

*Zaradi optimizacije poslovanja in prilagajanja razmeram na trgih je bila sprejeta odločitev o prenosu sklada KD Maximus na družbo za upravljanje SAI Certinvest S.A., v soglasju s sklepom romunskega regulatorja (FSA) z dne 28. 1. 2014.

3.2.4. Družbe v diviziji

Slovenija

KD Skladi, družba za upravljanje, d. o. o.
Dunajska cesta 63, Ljubljana, Slovenija
Telefon: + 386 1 582 67 80
Faks: + 386 1 518 40 88
E-pošta: kd-skladi@kd-group.si
Spletna stran: www.kd-skladi.si
Uprava (31. 12. 2013):
Predsednik uprave: Luka Podlogar
Član uprave: Casper Frans Rondeltap

Hrvaška

KD Investments, društvo za upravljanje investicijskim fondovima, d. o. o.
Miramarska 105, 10000 Zagreb
Telefon: + 385 1 627 45 55
Faks: + 385 1 627 45 10
E-pošta: info@kd-group.hr
Spletna stran: www.kd-group.hr
Uprava (31. 12. 2013):
Predsednik uprave: Branko Gladović
Član uprave: Zvonimir Marić

Romunija

SAI KD Investments S. A., Bukarešta
Gheorghe Manu 3, 1st floor, Bukarešta, Romunija
Telefon: + 402 1 650 04 44
Faks: + 402 1 650 04 42
E-pošta: info@kd-group.ro
Spletna stran: www.kd-group.ro
Upravni odbor (31. 12. 2013):
Predsednik: Jan Costin Pricop
Član: Luka Podlogar
Član: Sašo Šmigič

Makedonija

KD Fondovi A. D., Skopje
Ulica Makedonija 13 b, 1000 Skopje, Makedonija
Telefon: + 389 2 3105 930
Faks: + 389 2 3105 939
E-pošta: kdfondovi@kd-group.com
Spletna stran: www.kd-fondovi.mk
Upravni odbor (31. 12. 2013):
Izvršni član upravnega odbora: Laze Kamčev
Izvršni član upravnega odbora: Marijan Nikolovski
Predsednik – neizvršni član upravnega odbora: Luka Podlogar
Neodvisni in neizvršni član upravnega odbora: Darja Gabrovšek Polajnar
Neizvršni član upravnega odbora: Casper Frans Rondeltap

3.3. LASTNE PRODAJNE POTI

Zadovoljevanje vseh potreb po varnosti stranke je bil osnovni fokus za prodajo v letu 2013. S prodajnimi aktivnostmi smo ustvarjali partnerski odnos, ki tako za Skupino KD kot za stranko predstavlja zmagovalno kombinacijo.

Ključno prodajno priložnost smo razvili s prenosom portfelja zavarovalnice KD Življenje d. d. na Adriatic Slovenico d. d., saj smo s tem prenesli tudi mrežo specialnih agentov za področje življenjskih zavarovanj in na ta način povečali našo konkurenčnost.

3.3.1. Prodaja

Prodaja je smiselno organizirana v dva dela:

- Segment, ki pokriva trg fizičnih oseb, s.p.-jev in malih pravnih oseb: v tem segmentu se načrtno obdeluje trg z masovnimi produkti, ki so standardizirani in specializirani za določene tržne segmente. Segmentacija v tem delu prodaje je bila v letu 2013 tudi ena temeljnih aktivnosti, preko katerih je bila prepoznana zelena ciljna skupina kupcev. Ta segment prodaje vključuje poleg mreže pooblaščenih agentov in pogodbenikov tudi direktno prodajo preko interneta, direktno pošto, telefonsko prodajo. Ključna pri prodaji je še vedno izkoriščanje potencialov, ki jih ima Adriatic Slovenica s široko bazo zavarovancev in možnostmi nadgrajevanja zavarovanj in investicijskih produktov.

- Segment, ki pokriva velike pravne osebe, kjer je bil glavni fokus načrtna obdelava trga s produkti, ki so prilagojeni potrebam stranke. V ta namen se je aktivno razvil sistem skrbništva nad strankami, ki jim zagotavlja popoln servis v vseh fazah sodelovanja – od prodajnih do poprodajnih storitev.

Strategija prodaje vseh segmentov temelji na dveh temeljih dobičkonosnosti strank in produktnih sklopov s primarnim ciljem zadovoljevanja stranke.

3.3.2. Razvoj produktov

Produkti ponudbe so razdeljeni v štiri primarne skupine:

- **Premoženjska zavarovanja:** Ključna konkurenčna prednost se razvija na podlagi segmentacije trga in produktov v tem segmentu, ki skupino razlikujejo od drugih zavarovalnih skupin.
- **Zdravstveno zavarovanje:** Nadgradnja in razvoj novih produktov, ki nadomeščajo in dopolnjujejo obstoječe dopolnilno zdravstveno zavarovanje z dodatnimi kritiji in vključevanjem novih rizikov.
- **Življenjsko zavarovanje:** Velik poudarek bo dan razvoju obeh skupin, naložbenih (unit linked) in tradicionalnih življenjskih zavarovanj. Odločilno bo sodelovanje s funkcijo upravljanja premoženja za zagotavljanje ustrezne donosnosti teh produktov.
- **Varčevanje:** Znotraj skupine bo ključno izkoriščanje prodajnega potenciala pri prodaji vzajemnih skladov in varčevalnih paketov. Razvili se bodo novi koncepti pokojninskih zavarovanj: zajamčeni drugi steber s prostovoljno dodatno varčevalno komponento naložbenih življenjskih zavarovanj. Enako kot pri življenjskih zavarovanjih bo tudi pri pokojninskih zavarovanjih odločilno sodelovanje s funkcijo upravljanja premoženja za zagotavljanje ustrezne donosnosti teh produktov.

3.3.3. Prodajna mreža v Skupini KD

Prodajna mreža – na poslovnih enotah Adriatica Slovenice:

Poslovne enote AS	Naslov	Življenjska zav.	Vzajemni skladi	Premoženj. zav.
Ljubljana	Celovška 206	da	da	da
Koper	Ljubljanska cesta 3a	da	da	da
Maribor	Ulica Eve Lovše 15	da	da	da
Celje	Lava 7	da	da	da
Novo mesto	Novi trg 11	da	da	da
Nova Gorica	Erjavčeva ulica 19	da	da	da
Kranj	Kidričeva cesta 2	da	da	da
Postojna	Novi trg 6	da	da	da
Murska	Arhitekta Novaka 13	da	da	da

Prodaja zavarovanj je leta 2013 v zavarovalnici potekala preko razvejane tržne mreže po vsej Sloveniji. Tako je konec leta 2013 zavarovalnica nudila svoje zavarovalne storitve v 9 poslovnih enotah v največjih regionalnih središčih Slovenije, 4 poslovalnicah, v 42 predstavništvih, 16 specialnih zavarovalnozastopniških družbah, na univerzalnih zavarovalnozastopniških družbah s kar 110 sklepalnimi mesti in 161 prodajnih mestih na komplementarni prodajni poti oziroma skupno kar na 326 prodajnih mestih.

Zavarovalnica je nudila svoje zavarovalne storitve tudi z lastnimi zastopniki, ki jih je bilo skupaj z zastopniki, specializiranimi za osebna zavarovanja konec leta 2013 kar 265, in z 51 pogodbenimi zastopniki.

Prodajna mreža KD Življenje – tržijo le življenjska zavarovanja

Leta 2013 se je prodajna mreža z združitvijo Adriatica Slovenice in KD Življenje pripojila prodajnim mestom Adriatica Slovenice.

Prodaja družbe KD Skladi je urejena s pogodbenimi razmerji z različnimi tržnimi mrežami

AS Klub ugodnosti

AS Klub ugodnosti je nastal 1. julija 2013 s preimenovanjem Kluba KD plus. Celotno upravljanje kluba je prevzela zavarovalnica Adriatic Slovenica, ki je poleg družbe KD Skladi soustanoviteljica AS Kluba ugodnosti.

V drugi polovici leta 2013 so v klubu preoblikovali klubsko celotno grafično podobo, prenovili spletno stran, mesečne e-novice, člansko kartico in izvedli vse aktivnosti v zvezi s spremembami preimenovanja in upravljanja kluba. Ob tem so v klubu aktivno skrbeli za pripravo ugodnosti članom kluba pri partnerskih podjetjih. Aktivnosti kluba so v letu 2014 usmerjene v aktivno podporo prodaji na področju fizičnih in pravnih oseb, na podlagi privlačnih ponudb za člane v obeh družbah in partnerskih podjetjih, in v povečanje števila članov. AS Klub namreč z različnimi ugodnostmi spodbuja in nagrajuje nakupe v obeh družbah ustanoviteljicah in drugih partnerskih podjetjih kluba.

Klub je konec leta 2013 štel 93.611 članov.

3.3.4. Družba na področju prodajnih poti

KD Mark, storitveno podjetje, d. o. o., Ljubljana – v likvidaciji

Naslov: Celovška cesta 206, Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 582 67 12 in +386 1 582 68 25

Faks: + 386 1 582 66 52

E-pošta: info@kdplus.si

Spletna stran: www.kdplus.si

3.4. KAPITALSKE NALOŽBE IN NEPREMIČNINE

V Skupini KD je upravljanje netržnih in pomembnih tržnih naložb ločeno od strateških in portfeljskih tržnih naložb. Z družbo KD Kapital upravljamo netržne naložbe in posamezne pomembne tržne naložbe, upravljamo družbe za upravljanje in investicijske sklade, naslednike privatizacijskih skladov v Bosni in Hercegovini ter Republiki Srbiji. Upravljanju z naložbami se pridružuje tudi upravljanje z nepremičninami preko družb KD Kvart, Šumijev kvart, Fontes group, Gradnje inženiring in DRI Naložbe.

3.4.1. KD Kapital

3.4.1.1. Upravljanje netržnih naložb in posameznih pomembnih tržnih naložb

Družba KD Kapital je v letu 2013 s svojim poslovanjem (upravljanjem naložb in prodajo nekaterih izmed njih) pomembno pripomogla k optimizaciji premoženja in obveznosti družbe KD in Skupine KD. Družba je obdržala sploščeno organiziranost z majhno ključno ekipo in smiselno uporabo zunanjih storitev. KD Kapital je neposredni lastnik 21 naložb, med največje pa spadajo: Elektro Ljubljana, Deželna banka Slovenije, Žito, ABDS, Žičnice Vogel, Mlekarna Celeia, Tovarna olja Gea.

Med pomembnimi kapitalskimi naložbami, ki sta v posredni ali neposredni lasti družbe KD, sta še Gea College in Seaway Design.

3.4.1.2. Področje zaprtih investicijskih skladov v jugovzhodni Evropi

V družbah za upravljanje, ki so nastale v procesu privatizacije v Federaciji Bosna in Hercegovina in Republiki Srbski, je imela družba KD Kapital ob koncu leta v lasti:

- 98,92-odstotni delež v družbi ABDS, Sarajevo, ki upravlja investicijski sklad BIG;
- 51,00 odstotkov delnic v družbi VIB, Banja Luka, ki upravlja investicijski sklad VIB.

Skupna vrednost dveh investicijskih skladov, s katerima upravljata družbi ABDS in VIB, je bila na zadnji dan v letu 2013 po tržni ceni 22,69 milijona evrov. Na podlagi poročil družb za upravljanje je bila na zadnji dan v letu 2013 ocenjena neto vrednost skladov 52,59 milijona evrov.

Zaprti investicijski sklad VIB a. d., Banja Luka, Republika Srbska	Podatki na dan 31. 12. 2013
Neto vrednost delnice (v EUR)	3,71
Število delnic	1.987.956
Neto vrednost sklada (v mio EUR)	7,37
Tržna cena delnice (v EUR)	1,54
Lokalna valuta: konvertibilna marka (tečaj EUR–BAM 31. 12. 2012)	1 EUR = 1,96 BAM
Zaprti investicijski sklad BIG d. d., Sarajevo, Federacija Bosna in Hercegovina	Podatki na dan 31. 12. 2013
Neto vrednost delnice (v EUR)	4,24
Število delnic	10.658.236
Neto vrednost sklada (v mio EUR)	45,22
Tržna cena delnice (v EUR)	1,84
Lokalna valuta: konvertibilna marka (tečaj EUR–BAM 31. 12. 2012)	1 EUR = 1,96 BAM

3.4.2. Podatki o družbi

KD Kapital, finančna družba, d. o. o., Ljubljana

Dunajska cesta 63, Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 582 67 96

Faks: + 386 1 582 68 23

E-pošta: info@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-group.com

Zastopnik družbe: Zoran Bošković

3.4.3. KD Kvart

Nepremičninsko dejavnost v Skupini KD opravlja družba KD Kvart. Osnovna dejavnost družbe je gospodarjenje z nepremičninami in vodenje investicijskega inženiringa. Strategija nepremičninske dejavnosti je iskanje novih priložnosti za razvoj nepremičninskih projektov, posredovanje pri prodaji nepremičnin in upravljanje z nepremičninami Skupine KD.

Inženiring in vodenje projektov

Družba KD Kvart je vodila celotni inženiring pri prenovi poslovne hiše Slovenčeva. Konec leta se je pričelo tudi intenzivno trženje prostorov, seveda pa bo družba prevzela tudi upravljanje objekta.

V letu 2013 je družba pridobila gradbeno dovoljenje za projekt izgradnje (delna rušitev in rekonstrukcija) večstanovanjskega objekta na Soteski 6 v Ljubljani.

Trženje nepremičnin

Trženje lastnih nepremičnin:

Na področju trženja je družba v letu 2013 naredila velik korak naprej, saj ima lastno spletno stran, preko katere predstavlja tako lastne projekte kot projekte ostalih družb v Skupini KD.

Izmed lastnih nepremičnin je družba v letu 2013 oddala v najem eno nepremičnino (stanovanje) za nedoločen čas, eno nepremičnino je prodala (Kino Vič).

Nepremičninsko posredovanje v Skupini KD:

Skladno s sprejetjem splošnih pogojev poslovanja in cenika storitev družba KD Kwart opravlja vse posle posredovanja z nepremičninami za celotno Skupino KD.

Za družbo Adriatic Slovenica d. d. je posredovala pri prodaji poslovne stavbe na Neubergerjevi ulici v Ljubljani. Nepremičnina je bila prodana za 2.000.000 evrov, posredovala pa je tudi pri nakupu poslovne stavbe na Slovenčevi ulici v Ljubljani in je za njeno obnovo tudi vodila inženiring.

Gospodarjenje z nepremičninami

- Aktivnosti na področju nepremičnin – Geodetska uprava RS,
Spremembe in uskladitev podatkov o nepremičninah in ureditev lastništev je družba KD Kwart v sodelovanju z družbami v Skupini urejala in usklajevala tudi v letu 2013.

- vodenje REN-a (Register nepremičnin) Skupine,
- vzdrževanje in upravljanje nepremičnin, ki so v lasti Skupine,
- z uvedbo ETN-ja in novim načinom poročanja o poslih z nepremičninami je družba prevzela tudi del aktivnosti s področja poročanja GURS-u.

3.4.3.1. Izzivi v letu 2014

- Iskanje novih investicijskih priložnosti doma in v tujini.
- Začetek izgradnje večstanovanjskega objekta Soteska 6.
- Oddati prostore v prenovljeni poslovni stavbi na Slovenčevi ulici v Ljubljani.
- Opravljanje korektnega in konkurenčnega inženiringa pri izvedbi projektov za družbe v Skupini.
- Uspešna prodaja oziroma oddaja v najem poslovno nepotrebni nepremičnin v lasti družb Skupine.
- Razrešitev nesoglasij in uskladitev podatkov o nepremičninah v evidenci GURS-a in ureditev lastništva nepremičnin v zemljiški knjigi.

3.4.3.2. Podatki o družbi

KD Kwart, nepremičninska in holdinška dejavnost, d. o. o.

Naslov: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana

Telefon: + 386 1 5826 870

Faks: + 386 1 5826 823

E-pošta: kdkwart@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-kwart.si

Uprava (31. 12. 2013): Miha Gostiša, direktor

3.4.4. Šumijev Kvart

V letu 2013 je družba s projektom Šumi sodelovala na treh pomembnih nepremičninskih sejmih (MIPIIM, EXPO REAL, DOMEXPO, EIRE), kjer je predstavljala projekt in poskušala pridobiti potencialne partnerje oziroma kupce.

Nadaljevali so se tudi intenzivni pogovori za financiranje projekta izgradnje poslovno-stanovanjskega objekta Šumi in za vstop v morebitno poslovno partnerstvo z znanim tujim investitorjem.

Projekt je bil optimiziran z vidika razpoložljivih površin, energetske učinkovitosti in stroškov upravljanja, vse z namenom bodočim uporabnikom objekta Šumi ponuditi ekskluzivne, moderne in uporabnikom prijazne prostore na edinstveni lokaciji v centru Ljubljane.

V primeru podpisa pogodbe o partnerstvu se bo gradnja pričela konec leta 2014, kupci pa bodo lahko svoje prostore prevzeli 2 leti in pol po začetku gradnje.

V teku so tudi spremembe zazidalnega načrta za spremembo uvoza v garažno hišo Kongresni trg.

3.4.4.1. Izzivi v letu 2014

- Dokončanje pogajanj s tujimi partnerji in pričetek gradnje.
- Pričetek trženja poslovnih in stanovanjskih prostorov v objektu Šumi.

3.4.4.2. Podatki o družbi

Šumijev kvart, d. o. o.

Naslov: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana

Telefon: + 386 1 5826 870

Faks: + 386 1 5826 823

E-pošta: kdkvart@kd-group.si

Spletna stran: www.sumicenter.si

Uprava (31. 12. 2013): Miha Gostiša, direktor

3.4.5. Fontes group

Decembra 2013 je bil sprejet Plan detaljne regulacije na nivoju skupščine Beograd.

Družba Fontes group je nadaljevala aktivnosti, potrebne za pričetek trženja zemljišča, ki je v lasti družbe.

3.4.5.1. Izzivi v letu 2014

- Pričetek prodaje zemljišča.

3.4.5.2. Podatki o družbi

Fontes group, d. o. o.

Naslov: Bulevar Mihajla Pupina 165E, Novi Beograd, Srbija

Telefon: + 386 1 5826 870

Faks: + 386 1 5826 823

E-pošta: kdkvart@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-kvart.si

Uprava (31. 12. 2013): Miha Gostiša, direktor

3.4.6. Gradnje inženiring

Družba KD Kwart, d. o. o. je leta 2012 kupila 100-odstotni poslovni delež v družbi Gradnje inženiring. Družba ima v lasti parcele v Podutiku, zato je že v letu 2013 začela s pobudami za spremembe OPPN-ja na tem območju.

3.4.6.1. Izzivi v letu 2014

- Voditi sprejemanje OPPN-ja 190: Podutik Kamna Gorica vzhod – cilj je njegovo sprejetje do decembra 2014.

3.4.6.2. Podatki o družbi

Gradnje inženiring d. o. o.

Naslov: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Telefon: + 386 1 5826 870
Faks: + 386 1 5826 823
E-pošta: kdkwart@kd-group.si
Spletna stran: www.kd-kwart.si
Uprava (31. 12. 2013): Miha Gostiša, direktor

3.4.7. DRI Naložbe

3.4.7.1. Podatki o družbi

DRI Naložbe d. o. o.

Naslov: Velika čolnarska 10A, 1000 Ljubljana
Telefon: + 386 1 5826 870
Faks: + 386 1 5826 823
E-pošta: kdkwart@kd-group.si
Spletna stran: www.kd-kwart.si
Uprava (31. 12. 2013): Miha Gostiša, direktor

Konsolidirani računovodski izkazi s pojasnili
za Skupino KD
za leto, končano 31. decembra 2013

Vsebina	
POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	86
IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA.....	87
KONSOLIDIRANI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	88
KONSOLIDIRANI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA.....	89
KONSOLIDIRANA BILANCA STANJA	90
KONSOLIDIRANI IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA LETO, KONČANO 31. DECEMBRA 2013	91
KONSOLIDIRAN IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA LETO, KONČANO NA 31. DECEMBER 2012	92
KONSOLIDIRANI IZKAZ DENARNIH TOKOV	93
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	95
1. Splošni podatki	95
2. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	95
3. Računovodske ocene in presoje	119
4. Primerljivost podatkov	122
5. Obvladovanje tveganj.....	125
6. Poročanje po področnih in območnih odsekih.....	152
7. Opredmetena osnovna sredstva	156
8. Naložbene nepremičnine.....	157
9. Neopredmetena sredstva	158
10. Naložbe v delnice in deleže v pridružene družbe.....	160
11. Finančna sredstva	161
12. Poslovne terjatve.....	165
13. Zaloge	166
14. Denar in denarni ustrezniki.....	166
15. Vpoklicani kapital.....	166
16. Presežek iz prevrednotenja in zadržani dobički	168
17. Prejeta posojila.....	169
18. Zavarovalne pogodbe.....	170
19. Izvedeni finančni instrumenti	173
20. Poslovne in druge obveznosti	173
21. Druge rezervacije in dolgoročne razmejitev	173
22. Odloženi davki	174
23. Prihodki	176
24. Stroški	177
25. Finančni prihodki od naložb.....	178
26. Neto prihodki/odhodki za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	179
27. Neto prihodki/odhodki finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	179
28. Izguba iz poslovanja pred obrestmi, davki, tečajnimi razlikami in vplivi pridruženih družb	179
29. Finančni odhodki	179
30. Davki	180
31. Čisti dobiček/izguba na delnico	181
32. Dividende na delnico	181
33. Zunajbilančna evidenca.....	181
34. Nakupi in odtujitve odvisnih družb.....	182
35. Posli s povezanimi strankami	183
36. Dogodki po datumu bilance stanja	185

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe KD d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze družbe KD d.d. in njenih odvisnih družb (Skupina KD), ki vključujejo skupinsko bilanco stanja na dan 31. decembra 2013, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz gibanja kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja Skupine KD d.d. na dan 31. decembra 2013 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

Damjan Ahčin, ACCA
pooblaščen revizor

Ljubljana, 18. april 2014

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Katarina Sitar Šuštar
partner

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

Izjava o odgovornosti posloводства

Člani upravnega odbora družbe KD d.d. v skladu s 60.a členom zakona o gospodarskih družbah zagotavlja, da je letno poročilo Skupine KD za leto 2013, vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z zakonom o gospodarskih družbah, zakonom o trgu finančnih instrumentov ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Upravni odbor družbe KD d.d. je sprejel konsolidirane izkaze in letno poročilo Skupine dne 25. aprila 2014.

Upravni odbor družbe:

- potrjuje računovodske izkaze Skupine KD in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom;
- zagotavlja, da je letno poročilo Skupine KD za leto 2013 z vsemi sestavnimi deli sestavljeno v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja;
- potrjuje, da računovodski izkazi Skupine KD predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov poslovanja za leto 2013;
- izjavlja, da so računovodski izkazi Skupine KD pripravljene ob predpostavki nadaljevanja poslovanja v prihodnosti, da se izbrane računovodske usmeritve dosledno uporabljajo in da so razkrite morebitne spremembe le-teh;
- je odgovoren za ukrepe za preprečevanje in odkrivanje prevar ter nepravilnosti ter za zagotavljanje ohranjanja vrednosti premoženja Skupine KD.

V skladu s 110. členom zakona o trgu finančnih instrumentov člani upravnega odbora družbe KD d. d. izjavljajo:

- da je računovodsko poročilo Skupine KD za leto 2013 sestavljeno v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida Skupine KD;
- da poslovno poročilo Skupine KD za leto 2013 vključuje pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe, finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je družba Skupina KD izpostavljena.

Ljubljana, 25. april 2014

Milan Knežević

Predsednik upravnega odbora

Sergej Racman

Namestnik predsednika upravnega odbora

Matjaž Gantar

Član upravnega odbora, izvršni direktor

Aleksander Sekavčnik

Član upravnega odbora

Tomaž Butina

Član upravnega odbora

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

(v EUR)	Pojasnilo	1.1. - 31.12.2013	1.1. – 31.12. 2012 prilagojeno
Prihodki od zavarovalnih premij		316.398.048	326.854.042
Pozavarovalni del premije		(51.671.058)	(56.717.558)
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	23	264.726.990	270.136.484
Prihodki provizij	23	9.142.485	9.107.098
Finančni prihodki od naložb	25	10.966.671	17.143.210
Neto prihodki - za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	26	3.828.494	3.800.406
Odhodki iz naslova slabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	26	(13.548.657)	(3.727.561)
Neto prihodki / (odhodki) od finančnih sredstev izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	27	(853.587)	19.885.935
Neto prihodki / odhodki – izvedeni finančni instrumenti	27	(42.897)	(62.726)
Čisti finančni prihodki		9.492.510	46.146.362
Čisti prihodki od prodaje blaga in storitev	23	3.949.551	5.069.748
Drugi poslovni prihodki	23	44.807.731	35.023.028
Drugi prihodki		48.757.282	40.092.776
Odhodki za zavarovalna upravičenja in škode	24	(215.900.035)	(236.823.896)
Obračunani del pozavarovateljev	24	26.086.219	21.394.770
Čisti odhodki za zavarovalna upravičenja in škode		(189.813.816)	(215.429.126)
Stroški storitev	24	(49.872.466)	(54.645.545)
Stroški dela	24	(31.232.732)	(36.724.481)
Drugi odhodki	24	(38.900.508)	(30.527.855)
Drugi odhodki		(120.005.707)	(121.897.881)
Poslovni izid iz poslovanja	28	13.157.259	19.048.615
Finančni odhodki	29	(8.338.415)	(9.259.083)
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	10	1.604.997	(11.065.561)
		(6.733.418)	(20.324.644)
Poslovni izid pred davki		6.423.841	(1.276.029)
Davek	30	(1.569.683)	(11.446.355)
Čisti poslovni izid poslovnega leta		4.854.158	(12.722.384)
Čisti dobiček poslovnega leta, ki pripada:			
- lastnikom matične družbe		3.433.778	(9.301.336)
- neobvladujočemu deležu		1.420.380	(3.421.048)
		4.854.158	(12.722.384)
Čisti dobiček na delnico, ki pripada večinskim lastnikom družbe (izražen v EUR na delnico)			
- osnovni in popravljeni	31	18,42	(70,17)

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)		1. 1. - 31. 12. 2013	1. 1. - 31. 12. 2012
Čisti poslovni izid poslovnega leta		4.854.158	(12.722.384)
Drugi vseobsegajoči donos v obdobju:			
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo	16	475.431	2.096.043
Sprememba presežka iz prevrednotenja na pridruženih družbah	16	(103.118)	653.590
Davek	16	117.716	(478.288)
		<u>490.029</u>	<u>2.271.345</u>
Sprememba vrednosti inštrumenta za varovanje denarnega toka	16	90.923	(29.042)
Davek	16	(11.172)	(4.905)
		<u>79.751</u>	<u>(33.947)</u>
Tečajne razlike	16	(405.400)	(281.161)
		<u>164.380</u>	<u>1.956.237</u>
Drugi vseobsegajoči donos v obdobju, brez davka		164.380	1.956.237
Celotni poslovni izid poslovnega leta		5.018.538	(10.766.147)
Čisti dobiček poslovnega leta, ki pripada:			
- lastnikom matične družbe		3.525.591	(8.587.867)
- neobvladujočemu deležu		1.492.947	(2.178.280)
Skupaj		5.018.538	(10.766.147)

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

Konsolidirana bilanca stanja

(v EUR)	Pojasnilo	31.12.2013	31.12.2012 prilagojeno	1.1.2012 prilagojeno
SREDSTVA				
Opredmetena osnovna sredstva	7	44.306.418	48.107.550	33.984.393
Naložbene nepremičnine	8	31.426.842	29.665.956	17.503.072
Neopredmetena sredstva	9	51.478.951	52.607.772	56.275.230
Naložbe v delnice in deleže pridruženih družb	10	16.184.305	27.062.789	42.228.571
Finančna sredstva:				
- finančne naložbe v posojila in druge finančne terjatve	11	58.936.192	82.806.025	132.878.497
- izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	11	36.328.239	40.452.840	24.407.607
- v posesti do zapadlosti v plačilo	11	27.573.375	40.028.482	28.317.443
- razpoložljiva za prodajo	11	141.236.830	121.832.302	144.375.333
Izvedeni finančni instrumenti		279.370	231.597	-
		264.354.005	285.351.246	344.800.801
Naložbe zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje		216.325.053	207.326.049	169.565.041
Pozavarovalne pogodbe	18	26.470.202	24.090.191	10.080.416
Terjatve za odložene davke	22	15.082.449	14.411.485	23.423.251
Terjatve za preplačan davek od dohodka pravnih oseb		2.301.362	1.849.728	1.713.165
Zaloge	13	14.850.770	14.307.077	14.140.760
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	12	115.032.863	74.860.294	53.764.060
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj (DAC)	12	4.232.430	4.906.586	6.234.544
Razmejeni odhodki in vračunani prihodki	12	2.447.177	3.140.258	2.098.990
Denar in denarni ustrezniki	14	13.784.976	16.892.597	34.275.333
Skupaj sredstva		818.277.803	804.579.578	810.087.627
KAPITAL				
Kapital, ki pripada večinskim lastnikom družbe KD d. d.				
Vpoklicani kapital	15	1.555.967	1.555.967	1.555.967
Kapitalske rezerve	15	30.896.990	26.594.850	26.594.850
Rezerve iz dobička		6.077.854	6.068.093	2.026.741
Lastne delnice	15	(6.058.355)	(6.048.594)	(2.007.294)
Presežek iz prevrednotenja	16	(15.141.973)	(13.481.350)	(14.194.819)
Zadržani dobički	16	34.221.181	29.783.875	42.523.553
		51.551.664	44.472.841	56.498.998
Neobvladujoči delež		23.784.983	30.349.498	34.515.117
Skupaj kapital		75.336.647	74.822.339	91.014.115
OBVEZNOSTI				
Obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	18	283.290.497	301.853.287	309.222.781
Obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno	18	214.122.627	203.471.099	166.908.901
Obveznosti iz financiranja	17	119.170.435	140.690.929	204.635.010
Izvedeni finančni instrumenti	19	123.343	214.265	185.223
Druge rezervacije in dolgoročne razmejitev	21	3.140.738	3.455.027	3.360.500
Obveznosti za davek od dobička	20	2.609.369	885.001	1.075.542
Obveznosti za izplačilo dividend	20	650.841	652.626	656.543
Obveznosti iz zavarovalnih poslov in druge poslovne obveznosti	20	112.431.294	69.575.403	21.958.858
Vračunani stroški in razmejeni prihodki	20	7.402.011	8.959.602	11.070.154
Skupaj obveznosti		742.941.155	729.757.239	719.073.512
Skupaj kapital in obveznosti		818.277.803	804.579.578	810.087.627

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2013

	Pripadajoči delež večinskih lastnikov								
	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Lastne delnice	Presežek iz prevrednotenja	Zadržani dobički	Kapital večinskega lastnika	Neobvladujoči delež	Skupaj kapital
(v EUR)									
Stanje 1. januarja 2013	1.555.967	26.594.850	6.068.093	(6.048.594)	(13.481.350)	29.783.875	44.472.841	30.349.498	74.822.339
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	3.422.239	3.422.239	1.431.919	4.854.158
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	103.352	-	103.352	61.028	164.380
Celotni vseobsegajoči donos	-	-	-	-	103.352	3.422.239	3.525.591	1.492.947	5.018.538
Dokapitalizacija manjšinskih lastnikov	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izplačilo dividend za leto 2012	-	-	-	-	-	-	-	(153.484)	(153.484)
Neobvladujoči delež iz naslova nakupa odvisne druž	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale spremembe	-	4.302.140	-	-	(1.763.975)	-	2.538.165	1.763.975	4.302.140
Nakup LD	-	-	-	(9.761)	-	-	(9.761)	-	(9.761)
Sproščanje / oblikovanje rezerv	-	-	9.761	-	-	(9.761)	-	-	-
Povečanje deležev v pridruženih	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Povečanje deležev v odvisnih družbah	-	-	-	-	-	1.024.828	1.024.828	(9.667.953)	(8.643.125)
Skupaj	-	4.302.140	9.761	(9.761)	(1.763.975)	1.015.067	3.553.232	(8.057.462)	(4.504.230)
Stanje 31. decembra 2013	1.555.967	30.896.990	6.077.854	(6.058.355)	(15.141.973)	34.221.181	51.551.664	23.784.983	75.336.647

Konsolidiran izkaz gibanja kapitala za leto, končano na 31. december 2012

	Pripadajoči delež večinskih lastnikov								
	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Lastne delnice	Presežek iz prevrednotenja	Zadržani dobički	Kapital večinskega lastnika	Neobvladujoči delež	Skupaj kapital
(v EUR)									
Stanje 1. januarja 2012	1.555.967	26.594.850	2.026.741	(2.007.294)	(14.194.819)	42.523.553	56.498.998	34.515.117	91.014.115
Poslovni izid obračunskega obdobja						(9.301.336)	(9.301.336)	(3.421.048)	(12.722.384)
Drugi vseobsegajoči donos					713.469		713.469	1.242.768	1.956.237
Celotni vseobsegajoči donos					713.469	(9.301.336)	(8.587.867)	(2.178.280)	(10.766.147)
Dokapitalizacija manjšinskih lastnikov									
Izplačilo dividend za leto 2011								(68.391)	(68.391)
Neobvladujoči delež iz naslova nakupa odvisne druž									
Ostale spremembe			4.041.352	(4.041.300)					52
Sproščanje / oblikovanje rezerv									
Povečanje deležev v pridruženih									
Povečanje deležev v odvisnih družbah						(3.438.342)	(3.438.342)	(1.918.948)	(5.357.290)
Skupaj			4.041.352	(4.041.300)		(3.438.342)	(3.438.290)	(1.987.339)	(5.425.629)
Stanje 31. decembra 2012	1.555.967	26.594.850	6.068.093	(6.048.594)	(13.481.350)	29.783.875	44.472.841	30.349.498	74.822.339

Konsolidirani izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Pojasnilo	2013	2012
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Poslovni izid pred davki		6.423.841	(1.276.029)
Prilagoditev za:			
- Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	7	1.821.517	1.882.247
- Amortizacija naložbenih nepremičnin	8	587.604	551.775
- Amortizacija neopredmetenih sredstev	9	2.409.475	2.367.134
- (Dobiček)/izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev		948.049	147.297
- (Dobiček)/izguba pri prodaji neopredmetenih sredstev		-	-
- (Dobiček)/izguba pri prodaji naložbenih nepremičnin		-	-
- Slabitev dobrega imena	9	272.820	2.450.547
- Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij	18	(18.562.790)	(7.793.620)
- Gibanje naložbenih pogodb		(0)	424.126
- Gibanje dolgoročnih obveznosti za zaposlene	20	(314.289)	94.527
- Izguba (dobiček) pri prodaji odvisne družbe	23	-	831.248
- Dobiček pri dokapitalizaciji odvisne družbe	23	-	-
- Dobiček pri nakupu pridružene družbe	10	-	-
- Finančni prihodki od naložb	25	(10.966.671)	(17.143.210)
- Neto prihodki za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	26	(3.828.494)	(3.835.215)
- Slabitev za prodajo razpoložljivih sredstev	26	13.548.656	3.727.561
- Neto prihodki finančnih sredstev izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	27	(6.537.269)	(13.093.741)
- Slabitev poslovnih terjatev in posojil		1.233.206	2.119.607
- Finančni odhodki	29	8.338.415	9.259.083
- Finančni (prihodki)/odhodki iz deležev v pridruženih družbah	10	(1.604.997)	11.065.561
Spremembe v obratnih sredstvih			
- Zalog	13	(543.693)	(166.317)
- Poslovnih in drugih terjatev		(39.927.930)	(26.531.994)
- Poslovnih in drugih obveznosti		42.855.891	45.315.452
Neto pridobitve prodaje poslovnih sredstev			
- Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	11	(10.628.572)	29.837.804
- Finančna sredstva izmerjena po pošteni vrednosti prek posl. izida		(1.353.354)	(19.678.327)
- Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo		4.313.702	(19.285.061)
Prejemki od dividend	25	850.557	893.629
Prejemki, ustvarjeni pri poslovanju		(10.664.326)	2.164.084
Izdatki za obresti		(7.140.758)	(9.272.965)
Izdatki za davek		(5.182.189)	(5.035.290)
PREBITEK PREJEMKOV PRI POSLOVANJU		(22.987.273)	(12.144.171)

(v EUR)	Pojasnilo	2013	2012
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Poslovne združitve (brez prejetih denarnih sredstev)	34	(1.209)	(4.745.756)
Izdatki za odkup neobvladajočih deležev		-	(963.209)
Izdatki za povečanje deleža v pridruženih družbah	10	(372.051)	(5.062)
Prejemki od prodaje pridruženih družb	10	2.470.801	2.676.549
Izdatki za nakup opredmetenih osnovnih sredstev		(1.377.808)	(4.169.956)
Prejemki od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev		3.122.813	662.798
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev		(2.080.788)	(2.905.545)
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev		-	-
Izdatki za nakup naložbenih nepremičnin		(2.365.218)	(14.569.475)
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin		-	37.916
Izdatki za dana posojila povezanim osebam	35	-	-
Prejemki od vrnutih posojil povezanih oseb	35	-	-
Izdatki za dana posojila in depozite		(70.329.306)	(136.335.592)
Prejemki od vrnutih posojil in depozitov		106.768.341	168.940.405
Prejemki od obresti		5.050.198	3.270.667
Prejemki od dividend pridruženih družb	10	194.415	73.609
PREBITEK IZDATKOV/PREJEMKOV PRI NALOŽBENJU		41.080.188	11.967.349
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Prejemki od dokapitalizacije neobvladajočih deležev		-	-
Izdatki za nakup lastnih delnic		-	-
Prejemki od odtujitve lastnih delnic		-	-
Prejemki od prejetih posojil		40.536.006	179.432.631
Izdatki za vračilo prejetih posojil		(61.730.177)	(197.064.585)
Izdatki za dividende		-	-
Izdatki za dividende neobvladajočih deležev		-	-
PREBITEK IZDATKOV PRI FINANCIRANJU		(21.194.171)	(17.631.954)
DENARNI IZID V OBDOBJU		(3.101.257)	(17.808.776)
ZAČETNO STANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		16.892.597	34.275.333
Tečajne razlike		(6.364)	426.040
KONČNO STANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		13.784.976	16.892.597

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov

Pojasnila k računovodskim izkazom

1. Splošni podatki

Družba KD d. d. (v nadaljevanju Družba) in njene odvisne družbe predstavljajo Skupino, katere glavne dejavnosti so zelo različne - od zavarovalništva, finančnih storitev upravljanja premoženja in drugih dejavnosti (nepremičnine, založništvo...).

Družba KD d. d. je delniška družba s sedežem v Ljubljani, Dunajska 53, Slovenija. Njene delnice kotirajo na prostem trgu Ljubljanske borze.

Izvršni direktor družbe KD d.d. je potrdil konsolidirane računovodske izkaze in letno poročilo dne 25. aprila 2014. Izkazi so dokončni in se naknadno ne morejo spremeniti. Računovodski izkazi in letno poročilo Skupine KD se lahko pridobijo na sedežu družbe.

Upravni odbor je dne 25. aprila 2014 na seji upravnega odbora odobril izdajo konsolidiranih računovodskih izkazov in letnega poročila Skupine.

2. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

2.1 Temelji za pripravo računovodskih izkazov

Spremembe standardov in pojasnil

Računovodski izkazi Skupine KD so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija in se nanašajo na obdobje od 01.01.2013 do 31.12.2013. Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov, so enake kot pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov za poslovno leto, končano na 31.12.2012, z izjemo novo sprejetih ali spremenjenih standardov in pojasnil, ki so stopili v veljavo s 1.1.2013 in so navedeni v nadaljevanju.

Novo sprejeti standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi letnih računovodskih izkazov, so enake kot pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2012. Izjema so novo sprejeti oziroma spremenjeni standardi in pojasnila, ki so stopili v veljavo 1. 1. 2013 in so navedeni v nadaljevanju.

MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov – Predstavitev postavk v drugem vseobsegajočem donosu Sprememba se začne uporabljati za letna obdobja, ki so se začela 1. 6. 2012 ali kasneje. Sprememba standarda spreminja združevanje postavk, predstavljenih v drugem vseobsegajočem donosu. Postavke drugega vseobsegajočega donosa, ki bi jih lahko podjetje v prihodnjih obdobjih preneslo v izkaz poslovnega izida (npr. ob prenehanju pripoznanja ali poravnavi), mora prikazati ločeno od tistih, ki nikoli ne bodo pripoznane v izkazu poslovnega izida. Sprememba ne spreminja naravo postavk, ki so pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, niti ne vpliva na odločitev, ali bodo postavke drugega vseobsegajočega donosa v prihodnosti »prenesene« v izkaz poslovnega izida ali ne. Sprememba vpliva le na predstavitev postavk, nima pa nikakršnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje skupine.

MRS 19 – Zasluzki zaposlenih (prenova)

Prenovljeni standard prinaša številna dopolnila, ki zajemajo temeljne spremembe, pojasnila, ki poenostavljajo uporabo standarda, in spremembe besedila. Pomembnejša sprememba je ukinitve mehanizma koridorja (corridor mechanism) pri odloženem pripoznanju aktuarskih dobičkov in izgub iz programa z določenimi zasluzki. Obenem prenovljeni standard uvaja nove ali prenovljene zahteve v zvezi z razkritji, vključno z razkritjem kvantitativnih informacij občutljivosti obveznosti programa določenih zasluzkov na razumno močne spremembe v posamezni aktuarski predpostavki. Tako podjetje odpravnine pripozna na dan, ko ponudbe za prekinitev ni več možno umakniti ali na dan pripoznanja s tem povezanih stroškov prestrukturiranja po MRS 37, in sicer na tisti datum, ki nastopi prej. Razlikovanje med kratkoročnimi in drugimi dolgoročnimi zasluzki zaposlenih je odvisno od pričakovanega datuma poravnave in ne od upravičenosti zaposlenega do zasluzka. Skladno s prenovljenim standardom se v izkazu poslovnega izida pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zasluzkov

oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu kapitala. Pred uveljavitvijo standarda so bile vse spremembe pripoznane v izkazu poslovnega izida. Standard se začne uporabljati za letna obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje.

MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja (pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti)

Sprememba velja za letna obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje. Zahteva razkritje informacij v zvezi s pravicami do pobotanja in s tem povezanimi dogovori (npr. dogovori o zavarovanju). Razkritja naj bi uporabnikom dala informacije, ki so koristne za oceno neto učinka ali morebitnega učinka pobotanj na finančni položaj podjetja. Zahteva po novih razkritjih velja za vse pripoznane finančne instrumente, ki jih podjetje pobota po MRS 32 Finančni instrumenti: Predstavljanje. Razkritja veljajo tudi za pripoznane finančne instrumente, ki so predmet splošnega izvršljivega dogovora o pobotanju ali podobnega dogovora, ne glede na to, ali so finančni instrumenti pobotani v skladu z MRS 32 ali ne. Prenovljeni standard ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje skupine.

MSRP 13 – Merjenje pošteno vrednosti

MSRP 13 uvaja enoten vir navodil za merjenje pošteno vrednosti vseh postavk. Novi standard ne spreminja zahteve, kdaj mora družba svoje postavke izmeriti po pošteni vrednosti, temveč pojasnjuje, kako naj izmeri pošteno vrednost v skladu z MSRP-ji, kadar standardi to zahtevajo ali dovoljujejo.

MSRP 13 opredeljuje pošteno vrednost kot »ceno, ki bi jo prodajalec prejel pri prodaji sredstva, ali kupec plačal za prenos obveznosti v nadzorovanem poslu med udeleženci na trgu na datum merjenja« (npr. »izhodna cena«). »Poštena cena«, kot jo uporabljata MSRP 2 Plačilo na podlagi delnic in MRS 17 Najemi, ne spada v okvir tega standarda.

Standard pojasnjuje številna področja, med drugim:

- da se koncepta »najvišje in najboljše uporabe« in »osnove vrednotenja« uporabljata le pri nefinančnih sredstvih in
- da je popravek za količinske dejavnike (paketne popuste) prepovedan pri vseh merjenjih pošteno vrednosti, ter
- opisuje način, kako izmeriti pošteno vrednost, ko trg postane manj aktiven.

Novi Standardi in pojasnila, ki še niso veljavna ali jih EU še ni potrdila.

Skladno z zahtevami MSRP in EU bo morala skupina za prihodnja obdobja upoštevati sledeče nove, prenovljene ali dopolnjene standarde in pojasnila.

Skupina pregleduje vpliv še neobveznih standardov in pojasnil. V tem trenutku še ni ocenila vpliva novih zahtev. Skupina bo uporabila nove standarde in pojasnila v skladu z zahtevami le-teh v primeru, da jih EU sprejme.

MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige (prenova)

Standard je bil dopolnjen kot posledica uvedbe novih standardov MSRP 11, MSRP 12 in MRS 28 in pojasnjuje uporabo kapitalske metode pri pripoznanju finančnih naložb v pridružena podjetja in skupne podvige. Prenovljeni standard nima pomembnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

MRS 32 Finančni instrumenti: Predstavljanje (pobotanje finančnih sredstev s finančnimi obveznostmi)

Decembra 2011 je Upravni odbor za mednarodne računovodske standard (UOMRS) objavil spremembe MRS 32, ki pojasnjujejo obstoječa vprašanja v zvezi z uporabo pravil standarda pri pobotanju, da bi zagotovil bolj enotno uporabo v praksi. Standard velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali kasneje. Dopolnilo pojasnjuje, da pravomočna pravica do pobotanja pri rednem poslovanju ne zadostuje in, da mora imeti podjetje pravomočno pravico do pobotanja tudi v primeru neizpolnjevanja obveznosti, stečaja ali plačilne nesposobnosti vseh nasprotnih pogodbenih strank, vključno s podjetjem, ki poroča. Skladno s sodili MRS 32 za pobotanje mora imeti podjetje, ki poroča, namen ali sredstvo poravnati na neto osnovi ali ga unovčiti z istočasno poravnavo obveznost. Dopolnilo pojasnjuje, da je le bruto mehanizem poravnave, ki ali izloči ali ima za posledico nepomembno kreditno in likvidnostno tveganje in, ki z enim samim postopkom ali ciklom omogoča poravnavo terjatev in obveznosti, enak neto poravnavi in tako izpolnjuje sodila za neto poravnavo.

MRS 36 Oslabitev sredstev (Razkritje nadomestljive vrednosti nefinančnih sredstev)

Sprememba standarda podrobneje pojasnjuje zahteve po razkritju pošteno vrednosti zmanjšane za stroške odtujitve. S prvotno spremembo standarda MRS 36 Oslabitev sredstev, ki je bila posledica objave standarda MSRP 13, je Odbor nameraval uvesti zahtevo po razkritju informacij o nadomestljivi vrednosti oslabiljenih sredstev v primeru, da je podjetje nadomestljivo vrednost izračunalo na podlagi pošteno vrednosti, ki je zmanjšana za stroške prodaje. Zaradi nepričakovane posledice spremembe standarda, bi morale podjetje razkriti nadomestljivo vrednost vsake denar ustvarjajoče enote, katere neodpisana vrednost dobrega imena ali nedolgoročnega sredstva z nedoločeno življenjsko dobo je pomembna glede na celotno neodpisano vrednostjo dobrega imena ali nedolgoročnega sredstva z nedoločeno dobo uporabnosti. Posledično je Odbor to zahtevo umaknil iz standarda.

Poleg tega je Odbor objavil tudi dve drugi zahtevi po razkritju in sicer:

- razkritje dodatnih informacij o izmeri poštene vrednosti oslabljenih sredstev, kadar je osnova nadomestljive vrednosti poštena vrednost zmanjšana za stroške odtujitve;
- razkritje diskontne stopnje, ki jo je podjetje uporabilo pri določitvi poštene vrednosti upoštevajoč pošteno vrednost zmanjšano za stroške odtujitve, z uporabo metode sedanje vrednosti. Sprememba usklajuje zahteve po razkritju vrednosti pri uporabi in poštene vrednosti, ki je znižana za stroške odtujitve.

Sprememba standarda velja za obdobja z začetkom 1. januarja 2014 ali kasneje. Skupina meni, da sprememba ne bo imela vpliva na njene računovodske izkaze.

MRS 39 *Finančni instrumenti: Pripoznanje in merjenje (Prenova izvedenih finančnih instrumentov in nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem)*

Sprememba standarda uvaja izjemo od zahteve po prekinitvi obračunavanja varovanja pred tveganjem v določenih okoliščinah, v katerih pride ob obračunu tega instrumenta, do spremembe pri nasprotni stranki tega instrumenta.

Izjema velja v primerih, ko so spremembe:

- posledica zakonov, predpisov, ali uvedbe zakonov in predpisov
- kadar se stranki instrumenta varovanja pred tveganjem dogovorita o nadomestitvi druga druge stranke z eno ali več kliring strankami, pri čemer postane vsaka posamezna nova kliring stranka nasprotna stranka originalne stranke; in
- ko spremembe niso posledica sprememb pogojev izvirnega izvedenega instrumenta razen tistih, ki jih lahko neposredno pripišemo spremembi nasprotne stranke zaradi zagotovitve poravnave.

Po tej izjemi morajo biti za nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem izpolnjena vsa zgoraj navedena sodila. Novi standard se nanaša na spremembe glavnih nasprotnih strank ter posrednikov, kot so na primer klirinške stranke, ali njihove stranke, ki so sami po sebi posredniki. Za spremembe, ki ne izpolnjujejo sodil, ki veljajo za izjemo, morajo podjetja oceniti spremembe instrumenta varovanja pred tveganjem z upoštevanjem sodil za odpravo pripoznanja finančnih instrumentov in splošnih pogojev za nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem.

Sprememba standarda velja za poslovna obdobja z začetkom 1. januarja 2014 ali kasneje. Pričakujemo, da sprememba ne bo imela vpliva na računovodske izkaze skupine.

MSRP 9 *Finančni instrumenti – Razvrstitev in merjenje*

MSRP 9 je bil prvotno objavljen novembra 2009. Objavljeni standard nadomešča MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznanje in Merjenje. Novi standard uvaja nove zahteve glede razvrščanja in merjenja finančnih sredstev in obveznosti. Oktobra 2010 je Odbor objavil dodatek k MSRP 9 – in sicer zahteve pri razvrščanju in merjenju finančnih obveznosti ter odpravi pripoznanja finančnih sredstev in obveznosti, pri čemer ostajajo zahteve pri razvrščanju in merjenju finančnih obveznosti ter odpravi pripoznanja finančnih sredstev in obveznosti iz MRS 39, nespremenjene. Standard odpravlja dve skupini finančnih instrumentov, ki sta trenutno v okviru MRS 39 in sicer: finančna sredstva razpoložljiva za prodajo in finančna sredstva v posesti do dospelosti. Po MSRP 9 se vsa finančna sredstva in obveznosti prvotno pripoznajo po poštenu vrednosti, povečani za stroške nakupa.

Finančna sredstva

Če podjetje ne uveljavlja opcije za uporabo poštene vrednosti, lahko po prvotnem pripoznanju dolžniške instrumente izmeri po odplačni vrednosti pod pogojem, da so izpolnjene naslednje zahteve:

- podjetje ima sredstvo v posesti z namenom iztrženja pogodbenega denarnega toka;
- na določeni datum pogodbeni pogoji v zvezi s finančnim sredstvom zagotavljajo pritek denarnega toka, ki predstavlja izključno plačila glavnice in obresti na zapadlo glavnico.

Vse ostale dolžniške instrumente, ki ne izpolnjujejo navedenih pogojev, podjetje po prvotnem pripoznanju izmeri po poštenu vrednosti.

Vse naložbe v lastniške instrumente se izmerijo po poštenu vrednosti ali v izkazu drugega vseobsegajočega donosa ali v izkazu uspeha. Lastniški instrumenti, ki jih ima podjetje v posesti za namene trgovanja mora pripoznati po poštenu vrednosti v izkazu uspeha. Za vse druge naložbe v lastniške instrumente imajo podjetja nepreklicno izbiro, da spremembe poštene vrednosti posameznega lastniškega instrumenta pripoznajo ali v izkazu vseobsegajočega donosa ali v izkazu uspehuspeha.

Finančne obveznosti

Pri finančnih obveznosti po poštenu vrednosti, mora podjetje spremembo poštene vrednosti obveznosti, ki jo lahko pripišemo spremembam v kreditnem tveganju, pripoznati v izkazu vseobsegajočega donosa. Preostale spremembe poštene vrednosti podjetje pripozna v izkazu poslovnega izida razen, če bi pripoznanje spremembe poštene vrednosti z obveznostjo povezanega kreditnega tveganja v izkazu vseobsegajočega donosa, ali povzročilo ali povečalo računovodsko neusklajenost v izkazu poslovnega izida.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem

Odbor je v okviru MSRP 9 objavil novo poglavje, ki obravnava obračunavanje varovanja pred tveganjem in pomeni njegovo pomembno prenovo. S tem je uveden nov model, ki prinaša pomembne izboljšave predvsem z vidika tesnejše usklajenosti

med obračunavanjem pred tveganjem varovanih postavk in upravljanjem s tveganji ter dodatne izboljšave pri razkrivanju informacij o obračunavanju varovanja pred tveganjem in upravljanja s tveganji.

Odbor za enkrat še ni določil datuma začetka uporabe novega standarda oziroma, je svojo odločitev določitev odložil do objave končne različice MSRP 9. Navedenega standarda še ni potrdila EU.

Sprejem MSRP 9 bo vplival na razvrstitev in merjenje finančnih sredstev in obveznosti družbe. Bo pa ta vpliv ovrednotila skupaj z vplivom drugih sprememb standarda, ko bodo objavljene, kar bo zagotovilo bolj izčrpano sliko vpliva teh sprememb na njene računovodske izkaze.

MSRP 10 *Konsolidirani računovodski izkazi*

Ta standard nadomešča standard MRS 27 Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi v delu, ki se nanaša na skupinske računovodske izkaze. Obenem obravnava vprašanja, ki so povzeta v SOP-12 Konsolidacija – podjetja za posebne namene in posledičnega umika SOP-12. Prenovljeni MRS 27 je tako omejen na računovodsko obravnavo naložb v odvisne družbe, skupne podvige in pridružene družbe v ločenih računovodskih izkazih.

MSRP 10 uvaja enoten model obvladovanja za vsa podjetja, tudi za podjetja za posebne namene. Spremembe, ki jih uvaja MSRP 10 bodo od posloводства zahtevale pomembne presoje pri določitvi obvladovanih podjetij, ki jih mora obvladujoče podjetje vključiti v konsolidacijo. Standard tudi spreminja opredelitev obvladovanja, pri čemer eno podjetje obvladuje drugo, če:

- ima naložbenik vpliv nad podjetjem v katerega investira (po MSRP 10 je to takrat, ko ima investitor obstoječe pravice, po katerih lahko usmerja tekoče poslovanje podjetja);
- je investitor izpostavljen ali ima pravico do različnih donosov zaradi svojega vložka v podjetju v katerega investira;
- lahko naložbenik uveljavlja premoč nad podjetjem v katerega investira in s tem vpliva na višino donosa od investiranega vložka.

Navedeni standard začne veljati za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2013 ali kasneje. EU je v postopku presoje standarda standard potrdila in določila kot najkasnejši datum začetka uveljavitve standarda letna obdobja z začetkom 1. januarja 2014 ali kasneje. Skupina ne pričakuje, da bi imel standard pomemben vpliv na njene obstoječe deleže v družbah, lahko pa vpliva na obravnavo morebitnih prevzemov v prihodnosti.

MSRP 11 *Skupni dogovori*

Novi standard nadomesti MRS 31: Deleži v skupnih vlaganjih in SOP 13 Skupaj obvladovana podjetja – Nedenarni prispevki podvižnikov. Novi standard opredeljuje skupno obvladovanje kot pogodbeni dogovor o delitvi obvladovanja skupnega dogovora, ki obstaja le, kadar je za sprejem odločitev o določenih dejanjih potrebno soglasje vseh strank. Pri tem upošteva opredelitev »obvladovanje« v izrazu »skupno obvladovanje« iz MSRP 10. Obenem MSRP 11 spreminja obračunavanje skupnih dogovorov in za razliko od MSRP 31, ki obravnava tri skupine naložb, opredeljuje samo še dve skupini vlaganj pri katerih je možno obvladovanje, in sicer:

- novi standard opredeljuje skupno delovanje kot dogovor, pri katerem imajo stranke pravico do sredstev in so odgovorne za obveznosti, ki se nanašajo na ta dogovor. V zvezi z deleži v skupnem delovanju, mora stranka pripoznati vsa svoja sredstva, obveznosti, prihodke in odhodke, vključno z njenim relativnim deležem v skupaj obvladovanih sredstvih, obveznostih, prihodkih in odhodkih; in
- novi standard opredeljuje skupaj obvladovano podjetje kot dogovor, pri katerem imajo stranke pravico do čistih sredstev dogovora. Naložbe v skupaj obvladovano podjetje podjetja pripoznajo po kapitalski metodi. Ravno tako standard ukinja možnost proporcionalnega uskupinjevanja za skupaj obvladovana podjetja po MRS 31, s čimer je možna samo še kapitalska metoda uskupinjevanja.

Skladno z opredelitvijo novih skupin vlaganj, mora podjetje pri razporeditvi skupnega dogovora na skupno delovanje ali skupaj obvladovano podjetje, poleg strukture samega skupnega dogovora upoštevati tudi druga dejstva, kar predstavlja spremembo v primerjavi z MRS 31. Po MSRP 11 morajo stranke določiti, ali obstaja ločeno podjetje in v primeru njegovega obstoja upoštevati pravno obliko ločenega podjetja, pogodbene pogoje in druga dejstva in okoliščine.

Novi standard začne veljati za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2013 ali kasneje. EU je v postopku presoje standarda standard potrdila, pri čemer je kot najkasnejši datum začetka veljavnosti novega standarda določila letna obdobja z začetkom 1. januarja 2014 ali kasneje.

Skupina ne pričakuje, da bi imel standard pomemben vpliv na njene obstoječe deleže v družbah, lahko pa vpliva na obravnavo prihodnjih dogovorov.

MSRP 12 *Razkrivanje deležev v drugih družbah*

Ta standard vključuje vsa razkritja v zvezi s skupinskimi računovodskimi izkazi, vsebovanimi v MRS 27, kakor tudi razkritja, vsebovana v MRS 28 in MRS 31. Ta razkritja se nanašajo na deleže podjetja v odvisnih družbah, skupnih podvigih, pridruženih družbah in strukturiranih podjetjih. Nekatera bolj obsežna kvalitativna in kvantitativna razkritja po MSRP 12 vključujejo: pripravo povzetka finančnih informacij za posamezno odvisno družbo v kateri ima podjetje pomemben

neobvladujoči delež; opis pomembnih presoj posloводства pri določanju ali gre za obvladovanje, skupno obvladovanje ali pomemben vpliv, in vrsto skupnega dogovora (skupno delovanje ali skupaj obvladovano podjetje); povzetek finančnih informacij za posamezen pomemben skupen podvig in pridruženo družbo; in opis vrste tveganja, ki je povezano z deleži podjetja v nekonsolidiranih strukturiranih podjetjih.

Standard velja za obdobja z začetkom 1. januarja 2013 ali kasneje, z možnim vplivom na razkritja v pojasnilih k računovodskim izkazom. EU je v postopku presoje standarda standard sprejela, pri čemer je kot najkasnejši datum začetka veljavnosti novega standarda določila letna obdobja z začetkom 1. januarja 2014 ali kasneje.

Sprememba vpliva le na predstavitev postavk, nima pa nikakršnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje skupine.

Investicijske družbe (Spremembe standardov MSRP 10, MSRP 12, MRS 27 in MRS 28)

Oktober 2012 je Odbor izdal spremembe standardov, ki veljajo za obdobja z začetkom 1. januarja 2014 ali kasneje. Spremembe se nanašajo na naložbe, ki jih ima podjetje, ki poroča in, ki izpolnjuje sodila za investicijsko družbo, v odvisnih družbah, skupnih podvigih in pridruženih podjetjih. Investicijska družba mora svoje naložbe v odvisne družbe, pridružene družbe in skupne podvige pripoznati po pošteni vrednosti v izkazu uspeha po MSRP 9 (ali MRS 39), razen naložb v odvisne družbe, pridružena podjetja in skupne podvige, ki opravljajo storitve, ki so povezane edinole z investicijsko družbo, ki bi bila uskupinjena ali obračunana po kapitalski metodi. Investicijska družba mora naložbe v drugo obvladovano investicijsko družbo pripoznati po pošteni vrednosti. Matična družba, ki ni investicijska družba, naložb v odvisne investicijske družbe sedaj ne sme obračunati po pošteni vrednosti, po kateri njene odvisne investicijske družbe pripoznajo obvladovane družbe v katerih imajo svoje naložbe. Ne-investicijske družbe imajo še vedno možnost izmeriti svoje naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige po pošteni vrednosti v izkazu uspeha, kot predvideva MRS 28. Skupina pregleduje vpliv tega standarda na njen finančni položaj in poslovanje.

OPMSRP 21 Dajatve

Pojasnilo se nanaša na vse tiste dajatve, ki jih drugi standardi (npr. MRS 12) ne obravnavajo, kakor tudi denarne kazni ali druge kazni povezane s kršitvijo zakonodaje. Pojasnilo opredeljuje kazni kot zmanjšanje sredstev zaradi dajatev, ki jih država v skladu z zakonodajo naloži podjetjem. Pojasnilo podrobneje določa, da mora podjetje pripoznati obveznosti iz naslova dajatev ob nastanku dejanja, ki ima za posledico plačilo dajatve v skladu z ustrežno zakonodajo. Obenem tudi pojasnjuje, da lahko podjetje obveznosti za dajatev pripozna postopoma le, če dejanje, ki ima za posledico plačilo, nastane v določenem obdobju v skladu z ustrežno zakonodajo. Pojasnilo navaja, da pri dajatvi, katere obveznost za plačilo nastane, ko je dosežen minimalni prag, podjetje ne sme pripoznati nikakršne obveznosti vse dokler ne doseže tega praga. Pojasnilo ne obravnava obračunavanja obveznosti, ki so posledica pripoznanja obveznosti za plačilo dajatve. Rešitev morajo podjetja iskati v drugih standardih in se na podlagi ustreznega standarda odločiti, ali je posledica pripoznanja obveznosti za plačilo dajatve sredstvo ali odhodek. Pojasnilo velja za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2014 ali kasneje. Skupina pregleduje vpliv tega pojasnila na njen finančni položaj in poslovanje.

2.2 Skupinski računovodski izkazi

2.2.1 Osnove za uskupinjevanje

Osnove za uskupinjevanje od 01.01.2010

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni iz računovodskih izkazov skupine in njenih odvisnih družb na dan 31.12.2013.

Za vse odvisne družbe se uporablja metoda popolnega uskupinjevanja od dne, ko skupina obvladuje odvisno družbo. Iz skupine so odvisne družbe izključene v trenutku, ko preneha kontrolni vpliv matične družbe ali družbe v skupini. Računovodski izkazi družb v skupini so pripravljani za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi matične družbe, z uporabo istih računovodskih usmeritev. Ob pripravi skupinskih računovodskih izkazov so izločeni vsi posli, stanja in nerealizirani dobički in izgube, ki so posledica notranjih poslov znotraj skupine, in dividende med povezanimi družbami.

Izguba odvisne družbe se pripiše neobvladujočemu deležu tudi če je posledica tega primanjkljaj. Sprememba v lastniškem deležu odvisne družbe, pri kateri ne pride do izgube vpliva, se obračuna v kapitalu. Ob izgubi vpliva v odvisni družbi mora skupina:

- odpraviti pripoznanje sredstev (vključno z dobrim imenom) in obveznosti odvisne družbe
- odpraviti pripoznanje knjigovodske vrednosti vseh neobvladujočih deležev
- odpraviti celotni znesek tečajnih razlik, ki so bile pripoznane v kapitalu
- pripoznati pošteno vrednost prejetega nadomestila
- pripoznati pošteno vrednost vseh preostalih naložb
- pripoznati vse presežke ali primanjkljaje v izkazu poslovnega izida
- ustrezno prerazvrstiti delež matične družbe v postavkah, ki so bile predhodno pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, v izkaz poslovnega izida ali zadržani dobiček.

Osnove za uskupinjevanje pred 01.01.2010

Določene zgoraj navedene zahteve je družba upoštevala za bodoča obdobja. Vendar so bile v nekaterih primerih spodaj navedene razlike prenesene v prihodnje obdobje iz predhodne osnove za uskupinjevanje:

- prevzem neobvladujočih deležev pred 01.01.2010 je družba pripoznala po metodi dodatka matične družbe, pri čemer je bila razlika med nadomestilom in knjigovodsko vrednostjo deleža v čisti vrednosti pridobljenih sredstev, pripoznana kot dobro ime.
- Izguba skupine se je pripisala neobvladujočemu deležu vse dokler neobvladujoči delež ni dosegel vrednost nič. Vsi kasnejši presežki izgube so bili pripisani matični družbi razen v primeru zavezujoče obveze, da se le-ti poračunajo z neobvladujočim deležem. Izgub, ki so nastale pred 01.01.2010 družba ni porazdelila med neobvladujočim deležem in delničarji matične družbe.

Ob izgubi vpliva je preostalo naložbo skupina obračunala po sorazmernem delu čistih sredstev na datum izgube vpliva. Na dan 01.01.2010 družba ni naredila preračuna knjigovodske vrednosti teh naložb.

2.3 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

a) Poslovne združitve in dobro ime

Poslovne združitve od 01.01.2010

Poslovne združitve se obračunajo z uporabo prevzemne metode. Stroški v zvezi s prevzemom se določijo v skupni višini nadomestila po pošteni vrednosti na dan prevzema, povečani za znesek vseh neobvladujočih deležev v prevzeti družbi. Za vsako poslovno združitve mora prevzemna družba izmeriti višino neobvladujočega deleža v prevzeti družbi bodisi po pošteni vrednosti bodisi po sorazmernem delu opredeljivih čistih sredstev prevzete družbe. Prevzemna družba pripozna stroške povezane s prevzemom med odhodki v postavki splošni administrativni stroški.

Ob prevzemu skupina oceni, ali je razporeditev pridobljenih finančnih sredstev in prevzetih obveznosti skladna s pogodbenimi določili, gospodarskim položajem in pomembnimi okoliščinami na datum prevzema. Poleg tega mora prevzeta družba ločiti vstavljene izpeljane instrumente od gostiteljske pogodbe.

Pri poslovni združitvi izvedeni na več stopnjah, se poštena vrednost prejšnjega prevzemnikovega deleža v lastniškem kapitalu prevzete družbe ponovno izmeri na pošteno vrednost na datum prevzema skozi izkaz poslovnega izida. Znesek pogojnega nadomestila, ki bo predvidoma preneseno na prevzemno družbo se pripozna po pošteni vrednosti na datum prevzema. Kasnejše spremembe poštene vrednosti pogojnega nadomestila, ki se šteje za sredstvo ali obveznost, se po MRS 39 pripoznajo bodisi v izkazu poslovnega izida bodisi kot sprememba drugega vseobsegajočega donosa. Če se pogojno nadomestilo pripozna v kapitalu, se ne sme ponovno izmeriti vse dokler ni poračunano s kapitalom.

Dobro ime se pri prvotnem merjenju pripozna po nabavni vrednosti, ki je presežek skupnega zneska prenesenega nadomestila in pripoznanega zneska neobvladujočega deleža nad zneskom opredeljivih pridobljenih sredstev in prevzetih obveznosti. Če je nadomestilo nižje od poštene vrednosti čistih sredstev prevzete odvisne družbe, se razlika pripozna v izkazu poslovnega izida.

Po prvotnem pripoznanju se dobro ime izmeri po nabavni vrednosti zmanjšani za nabrano izgubo iz oslabitve. Zaradi preizkusa dobrega imena zaradi oslabitve, se od dneva prevzema dobro ime, pridobljeno pri poslovni združitvi, razporedi na vsako denar ustvarjajočo enoto skupine, za katero se pričakuje, da bodo k njej pritekale koristi od poslovne združitve ne glede na to, ali so druga sredstva in obveznosti prevzete družbe dodeljena tem entotam.

Kadar je dobro ime del denar ustvarjajoče enote in se del poslovanja te denar ustvarjajoče enote odtuji, se pri določanju dobička in izgube ob odtujitvi poslovanja dobro ime, ki je povezano s to odtujeno denar ustvarjajočo enoto, pripozna v knjigovodski vrednosti poslovanja odtujene enote. Dobro ime, ki je odsvojeno v teh okoliščinah se meri na osnovi relativne vrednosti odtujene dejavnosti in dela denar ustvarjajoče enote, ki jo skupina obdrži.

Poslovne združitve pred 01.01.2010

V nadaljevanju so predstavljene razlike v primerjavi z zgoraj navedenimi zahtevami.

Poslovne združitve so bile pripoznane po prevzemni metodi. Stroški, ki jih je bilo moč neposredno pripisati prevzemu, je družba vključila med stroške prevzema. Neobvladujoči delež (prej imenovan manjšinski delež) je družba izmerila po sorazmernem deležu prepoznavnih čistih sredstev prevzete družbe.

Poslovno združitve, ki je bila izvedena po več stopnjah, je družba pripoznala kot ločene faze. Vsi dodatno pridobljeni deleži niso vplivali na predhodno pripoznano dobro ime.

Pogojno nadomestilo je skupina pripoznala če, in samo če, je obstajala sedanja obveznost, verjetno je bilo, da bodo dejavniki, s katerimi so povezane gospodarske koristi odtekale iz njega, in na voljo je bilo zanesljivo merilo zneska nadomestila. Kasnejše spremembe zneska pogojnega nadomestila so bile pripoznane v postavki dobrega imena.

2.3.1 Sredstva in obveznosti po pričakovani ročnosti

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012 prilagojeno
Dolgoročna sredstva		
Dolgoročna finančna sredstva	170.331.990	157.003.838
Dolgoročne pozavarovalne pogodbe	12.936.367	10.796.968
Dolgoročne terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	507.226	534.818
Ostala dolgoročna sredstva	158.478.965	171.855.552
	342.254.547	340.191.176
Kratkoročna sredstva		
Kratkoročna finančna sredstva	94.022.015	128.347.408
Kratkoročne pozavarovalne pogodbe	13.533.835	13.293.223
Kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	114.525.636	74.325.476
Ostala kratkoročna sredstva	37.616.715	41.096.246
	259.698.202	257.062.353
Naložbe zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	216.325.053	207.326.049
Sredstva iz finančnih pogodb	-	-
Skupaj sredstva	818.277.803	804.579.578
Dolgoročne obveznosti		
Dolgoročne obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	158.008.417	179.830.624
Dolgoročne obveznosti iz finančnih pogodb	-	-
Dolgoročne obveznosti iz financiranja	96.019.238	102.421.340
Dolgoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov in druge poslovne obveznosti	150.572	471.055
	254.178.227	282.723.019
Kratkoročne obveznosti		
Kratkoročne obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	125.282.080	122.022.663
Kratkoročne obveznosti iz finančnih pogodb	-	-
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	23.860.819	39.418.053
Kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov in druge poslovne obveznosti	111.571.096	67.955.884
Ostale kratkoročne obveznosti	13.926.303	14.166.521
	274.640.298	243.563.121
Obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	214.122.627	203.471.099
Skupaj obveznosti	742.941.151	729.757.239

2.3.2 Odvisne družbe

Odvisne družbe so družbe, v katerih imajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe posredno ali neposredno več kot polovico glasovalnih pravic. Odvisne družbe so popolno konsolidirane od dne obvladovanja in izključene iz popolne konsolidacije takoj, ko jih Skupina ne obvladuje več.

V skupinskih računovodskih izkazih so izločene vse transakcije med družbami v Skupini, vsa medsebojna stanja, nerealizirani dobički, prihodki, odhodki in dividende. Računovodske usmeritve posameznih družb v Skupini so usklajene, kjer pa niso, so v računovodskih izkazih izvedene ustrezne prilagoditve. Vse družbe imajo isti datum bilance stanja.

2.3.3 Posli z lastniki neobvladujočih deležev

Vsi posli z lastniki neobvladujočih deležev se v Skupini obravnavajo kot posli z nepovezanimi strankami. Pridobitve deležev odvisnih družb od lastnikov neobvladujočih deležev se odražajo v dobrem imenu (presežek) kot razlika med plačanim denarnim ali drugim nadomestilom in pripadajočim deležem knjigovodske neto vrednosti pridobljenega premoženja odvisne družbe. Odprava deležev odvisnih družb lastnikom neobvladujočih deležev se odraža kot prihodek ali odhodek Skupine, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida. Neobvladujoči deleži so izkazani kot posebna postavka lastniškega kapitala Skupine. Čisti dobiček oziroma čista izguba se razdeli na čisti dobiček oziroma izgubo večinskega lastnika in čisti dobiček oziroma izgubo lastnika neobvladujočega deleža.

2.3.4 Pridružene družbe

Pridružene družbe so vse družbe, v katerih ima Skupina pomemben, vendar ne prevladujoč vpliv, in jih po navadi spremlja posredno ali neposredno lastništvo v kapitalu med 20,00 % in 50,00 %. Finančne naložbe v kapital pridruženih družb so vrednotene po kapitalski metodi, po kateri se naložba najprej pripozna po nabavni vrednosti, nato pa povečuje ali zmanjšuje za pripadajoči del dobička ali izgube ter PPK pridružene družbe. Prejete dividende zmanjšujejo nabavno vrednost finančne naložbe v pridruženo družbo.

Delež Skupine v poslovnem izidu pridruženih družb se pripozna v izkazu poslovnega izida Skupine, njen delež v gibanju rezerv pa se pripozna v rezervah Skupine.

Če je delež Skupine v izgubah pridružene družbe enak ali večji kot naložba v pridruženo družbo (vključno z nezavarovanimi terjatvami do pridružene družbe), Skupina preneha pripoznavati svoj delež v izgubah, razen če ima Skupina pravne ali druge obveznosti v imenu pridružene družbe. Če taka pridružena družba pozneje začne izkazovati dobiček, se v Skupini začne pripoznavati sorazmerni del dobička šele potem, ko delež čistega dobička doseže delež nepripoznane čiste izgube.

Nerealizirani dobički iz transakcij med Skupino in pridruženimi družbami so izločeni do višine vpliva Skupine v posamezni pridruženi družbi. Računovodske usmeritve posameznih pridruženih družb v Skupini so usklajene ali pa so izvedene ustrezne prilagoditve v njihovih računovodskih izkazih.

Naložbe Skupine v njene vzajemne sklade, kjer ima družba pomemben vpliv, so obravnavane kot naložbe v pridružene družbe in so obračunane po kapitalski metodi. Naložbe, vezane na enote investicijskih skladov, so razvrščene v skupino po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida, kot dopušča MRS 28, Naložbe v pridružene družbe (Pojasnilo 10).

V primeru postopnega nakupa pridružene družbe se obračuna dobro ime oziroma slabo ime od posameznih transakcij. V primeru ko nastane slabo ime se le ta pripozna v izkazu poslovnega izida v letu v katerem je družba postala pridružena (za del ki se nanaša na nakupe izvedene v tem letu). Slabo ime v povezavi z nakupi izvedenimi v preteklih letih pa se pripozna direktno v prenesenih dobičkih.

2.3.5 Odvisne družbe Skupine

	Sedež družbe	Delež lastništva v 2013	Delež lastništva v 2012	Sprememba
Družbe v Skupini - direktno:				
KD Group d.d., Ljubljana (redne delnice)	Slovenija	78,49%	78,41%	0,08%
Družbe v Skupini preko odvisnih družb:				
Adriatic Slovenica d. d. Koper	Slovenija	100,00%	100,00%	-
DRI Naložbe d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100,00%	100,00%	-
Firsthouse Investments Ltd., Limassol	Ciper	100,00%	100,00%	-
Fontes Group d.o.o., Beograd	Srbija	100,00%	100,00%	-
Gea College d.d. Ljubljana	Slovenija	98,96%	93,24%	5,72%
KD Asset Management b. v. Amsterdam	Nizozemska	100,00%	100,00%	-
KD Investments d. o. o. Zagreb	Hrvaška	100,00%	100,00%	-
KD Kapital d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100,00%	100,00%	-
KD Kwart d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100,00%	100,00%	-
Šumijev kvart d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100,00%	100,00%	-
KD Skladi d. o. o. Ljubljana	Slovenija	100,00%	100,00%	-
KD IT d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100,00%	100,00%	-
OOO Sarbon Invest, Taškent	Uzbekistan	100,00%	100,00%	-
SAI KD Investments s.a. Bukarešta	Romunija	100,00%	100,00%	-
ABDS d.d. Sarajevo	FBIH	98,93%	98,93%	-
AS Neživotno osiguranje a.d.o. Beograd	Srbija	100,00%	100,00%	-
Gea College CVŠ d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100,00%	100,00%	-
Gea College PIC d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100,00%	100,00%	-
Gradnje inženiring d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100,00%	100,00%	-
KD Finančna točka d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100,00%	100,00%	-
KD Fondovi AD Skopje	Makedonija	94,60%	92,42%	2,18%
KD Mark d.o.o. – v likvidaciji, Ljubljana	Slovenija	0,00	100,00%	(100,00%)
KD Životno osiguranje d.d. Zagreb	Hrvaška	100,00%	100,00%	-
Manta Marine Ventures Ltd	ZDA	100,00%	100,00%	-
OOO Kredo Group, Taškent	Uzbekistan	99,97%	99,97%	-
Permanens d.o.o., Zagreb	Hrvaška	100,00%	0,00%	100,00%
Prospera d.o.o., Koper	Slovenija	100,00%	100,00%	-
Radio Kranj d.o.o., Kranj	Slovenija	52,68%	52,68%	-
VIB a.d. Banja Luka	FBIH	51,00%	51,00%	-
VIZ d.o.o., Koper	Slovenija	100,00%	100,00%	-

Delež glasovalnih pravic ni enak lastniškemu deležu pri naslednjih podjetjih Radio Kranj d.o.o. (58,53%), VIB a.d. (60,71%), Gea college d.d. (100%).

Adriatic Slovenica d.d. kot lastnik družbe AS Neživotno osiguranje a.d.o., Beograd je v pismu pisno izrazila pripravljenost, da kot lastnik podjetja AS Neživotno osiguranje nudi finančno podporo za nadaljno poslovanje podjetja.

2.4 Področni in območni odseki

Področni oziroma območni odseki so posamezni deli poslovanja Skupine, ki so izpostavljeni različnim stopnjam dobičkonosnosti, možnostim za rast, pričakovanjem glede prihodnosti in tveganjem. Področni odsek je tako prepoznaven sestavni del Skupine, ki se ukvarja s skupino sorodnih proizvodov ali storitev, ter je predmet tveganj in donosov, drugačnih od tistih v drugih področnih odsekih. Območni odsek je prepoznaven sestavni del Skupine, ki se ukvarja s proizvodi in storitvami v posebnem gospodarskem okolju, ter je predmet tveganj in donosov, drugačnih od tistih v drugih sestavnih delih, delujočih v drugih gospodarskih okoljih.

2.5 Prevedbe iz tujih valut

Funkcionalna in predstavitvena valuta

Postavke v računovodskih izkazih posameznih družb v Skupini so predstavljene v valuti primarnega ekonomskega okolja, kjer družba posluje („funkcionalna valuta“). Skupinski računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, ki so predstavitvena valuta Skupine.

Stanja in promet

Preračuni sredstev in obveznosti v tujih valutah se v funkcionalno valuto opravijo po menjalnem tečaju na dan posameznega poslovnega dogodka. Pozitivne in negativne tečajne razlike, nastale iz takih poslov, in prevrednotenja denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, na dan bilance stanja v funkcionalno valuto, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Če se sam poslovni dogodek pripozna direktno v kapitalu, se tudi tečajne razlike iz prevrednotenja v funkcionalno valuto pripoznajo direktno v kapitalu. Tečajne razlike, ki nastanejo v zvezi z naložbami matičnega podjetja v kapital odvisnih družb v tujini, se pripoznajo direktno preko drugega vseobsegajočega donosa in se v poslovnem izidu pripoznajo šele ob odprodaji naložb.

Denarne postavke v tujih valutah so pretvorjene po referenčnih tečajih Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije (za valute, za katere Evropska centralna banka ne objavlja referenčnih tečajev) na zadnji dan leta. Nedenarne postavke, ki so izmerjene po nabavni vrednosti v tuji valuti, so pretvorjene po tečaju na dan posla, nedenarne postavke, ki so izmerjene po pošteni vrednosti v tuji valuti, pa so pretvorjene po tečaju na dan, ko je bila poštena vrednost določena.

V okviru spremembe poštene vrednosti denarnih vrednostnih papirjev v tuji valuti, ki so razporejeni v skupino sredstev, razpoložljivih za prodajo, se sprememba odplačne vrednosti zaradi spremembe menjalnega tečaja obravnava ločeno od drugih sprememb knjigovodske vrednosti vrednostnih papirjev. Tečajne razlike, ki nastanejo zaradi preračuna odplačne vrednosti, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, druge spremembe knjigovodske vrednosti pa se pripoznajo preko drugega vseobsegajočega donosa.

Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznostih se obravnavajo kot sestavni del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po pošteni vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznostih, ki se merijo po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po pošteni vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, se pripoznajo preko drugega vseobsegajočega donosa.

Odvise družbe

Računovodski izkazi odvisnih družb, od katerih nobena ni prisotna v hiperinflacijskem poslovnem okolju in katerih funkcionalna valuta je različna od predstavitvene valute, ki jo uporablja Skupina, so preračunani v to valuto, kot sledi:

- sredstva in obveznosti so preračunani po referenčnem tečaju Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije na dan bilance stanja,
- prihodki in odhodki so preračunani po povprečnem letnem referenčnem tečaju ali tečaju Banke Slovenije,
- vse nastale tečajne razlike so pripoznane kot posebna sestavina kapitala (rezerve).

V skupinskih računovodskih izkazih se nastale tečajne razlike iz naslova naložb v odvisne družbe v tujini pripoznajo neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa. Ob odtujitvi take naložbe se tečajne razlike v zvezi z njo pripoznajo v izkazu poslovnega izida skupaj z dobičkom oziroma izgubo pri prodaji.

2.6 Opredmetena sredstva

Opredmetena sredstva so zemljišča, zgradbe in oprema, ki jih Skupina uporablja za opravljanje svoje dejavnosti. Po začetnem pripoznanju se izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti). Opredmeteno osnovno sredstvo, ki izpolnjuje pogoje za pripoznanje kot sredstvo, se na začetku izmeri po svoji nabavni vrednosti. Nabavna vrednost zajema njihovo nakupno ceno, uvozne carine in nepovratne dajatve ter neposredne stroške usposobitve za uporabo. Pozneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost le, če povečujejo prihodnje koristi v primerjavi s prej ocenjenimi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Stroški vzdrževanja in popravil se izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju, ko so nastali.

Če je nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva velika, se razporedi na njegove dele. Če so ti deli pomembni v razmerju do celotne nabavne vrednosti in imajo različne dobe koristnosti, se obravnava vsak del posebej.

Pripoznanje knjigovodske vrednosti opredmetenih sredstev se odpravi ob odtujitvah ali kadar od njih ni več mogoče pričakovati koristi. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz odprave pripoznanja posameznega sredstva in predstavljajo razliko med prodajno in knjigovodsko vrednostjo sredstva, se izkazujejo med drugimi poslovnimi prihodki ali odhodki.

Amortizacija

Amortizirljiva vrednost posameznih opredmetenih sredstev se v njihovi življenjski dobi sistematično prenaša na izkaz poslovnega izida. Skupina uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Zemljišča se ne amortizirajo. Amortizacija se obračunava posamično.

Ocenjene dobe koristnosti sredstev so naslednje:

Opredmetena osnovna sredstva

Zgradbe	20 do 59 let
Vozila in oprema za opravljanje dejavnosti	3 do 10 let
Pisarniška in druga oprema	2 do 7 let

Poostala vrednost in doba koristnosti opredmetenih sredstev se preverjata najmanj enkrat na leto na dan bilance stanja in opravijo se ustrezne prilagoditve, če je to potrebno. Če je čista nadomestljiva vrednost nižja od knjigovodske vrednosti sredstva, se razlika takoj pripozna kot odhodek v izkazu poslovnega izida. Čista iztržljiva vrednost je višja izmed vrednosti pri uporabi in poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje (Pojasnilo 2.10.2).

2.7 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zemljišče, zgradbe ali del zgradb ali oboje), ki jih Skupina ima, zato da bi prinašale najemnino in/fali povečevale vrednost naložbe ali oboje, ne pa za administrativne potrebe oziroma za prodajo v okviru rednega poslovanja. Na začetku se pripoznajo po nabavni vrednosti z vključenimi vsemi stroški, pozneje pa se zmanjšujejo za amortizacijski popravek in morebitno izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti) kot opredmetena sredstva.

Skupina enkrat letno preveri delež naložbenih nepremičnin, ki jih imajo druga podjetja v Skupini v najemu, in ustrezno v skupinskih bilancah izkaže vrednost naložbenih nepremičnin med opredmetenimi osnovnimi sredstvi.

Načini pripoznavanja, odprave pripoznavanja, obračunavanje amortizacije in oslabitve so opredeljeni v okviru opredmetenih sredstev. Stroški rednega servisiranja naložbenih nepremičnin se nanašajo na popravila in vzdrževanje ter se evidentirajo kot strošek.

2.8 Neopredmetena sredstva

Po prvotnem pripoznanju se neopredmetena sredstva vodijo po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in morebitno izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti). Ob pripoznanju Skupina opredeli tudi dobo koristnosti neopredmetenega sredstva, in sicer kot dokončno oziroma nedokončno. V primeru dokončne dobe koristnosti se neopredmeteno sredstvo amortizira na podlagi dobe koristnosti oziroma se ne amortizira, če je njegova doba koristnosti nedokončna.

Dobro ime

Sredstva, obveznosti in pogojne obveznosti, pridobljene v poslovni združitvi, ki jih je mogoče pripoznati ločeno, se vrednotijo po pošteni vrednosti. Presežek nad nakupno vrednostjo poslovne združitve in pridobljenim deležem v čisti pošteni vrednosti opredeljivih sredstev, dolgov in pogojnih obveznosti je dobro ime, izkazano med neopredmetenimi sredstvi z nedokončno dobo koristnosti.

Dobro ime, ki nastane s pridobitvijo odvisnih družb, se izkazuje med neopredmetenimi sredstvi in nabavno vrednostjo, zmanjšano za morebitne izgube zaradi slabitev. Dobro ime, ki nastane s pridobitvijo pridruženih družb, pa je vključeno v vrednosti naložb v pridružene družbe. Preveritev ustreznosti dobrega imena se opravi enkrat na leto, morebitne slabitve pa se izkažejo v izkazu poslovnega izida. Odprava slabitev dobrega imena ni mogoča. Dobički in izgube pri odtujitvi odvisnih družb vključujejo tudi vrednost dobrega imena, ki se nanaša na odtujeno odvisno družbo.

Presežek poštene vrednosti s poslovno združitvijo pridobljenih sredstev, dolgov in pogojnih obveznosti nad njihovo nakupno vrednostjo se ovrednoti ponovno, kakršen koli preostanek pa se evidentira kot drugi prihodek v izkazu poslovnega izida Skupine.

Dobro ime je za namen preverjanja oslabilve razporejeno na enote, ki ustvarjajo denar. Dobro ime je razporejeno na tiste enote, ki ustvarjajo denar, za katere se pričakuje, da bodo imele koristi zaradi sinergij, ki izhajajo iz poslovne združitve.

Druga neopredmetena sredstva

Med neopredmetenimi sredstvi z dokončno dobo koristnosti izkazuje Skupina programsko opremo in licence. Za pridobljeno programsko opremo se v nabavno vrednost vključijo tudi stroški pridobitve in usposobitve za uporabo, za materialne pravice pa le stroški pridobitve. Skupina v okviru celotne dobe uporabnosti posameznega neopredmetenega sredstva dosledno razporeja njegov amortizirljivi znesek med posamezna obračunska obdobja kot tedanjo amortizacijo. Skupina uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Dobe koristnosti za neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti so naslednje:

Neopredmetena sredstva

Licence	3 do 5 let
Programska oprema	3 do 5 let

2.9 Finančna sredstva

Glede na namen pridobitve se finančna sredstva ob začetnem pripoznanju razvrstijo v kategorije:

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida,
- finančna sredstva v posesti do zapadlosti,
- posojila in terjatve,
- finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo.

Za kategorijo prvotnega pripoznanja finančnih sredstev je odgovorno poslovodstvo.

2.9.1 Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, so razdeljena v dve podskupini: finančna sredstva za trgovanje in finančna sredstva, ki so ob pridobitvi opredeljena kot merjena po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida.

V skupino sredstev za trgovanje se uvrščajo tista sredstva, ki jih je Skupina pridobila za prodajo v bližnji prihodnosti, ali če so sredstva sestavni del portfelja, katerega nakupi in prodaje naj kratkoročno ustvarjajo dobiček.

Finančna sredstva in obveznosti so ob pridobitvi merjeni po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida, kadar:

- tako merjenje pomembno zmanjša nedoslednosti, ki bi nastale, če bi bili izvedeni finančni instrumenti namenjeni trgovanju in bi bili osnovni finančni instrumenti vrednoteni po odplačni vrednosti za posojila in avanse, dane bankam in drugim osebam, ali izdani dolžniški vrednostni papirji,
- so nekatere naložbe, kot so na primer kapitalske naložbe, upravljane in vrednotene po pošteni vrednosti v skladu z opredeljenim obvladovanjem tveganj ali investicijsko strategijo in poročane ključnemu poslovodstvu na tej osnovi, pripoznane po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida.

2.9.2 Finančna sredstva v posesti do zapadlosti

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, ki jih Skupina nedvoumno namerava in zmore imeti do zapadlosti. Če želi Skupina odprodati več kot nepomemben del teh finančnih sredstev, se celotna kategorija sredstev pripozna kot sredstva, razpoložljiva za prodajo.

2.9.3 Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na borznem trgu, razen: (a) tista, ki jih Skupina namerava prodati takoj oziroma v kratkem roku in so razvrščena kot namenjena prodaji, in tista, ki jih je Skupina že ob prvotnem pripoznanju razvrstila med sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida, (b) tista, ki jih je Skupina že ob prvotnem pripoznanju razvrstila med sredstva, namenjena prodaji, ali (c) tista, katerih lastnik verjetno ne bo dobil v celoti povrnjenih, razen zaradi poslabšanja kreditnih pogojev.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabitve posojil. Posojila se štejejo za neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za oslabitev posojil v izkazu poslovnega izida, če so poplačila prejeta v tekočem letu, sicer pa povečujejo prihodek.

2.9.4 Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, so tista, ki jih ima Skupina nedoločen čas in ki se lahko prodajo ob poslabšanju likvidnosti Skupine ali pri spremembah obrestnih mer, deviznih tečajev in cen vrednostnih papirjev.

Pripoznavanje finančnih sredstev

Običajni nakupi in prodaje finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, finančnih sredstev v posesti do zapadlosti in finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, so pripoznani na dan trgovanja – dan, na katerega Skupina kupi oziroma proda sredstvo.

Finančna sredstva so prvotno pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za stroške nakupa, razen pri finančnih sredstvih, merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Ta sredstva so prvotno merjena po pošteni vrednosti, stroški nakupa pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Pripoznanje finančnega sredstva je odpravljeno, ko prenehajo pravice prejemanja denarnih tokov iz njihovega naslova oziroma ko Skupina izgubi večino tveganj in koristi, ki izhajajo iz lastništva. Finančne obveznosti se ne pripoznavajo več, ko so poplačane – ko je obveznost poravnana, preklicana ali zapadla.

Merjenje finančnih sredstev

Finančna sredstva, namenjena prodaji, in finančna sredstva, po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se naknadno vodijo po pošteni vrednosti. Posojila, terjatve in sredstva v posesti do zapadlosti se vodijo po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere. Dobički in izgube, ki izhajajo iz sprememb poštenih vrednosti finančnih sredstev, po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali. Dobički in izgube, ki izhajajo iz sprememb poštenih vrednosti finančnih sredstev, namenjenih prodaji, so pripoznani neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa, dokler finančno sredstvo ni več pripoznano oziroma je oslabljeno. V tem primeru se kumulativni dobički ali izgube, predhodno pripoznani preko drugega vseobsegajočega donosa, prenesejo neposredno na poslovni izid. Obresti, izračunane po metodi efektivne obrestne mere, in prihodki oziroma odhodki od tečajnih razlik na denarnih postavkah, razvrščenih kot sredstva, namenjena prodaji, se pripoznavajo v izkazu poslovnega izida. Prejete dividende od finančnih sredstev, namenjenih prodaji, so pripoznane v izkazu poslovnega izida, ko Skupina pridobi pravico za njihovo pripoznanje.

Med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi ima družba tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po pošteni vrednosti, zato so ovrednotene po nabavni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Skupina ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh finančnih sredstev po pošteni vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov.

Poštene vrednosti kotirajočih vrednostnih papirjev na aktivnih trgih temeljijo na trenutnih ponudbenih cenah. Če ne obstaja aktivni trg, Skupina izračuna pošteno vrednost finančnih sredstev z uporabo različnih tehnik vrednotenja. Te vključujejo uporabo transakcij med dobro obveščeni strankami, metode diskontiranih denarnih tokov in druge tehnike vrednotenja, ki jih po navadi uporabljajo udeleženci na trgu.

2.10 Slabitev sredstev

2.10.1 Slabitev finančnih sredstev

a) Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Skupina na dan bilance stanja oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev ali skupine finančnih sredstev. Izgube zaradi oslabilitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilitvi zaradi dogodka(-ov) po začetnem pripoznavanju finančnih sredstev, ki vpliva(-jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev. Nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo ali skupina finančnih sredstev precenjena, vključujejo opazovane podatke o poslovanju Skupine in se nanašajo na naslednje dogodke:

- pomembne finančne težave izdajatelja ali dolžnika,
- prekinitev pogodbe, kot je neizpolnitev ali odložitev izpolnitve obveznosti plačila obresti ali glavnice,
- jamstva Skupine dolžniku zaradi ekonomskih ali pravnih razlogov glede sposobnosti dolžnika, dopustitev, ki sicer upniku ne bi bila dodeljena,
- ko postane verjetno, da bo šel dolžnik v stečaj oziroma se bo drugače finančno reorganiziral,
- ustavljeno trgovanje z vrednostnimi papirji izdajateljev s finančnimi težavami,
- ko podatki kažejo, da obstajajo merljivi dokazi o zmanjšanju prihodnjih denarnih tokov skupine finančnih sredstev glede na denarne tokove ob začetnem pripoznavanju teh sredstev, čeprav zmanjšanja še ni mogoče povezati s posameznim finančnim sredstvom Skupine, vključujoč:
  - neugodne spremembe v plačilnih sposobnostih dolžnikov Skupine ali
  - nacionalne ali lokalne ekonomske pogoje, ki vplivajo na nesolventnost Skupine.

Skupina najprej oceni, ali obstajajo objektivni dokazi o oslabilitvi posameznega finančnega sredstva, ki je pomembno posamično. Če Skupina ugotovi, da ni objektivnih dokazov o oslabilitvi posamičnega finančnega sredstva, posamično pomembnega ali nepomembnega, vključi sredstvo v skupino finančnih sredstev, ki so izpostavljena podobnim kreditnim tveganjem, in jih skupinsko presoja glede morebitne oslabiljenosti. Sredstva, pri katerih je bila oslabilitev presojana posamično in pri katerih se izguba iz oslabilitve pripozna ali ponovno pripozna, se iz skupinske presoje oslabilitve izločijo.

Če obstaja objektivni dokaz, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih sredstvih v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabilitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva (izključujoč prihodnje kreditne izgube, ki se še niso dogodile), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva je treba zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba zaradi oslabilitve pa se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek. Če ima dolg ali finančni instrument, ki je v lasti do dospelosti, spremenljivo obrestno mero, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub iz oslabilitve uporablja trenutno veljavna obrestna mera, določena v pogodbi. Skupina lahko izmeri morebitno potrebo po oslabilitvi tudi tako, da kot pošteno vrednost uporabi tržno ceno na delujočem trgu.

Izračun sedanje vrednosti na podlagi pričakovanih prihodnjih denarnih tokov se pri zavarovanih finančnih sredstvih, danih v jamstvo, izračuna na podlagi pričakovanih denarnih tokov iz unovčenja poročstva, ki bodo verjetno nastali v prihodnosti, zmanjšanih za stroške poročstva, ne glede na to, ali je unovčenje verjetno ali ne.

Za skupinsko obravnavo oslabilitve se finančna sredstva razvrščajo na podlagi podobne izpostavljenosti kreditnemu tveganju (to je po modelu ocenitve Skupine, ki upošteva vrsto sredstva, panogo, geografsko lokacijo, vrsto naložbe, dospelost in druge pomembne karakteristike). Te karakteristike so pomembne za oceno prihodnjih denarnih tokov za skupino teh sredstev glede na to, da odsevajo sposobnost dolžnika za odplačilo dolga skladno s pogodbo za posamezna sredstva, ki so predmet presoje.

Prihodnji denarni tokovi finančnih sredstev, katerih oslabilitev se presoja skupinsko, se ocenjujejo na podlagi pogodbenih denarnih tokov finančnih naložb v Skupini in zgodovinskih izgub, to je na podlagi izpostavljenosti podobnim kreditnim tveganjem v preteklosti. Pretekle zgodovinske izkušnje se prilagodijo na podlagi trenutno opazovanih postavk tako, da odražajo posledice trenutnega stanja, ki morda ni bilo prisotno v obdobju, ko so bile zgodovinske izkušnje pridobljene, da bi se lahko izločil vpliv dejavnikov, ki niso več prisotni.

Ocene sprememb v prihodnjih denarnih tokovih sredstev morajo odražati spremembe v opazovanih podatkih med posameznimi obdobji (npr. spremembe v stopnji nezaposlenosti, ceni nepremičnin, statusu plačil in drugih dejavnikov, ki vplivajo na spremembe glede verjetnih izgub v Skupini in njenih razsežnosti) in biti neposredno konsistentne z njimi. Metodologijo in predpostavke, uporabljene pri oceni prihodnjih denarnih tokov, Skupina občasno ponovno presoja, da bi se izločile ali zmanjšale razlike med ocenjenimi izgubami in dejanskimi izkušnjami glede izgub.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabitve posojil. Posojila se štejejo za neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za oslabitev posojil v izkazu poslovnega izida.

Če se v poznejših obdobjih znesek odhodkov zaradi oslabitve zmanjša in je zmanjšanje mogoče objektivno povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabitve (tak dogodek je lahko na primer izboljšanje kreditne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabitve zmanjšajo s prilagoditvijo posamezne postavke s pripoznanjem prihodkov v izkazu poslovnega izida.

(b) Sredstva, razpoložljiva za prodajo

Skupina na dan bilance stanja oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, kot je npr. pomembno ali daljše padanje poštene vrednosti sredstva. Pri presoji dolgotrajnejšega zmanjšanja poštene vrednosti pod njihovo nabavno vrednostjo se upošteva obdobje največ 9 mesecev od dneva, ko se je kapitalskim inštrumentom poštena vrednost prvič zmanjšala pod nabavno vrednost in je ostala nižja celotno obdobje 9 mesecev, medtem ko pri presoji pomembnega zmanjšanja poštene vrednosti poslovodstvo upošteva najmanj 40% znižanje poštene vrednosti glede na nabavno vrednost.

Če taki znaki oslabitve obstajajo, se kumulativna izguba kot razlika med nabavno in trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšano za že pripoznane izgube zaradi oslabitve v izkazu poslovnega izida, prenese iz kapitala v izkaz poslovnega izida. Če se v poznejših obdobjih poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega med sredstva, razpoložljiva za prodajo, poveča, povečanje pa se lahko neposredno poveže z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabitve v dobičku ali izgubi, se odhodki zaradi oslabitve odpravijo z izkazom poslovnega izida.

Če za finančni inštrument ni delujočega trga, se ugotovi pošteno vrednost z uporabo metode vrednotenja. Metode vrednotenja obsegajo uporabo zadnjega posla med obveščeni in voljnima strankama, če so na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega inštrumenta, ki ima podobne bistvene značilnosti, proučitev diskontiranih denarnih tokov in modele za določanje cen opcij. Če obstaja metoda vrednotenja, ki jo udeleženci na trgu običajno uporabljajo za določanje cene inštrumenta in je dokazala zanesljivost pri oceni cen, dobljenih pri dejanskih tržnih poslih, se uporabi to metodo.

Pri metodi diskontiranega denarnega toka se uporabi s strani poslovodstva ocenjene bodoče denarne tokove in diskontne stopnje, ki odražajo obrestne mere za primerljive instrumente. Če poštene vrednosti ni mogoče izmeriti, se finančni inštrumenti vrednotijo po nabavni vrednosti (plačani ali prejeti znesek), povečani za vse stroške, ki so nastali zaradi te transakcije.

2.10.2 Slabitve nefinančnih sredstev

Neopredmetena sredstva, ki se ne amortizirajo, se letno preverjajo zaradi morebitne slabitve. Neopredmetena sredstva, ki se amortizirajo, se preverjajo zaradi morebitne slabitve, kadar koli pride do sprememb, iz katerih izhaja, da knjigovodska vrednost teh sredstev ne bi bila v celoti povrnjena. Znesek slabitve se pripozna v višini, ki predstavlja razliko med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo. Nadomestljiva vrednost se ugotovi za posamezno sredstvo, razen če sredstvo ustvarja denarne pritoke, v glavnem neodvisne od tistih, ki jih ustvarjajo druga sredstva ali skupine sredstev. V takem primeru se nadomestljiva vrednost ugotovi za enoto, ki ustvarja denar, to je najmanjšo določljivo skupino sredstev, ki ustvarja finančne pritoke, v glavnem neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Kriterij za določitev enot, ki ustvarjajo denar, so posamezni področni odseki poslovanja v Skupini. Nadomestljiva vrednost sredstva ali enote, ki ustvarja denar, je večja izmed dveh postavk – njegove poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, ali njegove vrednosti pri uporabi.

2.11 Zaloge

Zaloge se v poslovnih knjigah izkazujejo po nabavni ali iztržljivi vrednosti v odvisnosti od tega, katera je nižja. Med stroške se prenašajo po metodi povprečnih drsečih cen. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške v zvezi s prodajo.

2.12 Pobotanje finančnih instrumentov

Finančna sredstva in finančne obveznosti so pobotane in v bilanci stanja izkazane po neto vrednosti le, če obstaja pravna podlaga za to pobotanje in če obstaja namera, da se bodo poravnali v pobotani vrednosti ali sočasno.

2.13 Denarna sredstva in denarni ustrezniki

Kot denar in denarni ustrezniki se izkazujejo gotovina, knjižni denar, denar na poti in depoziti pri bankah na odpoklic. Skupina poroča denarni tok iz poslovanja po posredni metodi, po kateri se čisti dobiček ali izguba prilagodi za učinke nedenarnih transakcij, za odložene ali vračunane pretekle ali prihodnje denarne prejemke ali izdatke in za prihodke in odhodke, povezane z denarnim tokom iz investiranja ali financiranja.

2.14 Vpoklicani kapital

Družba ima izdane navadne imenske delnice in kumulativne participativne prednostne delnice. Stroški in nadomestila, ki jih je mogoče direktno pripisati izdaji novih delnic oziroma opcij oziroma pridobitvi podjetja, se izkažejo kot zmanjšanje kapitala. Izkazujejo se neto, zmanjšani za davke.

Lastne delnice Družbe ali odvisnih družb, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na njihovo pridobitev, zmanjšujejo kapital Skupine. Ob odtujitvi lastnih delnic se vsi dobički ali izgube poračunajo direktno v kapitalu.

Dividende na navadne in prednostne delnice se pripoznajo kot obveznost z dnem, ko njihovo izplačilo potrdi skupščina lastnikov Družbe. Predlog uprave o delitvi dividend za poslovno leto, za katerega so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi, je pojasnjen v nadaljevanju (Pojasnilo 32).

2.15 Zavarovalne pogodbe

Skupina sklepa pogodbe, ki prenašajo zavarovalno tveganje ali finančno tveganje ali oboje. Zavarovalne pogodbe so tiste pogodbe, ki prenašajo pomembno zavarovalno tveganje. Te pogodbe lahko prenašajo tudi finančno tveganje. Splošna usmeritev Skupine določa kot pomembno zavarovalno tveganje možnost izplačila zavarovalnine ob nastanku zavarovanega dogodka, ki vsaj za 10 % presega znesek izplačila, če do zavarovalnega dogodka ne bi prišlo.

Finančne pogodbe so pogodbe s finančnim tveganjem in brez pomembnega zavarovalnega tveganja.

Zavarovalne pogodbe klasičnih življenjskih zavarovanj in finančne pogodbe vsebujejo možnost diskrecijske udeležbe v pozitivnem rezultatu, ustvarjenem pri upravljanju sredstev, ki se nanašajo na navedene pogodbe (v nadaljevanju DPF). Možnost diskrecijske udeležbe je pogodbena pravica do dodatnih ugodnosti, kot je dopolnilo k zajamčenim ugodnostim, in sicer:

- takih, za katere je verjetno, da so pomemben delež v celotnih pogodbenih ugodnostih,
- takih, za katere znesek ali časovni okvir določi zavarovatelj, in
- takih, ki pogodbeno temeljijo na:
  - uspešnosti določene skupine pogodb ali določene vrste pogodb,
  - iztrženih in/ali neiztrženih naložbenih donosih v zvezi z določeno skupino sredstev v lasti izdajatelja; ali
  - poslovnem izidu podjetja, kritnega sklada ali druge osebe, ki izda pogodbo.

Zavarovalne pogodbe klasičnih življenjskih zavarovanj z DPF in finančne pogodbe z DPF vsebujejo dogovorjeno zavarovalno vsoto ali rento (izračunana je s predpostavko doseganja določene donosnosti na zbrana sredstva) in dodatno možnost udeležbe zavarovanca v dejansko realiziranem pozitivnem rezultatu Skupine na področju življenjskih ali rentnih zavarovanj ob koncu obračunskega leta oziroma iz naslova donosnosti sredstev, če so višji od vnaprej vračunanih. Osnova za določanje zneskov diskrecijske udeležbe zavarovancev in odstotek sta različna za posamezne zavarovalne produkte, opredeljene v zavarovalnih pogojih.

Zavarovalne in finančne pogodbe življenjskih zavarovanj so opredeljene kot pogodbe z DPF, ker je bila ob pripravi produkta uporabljena obrestna mera za izračun dogovorjene zavarovalne vsote oziroma rente nižja, kot pa so bila takratna pričakovanja glede na tržne obrestne mere. Že ob pripravi produkta so se pričakovale dodatne koristi zavarovancev, kar predstavlja diskrecijsko pravico do dodatnih ugodnosti.

2.15.1 Zavarovalne pogodbe

2.15.1.1 Pripoznanje in merjenje

Zavarovalne pogodbe so glede na trajanje tveganja in glede določenosti zavarovalnih pogojev razvrščene v štiri glavne skupine:

- zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj,
- zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj,
- zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj z DPF in
- zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje.

2.15.1.2 Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj

Sem spadajo nezgodna zavarovanja, zavarovanja kopenskih motornih vozil, požarna in druga škodna zavarovanja, odgovornostna zavarovanja, zavarovanja finančnih izgub, transportna zavarovanja, kreditna in kavcijska zavarovanja ter zavarovanja pomoči in stroškov postopka. Večinoma gre za kratkoročne zavarovalne pogodbe, izjema so kreditna zavarovanja.

Pri nezgodnih zavarovanjih se zavarovanci ob osnovnih zavarovanih nevarnostih, kot sta invalidnost in smrt, odločajo med zavarovalnimi kritji največkrat še za dnevno zavarovalnino zaradi nezgode, dnevno zavarovalnino v primeru bolnišničnega zdravljenja zaradi nezgode in dnevno zavarovalnino v primeru zdraviliškega zdravljenja zaradi nezgode. Poleg navedenih nevarnosti je mogoče skleniti zavarovanje tudi za primer smrti v prometni nesreči, povračila stroškov zdravljenja, pogrebne in v primeru smrti zavarovanca zaradi nezgode in nadomestila stroškov nastanitve spremljevalca pri zavarovanju šolske mladine.

Zavarovanje kopenskih motornih vozil krije materialno škodo (delna ali popolna izguba vrednosti vozila), ki bi nastala zaradi prometne nezgode, naravnih nesreč, tatvine, požara, zlonamernih dejanj in drugih zavarovanih nevarnosti.

Zavarovanje avtomobilске odgovornosti spada v sklop obveznih zavarovanj v prometu, ki ga mora skleniti vsak lastnik motornega vozila pred začetkom uporabe vozila v prometu. To velja za vse vrste motornih vozil, za katera se mora izvesti registracija. Skupina na podlagi zavarovanja povrne oškodovancu škodo, ki je nastala zaradi uporabe ali posesti vozila, ki je povzročitelj škode. Zavarovanje omogoča kritje premoženjske (uničenje, poškodbe zaradi nezgode) in nepremoženjske škode (telesne poškodbe, zdravstvene težave ali smrt) in s tem zagotavlja zavarovancu premoženjsko varnost. Višina odškodnine je v obeh primerih omejena z zakonsko določeno minimalno zavarovalno vsoto.

S požarnimi zavarovanji se zavarujejo nepremičnine in premičnine pred nevarnostjo požara, strele, eksplozije, toče, viharja, udarca zavarovančevega motornega vozila in delovnega stroja, padca letala ter manifestacij in demonstracij. S posebnim dogovorom in dodatno premijo je mogoče premoženje zavarovati še pred dodatnimi nevarnostmi poplave, izliva vode, zemeljskega plazua, utrganja zemljišča, snežnega plazua, izteka tekočin ali plinov, samovžiga zaloga in izliva žareče mase v industriji. Dodatno se lahko premoženje zavaruje še pred nevarnostjo potresa in pred vdorom meteoritnih vod. Zavarovanja se lahko sklepajo na novo ali na dejansko vrednost.

V okviru zavarovalne vrste drugo škodno zavarovanje so po višini premije najpomembnejše podvrste: stanovanjsko zavarovanje za zavarovanje stanovanjskih premičnin, strojelomno zavarovanje za zavarovanje strojev in njihovih delov, vlomska zavarovanje za zavarovanje premičnin pred vlomom in ropom, gradbeno zavarovanje, zavarovanje računalnikov in stekla.

Splošno zavarovanje odgovornosti krije škodo zaradi civilno-pravnih zahtevkov, ki jih tretje osebe uveljavljajo proti zavarovancu zaradi nenadnega dogodka, ki povzroči poškodovanje oseb ali stvari. Najpomembnejši del te zavarovalne vrste je zavarovanje splošne odgovornosti, vključno z delodajalčevo odgovornostjo. Druge pomembnejše zavarovalne podvrste so še: špediterska, proizvajalčeva, projektantska, zdravniška odgovornost in odgovornost računovodskih servisov. V manjšem obsegu se tržijo preostale oblike zavarovanja poklicnih odgovornosti: odgovornost odvetnikov, zavarovalnih posrednikov, nepremičninskih posrednikov, geodetov, članov uprave in nadzornih svetov, odgovornost revizijskih družb in druga, zakonsko predpisana zavarovanja poklicne odgovornosti.

V zavarovalno vrsto zavarovanje finančnih izgub so med drugimi uvrščena zavarovanje obratovalnega zastoja zaradi požara, strojeloma in zavarovanje prireditev. Prvi dve se sklepata kot dodatni zavarovanji k požarnemu in strojelomnemu zavarovanju, zavarovanje prireditev pa se sklepa samostojno. Značilnost zavarovanja obratovalnega zastoja je, da se zavarujejo stalni stroški, ki jih zavarovanec ni mogel pokriti zaradi požara ali strojeloma. Po posebnem dogovoru se v zavarovanje lahko vključi tudi dobiček iz poslovanja, ki ga zavarovanec ni mogel doseči med obratovalnim zastojem. Zavarovanje prireditev krije škodo, ki jo utrpí organizator prireditve, če pride do odpovedi zaradi atmosferskih padavin, s posebnim dogovorom pa tudi, če do odpovedi pride zaradi naravne višje sile, višje sile administrativne narave, požara ali eksplozije.

Transportna zavarovanja obsegajo zavarovanje blaga v domačem in mednarodnem prometu, kasko zavarovanje plovil in letal, zavarovanje odgovornosti lastnika ali pooblaščenega uporabnika čolna ali pa letala, zavarovanje prevozniške odgovornosti v cestnem prometu, zavarovanje špediterske odgovornosti in zavarovanje pomorskih agentov. Ponudbo glede na želje in potrebe zavarovancev prilagodimo pri zavarovanju odgovornosti za škode na blagu po FIATA nakladnici, pripravimo in ponudimo pa tudi bolj specifična zavarovanja, kot so na primer zavarovanje odgovornosti popraviljavcev vodnih plovil, upravljavcev marin in pristanišč ter zavarovanje rizika graditeljev plovil oziroma ladij.

Kreditna zavarovanja, ki jih trži Skupina, krijejo tveganje neplačila pogodbenih obveznosti iz kakršnega koli razloga in zajemajo zavarovanje potrošniških kreditov, zavarovanje kreditov za investicije v nepremičnine, limitov na transakcijskih računih ipd. Pri kavcijskih zavarovanjih lahko zavarovancem ponudimo garancijo za resnost ponudbe, za dobro izvedbo del, za odpravo napak v garancijski dobi, za plačilo carinske obveznosti, za nesolventnost turističnih organizacij, zavarovanje plačila blaga in storitev, povezanih z uporabo plačilne kartice, jamstva za TIR-zvezke itd.

Zavarovanja stroškov pomoči zagotavljajo strankam nujno potrebno pomoč bodisi v zvezi s prevoznim sredstvom pri okvarah ali prometnih nesrečah bodisi v zvezi s stanovanjem ali stanovanjsko hišo, kadar ni mogoče normalno bivanje zaradi nenadnih dogodkov, ali pa v zvezi s potovanjem, kadar je potrebna nujna pomoč. Pri zavarovanjih stroškov postopka je najpomembnejše zavarovanje pravne zaščite, ki strankam omogoča prevzem stroškov odvetnikov.

Za vse navedene pogodbe velja, da se premije obračunajo, ko nastane zavarovalčeva obveznost plačila. Premije vsebujejo vse dodatke na premije, vključno z zastopniško provizijo, razen davka. Del premij iz veljavnih zavarovalnih pogodb, ki se nanaša na neiztekla kritja ob bilančnem dnevu, je prikazan kot prenosna premija in predstavlja obveznost Skupine. Kot prihodek se pripoznajo obračunane premije, zmanjšane za spremembo prenosne premije.

Zneski škod se pripoznajo ob nastanku škode kot ocenjena obveznost. Škode, ki so se zgodile in do bilančnega datuma še niso bile dokončno rešene, se pripoznajo kot obveznosti za škode v obliki škodne rezervacije.

Izračun škodne rezervacije je razdeljen na dva dela, glede na značaj škodnega spisa:

za prijavljene in do konca obračunskega obdobja še nerešene škode se izvede posamični popis vseh takšnih škodnih spisov in oceni vrednost pričakovanih izplačil:

- za škode, ki so nastale in do konca obračunskega obdobja niso bile prijavljene (v nadaljevanju IBNR-škode - incurred but not reported), se na osnovi statističnega spremljanja takšnih škod v preteklosti oceni pričakovano vrednost izplačil;
- izračun IBNR-škodne rezervacije se izvede na ravni zavarovalnih vrst z različnimi metodami: modificirana statistična metoda, trikotniška metoda (chain ladder method) pripoznanih škod ali obračunanih škod. Pri izbiri metode se upošteva značilnost zavarovalne vrste glede na to, ali se zavarovalni primeri hitro ali dolgo rešujejo.

Statistična metoda temelji na spremljanju škodnih zahtevkov v preteklosti. Izračun IBNR-ja je narejen na nivoju posamezne zavarovalne vrste kot produkt ocenjenega števila IBNR-škod in ocenjene vrednosti IBNR-škod. Ocenjeno število IBNR-škod se izračuna z množenjem števila prijavljenih škod v preteklem letu in povprečnega koeficienta pozneje prijavljenih škod glede na vse prijavljene škode v zadnjih treh letih. Ocenjena vrednost IBNR-škod pa se izračuna kot povprečna vrednost IBNR-škod v preteklem letu ali kot povprečna vrednost izplačanih škod v preteklem letu, če je bilo število škod relativno majhno.

Trikotniška metoda temelji na pripoznanih ali na obračunanih škodah z mesečnimi ali letnimi razvojnimi faktorji, odvisno od značilnosti škodnega dogajanja in postopkov reševanja škod. Škode se uredijo v trikotnik, kjer predstavljajo vrstice leto nastanka škode, stolpci pa število let zamika od leta nastanka škode do leta pripoznave ali obračuna škode. Predpostavlja se, da bo vzorec razvoja škod v prihodnosti podoben vzorcu iz preteklih let. Napovedovanje dokončnih škod temelji na izračunu povprečnih letnih razvojnih faktorjev, ki so prirejeni tako, da so njihove vrednosti padajoče.

Škodna rezervacija je zmanjšana za oceno pričakovanih regresov.

V kosmati škodni rezervaciji je upoštevana tudi rezervacija za cenilne stroške in stroške reševanja škod.

2.15.1.3 Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj

Skupina ponuja tri od štirih tipov prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, ki jih določa Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljevanju ZZVZZ), in sicer dopolnilno zdravstveno zavarovanje, dodatna zdravstvena zavarovanja in vzporedna zdravstvena zavarovanja.

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje krije razliko med vrednostjo zdravstvenih storitev v skladu s 23. členom ZZVZZ in deležem te vrednosti, ki ga v skladu z istim členom krije obvezno zdravstveno zavarovanje, oziroma del te razlike, kadar se doplačilo nanaša na pravico do zdravil s seznama medsebojno zamenljivih zdravil in medicinsko-tehničnih pripomočkov.

Dodatna zdravstvena zavarovanja krijejo stroške zdravstvenih storitev, z njimi povezanih storitev in oskrbe z zdravili ter medicinsko-tehničnimi pripomočki in za izplačila denarnih prejemkov, ki niso sestavni del pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in niso niti dopolnilna niti nadomestna zdravstvena zavarovanja.

Vzporedna zdravstvena zavarovanja krijejo stroške zdravstvenih storitev in z njimi povezanih storitev ter oskrbe z zdravili in medicinsko-tehničnimi pripomočki, ki so sicer pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, a jih zavarovanci uveljavljajo po drugačnih postopkih in ob drugih pogojih, kot jih predpisuje obvezno zdravstveno zavarovanje.

Skupina sklepa dolgoročne zavarovalne pogodbe s principom mesečnih oziroma letnih premij.

Poleg navedenih zavarovanj Skupina ponuja tudi zdravstveno zavarovanje v tujini z asistenco CORIS, ki krije stroške zdravljenja in prevozov v nujnih primerih. Ta zavarovanja so kratkoročne narave.

Premije se obračunajo, ko nastane zavarovalčeva obveznost plačila. Premije vsebujejo vse dodatke na premije, vključno z zastopniško provizijo, razen davka. Del premij iz veljavnih zavarovalnih pogodb, ki se ob bilančnem dnevu nanaša na neiztekla kritja, je prikazan kot prenosna premija. Kot prihodek se pripoznajo obračunane premije, zmanjšane za spremembo prenosne premije.

Zneski škod se pripoznajo ob nastanku škode kot ocenjena obveznost. Škode, ki so se zgodile in do bilančnega datuma še niso bile dokončno rešene, se pripoznajo kot obveznosti za škode v obliki škodne rezervacije. Škodna rezervacija za škode, že prijavljene do bilančnega datuma, se oblikuje na podlagi individualno ocenjenih škod. Škodna rezervacija za škode, ki so nastale, vendar do bilančnega datuma še niso bile prijavljene, se ocenijo s statističnimi analizami. Škodna rezervacija se poveča še za ocenjene stroške reševanja teh škod. Kot odhodek se pripoznajo obračunane odškodnine oziroma zavarovalnine, povečane za spremembo škodne rezervacije.

Zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, so po ZZVZZ vključene v izravnalno shemo, s katero se med njimi izravnajo razlike v stroških zdravstvenih storitev, ki izhajajo iz različnih struktur zavarovancev posameznih zavarovalnic glede na starost in spol. Skupina kot zavarovalnica plačnica v izravnalno shemo te odhodke pripozna kot odhodke za škode.

2.15.1.4 Dolgoročne zavarovalne pogodbe z vključenimi jamstvi in DPF

Te pogodbe zavarujejo dogodke, povezane z življenjem zavarovanca (na primer smrt ali doživetje), v daljšem časovnem obdobju. Premija se pripozna kot prihodek, ko nastane zavarovalčeva obveznost plačila. Premije so prikazane pred odbitkom provizij.

Upravičenja se evidentirajo kot stroški ob nastanku.

Obveznosti za pričakovana bodoča pogodbeno upravičenja so evidentirane ob pripoznanju premij. Za zavarovalne pogodbe dolgoročnih življenjskih zavarovanj z vključenimi jamstvi so obveznosti na datum vrednotenja oblikovane v višini sedanjih vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti Skupine, zmanjšanih za sedanjo oceno bodočih premij, ki bodo vplačane na podlagi sklenjenih polic (prospektivna metoda). Obveznosti so izračunane za posamično zavarovalno pogodbo z uporabo Zillmerjeve metode. Po tej metodi višina na posamezni pogodbi ne presega 3,5 % zavarovalne vsote. Obveznosti so za vsako pogodbo večje ali enake nič.

Predpostavke za vrednotenje obveznosti upoštevajo tudi dodatek za tveganje.

V obveznostih so vključene tudi obveznosti iz naslova delitve presežka življenjskim zavarovancem. V skladu z zavarovalnimi pogoji je vsaka veljavna pogodba mešanega in rentnega zavarovanja, ki je ob koncu poslovnega leta veljala najmanj 24 mesecev, udeležena pri delitvi presežkov.

Presežek se pripiše ob koncu zavarovalnega leta kot enkratna premija za dodatno zavarovalno vsoto pri mešanih življenjskih zavarovanjih. Dodatna zavarovalna vsota se izplača v primeru smrti ali doživetja. Pri rentnih zavarovanjih pripis presežka v času odložitve pokojnine povečuje dogovorjeni znesek rente. Presežek se lahko deli iz naslova višjih donosov naložb, podumljivosti (nadumljivosti pri rentah) oziroma nižjih stroškov od vračunanih.

Delitev presežka iz naslova življenjskih zavarovanj je v skladu z zavarovalnimi pogoji v pristojnosti uprave, ki vsako leto s sklepom določi višino udeležbe v presežku in ni določena v notranjih aktih družbe.

Pri zavarovalnih pogodbah z enkratnim plačilom premije oziroma kadar je obdobje plačevanja premij krajše od obdobja, v katerem nastanejo upravičenja iz zavarovalne pogodbe, je presežek premij, ki so zapadle v plačilo, odložen in pripoznan kot prihodek v skladu z zapadanjem upravičenj iz zavarovalne pogodbe, se pravi, v skladu s pričakovanimi prihodnjimi upravičenji. Odloženi prihodek se na bilančni dan pripozna kot obveznost. Pri življenjskih zavarovanjih (razen pri dodatnih nezgodnih zavarovanjih) se ta del pripozna v okviru obveznosti iz zavarovalnih pogodb. Pri dodatnih nezgodnih zavarovanjih se ta del izkaže kot obveznost za prenosno premijo. Obveznost je oblikovana po metodi pro rata za vse zavarovalne pogodbe, ki nimajo mesečnega načina plačevanja, in se izračunava za vsako zavarovalno pogodbo posebej.

Skupina je v okviru preostalih obveznosti iz zavarovalnih pogodb izkazala obveznosti za neiztekle rizike za zavarovalne produkte dodatnega nezgodnega zavarovanja, pri katerih ni bila zaračunana zadostna višina premije za kritje rizika in stroškov.

Skupina nima pozavarovalne pogodbe, s katero bi pozavarovala del obveznosti iz naslova takih pogodb, zato pozavarovalni del obveznosti na dan 31. 12. 2013 ni izkazan.

Obveznosti so preračunane na bilančni dan z uporabo predpostavk, veljavnih v času sklepanja, oziroma v nekaterih primerih predpostavk, ki jih je Skupina sprejela v času trajanja zavarovanja. Predpostavke dodatno upoštevajo tudi dodatek za nepredvidena odstopanja.

Obveznosti iz naslova prijavljenih in neprijavljenih škod predstavljajo ocenjene zneske za:

- prijavljene, vendar do bilančnega dne še neizplačane škode,
- nastale, vendar do bilančnega dne še neprijavljene škode (IBNR),
- nastale, vendar do bilančnega dne še ne v celoti prijavljene škode (IBNER),
- ocenjene cenilne stroške za reševanje teh škod.

Obveznosti za prijavljene škodne primere, ki na bilančni dan še niso rešeni, se oblikujejo na osnovi popisa. Obveznosti za škode, ki še niso prijavljene in so nastale pred bilančnim dnem, se za nezgodna zavarovanja oblikujejo z uporabo statistične metode, pri drugih življenjskih zavarovanjih pa se uporablja metoda trenda.

2.15.1.5 Dolgoročne zavarovalne pogodbe, vezane na enote investicijskih skladov

Dolgoročne pogodbe življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, združujejo varčevanje v vzajemnih skladih, investicijskih skladih ali notranjih kritnih skladih, ki jih izbere zavarovanec, in življenjsko zavarovanje za primer smrti, kjer je zavarovalna vsota zajamčena.

Premije se pripoznajo kot prihodki, ko so plačane. Od vplačanih premij se odbijejo vračunani stroški. Enkrat mesečno se zavarovancu v odvisnosti od zavarovalnega produkta obračunajo upravljavski stroški, riziko premijo za primer smrti ter pri nekaterih produktih tudi premija za dodatno nezgodno zavarovanje. Pri nekaterih produktih se riziko premija obračuna od plačane premije.

Obveznosti iz tovrstnih pogodb se pripoznavajo po pošteni vrednosti. V obveznostih iz naslova dolgoročnih zavarovalnih pogodb, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, so izkazane obveznosti, ki jih ima Skupina do svojih zavarovancev v skladu s posamezno zavarovalno pogodbo in produktom.

Obveznosti so povečane za premije ter zmanjšane za stroške. Poleg tega so v višini obveznosti upoštevane spremembe v vrednosti enote premoženja ter so te zmanjšane za upravljavske stroške in riziko premijo. V primeru odkupa se obveznosti zmanjšajo, odkupna vrednost pa je enaka obveznostim zavarovalnice, zmanjšanim za izstopne stroške, ki se obračunajo v primeru odkupa oziroma ob prekinitvi zavarovanja.

Za posamezno pogodbo življenjskega zavarovanja, pri katerem zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, je stanje obveznosti na bilančni dan enako vsoti vrednosti enot na bilančni dan ter neovrednotene čiste plačane premije. V odvisnosti od zavarovalnega produkta so obveznosti povečane za morebitne izplačane predujme.

Predpostavljeno je, da so v posameznem časovnem obdobju obračunane riziko premije glede na pričakovano smrtnost populacije zadostne za kritje škodnih zahtevkov iz upravičenj v primeru smrti, ki presegajo vrednosti enot na posameznih osebnih računih zavarovancev. Iz naslova teh zahtevkov torej niso evidentirane dodatne obveznosti razen pri posameznih produktih, pri katerih se riziko premija v produktu obračunava na drugačen način.

Zavarovalna pogodba, pri kateri zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, je pogodba z vgrajeno povezavo med pogodbenimi plačili in enotami zunanjega ali notranjega investicijskega sklada, ki ga izbere zavarovanec. Ta vgrajena povezava se ujema z definicijo zavarovalne pogodbe in torej ni evidentirana ločeno od krovne zavarovalne pogodbe.

2.15.1.6 Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj (DAC)

Skupina KD pripoznava prenosne premije v celoti, in sicer v zneskih, kot izhajajo iz ročnosti obračunanih zneskov po zavarovalnih pogodbah po stanju na dan izdelave bilance stanja. Pripadajoči del že realiziranih stroškov pridobivanja zavarovanj v zvezi z obračunanimi zneski za naslednja obračunska obdobja po datumu bilance stanja, ki bi sicer zmanjševala obveznosti iz prenosnih premij, se v celoti pripozna kot posebna postavka razmejenih odhodkov v aktivni bilanci stanja. Razmejene stroške pridobivanja zavarovanj se v zavarovalnici izkazuje na podlagi izračuna deleža kosmatih stroškov sklepalne provizije v kosmati zavarovalni premiji in kosmati prenosni zavarovalni premiji za vsako posamezno zavarovalno vrsto.

2.15.1.7 Test ustreznosti obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb

Na bilančni dan se izvajajo testi ustreznosti pogodbenih obveznosti. Skupina oceni, ali so njene pripoznane zavarovalne obveznosti ustrezne in pri tem uporablja trenutne ocene prihodnjih pogodbenih denarnih tokov iz zavarovalnih pogodb, cenilnih stroškov in stroškov administriranja, prav tako pa tudi finančnih prihodkov iz naslova naložb, ki pokrivajo te obveznosti. Če taka ocena pokaže, da knjigovodska vrednost zavarovalnih obveznosti ni ustrezna z vidika ocenjenih prihodnjih finančnih tokov, se celoten primanjkljaj pripozna v poslovnem izidu.

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti se izvaja na pripoznanih kosmatih obveznostih. Povezana pozavarovalna sredstva se obravnavajo posebej. Pri izvajanju testa ustreznosti obveznosti Skupina med obveznostmi upošteva le tiste obveznosti, ki izvirajo iz pogodb, ki so po standardu razvrščene v kategorijo zavarovalnih pogodb. Med te obveznosti spadajo obveznosti za prenosno premijo, obveznosti iz zavarovalnih pogodb, odloženi stroški zastopniških provizij, obveznosti iz naslova škod in druge obveznosti.

Če je test ustreznosti obveznosti pokazal primanjkljaj obveznosti, se za ugotavljanje obveznosti teh zavarovalnih pogodb v prihodnjih obdobjih uporabljajo predpostavke iz testa, ki je pokazal prenizko izkazovanje obveznosti.

2.15.1.8 Pozavarovalne pogodbe

Pogodbe, ki jih je Skupina sklenila s pozavarovatelji in po katerih je Skupini povrnjena odškodnina na eni ali več pogodbah, ki jih izda Skupina in ki ustrezajo kriterijem zavarovalnih pogodb, se uvrščajo med pozavarovalne pogodbe.

Upravičenja, ki pripadajo Skupini na podlagi pozavarovalnih pogodb, se pripoznajo kot pozavarovalna sredstva. Ta sredstva so sestavljena iz kratkoročnih pozavarovalnih obračunov in tudi nekratkoročnih terjatev, ki so odvisne od pričakovanih škod in upravičenj, izhajajočih iz povezanih pozavarovalnih pogodb. Zneski, ki jih dolgujejo pozavarovatelji in ki se od njih terjajo, so merjeni skladno z zneski, povezanimi s pozavarovalnimi pogodbami in določili posamezne pozavarovalne pogodbe. Pozavarovalne obveznosti so predvsem premije na podlagi pozavarovalnih pogodb in so pripoznane kot odhodek ob zapadlosti.

Skupina redno preverja morebitne oslavitve pozavarovalnih sredstev. Če obstajajo objektivni dokazi, da je treba pozavarovalno sredstvo oslabiti, se zmanjša knjigovodska vrednost pozavarovalnega sredstva in pripozna izguba iz naslova oslavitve v poslovnem izidu.

2.15.1.9 Terjatve in obveznosti, povezane z zavarovalnimi pogodbami

Terjatve in obveznosti se pripoznajo ob zapadlosti in vključujejo odprte postavke do agentov, posrednikov in zavarovalcev.

Če obstajajo objektivni dokazi, da je treba terjatve oslabiti, se zmanjša knjigovodska vrednost terjatev in pripozna izguba iz naslova oslavitve v poslovnem izidu.

2.15.1.10 Regresni zahtevki in sredstva, pridobljena pri poravnavi škod

Nekatere zavarovalne pogodbe dovoljujejo Skupini prodajo (navadno poškodovane) lastnine, pridobljene s poravnavo škodnega zahtevka. Skupina ima prav tako lahko pravico do regresiranja tretjih oseb za plačilo dela ali vseh stroškov.

Ocene vrednosti sredstev, pridobljenih pri poravnavi škod, se upoštevajo kot odbitek pri vrednotenju zavarovalnih obveznosti za škode. Pridobljena sredstva so pripoznana med drugimi sredstvi, ko je obveznost poravnana. Odbitek je znesek, ki ga je mogoče v skladu z razumnimi pričakovanji iztržiti ob odtujitvi premoženja.

Tudi regresni zahtevki so vključeni kot odbitek pri vrednotenju zavarovalnih obveznosti za škode in so pripoznani med drugimi sredstvi, ko je obveznost poravnana. Odbitek je ocena zneska, ki ga je mogoče izterjati v postopku do tretje osebe.

2.16 Finančne obveznosti

Družba med finančnimi obveznostmi izkazuje prejeta posojila in obveznosti iz naslova izdanih obveznic, ki so na začetku izkazana po pošteni vrednosti, brez vključenih stroškov odobritve. Po začetnem merjenju se izkazujejo po odplačni vrednosti, vsa razlika med prvotno pripoznano vrednostjo posojila in plačanim zneskom pa se pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju nastanka z uporabo metode efektivne obrestne mere.

Prejeta posojila se izkazujejo kot kratkoročna, razen če ima Skupina brezpogojno pravico poravnati obveznosti v dobi, daljši od 12 mesecev od dne izdelave bilance stanja.

Če Skupina odkupi svoj lastni dolg, se njegovo pripoznanje odpravi, razlika med knjigovodsko vrednostjo obveznosti in prejetim nadomestilom pa se vključi med finančne prihodke.

2.17 Izvedeni finančni instrumenti in računovodsko obračunavanje varovanj pred tveganji

Izvedeni finančni instrumenti, vključno s terminskimi posli, terminskimi pogodbami in zamenjavami, so v bilanci stanja začetno pripoznani po pošteni vrednosti. Izvedeni finančni instrumenti se vrednotijo po pošteni vrednosti, ki se ustrezno določi na osnovi objavljene tržne cene, modela diskontiranih denarnih tokov ali z uporabo cenovnih modelov. Poštene vrednosti so v bilanci stanja izkazane med sredstvi pri pozitivnem vrednotenju oziroma obveznostmi pri negativnem vrednotenju.

Način pripoznanja dobičkov in izgub iz sprememb poštenih vrednosti je odvisen od tega, ali je izvedeni finančni instrument računovodsko obravnavan kot instrument za varovanje pred tveganjem, in od vrste varovanja. Skupina uporablja izvedene finančne instrumente za varovanje prihodnjih denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznim pripoznanim sredstvom, obveznostim ali zelo verjetnim predvidenim poslom.

Računovodsko obračunavanje varovanj pred tveganji se uporablja, kadar so izpolnjeni nekateri pogoji.

Ob uvedbi varovanja pred tveganjem Skupina izdelava formalni dokument, v katerem opiše razmerje med varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem, namen upravljanja tveganja, metodologijo vrednotenja in strategijo varovanja. Prav tako dokumentira tudi oceno uspešnosti instrumentov za varovanje pred tveganjem pri njihovem srečevanju z izpostavljenostjo spremembam poštene vrednosti varovane postavke ali varovanih denarnih tokov posla, ki se pripisujejo varovanju pred tveganjem. Skupina oceni uspešnost varovanja ob sklenitvi posla in nato v dobi trajanja varovalnega razmerja.

Varovanje denarnih tokov pred tveganjem

Del dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje denarnih tokov pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje pred tveganjem, se pripozna neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa. Neuspešni del dobička ali izgube se pripozna v izkazu poslovnega izida, v okviru postavke čisti dobički/izgube iz finančnih sredstev in obveznosti, namenjenih trgovanju.

Zneski, pripoznani neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa, so preneseni v poslovni izid v tistih obdobjih, v katerih varovanje predvidenega posla vpliva na poslovni izid.

Kadar instrument za varovanje pred tveganjem preneha veljati, se proda, ali kadar varovanje pred tveganjem ne izpolnjuje več pogojev za računovodsko obračunavanje varovanj pred tveganji, ostane nabrani dobiček ali izguba iz instrumenta za varovanje pred tveganjem posebej pripoznan neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa, dokler ni v izkazu poslovnega izida pripoznan napovedani posel. Če se ne pričakuje več, da bo prišlo do predvidenega posla, se z njim povezani nabrani dobiček ali izguba, ki je bil(-a) pripoznan(-a) neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa, takoj prenese v izkaz poslovnega izida.

2.18 Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti so prvotno pripoznane po pošteni vrednosti, pozneje pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere.

2.19 Davek od dohodka

2.19.1 Tekoči davek

V Skupini so davki obračunani v skladu z določbami ustrezne zakonodaje, ki veljajo za posamezno državo, v katerih so odvisne družbe Skupine. V Sloveniji se davek od dohodkov pravnih oseb obračunava po 17% stopnji.

2.19.2 Odloženi davek

Odloženi davek je namenjen pokrivanju začasne razlike, ki nastane med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti do virov sredstev in davčno vrednostjo po metodi obveznosti po bilanci stanja. So bodisi obdavčljive začasne razlike ali odbitne začasne razlike. Če posel ni poslovna združitev in ne vpliva niti na računovodski dobiček niti na obdavčljivi dobiček, Skupina ne pripozna iz tega izhajajočih odloženih obveznosti ali terjatev za davek niti pri začetnem pripoznanju niti pozneje.

Terjatve za odloženi davek so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na odbitne začasne razlike, prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja in prenos neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja. Obveznosti za odloženi davek so zneski davka, ki ga bo treba poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljive začasne razlike. Odložene obveznosti za davek so pripoznane v celoti. Odložene terjatve in obveznosti za davek se ne diskontirajo in se pobotajo, če se nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti in imajo podjetja v Skupini zakonsko izterljivo pravico pobotati odmerjene terjatve in obveznosti za davek.

Terjatve za odloženi davek za začasne razlike so pripoznane, če je verjetno, da bodo začasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti in bo na razpolago obdavčljivi dobiček, tako da bo mogoče izrabi obdavčljive razlike.

Učinki pripoznanja terjatev ali obveznosti za odloženi davek se pripoznajo kot prihodek ali odhodek v izkazu poslovnega izida Skupine, razen kadar se davek pojavi iz poslovnega dogodka, ki se je pripoznal direktno preko drugega vseobsegajočega donosa ali iz poslovne združitve.

Odloženi davek je obračunan na začasne razlike, ki izvirajo iz naložb v odvisne in pridružene družbe, razen če ima Skupina odločujoč vpliv na odpravo začasnih razlik in je verjetno, da se začasne razlike ne bodo kmalu opravile.

2.20 Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade - drugi dolgoročni zaslužki zaposlencev

V Skupini so družbe v skladu z zakonodajo države, kolektivnimi pogodbami in internimi akti zavezane k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi. Po slovenski zakonodaji se zaposlenci upokojijo po 40 letih delovne dobe, in če izpolnjujejo določene pogoje, so upravičeni do izplačil v enkratnem znesku. Zaposlenci so prav tako upravičeni do dodatnega izplačila za vsakih deset let delovne dobe v Skupini.

Skupina pripoznava celotne aktuarske dobičke in izgube v izkazu poslovnega izida ob nastanku. Bodoče obveznosti so izračunane na podlagi aktuarskega izračuna. Glavne predpostavke, vključene v izračun rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, so:

- diskontna stopnja 4,5 %,
- pričakovana rast plač v družbi in pričakovana rast plač zaradi napredovanj 4,5 %,
- ocenjena stopnja fluktuacije glede na pretekle podatke – povprečna stopnja 4 %.

2.21 Prihodki

Prihodki vključujejo pošteno vrednost prejetih nadomestil ali terjatev za prodajo blaga, proizvodov in storitev v normalnih rednih pogojih poslovanja Skupine. Izkazani so po neto vrednosti, zmanjšani za davek na dodano vrednost, vračila, popuste in rabate, in po izvzetju medsebojnih poslov v Skupini. Skupina pripozna prihodke, ko je njihove vrednosti mogoče zanesljivo izmeriti, kadar je verjetno, da bodo gospodarske koristi pritekale v Skupino, in kadar so za vsako od spodnjih aktivnosti izpolnjeni nekateri specifični pogoji. Znesek prihodkov se ne šteje za zanesljivo izmerjen, dokler niso odstranjene vse nejasnosti glede prodaje. Ocene Skupine temeljijo na zgodovinskih dejstvih, pri čemer se upoštevajo vrsta stranke, vrsta transakcije in posebnosti vsake pogodbe.

Prihodki so pripoznani, kot sledi:

(a) Prihodki od prodaje blaga in proizvodov

Prihodki od prodaje blaga in proizvodov so pripoznani, ko je blago oziroma proizvod dobavljen kupcu, koga je ta prevzel in ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku.

(b) Prihodki od storitev

Prihodki od prodaje storitev se pripoznajo v obračunskem obdobju, v katerem je storitev delno ali v celoti opravljena. Od vrste storitve pa je odvisno, ali se za določitev dokončnosti posla upoštevajo pregledi opravljenega dela, opravljene storitve do določenega dneva kot odstotek skupnih storitev, ki naj bi bile opravljene, ali pa so storitve v obračunskem obdobju pripoznane glede na delež stroškov, ki so do določenega dne nastali v ocenjenih celotnih stroških posla.

(c) Prihodki in odhodki od obresti

Obrestni prihodki in odhodki, ki se nanašajo na obrestovane finančne instrumente, razen za tiste, ki so razporejeni v skupino za trgovanje in skupino pripoznanih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, so pripoznani v izkazu poslovnega izida kot „obrestni prihodki“ in „obrestni odhodki“ z uporabo efektivne obrestne mere.

Metoda efektivne obrestne mere je metoda, s katero se izračuna odplačna vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti, in metoda razporejanja obrestnih prihodkov ali odhodkov prek določenega obdobja. Efektivna obrestna mera je mera, ki natančno diskontira prihodnje denarne tokove v celotni dobi finančnega instrumenta na njegovo čisto knjigovodsko vrednost. Pri izračunu efektivne obrestne mere Skupina upošteva vsa pogodbeno določila finančnega instrumenta (na primer opcija predplačil), ne upošteva pa prihodnjih izgub. Izračun upošteva tudi vsa nadomestila, ki so predmet plačil med pogodbenimi partnerji in so sestavni del efektivne obrestne mere, transakcijske stroške in vse druge premije in diskonte.

Po izvedeni oslabitvi finančnega instrumenta se obrestni prihodki instrumenta pripoznajo z uporabo obrestne mere, ki je bila upoštevana pri izračunu diskontirane vrednosti prihodnjih denarnih tokov za namene merjenja izgube iz oslabitve.

(d) Prihodki od dividend

Prihodki od dividend se v Skupini pripoznajo, ko družbe pridobijo pravico do izplačila.

(e) Prihodki od zavarovalnih premij

Prihodki od zavarovalnih premij so čisti prihodki od zavarovalnih premij, ki so izračunani iz obračunanih kosmatih zavarovalnih premij v obračunskem obdobju, zmanjšanih za pozavarovalni del premij in popravljenih za spremembo čiste prenosne premije.

Prihodki od zavarovalnih pogodb se pripoznajo, kot sledi:

- prihodki pri enkratnih premijah se pripoznajo, ko zavarovalne police stopijo v veljavo in je vzpostavljena terjatev,
- prihodki pri dolgoročnih zavarovalnih pogodbah, kjer se premija plačuje obročno (mesečno, kvartalno, letno), se pripoznajo ob nastanku posamezne terjatve.

Skupina ima v premiji obračunane opravnine (za sklepalne, upravljske in inkaso stroške), ki jih obračuna zavarovancem in predstavljajo prihodek v obdobju, ko so poravnane. Če je obdobje daljše od enega leta, se del pripozna kot obveznost in se prenaša na prihodke v obdobju veljavnosti police.

3. Računovodske ocene in presoje

Računovodske ocene in presoje pri uporabi računovodskih usmeritev

Skupina izdeluje ocene in predpostavke, ki vplivajo na poročane zneske sredstev in obveznosti v naslednjem finančnem letu. Ocene in presoje se kontinuirano preverjajo in temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnih, vključno s pričakovanji prihodnjih dogodkov, ki se v danih okoliščinah zdijo smiselna.

3.1.1 Prevrednotenje dobrega imena (goodwill) zaradi oslabitve

Skupina v skladu z računovodsko usmeritvijo, opisano v Pojasnilu 2.7, letno preverja, ali je dobro ime morebiti potrebno oslabiti. Nadomestljivi zneski enot, ki ustvarjajo denar, so bili določeni na podlagi izračuna vrednosti v uporabi. Ti izračuni zahtevajo uporabo ocen.

3.1.2 Maksimalne obveznosti, ki izhajajo iz škod po zavarovalnih pogodbah

Ocena maksimalne obveznosti, ki izhaja iz škod po zavarovalnih pogodbah, je najbolj kritična računovodska ocena v Skupini. Obstaja več virov negotovosti, ki jih je treba upoštevati pri oceni obveznosti, ki jih bo morala Skupina poravnati zaradi nastalih škod. Na bilančni dan se zaradi zagotavljanja ustreznosti izkazanih pogodbenih obveznosti opravljajo testi ustreznosti obveznosti. Pri izvedbi teh testov se uporabljajo trenutno najboljše ocene prihodnjih pogodbenih denarnih tokov, cenilnih, administrativnih stroškov in finančnih prihodkov od naložb, ki izvirajo iz sredstev, ki pokrivajo te obveznosti. Ugotovljeni odmiki z vzpostavitvijo rezervacij za izgube, izhajajoče iz testov ustreznosti obveznosti, vplivajo na dobiček ali izgubo.

Skupina izvaja test ustreznosti oblikovanih obveznosti iz zavarovalnih pogodb na zadnji dan obračunskega obdobja. Z izvedbo testa Skupina ugotovi, ali so njene pripoznane zavarovalne obveznosti ustrezne. V okviru testa rezervacij so bile upoštevane vse obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb, in razmejeni stroški provizij. Pri tem uporablja trenutne ocene prihodnjih finančnih tokov iz zavarovalnih pogodb.

Če test ustreznosti pokaže primanjkljaj glede na višino oblikovanih obveznosti, Skupina pripozna primanjkljaj kot povečano obveznost v poslovnem izidu.

Skupina izvaja test ločeno za življenjska in premoženjska zavarovanja.

Test ustreznosti obveznosti življenjskih zavarovanj

Test se izvaja po vsaki pogodbi, ki je bila veljavna na zadnji dan obračunskega obdobja, rezultat pa se prikaže skupaj za skupine zavarovalnih pogodb.

Generirajo se pričakovani denarni tokovi za:

- premije (življenjskega zavarovanja in dodatne nezgode),
- izplačila škod (smrti, doživetja, rente, odkupi, nezgodne škode),
- stroške (preostala izplačila provizij, administrativni stroški, stroški škod),
- prihodke od naložb.

Za posamezne bodoče denarne tokove so se upoštevali:

- določila na posameznih policah (višina premije, dinamika plačevanja premije, višina zavarovalne vsote za smrt in doživetje, višina rent),
- tehnične osnove pripadajočih produktov (tablice smrtnosti, obrestna mera, stroški sklepalne provizije, preostali administrativni stroški),
- predpostavke (nivo realizirane smrtnosti pri življenjskih policah, smrtnost za rentna zavarovanja, stopnje odkupov, donosnost v prihodnosti, nivo realiziranih administrativnih stroškov, bodoča inflacija, škodni rezultat nezgodnih zavarovanj, stopnja donosnosti ...) Predpostavke so posebej obrazložene.

Denarni tokovi posameznih let (razvoj do 80 let) se diskontirajo na zadnji dan obračunskega obdobja.

Ekonomske in operativne predpostavke

1. Diskontna stopnja (risk discount rate)

Za izračun sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov se upoštevajo diskontne stopnje, ki jih prikazuje krivulja AAA-rated euro area central government bonds z dne 3.1.2013.

2. Stopnja donosnosti naložb (investment return)

Za življenjska in rentna zavarovanja se je v testu LAT upoštevala predpostavka za donosnost naložb v višini od 4 do 5 % prvih deset let in 5 % za nadaljnja leta. Za produkte zavarovanj z naložbenim tveganjem pa se je upoštevala enaka dinamika donosnosti naložb, samo za en odstotek višja.

3. Inflacija

Pri oceni pričakovanih stroškov je bila upoštevana pričakovana stopnja inflacije v višini 2 %, enako za vsa sledeča leta.

4. Stroški

Stroški poslovanja (administracija, upravljanje, stroški izplačevanja škod ...) so se izračunali na osnovi predvidenih stroškov iz tehničnih osnov produkta, pomnoženi s faktorjem, ki predstavlja oceno pričakovanih realiziranih stroškov glede na vkalkulirane stroške v produktih, ob predpostavki, da je polovica stroškov takega značaja, da niso podrejeni inflaciji. Drugi stroški se povečujejo s pričakovanimi stopnjami inflacije.

5. Smrtnost

Za življenjska zavarovanja se je upoštevalo 35 % smrtnosti iz tablic, ki so bile uporabljene kot tehnične osnove produkta (lastna izkušnja, pridobljena z analizo umrljivosti zavarovancev Skupine v preteklih 10 letih). Na osnovi te predpostavke predvidevamo manjše število smrti in s tem manjše zneske izplačil v primeru smrti, kot bi se realizirali v primeru smrtnosti po tehničnih osnovah.

Za rentna zavarovanja so se namesto tablic smrtnosti iz tehničnih osnov upoštevale avstrijske rentne tablice iz leta 1996 (gre za previdnejšo oceno, ki predvideva nižjo smrtnost in daljšo življenjsko dobo, kar se tudi opaža v slovenski populaciji).

6. Stopnje odkupov

Na osnovi analize odkupov življenjskih zavarovanj in zavarovanj z naložbenim tveganjem so se upoštevale naslednje stopnje odkupov:

Leto po sklenitvi	Stopnja odkupov	
	Življenjska zavarovanja	Unit Link
0	17,00%	10,00%
1	7,00%	6,00%
≥ 2	3,00%	5,00%

7. Škode dodatne nezgode

Na osnovi izkušnje so bodoče škode dodatnega nezgodnega zavarovanja ocenjene v višini 40 % premije dodatne nezgode.

Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem

Pri življenjskih zavarovanjih z naložbenim tveganjem je test ustreznosti pokazal, da bodo bodoče obveznosti pokrite iz izkazanih obveznosti ter bodočih vkalkuliranih stroškov in premije. To pomeni, da dodatnih obveznosti poleg izkazanih ni potrebno izkazovati. Enako velja tudi za vse narejene občutljivostne teste.

Rezultat testa ustreznosti za poslovno leto 2013

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti na dan 31.12.2013 na nobeni zavarovalni vrsti življenjskih zavarovanj ni pokazal primanjkljaja.

Premoženjska in zdravstvena zavarovanja

Skupina je izvedla test ustreznosti oblikovanih prenosnih premij za premoženjska in zdravstvena zavarovanja. Škodne rezervacije in rezervacije za bonuse, popuste in storno se računajo na podlagi trenutnih ocen, zato se šteje, da so oblikovane v ustrezni višini.

Test ustreznosti je torej omejen na neiztekli del obstoječih zavarovalnih pogodb. Obravnava se razlika med pričakovanimi škodami in stroški za preostali neiztekli del pogodb, ki so bile veljavne na bilančni datum in zneskom oblikovane prenosne premije.

Pri zavarovalnih vrstah, kjer se ugotovi nezadostno višino prenosne premije glede na pričakovano škodno dogajanje, zavarovalnica oblikuje dodatne rezervacije za neiztekle nevarnosti in jih pripozna v izkazih kot obveznosti v okviru drugih zavarovalno tehničnih rezervacij.

Rezultat testa ustreznosti za poslovno leto 2013

31.12.2013 je skupina oblikovala rezervacije za neiztekle nevarnosti na zavarovanjih avtomobilskega in letalskega kaska, drugih premoženjskih zavarovanjih, kreditnih ter kavcijskih zavarovanjih in s tem zagotovila ustrezno višino rezervacij.

3.1.3 Ocene prihodnjih izplačil iz upravičenj in prejetih premij iz dolgoročnih zavarovalnih pogodb

Določitev obveznosti v skladu z dolgoročnimi zavarovalnimi pogodbami je odvisna od ocen Skupine. Ocene so narejene glede na pričakovano število smrti za vsako leto, ko je Skupina izpostavljena tveganju. Skupina temelji te ocene na standardih zavarovalne panoge in državnih tablicah smrtnosti, ki odražajo nedavno izkustvo smrtnosti, ki je ustrezno prilagojeno, da odraža izkustvo Skupine. Za pogodbe, ki zavarujejo tveganje dolgoživosti, je narejena primerna, vendar ne pretirano previdna prilagoditev za pričakovano zmanjšanje smrtnosti. Ocenjeno število smrti določa vrednost izplačil upravičenj in vrednost premij, ki se uporabljajo pri vrednotenju. Glavni vir negotovosti so epidemije, kot sta AIDS, SARS, in splošne spremembe v načinu življenja, na primer prehranjevalne navade, kajenje in telesna neaktivnost, ki lahko bistveno vplivajo na povečanje smrtnosti za starostne skupine, pri katerih je Skupina močno izpostavljena tveganju smrtnosti. Ne glede na to lahko kontinuirane izboljšave v zdravstveni oskrbi in socialnem varstvu povzročijo podaljšanje življenjske dobe, ki presega prilagoditve, ki jih Skupina uporablja pri ocenjevanju obveznosti iz pogodb, ki zavarujejo tveganje dolgoživosti.

Za dolgoročne zavarovalne pogodbe z določenimi jamstvi se ocene pripravijo v dveh korakih. Ocene prihodnje umrljivosti, storna in naložbenih donosov ter stroškov administriranja se naredijo ob sklepanju zavarovanja in tvorijo predpostavke, ki se uporabljajo za izračunavanje obveznosti v zavarovalni dobi. Tem predpostavkam sta dodani prilagoditev za tveganje in negotovost. Tako dobljene predpostavke so fiksirane za celotno trajanje zavarovalne dobe. Nove ocene se pripravijo v vsakem naslednjem letu, da bi se ugotovila ustreznost predhodno določenih obveznosti. Če se presodi, da so obveznosti ocenjene ustrezno, se predpostavke ne spremenijo. Če obveznosti niso ustrezne, se predpostavke spremenijo, da odražajo pričakovanja v skladu z najboljšo oceno. Ključna lastnost testov ustreznosti za te pogodbe je, da so učinki sprememb v predpostavkah pri merjenju obveznosti in povezanih sredstev nesimetrični. Izboljšave pri oceni ne učinkujejo na vrednost obveznosti in povezanih sredstev, vse dokler obveznost ni več pripoznana, medtem ko je dovolj veliko poslabšanje takoj pripoznano za vzpostavitev ustreznih obveznosti.

3.1.4 Slabitve vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo

V Skupini se za finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, opravijo slabitve, kadar pride do velikega ali dlje časa trajajočega zmanjšanja pošteni vrednosti sredstev pod nakupno vrednost. Določitev, kaj je veliko ali dlje trajajoče, zahteva presojo. Pri tej presoji Skupina preverja med drugimi dejavniki normalno volatilitet tečaja delnice, finančno stanje izdajatelja, uspešnost panoge in sektorja ter spremembe v tehnologiji in denarnih tokovih iz dejavnosti in financiranja. Slabitve je potrebna, kadar obstajajo dokazi o poslabšanju finančnega stanja izdajatelja, uspešnosti panoge in sektorja ter spremembah v tehnologiji in denarnih tokovih iz dejavnosti in financiranja.

3.1.5 Izgube iz slabitve posojil in terjatev

Pri določanju, ali je v izkazu poslovnega izida treba pripoznati izgube iz slabitve posojil in terjatev, je treba presojati, ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali znižanje prihodnjih denarnih tokov skupine posojil ali terjatev, preden se določijo glede na posamezna posojila ali terjatve v tej skupini. Taki pokazatelji so lahko spremembe pri odplačevanju posojil ali terjatev v skupini in ekonomske razmere, ki se lahko povežejo s prenehanjem odplačevanja posojil ali terjatev v Skupini. Poslovodstvo pri tem uporablja ocene, ki temeljijo na izgubah, ugotovljenih v preteklosti. Metodologija in predpostavke, ki se uporabljajo pri določitvi zneskov in datumov denarnih tokov, se tekoče preverjajo, da bi se odpravljale razlike med ocenjenimi in dejanskimi podatki.

3.1.6 Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo

Skupina sledi smernicam MRS 39 pri razvrščanju neizvedenih finančnih instrumentov s fiksnimi ali določljivimi izplačili in določenim dospeljem med sredstva v posesti do zapadlosti. Ta klasifikacija zahteva pomembno presojo. Pri tej presoji Skupina preverja svojo namero in zmožnost, da bi ta sredstva imela v lasti do dospelja. Če Skupini ne uspe obdržati teh sredstev do dospelja iz katerega koli vzroka, razen posebnih razlogov – na primer prodaje nepomembnega deleža blizu zapadlosti – bo treba uvrstiti celoten razred teh sredstev med finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo. Naložbe bi torej bile vrednotene po pošteni vrednosti namesto po odplačni vrednosti.

3.1.7 Ugodnosti zaposlencem

Ugodnosti zaposlencem se merijo na podlagi aktuarskih izračunov, pri katerih je treba upoštevati vrsto aktuarskih predpostavk, npr. stopnjo fluktuacije zaposlencev, zgodnje upokojitve, diskontno stopnjo, stopnjo rasti plač itd.

3.1.8 Davek od dohodka

Skupina obračunava davek od dohodka skladno z različnimi zakonodajami držav, kjer poslujejo njene članice. Za določitev davčnih obveznosti je pogosto treba uporabiti nekatere ocene in predpostavke, saj natančna davčna obravnava posameznih poslovnih transakcij v dobi njihovega izvajanja velikokrat ni jasna. S spremembo davčne zakonodaje, ki uvaja postopno nižanje davčne stopnje, se za določitev obveznosti iz odloženega davka pojavlja tudi potreba po oceni časovne komponente odsvajanja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo. Ocene posloводства pa so potrebne tudi pri določanju prihodnjih dobičkov, ki bodo omogočili izkoristiti pretekle davčne izgube.

4. Primerljivost podatkov

V letu 2013 je Skupina KD spremenila računovodske usmeritve glede obravnavanja čistih odhodkov za škode in obravnavanja obveznosti iz finančnih pogodb. Zaradi spremembe računovodskih usmeritev ni bilo učinka v smislu zmanjšanja ali povečanja poslovnega izida. Spremembe se tako pri izkazu poslovnega izida, kot tudi pri bilanci stanja odražajo v spremembah posameznih kategorij, zaradi prerazvrščanja računovodskih postavk. Podrobnejši opis in vplive sprememb na računovodske izkaze podajamo v nadaljevanju:

Čisti odhodki za škode

Skupina KD je v letu 2013 pričela z evidentiranjem »prihodkov od uveljavljenih kosmatih regresnih terjatev« med čiste odhodke za škode, ker ti prihodki ne predstavljajo dejanskih prihodkov, ki bi nastali zaradi poslovanja zavarovalnice, temveč predstavljajo pravico zavarovalnice do regresa iz naslova subrogacije in nastanejo, ko zavarovalnica vzpostavi regresno terjatev do zavarovalca ali dolžnika v višini že plačane odškodnine. Po vsebini so to odhodki za škode, ki so sprva bremenili zavarovalnico in po pridobitvi subrogacije zavarovalnica te odhodke prenese na tretjo osebo ter v izkazih to prikazuje kot prihodek od uveljavljenih kosmatih regresnih terjatev, ki znižuje odhodke za škode. Od leta 2013 se tako tovrstni prihodki evidentirajo v okviru čistih odhodkov za škode. Sprememba ni povzročila učinka na končni poslovni izid zavarovalnice. Prerazvrstitev postavk je vplivala na višino poročanih čistih odhodkov za škode.

Pri pripravi računovodskih izkazov Skupina KD med čiste odhodke za škode prenaša tudi del obratovalnih stroškov, ki po funkcionalni delitvi zajemajo stroške likvidacije. Sprememba ni povzročila učinka na končni poslovni izid Skupine KD. Prerazvrstitev postavk je vplivala na višino poročanih čistih odhodkov za škode.

Stroški dela

Stroški dela lastnih zastopnikov niso več uvrščeni med stroške dela ampak med stroške pridobivanja zavarovanj. Zaradi uvajanja vse večjega števila lastnih zastopnikov za sklepanje zavarovanj ter odvisnosti njihovih dohodkov od realizacije plačane premije, se je Skupina KD odločila za spremembo računovodske usmeritve zajemanja stroškov. Tako obravnavana višina preostalih stroškov plač ni več odvisna od višine sklenjene premije. Stroški plač preneseni na stroške pridobivanja so v večji meri linearno povezani z višino sklenjene premije.

Druge spremembe

Skupina KD je za leto 2012 odpravila pobot med drugimi prihodki in drugimi zavarovalnimi odhodki v višini 12.363.315 evra. Prihodki zaradi odprave slabitve terjatev in drugih čistih zavarovalni odhodki, ki jih je zavarovalnica v letu 2013 povečala z odpravo pobota so v letu 2012 nastali zaradi prodaje terjatev odvisni družbi Prospera d.o.o. Popravek napake ni imel vpliva na končni poslovni izid.

Vpliv sprememb računovodskih usmeritev na postavke izkaza poslovnega izida:

(v EUR)	2012 poročano	Prerazvrstitev postavk	2012 prilagojeno
Prihodki od zavarovalnih premij	326.854.042	-	326.854.042
Pozavarovalni del premije	(56.717.558)	-	(56.717.558)
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	270.136.484	-	270.136.484
Prihodki provizij	9.107.098	-	9.107.098
Finančni prihodki od naložb	17.143.210	-	17.143.210
Neto prihodki - za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	3.800.406	-	3.800.406
Odhodki iz naslova slabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(3.727.561)	-	(3.727.561)
Neto prihodki / (odhodki) od finančnih sredstev izmerjenih po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	19.885.935	-	19.885.935
Neto prihodki/odhodki – izvedeni finančni instrumenti	(62.726)	-	(62.726)
Čisti finančni prihodki	46.146.362	-	46.146.362
Čisti prihodki od prodaje blaga in storitev	5.069.748	-	5.069.748
Drugi poslovni prihodki	27.966.095	7.056.933	35.023.028
Drugi prihodki	33.035.843	7.056.933	40.092.776
Odhodki za zavarovalna upravičenja in škode	(235.658.504)	(1.165.392)	(236.823.896)
Obračunani del pozavarovateljev	21.394.770	-	21.394.770
Čisti odhodki za zavarovalna upravičenja in škode	(214.263.734)	(1.165.392)	(215.429.126)
Stroški storitev	(48.969.214)	(5.676.331)	(54.645.545)
Stroški dela	(48.670.283)	11.945.802	(36.724.481)
Drugi odhodki	(18.366.843)	(12.161.012)	(30.527.855)
Drugi odhodki	(116.006.340)	(5.891.541)	(121.897.881)
Poslovni izid iz poslovanja	19.048.615	-	19.048.615
Finančni odhodki	(9.259.083)	-	(9.259.083)
Finančni prihodki/odhodki iz deležev v pridruženih družbah	(11.065.561)	-	(11.065.561)
	(20.324.644)	-	(20.324.644)
Poslovni izid pred davki	(1.276.029)	-	(1.276.029)
Davek	(11.446.355)	-	(11.446.355)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	(12.722.384)	-	(12.722.384)
Čisti dobiček na delnico, ki pripada večinskim lastnikom družbe (izražen v EUR na delnico)			
- osnovni in popravljeni	18,42		(70,17)

Spremembe v obveznostih iz zavarovalnih pogodb

Skupina KD je do leta 2013 v bilanci stanja izkazovala sredstva in obveznosti za finančne pogodbe ločeno od zavarovalnih pogodb, medtem ko je v izkazu poslovnega izida premije, škode, prihodke in odhodki iz finančnih pogodb izračunavala in pripoznala na enak način kot pri zavarovalnih pogodbah življenjskih zavarovanj. Vse finančne pogodbe zavarovalnice so dolgoročne in vsebujejo možnost diskrecijske udeležbe, kar pomeni, da dajejo imetnikom pogodbe pravico do udeležbe v pozitivnem rezultatu oziroma do udeležbe v ustvarjenem presežku nad zajamčenim donosom pri upravljanju s sredstvi, ki se nanašajo na finančne pogodbe. V letu 2013 je Skupina KD spremenila računovodsko usmeritev glede prepoznavanja sredstev in obveznosti iz finančne pogodbe z DPF, in sicer tako, da jih je prenesla med obveznostim iz zavarovalnih pogodb,

ker so to finančne pogodbe z DPF, ki jih zavarovalnica v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi lahko uvršča znotraj zavarovalnih pogodb in evidentira na enak način kot zavarovalne pogodbe.

V to skupino je Skupina KD razvrščala prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu PN-A01 in rentne pogodbe z določenimi obdobji vplačil in izplačil. Sprememba ni povzročila učinka na preneseni poslovni izid Skupine KD. Prerazvrstitev postavk je vplivala na višino poročenih sredstev in obveznosti iz zavarovalnih pogodb.

Ostale spremembe

Skupina KD je na finančnih sredstvih prenesla iz finančnih sredstev v posesti do zapadlosti 10.661.264 evrov na sredstva razpoložljiva za prodajo.

Vpliv sprememb računovodskih usmeritev na postavke bilance stanja:

(v EUR)	31.12.2012 poročano	Prerazvrstitev postavk	31.12.2012 prilagojena
Skupaj sredstva	804.579.578	-	804.579.578
Finančna sredstva:	265.835.183	19.284.466	285.119.649
- finančne naložbe v posojila in druge finančne terjatve	78.439.929	4.366.096	82.806.025
- izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	39.010.468	1.442.372	40.452.840
- v posesti do zapadlosti v plačilo	33.423.817	(4.056.599)	29.367.218
- razpoložljiva za prodajo	114.960.969	17.532.597	132.493.566
Sredstva iz finančnih pogodb	19.284.466	(19.284.466)	-
Kapital	74.822.339	-	74.822.339
Obveznosti	729.757.239	-	729.757.239
Obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	282.556.681	19.296.606	301.853.287
Obveznosti iz finančnih pogodb	19.296.606	(19.296.606)	-
Skupaj kapital in obveznosti	804.579.578	-	804.579.578

(v EUR)	31.12.2011 poročano	Prerazvrstitev postavk	31.12.2011 prilagojena
Skupaj sredstva	810.087.627	-	810.087.627
Finančna sredstva:	326.007.500	18.793.301	344.800.801
- finančne naložbe v posojila in druge finančne terjatve	128.907.117	3.971.380	132.878.497
- izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	24.407.607	1.278.653	25.686.260
- v posesti do zapadlosti v plačilo	28.317.443	4.016.770	32.334.213
- razpoložljiva za prodajo	144.375.333	9.526.498	153.901.831
Sredstva iz finančnih pogodb	18.793.301	(18.793.301)	-
Kapital	91.014.115	-	91.014.115
Obveznosti	719.073.512	-	719.073.512
Obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	290.350.301	18.872.480	309.222.781
Obveznosti iz finančnih pogodb	18.872.480	(18.872.480)	-
Skupaj kapital in obveznosti	810.087.627	-	810.087.627

Poleg opisanih spremembe je na računovodske izkaze vplivala tudi sprememba ugotavljanja davčne obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb; in sicer;

- Pri izračunu odhodkov za davek so bile v Sloveniji za leto 2013 upoštevane spremembe Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2J) z letom 2014, ki stopnjo davka od dohodkov pravnih oseb uzakonja na (nespremenljivih) 17%. V Sloveniji je bila davčna obveznost od davčne osnove za leto 2013 izračunana po 17-odstotni davčni stopnji.

5. Obvladovanje tveganj

Skupina KD je pri svojem poslovanju izpostavljena strateškim, finančnim, operativnim in naključnim tveganjem. Ker zavarovalno področje predstavlja pretežni del Skupine, je obvladovanje zavarovalnih tveganj za Skupino ključnega pomena.

Strateška tveganja se nanašajo na dolgoročni razvoj Skupine in v tem okviru tudi posameznih družb v Skupini. Opredeljena vizija, poslanstvo in strategije Skupine in njenih posameznih družb ter izvajanje in redno preverjanje ustreznosti družb so mehanizem, prek katerega se ta tveganja upravljajo. Sprejemanje investicijskih odločitev glede investiranja v posamezna področja oziroma dejavnosti je glede na zelo raznoliko dejavnost družb v lastništvu KD ključnega strateškega pomena. Sistem vodenja in upravljanja (corporate governance) je prilagojen in usmerjen k doseganju razvoja in rasti posameznih področij ter doseganju zahtevane donosnosti.

Skupina je izpostavljena finančnim tveganjem predvsem prek finančnih sredstev in obveznosti, pozavarovalnih terjatev in zavarovalnih obveznosti. Finančna tveganja so tveganja, da pritoki zaradi tržnih sprememb na trgu kapitala in denarja ter poslovanja in bonitet svojih komitentov in izdajateljev finančnih instrumentov ne bodo zadostovali za kritje odtokov, izhajajočih iz zavarovalnih pogodb. Najpomembnejše komponente tega tveganja so tveganje spremembe obrestnih mer, tveganje spremembe tečajev vrednostnih papirjev ter valutno in kreditno tveganje.

Namen procesa obvladovanja finančnih tveganj sta predvsem stabilnost poslovanja in zmanjšanje izpostavljenosti posameznim tveganjem na sprejemljivo raven. Zaradi zelo razvejanih dejavnosti je Skupina izpostavljena predvsem zavarovalnim in finančnim tveganjem.

Obvladovanje tveganj je kontinuiran ciklični proces, ki ga je mogoče razdeliti v tri stopnje. Na prvi stopnji je identifikacija potencialnih tveganj. Na drugi stopnji so posamezna tveganja modelirana in izmerjena. Ti modeli se uporabljajo kot podlaga za merjenje stopnje izpostavljenosti posamične družbe v Skupini in Skupine posameznim tveganjem. Na podlagi identifikacije in merjenja tveganj v Skupini uprava sprejme ustrezne ukrepe za zmanjšanje ali obvladovanje teh tveganj (tretja stopnja). Vzводи uprave so različni in odvisni od stopnje izpostavljenosti in tipa tveganja.

Uprava družbe upravlja tveganja, prisotna v posameznih družbah v Skupini in na ravni Skupine kot celote. Postavlja torej smernice glede razmerja med tveganji, donosi in kapitalom, izvaja periodične kontrole in postavlja smernice za izvajanje poslovnih politik in strategij za posamezne družbe v Skupini.

Posamezne družbe v Skupini so vzpostavile sistem poročanja za potrebe uprave, ki omogoča redno nadzorovanje tveganj, ki so jim izpostavljene. Zavarovalne družbe v Skupini so vzpostavile naložbene in likvidnostne odbore, ki skrbijo za ALM-funkcijo (upravljanje sredstev in obveznosti).

Zavarovalna tveganja

Tveganje, povezano z zavarovalno polico, predstavlja možnost, da se zavarovalni dogodek dejansko zgodi, in negotovost, povezano z zneskom zavarovalne vsote ali odškodnine. Glede na naravo zavarovalnih pogodb so zavarovalna tveganja naključna in nepredvidljiva; glavno tveganje za zavarovatelja pa je možnost, da škode in upravičenja presežejo obstoječi znesek oblikovanih obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb (zavarovalno-tehničnih rezervacij) v portfelju zavarovalnih pogodb, če je uporabljena metoda izračuna verjetnosti. To je lahko posledica spremembe pogostosti škodnih zahtevkov ali njihovih zneskov, ki so lahko nad pričakovanimi.

Izkušnja kaže, da večji portfelj podobnih zavarovalnih pogodb pomeni manjšo relativno variabilnost okrog pričakovane vrednosti. Poleg tega je bolj razpršen portfelj manj izpostavljen splošnim spremembam zaradi spremembe v neki podmnožici.

Zavarovalne družbe v Skupini so razvile lastno politiko sklepanja zavarovalnih pogodb, da bi razpršile prevzeta tveganja in dosegle zadostnost števila tveganj v posamezni kategoriji zaradi zmanjšanja variabilnosti pričakovanih rezultatov. Glavni način za zmanjšanje zavarovalnih tveganj je pozavarovanje, tj. prenos tveganj, ki presegajo vnaprej določen obseg, pozavarovalni družbi.

Ob razvoju novih zavarovalnih produktov je zelo pomembno, da so parametri, ki določajo zavarovalno premijo, ustrezno določeni. Tveganje, ki ga sprejema Skupina ob sklepanju, se odraža v ceni, to je v zavarovalni premiji. Če parametri, ki določajo zavarovalno premijo, pri razvoju novega zavarovalnega produkta niso ustrezno določeni, je to za Skupino tveganje, ki mu je izpostavljena v vsej življenjski dobi produkta.

V okviru zavarovalnega tveganja je poslovanje Skupine izpostavljeno tveganju pri sprejemu rizikov v zavarovanje (underwriting process risk), tveganju, da je produkt neustrezno načrtovan (product design risk), cenovnemu tveganju (pricing risk), tveganju ekonomskega okolja (economic environment risk), tveganju zaradi obnašanja zavarovalcev (policyholder behaviour risk), tveganju zaradi neustrezne ocene višine obveznosti iz zavarovalnih pogodb (reserving risk) in tveganju škod (claims risk). Zavarovalna tveganja poslovodstvo večinoma obvladuje z zagotavljanjem ustrezne pozavarovalne zaščite.

5.1.1 Opis tveganj

Dejavnost zavarovalniškega dela Skupine temelji na obvladovanju prevzetih zavarovalnih tveganj. Zavarovalno tveganje se nanaša na tveganje, ki ga zavarovatelj prevzame od imetnika police. Zavarovalna tveganja so naključna in nepredvidljiva. Ob sklenitvi zavarovalne pogodbe prevzame zavarovatelj tveganje, da bo zavarovalnemu upravičencu poravnal pogodbeno obveznost pri nastanku zavarovalnega dogodka oziroma ob izteku pogodbe, pri tem pa čas nastanka zavarovalnega dogodka ni gotov.

Zavarovalni primeri so naključni, posledično njihovo število in njihov znesek med leti niha in odstopa od statistično ugotovljenih povprečij. Skupina se z zavarovalnim tveganjem spopada z diverzifikacijo in povečanjem portfelja. S tem tveganje razprši in zniža variabilnost pričakovanih dogodkov. Pomembno sredstvo za zniževanje zavarovalnih tveganj je pozavarovanje, tj. prenos tveganj, ki presegajo vnaprej določeno višino na pozavarovalnico. V nadaljevanju Skupina obvladuje zavarovalna tveganja z učinkovitim izvajanjem notranjih kontrol, notranjo revizijo in oblikovanjem ustreznih zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki bodo krile prihodnje obveznosti iz zavarovalnih pogodb, ki so že sklenjene.

Pomembna tveganja, s katerimi se Skupina pri svojem poslovanju srečuje, so po mnenju poslovodstva naslednja:

– **Tveganje pri sprejemu rizikov v zavarovanje (underwriting process risk)**, nevarnost napačne ocene sprejetega rizika. Pri tem tveganju gre za napačno odločitev, da se riziko sprejme v kritje ne glede na rizično izpostavljenost zavarovanca, za sklenitev zavarovanja na podlagi netočnih in nepopolnih informacij o zavarovancu, napačnih podatkov o višini največje mogoče škode oziroma morebitne neustrezne pridobitve pozavarovalnega kritja, ki ga poravnava pozavarovatelj, sklepanja zavarovanj za koncentrirane rizike (npr. geografska koncentracija) in nezadostno usposobljene delavce za oceno rizika.

Navedeno tveganje Skupina obvladuje z navodili za sprejem rizikov v zavarovanje, uporabo programskega orodja za sprejem rizikov v zavarovanje, s poostrenimi kriteriji in postopki za sprejem v tveganje, še posebno za velike zavarovalne vsote in kritja. Prav tako ima s pozavarovalnico dogovorjeno obvezno pozavarovalno pogodbo, s katero so samodejno pozavarovani riziki nad pogodbeno določeno tvegano zavarovalno vsoto. Skupina spremlja škodne rezultate in analizira vsako poslabšanje rezultata.

– **Tveganje neustrezne ocene višine obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb (reserving risk)** predstavlja tveganje, da te ne bodo zadostovale za pokritje obveznosti iz naslova sprejetih tveganj, oziroma tveganje, da bodo prihodnje odškodnine presegle ocenjeni znesek obveznosti.

Skupina redno preverja pravilnost izračunov obveznosti in ustreznost uporabljenih predpostavk v izračunu višine obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb. Skupina izvaja teste ustreznosti pripoznanih obveznosti. Če test ustreznosti pokaže prenizko izkazane obveznosti, se izkazane obveznosti povečajo.

Pri premoženjskih zavarovanjih je najpomembnejša pravilna ocena obveznosti iz naslova prijavljenih in neprijavljenih škod, torej ocena obveznosti iz zavarovalnih pogodb za škode, ki so že prijavljene, in obveznosti iz zavarovalnih pogodb za nastale, vendar še neprijavljene škode (IBNR). Napačno ocenjene obveznosti za prijavljene škode vplivajo tudi na izračun IBNR. V Skupini se lahko pojavijo zavarovalni primeri, pri katerih obveznosti za škode niso bile oblikovane (npr. v preteklosti azbestoza), ali odgovornostna zavarovanja, pri katerih lahko od sklenitve zavarovanja do prijave škode mine več let.

Pri življenjskih zavarovanjih za dolgoročne zavarovalne pogodbe z vključenimi jamstvi in pri dolgoročnih zavarovalnih pogodbah, vezanih na enote investicijskih skladov, Skupina ob sklenitvi zavarovanja uporablja predpostavke o bodoči

smrtnosti, obrestnih merah, prekinitvah pogodbe in administrativnih stroških. Predpostavke so uporabljene za določanje obveznosti iz zavarovalne pogodbe. V predpostavkah je upoštevan tudi dodatek za tveganje.

Pri ocenjevanju stopnje umrljivosti se uporabljajo statistične tablice umrljivosti, saj je bil v preteklosti portfelj zavarovalnih pogodb Skupine premajhen, da bi se lahko uporabile lastne izkušnje. Tako pri zavarovanjih za primer smrti in zavarovanjih za primer smrti in doživetja Skupina uporablja slovenske tablice umrljivosti iz obdobja 1990–1992, za rentna zavarovanja pa avstrijske rentne tablice iz leta 1996. Skupina glede na leto 2012 ni spremenila predpostavk o umrljivosti prebivalstva. V okviru upravljanja zavarovalnih tveganj aktuarske službe redno preverjajo uporabljene predpostavke glede na dejanski škodni rezultat po posameznih zavarovalnih produktih.

Poslovodstvo ocenjuje, da slovenske tablice smrtnosti odražajo ustrezna pričakovanja, povezana z doživetjem in stopnjo umrljivosti slovenske populacije.

Skupina uporablja v produktih dolgoročnih zavarovanj z vključenimi jamstvi obrestne mere v višini od 2,75 % (novi zavarovalni produkti) do 4 % (stari produkti). Zadostnost donosov iz naložb zavarovalnih obveznosti v prihodnosti se redno preverja.

Na datum poročanja so predpostavke ponovno določene, da odražajo trenutne predpostavke in se z njimi preverja, ali so obveznosti ocenjene v zadostni višini. Če obveznosti niso zadostne, se predpostavke spremenijo, da odražajo trenutno stanje. Trenutne predpostavke ne vsebujejo dodatka za tveganje.

Predpostavka o smrtnosti se določi na podlagi uporabljene statistične smrtnosti in analize dejanske umrljivosti zavarovalnega portfelja v preteklih in tekočem letu. Prav tako se pri invalidnosti upoštevajo statistične tabele in lastne izkušnje Skupine.

Skupina tudi redno analizira trajnost zavarovanj in spremlja gibanje trajnosti zavarovanj v obdobju po glavnih produktih in po potrebi tudi po prodajnih kanalih, če se pokažejo večja odstopanja. Analize se upoštevajo pri določanju predpostavk o trajnosti zavarovanj za določanje najboljše ocene vedenja zavarovalcev.

Donos naložb vpliva na določitev višine bodočih izplačil iz zavarovalnih pogodb in določanje primernega diskontnega faktorja. Skupina upošteva za določitev donosa kot netvegane vrednostne papirje državne obveznice, za druge vrednostne papirje pa se določijo dodatki za tveganje. Z upoštevanjem navedenega in z upoštevanjem strukture naložb za kritje obveznosti se izračunajo utežene donosnosti portfelja naložb.

Bodoči stroški so določeni na podlagi trenutnih stopenj stroškov. Dodatno je uporabljena predpostavka o bodoči inflaciji, ki dolgoročno upošteva višino projekcij evropske unije za valuto evro.

– **Cenovno tveganje (pricing risk)** se nanaša na tveganje, da višina zavarovalne premije ni ustrezna za pokrivanje pogodbenih obveznosti iz naslova prijavljenih škod in obratovalnih stroškov. Razlogi so lahko različni, na primer neustrezni statistični podatki, neustrezna ocena škodnega dogajanja, prenizka premija zaradi konkurence, neustrezna premija za nove produkte, neustrezne mortalitetne, rentne, bolezenske tablice, neustrezna višina v produktu vkalkuliranih stroškov. Govorimo tudi o ustreznosti uporabljenih verjetnostnih tabel, ki Skupino dodatno izpostavljajo tveganjem naravne smrti, tveganju dolgega življenja, tveganju kritičnih bolezni in tveganju dodatne nezgode.

Skupina že pri načrtovanju novega produkta skrbno preverja in pridobi ustrezne statistike, ki potrjujejo ustreznost uporabljenih predpostavk. Pri tveganih produktih, kot je na primer dodatno kritje kritičnih bolezni, Skupina v zavarovalnih pogojih opredeljuje možnost poznejše spremembe zavarovalne premije, če bi nove statistike oziroma škodno dogajanje pokazalo prenizko premijo. Skupina skrbno spremlja višino dejanskih stroškov in na podlagi analiz teh stroškov določa višino potrebnih vkalkuliranih stroškov v posameznem produktu, in sicer glede na tip produkta, posebne stroške, ki zadevajo produkt, višine provizij zavarovalnim zastopnikom in drugih morebitnih stroškov. Skupina tudi meri in spremlja profitabilnost posameznega produkta.

– **Tveganje, da je produkt neustrezno načrtovan (product design risk)**, predstavlja tveganje, da bo Skupina izpostavljena nevarnosti, neupoštevanju pojava novih bolezni in nesreč, ki bi lahko pomembno vplivale na prihodnji škodni razvoj pri izračunu zavarovalne premije (izbruh novih bolezni). To tveganje je pomembno za življenjska zavarovanja.

Kot je že navedeno pri cenovnem tveganju, Skupina pri nekaterih bolj tveganih zavarovalnih produktih ne jamči višine zavarovalne premije v dobi trajanja zavarovanja. Poleg tega se v tablice umrljivosti, tablice obolevnosti vgrajujejo določena povišanja. Skupina spremlja tudi trende umrljivosti in obolevnosti. Nekatere sodobne bolezni so izključene iz zavarovalnih pogojev. Na tem področju Skupina sodeluje tudi s pozavarovalnico, ki prenaša določena znanja in dognanja na Skupino.

– **Stroškovno tveganje** je tveganje morebitnih izgub, ki se lahko pojavijo kot posledica napačne ocene stroškov pri sprejemanju cenikov, sprememb razmer v makroekonomskem okolju, ki bi posledično vplivale na čezmerno rast obratovalnih stroškov Skupine, ki se lahko pojavi.

Postopki obvladovanja tveganja, povezanega z neustreznim ocenjevanjem stroškov, temeljijo na vzpostavljenem evidentiranju in alokaciji stroškov po stroškovnih nosilcih in stroškovnih mestih, na sprotnem nadzoru gibanja stroškov in sprejemanju ukrepov pri neugodnih gibanjih.

– Tveganje, da se bodo spremenile razmere v družbi tako, da bodo neugodno učinkovale na Skupino, lahko poimenujemo **tveganje ekonomskega okolja (economic environment risk)**. Povečanje nezaposlenosti in padec kupne moči lahko povzroči več škod pri kreditnih zavarovanjih, manj sklenjenih zavarovanj, več odpovedi življenjskih in pokojninskih zavarovanj. V to skupino lahko razvrstimo tudi tveganje spremembe sodne prakse pri presojanju odškodnin.

– **Tveganje zaradi obnašanja zavarovalcev (policyholder behaviour risk)** – zavarovalniške goljufije.

– Pri **tveganju škod (claims risk)** gre za tveganje, da bodo škode po številu in /ali višini večje od pričakovanih, in za previsok samopridržaj zaradi neustrezne pozavarovalne zaščite, predvsem za katastrofalne dogodke.

Pri pogodbah življenjskih zavarovanj z zavarovanjem za primer smrti na število in višino škod epidemije najbolj vplivajo spremembe načina življenja, kot so na primer prehranjevalne navade, telesna vadba, kajenje. Za pogodbe življenjskih zavarovanj, kjer je zavarovani dogodek preživetje, in za zdravstvena zavarovanja je največji dejavnik tveganja napredek medicinske znanosti ter izboljšanje socialnega položaja prebivalstva, kar povečuje dolgoživost.

Pri pogodbah premoženjskih zavarovanj so klimatske spremembe velik dejavnik, ki povzroča pogostejše izredne vremenske dogodke (poplave, toča ...). Za odgovornostna zavarovanja, za katera so značilni dolgi postopki reševanja škod, ki lahko trajajo več let, predstavlja pomemben dejavnik tveganja povečanje števila tožb iz škod, predvsem za nematerialne zahtevke (kritje in znesek).

Da bi obvladovala zavarovalno tveganje, ima Skupina sklenjene pozavarovalne pogodbe, s katerimi del tega tveganja prenese na pozavarovatelja. Vsako poslovno leto poslovodstvo sprejme program načrtovanega pozavarovanja, v katerem so izračunani maksimalni lastni deleži po zavarovalnih vrstah, tabela maksimalnega kritja in določeni postopki, osnove in merila za ugotavljanje največje verjetne škode. Program pozavarovanja je sestavljen iz tradicionalnih proporcionalnih in neproporcionalnih oblik pozavarovalne zaščite in obsega tudi pogodbo za naravne nesreče.

5.1.2 Koncentracija zavarovalnega tveganja

Koncentracija zavarovalnega tveganja lahko izhaja iz ene zavarovalne pogodbe ali iz majhnega števila pogodb, ki krijejo dogodke z majhno verjetnostjo dogodka, toda veliko škodo, kot so npr. potresna zavarovanja ali druge naravne katastrofe.

Pri pogodbah z zavarovanjem za primer smrti so najmočnejši vplivi, ki lahko povečajo frekvenco škod, epidemije, spremembe načina življenja, kot so na primer prehranjevalne navade, telesna vadba, kajenje, kar bi lahko povzročilo predčasne škode ali več škod od pričakovanih. Za pogodbe, pri katerih je zavarovani dogodek preživetje, je največji dejavnik tveganja napredek medicinske znanosti in izboljšanje socialnega položaja prebivalstva, kar povečuje dolgoživost.

Portfelj zavarovalnih pogodb vsebuje zavarovalne pogodbe, pri katerih Skupina prevzema kritje tveganja smrti. Pri zavarovanju za primer smrti Skupina jamči višino zavarovalne vsote v dobi trajanja zavarovalne pogodbe. V obdobju trajanja zavarovalne pogodbe mešanega življenjskega zavarovanja Skupina jamči izplačilo zajamčene zavarovalne vsote v primeru smrti oziroma doživetja.

Da bi Skupina obvladovala tveganja izpostavljenosti zavarovalnemu tveganju, je sklenila pozavarovalno pogodbo, s katero je del zavarovalnega tveganja prenesla na pozavarovatelja.

Naslednja tabela prikazuje razpršenost zavarovalnega portfelja Skupine in izpostavljenost velikim zavarovalcem. Delež največjih zavarovalcev v skupnem portfelju zavarovanj:

(v EUR)		2013			
	Skupna premija 10 največjih zavarovalcev	V deležu od celotne premije	Skupna premija 100 največjih zavarovalcev	V deležu od celotne premije	
Življenjska zavarovanja	47.478	0,30%	183.910	1,16%	
Zavarovanja z naložbenim tveganjem	230.465	0,58%	914.435	2,29%	
Premoženjska in zdravstvena zavarovanja	11.957.784	4,80%	22.718.337	9,11%	
Skupaj	12.235.727		23.816.682		

(v EUR)		2012			
	Skupna premija 10 največjih zavarovalcev	V deležu od celotne premije	Skupna premija 100 največjih zavarovalcev	V deležu od celotne premije	
Življenjska zavarovanja	29.869	0,19%	176.667	1,15%	
Zavarovanja z naložbenim tveganjem	230.500	0,46%	928.470	1,86%	
Premoženjska in zdravstvena zavarovanja	12.581.697	4,87%	24.308.834	9,41%	
Skupaj	12.842.066		25.413.971		

Glede na to, da je delež deset oziroma sto največjih zavarovancev in zavarovalcev glede na celotni portfelj relativno majhen, lahko sklepamo, da koncentracija velikih zavarovancev ne predstavlja visokega tveganja.

Za premoženjska zavarovanja so tveganja, katerim je izpostavljena Skupina, različna glede na panoge, v katerih delujejo zavarovanci. Spodnja tabela prikazuje koncentracijo obveznosti iz naslova premoženjskih zavarovanj po panogah, v katerih delujejo zavarovanci, in sicer je prikazana maksimalna izguba (maksimalna zavarovalna vsota), razdeljena glede na višino v tri razrede.

Koncentracija obveznosti iz premoženjskih zavarovanj po panogah na dan 31.12.2013

za leto 2012	do 300.000 EUR		nad 300.000 do 1.000.000 EUR		nad 1.000.000 EUR	
	Brez	S	Brez	S	Brez	S
	Pozavarovanja	pozavarovanjem	pozavarovanja	pozavarovanjem	pozavarovanja	pozavarovanjem
Gradbeni riziki	9.216.359	7.118.230	13.749.753	5.280.000	159.086.371	3.960.000
Industrijski riziki	276.232.075	263.118.312	368.862.914	255.698.788	3.555.351.605	252.240.000
Komercialni riziki	4.105.840.601	4.098.873.140	1.646.639.787	1.630.262.381	6.399.683.522	804.930.000
Stanovanjski riziki	5.127.579.087	5.124.876.204	412.833.494	407.775.595	320.049.691	42.150.000
Skupaj	9.518.868.122	9.493.985.886	2.442.085.947	2.299.016.764	10.434.171.188	1.103.280.000

Koncentracija obveznosti iz premoženjskih zavarovanj po panogah na dan 31.12.2012

za leto 2011	do 300.000 EUR		nad 300.000 do 1.000.000 EUR		nad 1.000.000 EUR	
	Brez Pozavarovanja	S pozavarovanjem	Brez pozavarovanja	S pozavarovanjem	Brez pozavarovanja	S pozavarovanjem
Gradbeni riziki	20.600.420	12.791.606	36.006.659	8.067.789	279.614.133,20	6.005.764
Industrijski riziki	367.459.978	350.823.475	448.521.796	313.462.050	5.903.818.106,89	319.200.000
Komercialni riziki	4.218.835.741	4.212.153.676	1.739.078.860	1.580.940.228	10.411.491.575,32	925.999.782
Stanovanjski riziki	5.186.606.232	5.184.581.470	432.982.506	394.961.354	523.716.064,75	48.506.343
Skupaj	9.793.502.371	9.760.350.227	2.656.589.820	2.297.431.420	17.118.639.880,15	1.299.711.889

Pri življenjskih zavarovanjih lahko predstavljajo mogočo koncentracijo zavarovalnega tveganja pogodbe z izredno visokimi zavarovalnimi vsotami.

Spodnja tabela prikazuje koncentracijo zavarovalnega tveganja za življenjska zavarovanja, in sicer skupni riziko zavarovalne vsote, zbran v štiri razrede, glede na višino zavarovalne vsote posameznega zavarovanja.

Skupni riziko zavarovalne vsote vseh pogodb na 31. 12. 2013		
	Brez pozavarovanja	S pozavarovanjem
od 0–9.999 EUR	404.114.330	385.254.121
od 10.000–19.999	920.025.611	828.998.497
od 20.000–29.000 EUR	587.523.311	381.110.548
več kot 30.000 EUR	200.762.968	79.734.931
Skupaj	96.344.146	30.471.750

Skupni riziko zavarovalne vsote vseh pogodb na 31. 12. 2012		
	Brez pozavarovanja	S pozavarovanjem
od 0–9.999 EUR	468.312.903	457.274.547
od 10.000–19.999	692.115.749	627.407.374
od 20.000–29.000 EUR	389.795.801	353.276.317
več kot 30.000 EUR	693.428.840	418.774.134
Skupaj	2.243.653.293	1.856.732.372

Za rentna zavarovanja prikazujemo koncentracijo tveganja s skupnimi letnimi rentami, zbranimi v pet skupin, glede na višino letne rente posameznega zavarovanca. Kot letna renta je upoštevan znesek, ki bi ga zavarovanec dobil, če bi pogodba že zapadla v izplačevanje.

Struktura višine letnih rent

Letna renta na zavarovanca na zadnji dan leta (v EUR)	SKUPAJ LETNE RENTE 2013		SKUPAJ LETNE RENTE 2012	
	znesek	%	znesek	%
od 0–999 EUR	661.540	14,28%	713.241	14,99
od 1.000–1.999 EUR	1.655.813	35,74%	1.698.901	35,70
od 2.000–2.999 EUR	957.963	20,68%	933.650	19,62
od 3.000–3.999 EUR	552.560	11,93%	550.351	11,56
nad 4.000 EUR	804.450	17,37%	862.959	18,13
Skupaj	4.632.326	100%	4.759.102	100,00

5.1.3 Zavarovalne pogodbe premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj

Za večino zavarovanj se prenosna premija izračunava po metodi pro-rata temporis, ki predpostavlja enakomerno porazdelitev nastanka škod čez celotno dobo trajanja zavarovalne pogodbe. Izjema so kreditna zavarovanja, kjer višina zavarovalnega kritja pada, in gradbena ter montažna zavarovanja, kjer višina zavarovalnega kritja narašča. Za ta zavarovanja je v izračunu prenosne premije upoštevana spremenljiva višina zavarovalnega kritja in predpostavka konstantne škodne pogostnosti v celotni dobi trajanja zavarovalne pogodbe.

Celoten izračun škodne rezervacije je osnovan na ocenah in predpostavkah dokončnega razvoja nastalih škod. Izračun škodnih rezervacij je razdeljen na dva dela, upoštevajoč naravo posamezne škode.

Prijavljene škode, vendar še ne izplačane

Škodna rezervacija za prijavljene škode temelji na ocenah pričakovanih vrednostih izplačil prijavljenih škod za vsako škodo posebej. Materialne škode ocenjujejo cenilci, zaposleni v zavarovalnici, nematerialne škode in škode v sodnih postopkih ocenjujejo pravniki (odvetniki) zavarovalnice. Ocene so določene izkustveno z upoštevanjem pričakovanih bodočih trendov (inflacija, inflacija stroškov storitev, sprememba sodne prakse ...). V okviru škodne rezervacije so oblikovane tudi rezervacije za škode pri odgovornostnih zavarovanjih, ki se izplačujejo v obliki rent, in sicer v višini kapitalizirane vrednosti rente z upoštevanjem 2,75-odstotne obrestne mere.

Nastale škode, vendar še ne prijavljene (v nadaljevanju IBNR - incurred but not reported)

Večina IBNR-rezervacije se izračunava s pomočjo trikotniške metode pripoznanih škod.

Pripoznane škode se uredijo v trikotnik, kjer predstavljajo vrstice leto nastanka škodnega dogodka, stolpci pa število let zamika od leta nastanka škodnega dogodka do leta pripoznavanja škode. Pripoznana škoda v posameznem letu je seštevek obračunanih zneskov škod z letom nastanka in do vključno leta i+j in zneska škodne rezervacije za prijavljene škode na koncu leta i+j. Velike škode se v trikotniku upoštevajo samo do zneska velike škode, ki se določi za vsako zavarovalno vrsto. Razvojni faktor predstavlja razmerje med pripoznanimi škodami posameznega leta in pripoznanimi škodami predhodnega leta. Če izkazuje trikotnik še nedokončan razvoj, se določi še razvojni faktor za rep. Napovedovanje dokončnih škod temelji na izračunu povprečnih letnih razvojnih faktorjev.

Za vsako leto nastanka škode se IBNR-rezervacija izračuna kot razlika med dokončnimi škodami in pripoznanimi škodami. Negativni zneski se postavijo na 0. V zadnjih letih nastanka škode se napoved dokončnih škod preveri z izračunom pričakovanih dokončnih škod preko ocenjenega rezultata zavarovalne vrste in zaslužene premije. Za izračun IBNR-rezervacije teh let se upošteva višjega od obeh zneskov.

Rezervacije za nastale, a še neprijavljene škode (IBNR), ki so vključene v škodnih rezervacijah

	Rezervacija za nastale, še neprijavljene škode (IBNR) 31.12.2013	Rezervacija za nastale, še neprijavljene škode (IBNR) 31.12.2012
Nezgodno zavarovanje	9.721.424	10.670.895
Zdravstveno zavarovanje	5.122.025	6.026.131
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	1.933.716	2.004.481
Zavarovanje plovil	58.731	115.423
Zavarovanje prevoza blaga	61.383	141.118
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	1.021.075	1.338.175
Drugo škodno zavarovanje	1.195.092	1.528.458
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	37.457.267	41.471.090
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	13.515	28.006
Splošno zavarovanje odgovornosti	12.640.073	11.813.906
Kreditno zavarovanje	23.571	33.059
Kavcijsko zavarovanje	212.432	177.317
Zavarovanje različnih finančnih izgub	42.066	76.533
Zavarovanje stroškov postopka	2.494	2.202
Zavarovanje pomoči	216.781	225.191
Življenjsko zavarovanje	4.610.642	494.941
	74.332.286	76.146.928

b) Spremembe v predpostavkah

Skupina leta 2013 ni spremenila predpostavk, uporabljenih za izračun obveznosti življenjskih zavarovanj. Predpostavke, ki so uporabljene pri ugotavljanju ustreznosti oblikovanih rezervacij življenjskih zavarovanj, so podrobneje opisane v poglavju o testu ustreznosti.

c) Razvoj škod

V spodnjih tabelah je prikazan razvoj škod za premoženjska zavarovanja ter dodatna nezgodna zavarovanja pri življenjskih Trikotnik prikazuje kako je zavarovalnica spreminjala ocene glede končnih obveznosti za škode premoženjskih zavarovanj. Zneski v trikotniku zajemajo likvidirane oz. rezervirane škode, kot jih je zavarovalnica pripoznala za posamezno leto škode.

Razvoj škodnega dogajanja pri premoženjskih zavarovanjih

Kumulativna ocena škod	Leto nastanka škode							
	Pred 2007	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
od koncu škodnega leta		108.738.545	120.566.723	117.773.190	106.123.654	103.900.951	109.732.984	90.848.539
1 leto po škodnem letu		106.372.343	118.496.776	109.844.795	98.882.126	92.331.285	104.142.780	-
2 leti po škodnem letu		105.968.274	117.455.256	109.454.915	96.330.471	90.568.304	-	-
3 leti po škodnem letu		105.349.656	117.524.811	107.637.944	95.301.074	-	-	-
4 leta po škodnem letu		105.958.430	115.587.514	105.953.158	-	-	-	-
5 let po škodnem letu		104.800.746	114.800.364	-	-	-	-	-
6 let po škodnem letu		103.746.421	-	-	-	-	-	-
Kumulativna ocena škod:	-	103.746.421	114.800.364	105.953.158	95.301.074	90.568.304	104.142.780	104.142.780
Skupaj likvidirane škode do 31.12.2013	-	100.306.772	108.642.919	99.181.388	87.434.899	79.085.516	83.813.631	83.813.631
Stanje škodne rezerve na	19.381.672	3.439.648	6.157.445	6.771.770	7.866.175	11.482.787	20.329.149	20.329.149

Škodna rezerva za premoženjska zavarovanja (brez zdravstvenih) pripoznana v bilanci

	Popis + IBNR	ŠR za cenilne stroške	Skupaj
Škodna rezervacija na 31.12.2012	120.759.566	5.082.090	125.841.656
Škodna rezervacija na 31.12.2013	112.877.537	4.776.896	117.654.433

5.1.4 Analiza občutljivosti

Skupina je izdelala analizo občutljivosti čistega dobička pred obdavčitvijo na dan 31. decembra 2013 glede na vpliv različnih parametrov.

Test občutljivosti – parametri

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Tehnična obrestna mera (samo za zavarovalne pogodbe)	Vpliv spremembe tehnične obrestne mere za $\pm 1\%$
Stroški	Vpliv na povečanje/zmanjšanje vseh stroškov, razen stroškov pridobivanja za $\pm 5\%$
Smrtnost (samo za življenjska zavarovanja)	Vpliv povečanja smrtnosti za 5%
Smrtnost rentnih zavarovanj (pokojninska in rentna zavarovanja)	Vpliv zmanjšanja smrtnosti za 5%
Škodni delež (samo za premoženjska in zdravstvena zavarovanja)	Vpliv povečanja v škodnem deležu za 5%

Zgoraj navedeni dejavniki so bili uporabljeni v aktuarskih in statističnih modelih za izračun sprememb čistega dobička Skupine.

Spodnja tabela prikazuje vpliv sprememb ključnih dejavnikov na čisti dobiček Skupine pred obdavčitvijo.

Vpliv na čisti dobiček Skupine pred obdavčitvijo za leto 2013 in 2012

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Dejavnik		
Stroški +5%	(2.848.848)	(2.887.099)
Stroški -5%	2.848.848	2.887.099
Tehnična obrestna mera +1%	11.938.944	6.710.295
Tehnična obrestna mera -1%	(10.216.196)	(8.145.787)
Smrtnost +5%	120.115	(6.495)
Smrtnost rentnih zavarovanj -5%	190.022	(165.319)
Škodni delež +5%	(13.038.407)	(10.762.365)
Škodni delež -5%	13.038.407	10.762.365

5.1.5 Obvladovanje tveganj pri pozavarovalni zaščiti

Splošni opis namena in ciljev pozavarovalne zaščite

Pozavarovanje omogoča Skupini sklepanje zavarovalnih pogodb nad lastnimi kapacitetami oziroma prevzem rizikov v zavarovanje nad lastno izravnavo ob hkratnem zagotavljanju solventnosti in likvidnosti poslovanja ter tako predstavlja enega izmed bistvenih elementov upravljanja tveganj v zavarovalništvu. Pri tem zasledujemo cilj, da dosežemo optimalno zaščito pred posamičnimi velikimi škodami in pred agregirano izpostavljenostjo naravnim in drugim zavarovarljivim nevarnostim. Za obseg in strukturo pozavarovalne zaščite se odločamo na osnovi višine lastnih deležev Skupine ter profilov zavarovalnega portfelja.

Pogodbena pozavarovalna zaščita zagotavlja avtomatično kritje velike večine rizikov, prevzetih v zavarovanje, tudi ob morebitni napaki pri oceni rizika. Za izjemne rizike, ki po obsegu ali vsebini kritja presegajo določbe pogodbene pozavarovalne zaščite, se zagotovi posebna fakultativna pozavarovalna zaščita. Program načrtovanega pozavarovanja je sestavljen iz tradicionalnih proporcionalnih in neproporcionalnih oblik pozavarovalne zaščite ter je tako po strukturi in obsegu kritij praviloma enak kot v poslovnem letu 2011. V okviru obvladovanja operativnega tveganja je družba natančno spremljala število in velikost rizikov, ki so po vsebini in obsegu predmet bodisi pogodbene bodisi fakultativne pozavarovalne zaščite.

Osnovne predpostavke testov občutljivosti

Izhajamo iz predpostavke, da obstajata dve vrsti tveganja pozavarovalne zaščite. Prvič v tem, ali sta pravilno izbrana struktura in obseg zaščite, kar se lahko preveri s simulacijo, ali bi z znižanjem pozavarovalne zaščite prišlo do večjega poslabšanja čistega poslovnega izida, ki bi posledično lahko tudi ogrozilo kapitalsko ustreznost družbe. Druga vrsta tveganja je, ali bi se poslovni izid odločilno poslabšal, če se ob obstoječi pozavarovalni zaščiti v določenem obdobju zgodi nadpovprečno število velikih in množičnih škod, ki so tudi po višini nadpovprečne.

Za ovrednotenje pozavarovalnega tveganja smo opredelili dva testa občutljivosti poslovnega izida – test občutljivosti na znižanje pozavarovalne zaščite in test občutljivosti na nadpovprečno škodno dogajanje (velikih in množičnih škod).

Analiza portfelja z vidika pozavarovalnega tveganja

V največji skupini drugih premoženjskih zavarovanj smo analizirali volatilnost portfeljev posameznih zavarovalnih vrst oziroma skupin zavarovalnih vrst na velike in množične škode, zato da bi analizo obvladovanja tveganja pozavarovanja osredotočili na najbolj izpostavljene zavarovalne vrste. Rezultat te analize je pokazal, da na tveganje pozavarovanja najodločilneje vplivata, glede višine in števila potencialnih velikih in množičnih škod portfelj zavarovanja AO in portfelj požarnih in drugih škodnih zavarovanj. Ta dva portfelja tudi odločilno vplivata na poslovni rezultat, zato smo analizo občutljivosti izvedli za obe navedeni pozavarovalni pogodbi.

Koncentracija pozavarovanja v pogodbenem/merodajnem letu 2013 v EUR

Vrsta pozavarovanja	v EUR	Pozav. premija	Struktura poz. premije	Pozav. provizija	Obračunane pozav. škode	Rezervirane pozav. škode	Vpliv rezultata pozav. na dobiček	Vpliv rezultata pozav. na dobiček
Motor QS		41.519.734	80,99%	13.859.857	22.711.475	-	2.895.434	(2.052.968)
Kvotno pozavarovanje potresa		1.767.777	3,45%	481.931	1.446	(4.782)	(2.221)	(1.291.402)
Premoženjsko Gross Risk XL pozav.		1.568.633	3,06%	-	324.613	-	-	(1.244.019)
Tehnično Risk XL pozavarovanje		142.758	0,28%	-	-	-	73.800	(68.958)
Premoženjsko Cat XL poz.		1.608.622	3,14%	-	911.173	-	(1.256.955)	(1.954.404)
Poz. letnega agregata Cat XL škod		917.927	1,79%	-	103.235	82.076	(107.103)	(839.718)
XL pozavarovanje AO in zelene karte		645.300	1,26%	-	250.114	-	250.079	(145.106)
XL pozavarovanje avtom. kaska		46.100	0,09%	-	-	-	-	(46.100)
Ostala premoženjska zavarovanja		2.178.238	4,25%	141.998	701.342	51.636	445.561	(837.701)
Zdravstvena zavarovanja		-	-	-	-	-	-	-
Življenjska zavarovanja		871.109	1,70%	284.603	272.300	(3.859)	(56.180)	(374.244)
SKUPAJ POGODBENO LETO 2013		51.266.197	100,00%	14.768.388	25.275.699	125.071	2.242.416	(8.854.622)

Koncentracija pozavarovanja v pogodbenem/merodajnem letu 2012 v EUR

Vrsta pozavarovanja	v EUR	Struktura			Obračunane pozav. škode	Rezervirane pozav. škode	Vpliv rezultata pozav. na dobiček
		Pozav. premija	poz. premije	Pozav. provizija			
Motor QS		45.442.653	81,59%	11.978.178	17.989.739	13.547.995	(1.926.740)
Kvotno pozavarovanje potresa		1.643.450	2,95%	410.863	-	4.400	(1.228.188)
Premoženjsko Gross Risk XL pozavarovanje		1.551.254	2,79%	-	14.175	7.000	(1.530.079)
Tehnično Risk XL pozavarovanje		136.506	0,25%	-	-	-	(136.506)
Premoženjsko Cat XL poz.		2.823.330	5,07%	-	489.331	1.510.669	(823.330)
Poz. letnega agregata Cat XL škod		560.000	1,01%	-	-	-	(560.000)
XL pozavarovanje AO in zelene karte		755.951	1,36%	-	-	-	(755.951)
XL pozavarovanje avtom. kaska		44.071	0,08%	-	-	-	(44.071)
Ostala premoženjska zavarovanja		1.958.568	3,52%	85.801	86.205	18.481	(1.768.080)
Zdravstvena zavarovanja		-	0,00%	-	-	-	-
Življenjska zavarovanja		-	1,40%	163.952	272.367	53.833	(287.807)
SKUPAJ POGODBENO LETO 2012		55.693.741	100,00%	12.638.794	18.851.818	15.142.379	(9.060.751)

V strukturi pozavarovalnega programa Skupine KD za leto 2013 prevladuje proporcionalna pozavarovalna zaščita, če opazujemo višino pozavarovalne premije. Če pa opazujemo število pogodb, prevladuje škodno presežkovna neproporcionalna zaščita.

Struktura pozavarovalnega programa je primerljiva s predhodnim letom, saj so oblike pogodb ostale enake kot v letu 2013. Vse večje pogodbe, razen potresne in avtomobilске proporcionalne pogodbe, so neproporcionalne.

Finančna tveganja

Skupina je izpostavljena finančnim tveganjem prek finančnih sredstev in obveznosti, pozavarovalnih terjatev in zavarovalnih obveznosti. Finančna tveganja so tveganja, da pritoki zaradi tržnih sprememb na trgu kapitala in denarja ter poslovanja in bonitet komitentov in izdajateljev finančnih instrumentov ne bodo zadoščali za kritje odtokov. Najpomembnejše komponente tega tveganja so likvidnostno tveganje, kreditno tveganje in tržno tveganje, kjer je Skupina izpostavljena tveganju spremembe obrestnih mer, tveganju spremembe tečajev vrednostnih papirjev, spremembe cen in valutnemu tveganju.

Likvidnostna tveganja so tveganja, da Skupina ne bo sposobna poplačati vseh obveznosti, vključno s potencialnimi obveznostmi, da ne bo ogrožala svojega normalnega poslovanja. Da je Skupina v vsakem trenutku sposobna zagotavljati likvidnost in da je trajno sposobna izpolnjevati vse svoje obveznosti (solventnosti), z ustrežno višino kapitala zagotavlja kapitalsko ustreznost.

Glavni vir kreditnega tveganja Skupine izhaja iz zavarovalniškega področja in se nanaša na finančne naložbe in pozavarovalna tveganja. Gre za tveganje, da nasprotna stranka ne bo zmožna izplačati dolgovanj zneskov ob zapadlosti.

Tržna tveganja nastopajo predvsem pri nalaganju sredstev, kjer obstaja možnost, da se ne izpolnijo pričakovanja glede gibanja naložb oziroma se ne izpolnijo v celoti. Tveganje neugodne spremembe vrednosti naložb je lahko posledica sprememb tečajev tujih valut, obrestnih mer ali cene delnice.

Skupina upravlja in obvladuje tveganja, katerim je izpostavljena, tako da redno spremlja denarne tokove in zagotavlja, da ima vedno na razpolago dovolj likvidnih sredstev za poravnavo svojih obveznosti, da nalaga svoja sredstva tako, da dosega dovolj veliko dolgoročno donosnost, ki presega višino donosa pri zavarovalnih obveznostih, da usklajuje trajanje finančnih sredstev s finančnimi obveznostmi, da zagotavlja ustreznost finančnih sredstev.

Valutna tveganja so zaradi vstopa v ERM2 in prevzema evra v letu 2007 postala za Skupino manj pomembna.

Analiza sredstev in obveznosti za upravljanje finančnih tveganj

	Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj z DPF	Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	Zavarovalne pogodbe zdravstvenega zavarovanja	Ostala sredstva in obveznosti (lastni viri)	Skupaj
SREDSTVA					
	31.12.2013				
Dolžniški vrednostni papirji	68.883.283	60.856.903	6.047.640	250.142	140.472.146
Po poštenu vrednosti preko IPI	3.380.740	25.694.529	2.133.940	56.971	31.266.180
- tržni	3.172.285	20.089.093	2.015.876	56.971	25.334.225
- netržni	-	-	-	-	-
- državne obveznice	208.455	5.605.436	118.064	-	5.931.956
Razpoložljivi za prodajo	46.035.332	28.834.493	2.328.588	-	81.632.591
- tržni	7.420.832	4.169.649	605.945	4.434.178	16.630.604
- netržni	-	6.764.848	-	-	6.764.848
- državne obveznice	38.614.500	17.899.996	1.722.643	-	58.237.140
V posesti do zapadlosti	19.467.211	6.327.881	1.585.112	193.171	27.573.375
- tržni	4.564.069	4.864.772	498.051	193.171	10.120.063
- netržni	302.873	-	-	-	302.873
- državne obveznice	14.600.269	1.463.108	1.087.061	-	17.150.438
Lastniški vrednostni papirji	12.426.412	15.820.966	3.433.082	50.751.876	82.432.335
Po poštenu vrednosti preko IPI	1.133.342	2.112.729	-	1.815.987	5.062.058
- tržni	1.133.342	2.112.729	-	1.815.987	5.062.058
- netržni	-	-	-	-	-
Razpoložljivi za prodajo	11.293.069	13.708.237	3.433.082	48.935.889	77.370.277
- tržni	8.239.776	9.972.412	3.332.919	19.008.282	40.553.389
- netržni	3.053.293	3.735.825	100.163	29.927.607	36.816.888
Popravki vrednosti finančnih sredstev zaradi slabitev	(954.852)	(2.850.763)	(17.126)	(13.943.299)	(17.766.040)
Naložbe v pridružene družbe	-	-	-	16.184.305	16.184.305
Posojila in terjatve	19.122.195	119.569.631	17.074.191	24.268.001	180.034.016
Posojila in depoziti	13.844.878	25.041.299	5.413.371	14.613.375	58.912.923
Zavarovalne terjatve	5.035.957	82.396.387	10.745.593	194.317	98.372.253
Ostale terjatve	241.360	12.131.944	915.227	9.460.309	22.748.840
Naložbene nepremičnine	387.932	18.407.906	32.704	12.598.299	31.426.842
Pozavarovalna sredstva	210.617	26.259.918	-	-	26.470.535
Denar in denarni ustrezniki	2.571.665	4.691.312	2.035.768	3.791.695	13.090.440
Ostala sredstva	123.232	39.880.626	498.756	87.279.350	127.781.964
Skupaj sredstva	102.770.483	282.636.499	29.105.014	181.180.368	600.126.544
OBVEZNOSTI					
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	8.152.149	165.004.019	15.311.321	-	188.467.489
Dolgoročne zavarovalne pogodbe	1.271.034	67.088.253	-	-	68.359.286
Kratkoročne zavarovalne pogodbe	6.881.115	97.915.766	15.311.321	-	120.108.203
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	94.578.185	-	-	-	94.578.185
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	89.649.130	-	-	-	89.649.130
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	4.929.054	-	-	-	4.929.054
Obveznosti iz finančnih pogodb z DPF	-	-	-	-	-
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	-	-
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	-	-
Dolgovi	-	-	-	119.293.778	119.293.778
Ostale obveznosti	8.882.031	100.541.419	8.303.934	6.684.244	124.411.628
Skupaj obveznosti	111.612.365	265.545.438	23.615.255	125.978.022	526.751.080

V analizi sredstev in obveznosti se ne prikazujejo sredstva in obveznosti naložb, katera tveganja nosijo zavarovanci.

	Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj z DPF	Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	Zavarovalne pogodbe zdravstvenega zavarovanja	Ostala sredstva in obveznosti (lastni viri)	Skupaj
SREDSTVA					
	31.12.2012				
Dolžniški vrednostni papirji	69.970.992	68.993.509	6.093.469	1.754.682	146.812.652
Po pošteni vrednosti preko IPI	4.293.151	27.141.833	627.598	45.393	32.107.975
- tržni	2.921.560	23.428.512	624.307	45.393	27.019.772
- netržni	-	-	-	-	-
- državne obveznice	1.371.591	3.713.321	3.291	-	5.088.203
Razpoložljivi za prodajo	38.881.455	31.415.087	3.324.300	1.055.365	74.676.207
- tržni	3.175.643	1.567.029	195.505	1.015.800	5.953.977
- netržni	3.264.494	13.312.827	105.311	-	16.682.632
- državne obveznice	32.441.318	16.535.231	3.023.484	39.565	52.039.598
V posesti do zapadlosti	26.796.386	10.436.589	2.141.571	653.924	40.028.470
- tržni	11.981.369	8.953.315	1.036.826	653.924	22.625.434
- netržni	503.445	-	-	-	503.445
- državne obveznice	14.311.572	1.483.274	1.104.745	-	16.899.591
Lastniški vrednostni papirji	8.503.794	18.156.005	3.793.301	35.618.183	66.071.283
Po pošteni vrednosti preko IPI	3.661.945	2.019.111	-	2.663.804	8.344.860
- tržni	3.661.945	2.019.111	-	2.663.804	8.344.860
- netržni	-	-	-	-	-
Razpoložljivi za prodajo	4.841.849	16.136.894	3.793.301	32.954.379	57.726.423
- tržni	3.375.665	7.310.334	3.693.138	18.519.009	32.898.146
- netržni	1.466.184	8.826.560	100.163	14.435.370	24.828.277
Popravki vrednosti finančnih sredstev zaradi slabitev	(519.310)	(3.381.260)	(5.359)	(6.664.388)	(10.570.317)
Naložbe v pridružene družbe	-	-	-	27.062.789	27.062.789
Posojila in terjatve	27.705.514	96.950.226	22.661.094	22.063.800	169.380.634
Posojila in depoziti	25.521.792	36.134.306	7.080.452	18.777.440	87.513.990
Zavarovalne terjatve	1.506.185	45.500.177	10.734.205	27.329	57.767.896
Ostale terjatve	677.537	15.315.743	4.846.437	3.259.031	24.098.748
Naložbene nepremičnine	407.240	15.164.554	163.692	13.930.472	29.665.958
Pozavarovalna sredstva	237.601	23.852.923	-	-	24.090.524
Denar in denarni ustrezniki	7.004.491	8.537.912	1.959.957	2.081.700	19.584.060
Ostala sredstva	245.097	43.767.028	368.888	87.020.619	131.401.632
Skupaj sredstva	113.555.419	272.040.897	35.035.042	182.867.857	603.499.215
OBVEZNOSTI					
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	8.998.329	178.324.138	16.813.655	-	204.136.122
Dolgoročne zavarovalne pogodbe	7.831.043	74.276.852	6.688	-	82.114.583
Kratkoročne zavarovalne pogodbe	1.167.286	104.047.286	16.806.967	-	122.021.539
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	97.767.366	-	-	-	97.767.366
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	97.767.366	-	-	-	97.767.366
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	-	-
Obveznosti iz finančnih pogodb z DPF	-	-	-	-	-
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	-	-
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	-	-
Dolgovi	-	-	-	140.905.194	140.905.194
Ostale obveznosti	(3.025.278)	62.988.210	11.757.548	5.203.114	76.923.594
Skupaj obveznosti	103.740.417	241.312.348	28.571.203	146.108.308	519.732.276

V analizi sredstev in obveznosti se ne prikazujejo sredstva in obveznosti naložb, katera tveganja nosijo zavarovanci.

5.1.6 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da za izplačilo zapadlih obveznosti ne bo na voljo dovolj gotovine, dostopne v okviru razumnih stroškov.

Skupina je izpostavljena likvidnostnemu tveganju predvsem iz naslova zavarovalniških obveznosti (škod) ter pogodbenih obveznosti, ki se nanašajo na pridobitve finančnih instrumentov (predvsem prevzemi družb) in servisiranje tekočih obveznosti iz naslova finančnih instrumentov.

Posebej so zakonsko regulirane likvidnostne zahteve na področju finančnega posredništva, kjer je za Skupino najpomembnejše področje zavarovalništva, ki vzdržuje svoj obseg likvidnosti v skladu s predpisi regulatorjev.

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju se odraža v prevzemu zavarovalnega tveganja in zmožnosti Skupine izpolnjevati pogodbene obveznosti iz naslova sklenjenih zavarovanj in tekočih obveznosti iz naslova poslovanja.

Likvidnostno tveganje izhaja iz neuskajenosti prilivov in odlivov in se odraža v možnosti, da bi Skupina kljub zadostnemu obsegu finančnih sredstev morala zaradi izpolnitve pogodbenih obveznosti v danem trenutku naložbe unovčevati pod slabšimi pogoji (nižja cena, višji stroški transakcij), kar bi se odražalo v nižji donosnosti naložb.

Skupina likvidnostno tveganje obvladuje:

- s primerno strukturo naložb,
- z ustrezno razpršenostjo naložb,
- s planiranjem prihodnjih denarnih tokov, s čimer zagotavlja primeren obseg denarnih tokov iz poslovanja in naložbenja (izplačilo obresti in glavnice) za pokritje prihodnjih predvidljivih obveznosti,
- z zagotavljanjem primerne obsega visoko likvidnih naložb, ki jih je mogoče vsak trenutek unovčiti brez izgube vrednosti za pokrivanje prihodnjih nepredvidljivih obveznosti.

Skupina je izpostavljena obrestnemu tveganju prek finančnih sredstev in obveznosti, pozavarovalnih terjatev in zavarovalnih obveznosti. Skupina se zaradi narave svojih naložb in obveznosti srečuje predvsem s tveganjem spremembe obrestne mere.

V nadaljevanju predstavljamo pregled obvladovanja likvidnostnih tveganj s prikazom zapadlosti sredstev po pogodbenih nediskontiranih denarnih tokovih, pri čemer jih primerjamo s pričakovanimi denarnimi tokovi nastajanja obveznosti iz zavarovalnih in finančnih pogodb.

Pogodbeni denarni tokovi za dolžniške vrednostne papirje se izračunajo na podlagi podatkov, ki jih prejme izdajatelj. Podlaga za izračunavanje je amortizacijski načrt in veljavna kuponska obrestna mera na dan obračuna. Za posamezen časovni interval poročanja se upoštevajo vsi bodoči denarni tokovi (glavnice in kuponske obresti), ki jih bomo prejeli, glede na stanje portfelja dolžniških vrednostnih papirjev na presečni datum.

Za prikaz denarnih tokov iz naslova obveznosti življenjskih zavarovanj z DPF in življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, so se generirali denarni tokovi vseh predvidenih bodočih izplačil škod in stroškov, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj, veljavnih na dan 31. 12. 2012.

Za prikaz denarnih tokov iz naslova obveznosti finančnih pogodb so se generirali denarni tokovi vseh predvidenih bodočih izplačil škod in stroškov, ki izhajajo iz finančnih pogodb, veljavnih na dan 31. 12. 2012.

Pričakovani denarni tokovi premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj predstavljajo oceno predvidenih izplačil za škode, ki so že nastale, vključno s stroški, in predvidena sproščanja obveznosti iz prenosnih premij in rezervacij za neiztekle nevarnosti.

Skupina del svojih sredstev nalaga v lastne vire in niso namenjeni pokrivanju obveznosti iz zavarovalnih ali finančnih pogodb, zato zanje nismo ugotavljali povprečnega trajanja.

Pregled zapadlosti zavarovalnih obveznosti v letu 2013

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	Pričakovani denarni tokovi (nediskontirani)				
			do 1 leta	1 - 5 let	5 - 10 let	10 - 15 let	nad 15 let
Obveznosti							
Obveznost iz zavarovalnih pogodb	188.467.489	-	117.645.570	79.336.640	59.409.583	37.208.333	99.371.358
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	94.578.185	-	8.599.494	16.615.577	24.986.863	26.582.719	67.385.240
Obveznosti iz finančnih pogodb z DPF	-	-	-	-	-	-	-
Skupaj obveznosti	283.045.674	-	126.245.064	95.952.217	84.396.446	63.791.052	166.756.598

Pregled zapadlosti zavarovalnih obveznosti v letu 2012

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	Pričakovani denarni tokovi (nediskontirani)				
			do 1 leta	1 - 5 let	5 - 10 let	10 - 15 let	nad 15 let
Obveznosti							
Obveznost iz zavarovalnih pogodb	204.182.203	-	130.012.228	73.345.153	41.170.893	30.503.427	30.149.616
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	78.374.478	-	6.693.987	22.106.932	28.921.678	24.076.026	52.514.642
Obveznosti iz finančnih pogodb z DPF	19.296.606	-	1.840.806	8.262.119	8.923.906	6.036.633	13.254.656
Skupaj obveznosti	301.853.287	-	138.547.021	103.714.204	79.016.477	60.616.086	95.918.914

Pregled zapadlosti obveznosti (lastni viri) v letu 2013

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	Pogodbeni denarni tokovi (nediskontirani)			
			do 1 leta	1-3 let	3-5 let	nad 5 let
Obveznosti						
Dolžniški vrednostni papirji (izdani)	68.812.395	-	1.863.386	48.856.869	13.790.000	4.302.140
Posojila in depoziti	50.358.040	-	20.081.863	25.883.871	4.392.306	-
Izvedeni finančni inštrumenti	123.343	-	-	123.343	-	-
Poslovne in druge obveznosti	6.684.244	398.499	6.048.373	87.766	-	149.606
Skupaj obveznosti	125.978.022	398.499	27.993.622	74.951.848	18.182.306	4.451.746

Pregled zapadlosti obveznosti (lastni viri) v letu 2012

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	Pogodbeni denarni tokovi (nediskontirani)			
			do 1 leta	1-3 let	3-5 let	nad 5 let
Obveznosti						
Dolžniški vrednostni papirji (izdani)	66.863.933	-	1.185.546	-	65.678.387	-
Posojila in depoziti	73.826.996	-	33.891.994	10.296.938	23.673.778	5.964.286
Izvedeni finančni inštrumenti	214.266	-	214.266	-	-	-
Poslovne in druge obveznosti	5.203.114	1.310.507	3.379.499	307.011	-	191.823
Skupaj obveznosti	146.108.309	1.310.507	38.671.305	10.603.949	89.352.165	6.156.109

5.1.7 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je posledica nezmožnosti pogodbene stranke, da v celoti plača svoje obveznosti oziroma zapadle zneske. Glede finančnih instrumentov v okviru naložb je tveganje, da bo ena stranka pogodbe, ki ureja finančni instrument, drugi stranki povzročila finančno izgubo zaradi neizpolnitve obveznosti zaradi razlik med dejanskimi in pogodbeno določenimi izpolnitvami obveznosti.

Zavarovalniški del Skupine obvladuje kreditno tveganje z vzpostavitvijo še dodatnih limitov na posamezne zneske in že določene višine maksimalne izpostavitve posameznih vrednostnih papirjev. Skupina za čim manjšo izpostavljenost tveganju spremlja in preverja analize in bonitetne ocene izdajateljev vrednostni papirjev. Kreditno tveganje pa obvladuje tudi z naložbami v državne vrednostne papirje oziroma z naložbami v netvegane vrednostne papirje. Postopki preverjanja bonitete tujih izdajateljev vrednostnih papirjev temeljijo na pridobivanju bonitetnih informacij od mednarodnih družb, kot so Standard & Poor's oziroma Fitch-IBCA in Moody's.

Za slovenski trg, kjer izdajatelji vrednostnih papirjev niso ocenjeni, ima zavarovalniški del Skupine največjo koncentracijo naložb v dolžniške vrednostne papirje, bančne in državne obveznice. Pri naložbah v investicijske kupone in lastniške vrednostne papirje se obvladuje kreditno tveganje z razpršenostjo naložb.

Postopki preverjanja bonitete temeljijo na pridobivanju in preverjanju javno dostopnih podatkov o trenutnem finančnem stanju izdajatelja finančnih instrumentov in njegovi prihodnji plačilni sposobnosti. Boniteto domačih izdajateljev finančnih instrumentov Skupina ocenjuje sama. Pri lastnem spremljanju bonitete izdajatelja Skupina preverja njegovo prihodnjo plačilno sposobnost, pri čemer preverja predvsem ustreznost njegovih pričakovanih denarnih pritokov iz poslovanja v primerjavi z odlivi za poravnavo bodočih obveznosti.

Postopki obvladovanja kreditnega tveganja pri pozavarovanju se, enako kot pri nalaganju finančnih sredstev, nanašajo na preveritev bonitete pozavarovatelja. V skladu s strategijo obvladovanja kreditnega tveganja so obveznosti iz naslova pozavarovanja pozavarovana pri prvovrstnih pozavarovateljih. To pa kljub vsemu ne razreši Skupine obveznosti prvotnega zavarovatelja. Če pozavarovatelj iz kakršnega koli razloga ne poravna škode, je Skupina dolžna izplačati celoten znesek zavarovancu. Bonitetna ocena pozavarovateljev se pregleduje letno s preverjanjem njihove finančne moči pred podpisom pozavarovalne pogodbe.

Skupina strukturira raven prevzetega kreditnega tveganja prek vzpostavitve omejitev izpostavljenosti do posamezne nasprotne stranke ter v geografskem in panožnem pomenu. Taka tveganja se redno spremljajo.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan 31.12.2013 in 31.12.2012

	AAA-A		BBB-B		CCC-C		Brez kreditne ocene		Skupaj	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Dolžniški vrednostni papirji	9.414.733	7.712.307	97.396.713	77.651.884	6.023.629	5.959.915	27.514.733	41.710.308	140.349.808	133.034.414
Po poštenu vrednosti preko IPI	6.247.108	5.157.450	15.703.364	12.704.104	51.013	880.030	9.264.695	12.338.492	31.266.180	31.080.076
Razpoložljivi za prodajo	-	-	62.519.459	48.593.732	5.972.616	5.079.885	13.018.177	14.856.905	81.510.253	68.530.522
V posesti do zapadlosti	3.167.624	2.554.857	19.173.890	16.354.048	-	-	5.231.860	14.514.911	27.573.375	33.423.816
Posojila in terjatve	41.946.853	18.705.220	5.161.607	27.945.281	5.423.663	4.629.190	128.395.910	110.298.954	180.928.033	161.578.645
Posojila in depoziti	567.414	201.800	5.002.025	27.945.281	5.423.663	4.629.190	48.199.190	45.887.384	59.192.293	78.663.655
Zavarovalne terjatve	41.139.362	18.255.296	159.582	-	-	-	50.489.544	37.149.633	91.788.488	55.404.929
Regresne terjatve	-	-	-	-	-	-	2.351.335	2.362.967	2.351.335	2.362.967
Ostale terjatve	240.077	248.124	-	-	-	-	27.355.841	24.898.970	27.595.918	25.147.094
Pozavarovalna sredstva	21.893.364	-	3.844.412	-	-	-	732.426	24.090.191	26.470.202	24.090.191
Denar in denarni ustrezniki	3.658.622	795.665	2.816.700	1.638.633	1.478.970	7.514.967	5.830.684	6.943.331	13.784.976	16.892.596
Skupaj sredstva	76.913.571	27.213.192	109.219.432	107.235.798	12.926.263	18.104.072	162.473.753	183.042.784	361.533.019	335.595.846

Sredstva iz finančnih pogodb za leto 2012 niso vključena v tabeli kreditnega tveganja.

Regresne terjatve - regresni zahtevki in sredstva pridobljena pri poravnavi škod

Skupina se lahko ukvarja tudi s prodajo v zavarovalnih primerih poškodovanih predmetov, ki ji pripadajo ob reševanju škodnih primerov. Čista iztržljiva vrednost v škodnih primerih poškodovanih predmetov, ki jih bo Skupina odprodala, se pripozna kot prihodek.

Z izplačilom odškodnine preide od zavarovanca na Skupino tudi pravica nasproti tistemu, ki je odgovoren za škodo (subrogacija). To pravico Skupina uveljavi z regresnim zahtevkom v višini celotne ali delne izplačne zavarovalnine. Kadar zavarovanec obveznega odgovornostnega zavarovanja izgubi pravice (vinjenost ...), Skupina regresira zavarovanca oziroma povzročitelja za celotni ali delni znesek izplačane odškodnine. Uveljavljeni regresni zahtevki se pripoznajo kot zavarovalni prihodek. Pričakovani regresi se upoštevajo tudi pri izračunu obveznosti za škode.

Regresne terjatve vodi Skupina ločeno, in sicer kot uveljavljene oziroma neuveljavljene, s tem da vodi neuveljavljene regresne terjatve v zunajbilančni evidenci in zanje ne oblikuje popravkov vrednosti.

Uveljavljene regresne terjatve Skupina evidentira ločeno na terjatve, zavarovane s hipoteko, in druge regresne terjatve, kar je tudi osnova pri obračunu popravkov vrednosti. Skupina oblikuje popravke vrednosti uveljavljenih regresnih terjatev in terjatev iz naslova odkupov na podlagi posamične ocene finančnega stanja in plačilne sposobnosti zavarovalcev.

Prav tako Skupina posamično ocenjuje plačilne sposobnosti dolžnikov vseh preostalih terjatev v okviru Skupine in drugih terjatev, razen terjatev za odložene davke, in zanje oblikuje popravke vrednosti na podlagi individualnega izračuna.

Skupina odobrava posojila družbam v Skupini in pridruženim podjetjem za izkoriščanje sinergije, saj zaradi svoje finančne moči in intenzivnega sodelovanja s finančnimi institucijami zmore pridobivati posojila pod ugodnejšimi pogoji kot posamezna podjetja v Skupini. Posojila se obrestujejo po obrestni meri za obresti na posojila med povezanimi osebami. Posojila niso zavarovana.

V nekaterih primerih se posojila odpravajo tudi podjetjem zunaj Skupine, kadar obstaja medsebojni interes za poslovno sodelovanje. Posojila niso zavarovana, obrestna mera pa je višja.

Kreditno tveganje: Nezapadla in zapadla finančna sredstva, ki niso slabljena in zapadla in oslabljena finančna sredstva na dan 31.12.2013 in 31.12.2012

Sredstva (v EUR)	Nezapadlo in neoslabljeno	Zapadlo in neoslabljeno				Zapadlo in oslabljeno				Skupaj knjigovodska vrednost
		do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 270 dni	nad 271 dni	individualno		skupinsko		
						bruto vrednost	popravek vrednosti	bruto vrednost	popravek vrednosti	
31.12.2013										
Dolžniški VP	140.349.807	-	-	-	-	-	-	122.340	(122.340)	140.349.807
Posojila	55.981.901	-	423.919	184.393	25.022	8.660.528	(6.083.471)	-	-	59.192.293
Terjatve	95.529.059	544.024	32.405	181.008	156.701	6.048.741	(2.824.075)	31.370.710	(9.302.834)	121.735.740
- zavarovalne terjatve	81.724.791	502.756	26.118	142.646	-	4.182.344	(1.091.008)	13.589.230	(7.288.391)	91.788.488
- regresne terjatve	1.288.624	-	-	-	-	1.213.142	(1.109.356)	1.920.104	(961.179)	2.351.335
- druge terjatve	12.515.644	41.268	6.287	38.362	156.701	653.256	(623.712)	15.861.376	(1.053.265)	27.595.918
Pozavarovalna sredstva	26.470.202	-	-	-	-	-	-	-	-	26.470.202
SKUPAJ	318.330.970	544.024	456.325	365.401	181.723	14.709.269	(8.907.545)	31.493.050	(9.425.174)	347.748.043

31.12.2012										
Dolžniški VP	133.034.414	-	-	-	-	-	-	-	-	133.034.414
Posojila	75.047.631	119.405	-	-	-	7.853.873	(4.357.254)	-	-	78.663.655
Terjatve	58.671.390	716.453	237.470	100.863	512.584	5.023.785	(2.402.230)	63.413.627	(43.358.953)	82.914.989
- zavarovalne terjatve	43.494.688	694.421	221.322	86.902	141.815	3.396.707	(932.131)	18.088.470	(9.787.265)	55.404.929
- regresne terjatve	16.260	-	-	-	-	1.195.386	(1.076.136)	6.144.916	(3.917.460)	2.362.966
- druge terjatve	15.160.442	22.032	16.148	13.961	370.769	431.692	(393.963)	39.180.241	(29.654.228)	25.147.094
Pozavarovalna sredstva	24.090.191	-	-	-	-	-	-	-	-	24.090.191
SKUPAJ	290.843.626	835.858	237.470	100.863	512.584	12.877.658	(6.759.484)	63.413.627	(43.358.953)	318.703.249

Sredstva iz finančnih pogodb za leto 2012 niso vključena v tabeli kreditnega tveganja.

5.1.8 Analiza občutljivosti tržnih tveganj

Dejavniki

Metode in predpostavke, uporabljene pri pripravi analize občutljivosti za tiste vrste tržnih tveganj, katerim je Skupina izpostavljena.

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Sprememba obrestne mere	Vpliv na spremembo v tržnih obrestnih merah za ± 50 bp (to pomeni: če se tržna obrestna mera spremeni za 50 indeksnih točk (basic points), kolikšen je vpliv na dobiček in na kapital). Sprememba za ± 50 bp predstavlja spremembo, večjo od 1%, glede na spremembo obrestne mere v preteklem letu.
Sprememba cen delnic	Vpliv na spremembe tržne cene finančnih sredstev se odraža pri spremembi cene delnice, cene strukturiranih vrednostnih papirjev in cene vzajemnih skladov na dan 31. decembra 2011 za $\pm 15\%$.
Sprememba provizije za upravljanje	Vpliv spremembe prihodkov iz provizij za upravljanje ob padcu vrednosti naložb za 15%.

Spodnja tabela povzema rezultate analize občutljivosti na spremembo obrestnih mer, spremembo cen lastniških vrednostnih papirjev in spremembo višine provizije za upravljanje pri čemer prikaz vpliva na kapital izključuje vpliv na izkaz poslovnega izida. Zaradi spremenjenih razmer na finančnih trgih v preteklem letu, je skupina spremenila tudi predpostavke analize občutljivosti na spremembo tržnih razmer.

2013		
(v EUR)	Vpliv na dobiček pred davki	Vpliv na kapital
Sprememba obrestne mere + 50 bt	(580.503)	(2.333.192)
Sprememba obrestne mere - 50 bt	427.383	2.463.799
Sprememba cen delnic + 15%	759.308	8.940.636
Sprememba cen delnic - 15%	(759.308)	(8.940.636)
Sprememba provizije za upravljanje (naložbe + 15%)	1.371.373	-
Sprememba provizija za upravljanje (naložbe -15%)	(1.371.373)	-
2012		
(v EUR)	Vpliv na dobiček pred davki	Vpliv na kapital
Sprememba obrestne mere + 50 bt	(603.947)	(1.599.442)
Sprememba obrestne mere - 50 bt	489.526	1.866.474
Sprememba cen delnic + 15%	2.009.431	6.870.431
Sprememba cen delnic - 15%	(2.009.431)	(6.870.431)
Sprememba provizije za upravljanje (naložbe + 15%)	1.367.513	-
Sprememba provizija za upravljanje (naložbe -15%)	(1.367.513)	-

5.1.9 Valutno tveganje

Glede na to, da je bila Republika Slovenija z dnem 1.1.2007 v sistemu nespremenljivih deviznih tečajev ERM2 ter glede na vstop v EMU in uvedbo evra kot plačilnega sredstva v Republiki Sloveniji, je ocenjeno valutno tveganje Skupine relativno nizko.

Spodnja tabela povzema izpostavljenost Skupine valutnemu tveganju na dan 31. decembra. V tabelo so vključeni zneski sredstev ter finančnih in zavarovalnih obveznosti po valutah.

	31.12.2013		
(v EUR)	EUR	Drugo	Skupaj
Sredstva			
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	33.390.063	2.938.176	36.328.239
- Lastniški vrednostni papirji	2.123.883	2.938.176	5.062.059
- Dolžniški vrednostni papirji	31.266.180	-	31.266.180
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	136.648.456	4.588.374	141.236.830
- Lastniški vrednostni papirji	55.397.135	4.329.442	59.726.577
- Dolžniški vrednostni papirji	81.251.321	258.932	81.510.253
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	27.442.817	130.558	27.573.375
- Dolžniški vrednostni papirji	27.442.817	130.558	27.573.375
Naložbene nepremičnine	31.426.842	-	31.426.842
Posojila in terjatve	176.195.514	4.453.149	180.648.663
Finančne naložbe v posojila in druge finančne terjatve	56.345.002	2.591.190	58.936.192
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	113.346.038	1.686.825	115.032.863
Aktivne časovne razmejitev in DAC	6.504.474	175.134	6.679.608
Pozavarovalna sredstva	26.252.780	217.422	26.470.202
Denar in denarni ustrezniki	11.909.746	1.875.230	13.784.976
Skupaj sredstva	443.266.217	14.202.908	457.469.126
Obveznosti			
Dolžniški vrednostni papirji (izdani)	68.812.395	-	68.812.395
Posojila	50.358.040	-	50.358.040
Izvedeni finančni inštrumenti	123.343	-	123.343
Obveznosti zavarovalnih pogodb	185.211.397	3.500.915	188.712.312
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z možnostjo diskrecijske udeležbe	94.578.185	-	94.578.185
Obveznosti iz naložbenih pogodb z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-
Skupaj obveznosti	399.083.360	3.500.915	402.584.275

31.12.2012

(v EUR)	EUR	Drugo	Skupaj
Sredstva			
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI	36.075.180	2.935.280	39.010.460
- Lastniški vrednostni papirji	4.995.116	2.935.280	7.930.396
- Dolžniški vrednostni papirji	31.080.076	-	31.080.076
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	111.911.590	3.049.379	114.960.969
- Lastniški vrednostni papirji	44.088.025	2.342.415	46.430.440
- Dolžniški vrednostni papirji	67.823.565	706.964	68.530.529
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	33.191.420	232.397	33.423.817
- Dolžniški vrednostni papirji	33.191.420	232.397	33.423.817
Naložbene nepremičnine	29.665.958	-	29.665.958
Posojila in terjatve	154.846.977	9.562.668	164.409.645
Finančne naložbe v posojila in druge finančne terjatve	76.851.357	7.713.728	84.565.085
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	70.126.936	1.670.780	71.797.716
Aktivne časovne razmejitve in DAC	7.868.684	178.160	8.046.844
Pozavarovalna sredstva	23.867.589	222.602	24.090.191
Denar in denarni ustrezniki	15.713.312	1.179.284	16.892.596
Skupaj sredstva	405.272.026	17.181.610	422.453.636
Obveznosti			
Dolžniški vrednostni papirji (izdani)	66.863.933	-	66.863.933
Posojila	73.826.996	-	73.826.996
Izvedeni finančni inštrumenti	214.266	-	214.266
Obveznosti zavarovalnih pogodb	226.514.801	4.036.021	230.550.822
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z možnostjo diskrecijske udeležbe	52.005.862	-	52.005.862
Obveznosti iz naložbenih pogodb z možnostjo diskrecijske udeležbe	19.294.407	2.199	19.296.606
Skupaj obveznosti	438.720.049	4.038.220	442.758.269

Sredstva iz finančnih pogodb niso vključena v tabeli valutnega tveganja.

Operativna tveganja

Operativna tveganja so tveganja, povezana z napakami v poteku poslovnih procesov, tveganja informacijske tehnologije, organizacije in podobno.

Upravljanje operativnih tveganj je preneseno na posamezne družbe, ki operativna tveganja obvladujejo prek zaznavanja priložnosti in nevarnosti s svojega področja ter obvladovanja poslovnih procesov v družbi. Seveda pa je upravljanje operativnih tveganj podrejeno strateškim ciljem ter iz tega izhajajočim ciljem posameznih področij in družb.

Skupina upravlja operativna tveganja z vpeljavo standardov ISO na nivoju Skupine in njenih posameznih članov; z njimi želi Skupina standardizirati poslovne procese. Skupina uporablja standardizirano in poenoteno programsko opremo na področju računovodstva in naložb. Operativna tveganja znižujemo tudi s poenotenim sistemom letnega planiranja ter medletnega in letnega poročanja.

Splošna tveganja

Splošna poslovna tveganja so povezana z delovanjem Skupine v okolju, kot so na primer ekonomsko okolje, zakonodaja in podobno, na kar Skupina nima neposrednega vpliva.

Taka tveganja je dokaj težko meriti in modelirati. Za obvladovanje tega tveganja Skupina prek svojih služb redno spremlja zakonodajo, dogajanja na kapitalskih trgih in makroekonomske parametre na trgih, kjer je prisotna.

Upravljanje s kapitalom

Uprava se je odločila za ohranjanje velikega kapitalskega obsega, da bi tako zagotovila zaupanje vseh deležnikov in nadaljnji razvoj skupine KD. Kot enega od strateških kazalnikov je skupina opredelila donosnost kapitala kot razmerje med doseženim čistim dobičkom večinskih lastnikov in povprečno vrednostjo lastniškega kapitala večinskih lastnikov. Skupina si prizadeva za ohranjanje ravnotežja med večjimi donosi, ki bi jih omogočila večja zadolženost, ter prednostmi in varnostjo močne kapitalske strukture.

Donosnost kapitala je eden od strateških kazalnikov letnega načrta skupine, ki se določi in sprejme na podlagi spremljanja dogajanja v okolju in v skladu z ohranjanjem optimalne strukture kapitala. Donosnost kapitala se izračunava kot razmerje med doseženim čistim poslovnim izidom in povprečno vrednostjo stanja celotnega kapitala v okviru katerega je odšteta vrednost čistega dobička.

Dne 31. 8. 2012 je skupščina pooblastila upravni odbor, da lahko v imenu in za račun družbe kupi lastne delnice, pri čemer je obseg dopustne pridobitve omejen na 10% skupnega števila delnic družbe. Pooblastilo družbi velja za dobo 36 mesecev od dneva sprejema sklepa. V skladu s pooblastilom skupščine lahko upravni odbor umakne lastne delnice brez nadaljnjega sklepanja o zmanjšanju osnovnega kapitala.

V letu 2012 je družba KD d.d. pridobila 566 delnic SKDR, odvisna družba pa je pridobila 8.450 delnic SKDR, pri čemer pa se skladno z ZGD-1 te delnice štejejo za lastne delnice družbe.

Naložbeni načrti, politika optimalne strukture kapitala ter pričakovanja in interesi delničarjev so temelj oblikovanja dividendne politike. Družba izplačuje dividende enkrat letno. Predlog višine dividende oblikujeta uprava in nadzorni svet obvladujoče družbe. Dividende se oblikujejo iz bilančnega dobička obvladujoče družbe, ki se oblikuje v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji, sklep o njegovi uporabi pa sprejme skupščina delničarjev.

Skupina KD nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nima nobenega programa delniških opcij. V letu 2012 v Skupini ni prišlo do spremembe v načinu upravljanja kapitala.

Obvladujoča družba ni predmet kapitalskih zahtev, ki bi jih določili regulatorni organi.

KD Group, finančna družba, d.d. je dne 14. 1. 2014, prejela odločbo Agencije za zavarovalni nadzor, s katero le-ta ugotavlja, da finančni konglomerat KD – AS, ki je bil ugotovljen z odločbo Agencije za zavarovalni nadzor z dne 22. 9. 2010, preneha. S tem skupina, ki ima na vrhu vertikalno dve nadrejeni osebi oziroma holdinga (KD, finančno družbo d.d., in KD Group, finančno družbo, d.d.), ki sta za namen Zakona o finančnih konglomeratih šteta kot mešana finančna holdinga, nadrejeno osebo na vrhu pa predstavlja KD, finančna družba, d.d., Dunajska cesta 63, Ljubljana, ni več finančni konglomerat. Skupina KD je v letu 2012 sprejela strateško odločitev, da bo dejavnosti, ki po Zakonu o finančnih konglomeratih sodijo v bančni sektor in v sektor trga vrednostnih papirjev, zmanjšala pod obseg, ki predstavlja mejo za to, da Skupina KD ne bo več izpolnjevala pogojev za finančni konglomerat. Na podlagi uresničevanja strategije je bila KD Banka prodana v celoti, delež v Deželni banki Slovenije pa je Skupina KD zmanjšala pod 20 %, s čimer je Skupina KD prenehala izpolnjevati pogoje in merila za finančni konglomerat. Skupina KD bo še naprej sledila svoji strategiji, postati ena vodilnih zavarovalniških skupin, z glavnim trgom v Sloveniji in hčerinskimi družbami na področju Balkana ter z dodatno ponudbo visoko kakovostnega upravljanja premoženja in naložbenih produktov.

Družba ima odvisne družbe v segmentu finančnega poslovanja in zavarovalništva, katerim kapitalske zahteve določa regulatorni organ.

Poslovodstvo teh družb skrbi za ustrezno višino kapitala (kapitalsko ustreznost), glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravljajo, ter glede na tveganja, ki so jim izpostavljeni pri opravljanju teh poslov.

Poštena vrednost

Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo ali poravnati dolg med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

V Skupini je poštena vrednost finančnih instrumentov ugotovljena, kot sledi:

- za kotirajoče finančne instrumente, za katere obstaja cena na delujočem trgu, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega instrumenta in kotirajoče tržne cene. Za določanje poštene vrednosti se uporabijo ponujene nakupne cene za finančna sredstva in ponudbena cena za finančne obveznosti,
- če za finančne instrumente ni delujočega trga, se uporabijo metode ocenjevanja poštene vrednosti finančnega instrumenta. Metode vrednotenja obsegajo uporabo zadnjega posla med obveščenima in voljnima strankama, če je na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene lastnosti, in metodo diskontiranih denarnih tokov. V Skupini je bil razvit model, katerega primernost je ocenil neodvisni pooblaščen ocenjevalec podjetij, za ocenjevanje poštene vrednosti kapitalskih instrumentov v delnice in deleže nekotirajočih podjetij. Z modelom so enkrat na leto na podlagi razpoložljivih podatkov ocenjene poštene vrednosti pomembnejših finančnih naložb v nekotirajoča podjetja,
- poštena vrednost posojil in depozitov je izračunana kot diskontirana vrednost prihodnjih denarnih tokov z uporabo tržne obrestne mere,
- poštena vrednost dolgov, ki ne kotirajo na aktivnem trgu, je določena kot diskontirana vrednost prihodnjih denarnih tokov z uporabo tržne obrestne mere,
- za kratkoročne terjatve in obveznosti z rokom dospelosti do enega leta se predpostavlja, da njihova knjigovodska vrednost odraža pošteno vrednost,
- za pogodbe z možnostjo diskrecijske udeležbe ni bilo mogoče zanesljivo oceniti poštene vrednosti.

Naslednja razpredelnica prikazuje odplačne in poštene vrednosti tistih finančnih sredstev in obveznosti, ki v konsolidirani bilanci stanja Skupine niso izkazane po poštenu vrednosti.

(v EUR)	Odplačna vrednost		Poštena vrednost	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Finančna sredstva				
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo	27.573.375	33.053.637	26.639.521	32.865.307
Posojila in depoziti pri bankah	58.912.923	81.502.507	58.958.828	81.552.737
	86.486.298	114.556.144	85.598.349	114.418.044
Finančne obveznosti				
Posojila	50.358.039	76.161.006	50.339.103	76.237.258
Izdane obveznice	67.713.427	65.678.387	70.559.469	60.828.606
	118.071.466	141.839.393	120.898.573	137.065.864

Hierarhija poštene vrednosti

V letu 2009 so bila razkritja finančnih sredstev in obveznosti merjenih po pošteni vrednosti dopolnjena z novimi razkritji s katerimi se je finančna sredstva in obveznosti merjena po pošteni vrednosti razkrilo tudi po viru vrednotenja z uporabo tristopenjske hierarhije za vsako vrsto finančnih instrumentov. Hierarhija je razdeljena na tri nivoje, pri čemer se poštena vrednost finančnih sredstev ali obveznosti razkriva;

- v Nivo 1 so vključene naložbe, kjer je poštena vrednost določena v celoti na podlagi objavljenih cen, doseženih na aktivnem trgu.

- v Nivo 2 so vključene naložbe, kjer je poštena vrednost določena na podlagi modelov vrednotenj, pri katerih so upoštevane spremenljivke, ki so pridobljene na podlagi javno dostopnih tržnih podatkov (na primer tržne cene, tržne obrestne mere, kreditni prebitki, ratingi). V ta nivo so razvrščeni nekotirajoči dolžniški vrednostni papirji, pri katerih se cena določi na osnovi yield curva primerljivih vrednostnih papirjev po ročnosti, boniteti, kreditnemu pribitku, nekotirajoči sestavljeni dolžniški vrednostni papirji, pri katerih se poštena vrednosti ugotavlja na osnovi modelov market makerjev, ki upoštevajo tržne spremenljivke in slovenski bančni ter državni dolžniški vrednostni papirji za katere ne obstaja delujoč trg. Za določitev poštene vrednosti slovenskih bančnih obveznic, je kot osnova pri izračunu upoštevan zahtevani donos državnih obveznic primerljivih ročnosti in kreditni pribitek glede na rating po zahtevah Solvency 2, pri slovenskih državnih obveznicah pa donos slovenskih državnih obveznic primerljivih ročnosti dosežen na delujočem trgu.

- v Nivo 3 so vključene naložbe, kjer je poštena vrednost določena na podlagi modelov vrednotenj, pri katerih so upoštevane subjektivne spremenljivke, ki niso javno dostopne na trgih.

Finančna sredstva po hierarhiji poštene vrednosti

(v EUR)

	31.12.2013	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Sredstva merjena po pošteni vrednosti				
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	36.328.238	33.279.884	3.048.354	-
Lastniški vrednostni papirji	5.062.053	5.062.053	-	-
Dolžniški vrednostni papirji	31.266.185	28.217.831	3.048.354	-
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	104.279.694	93.436.705	10.842.988	-
Lastniški vrednostni papirji	22.647.102	22.647.102	-	-
Dolžniški vrednostni papirji	81.632.592	70.789.604	10.842.988	-
Izvedeni finančni instrumenti				
Izvedeni finančni instrumenti za trgovanje				
Naložbene nepremičnine	31.426.839	-	-	31.426.839
Obveznosti merjena po pošteni vrednosti				
Izvedeni finančni instrumenti	123.343	-	123.343	-
Za varovanje denarnega toka	-	-	-	-

Skupina ima v portfelju finančnih naložb tudi naložbe, ki so vrednotene po nabavni vrednosti v znesku 36.957.136 evrov. Skupina letno preverja vrednost teh naložb, če se izkazuje potreba po slabitvi. V letu 2013 je skupina slabila naložbe v višini 2.804.398 evrov.

(v EUR)

	31.12.2012	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Sredstva merjena po pošteni vrednosti				
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	45.767.276	44.196.320	1.570.956	-
Lastniški vrednostni papirji	7.930.391	7.176.438	753.953	-
Dolžniški vrednostni papirji	31.080.077	30.263.074	817.003	-
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	87.300.373	73.456.172	13.409.016	435.185
Lastniški vrednostni papirji	20.047.512	19.612.327	-	435.185
Dolžniški vrednostni papirji	67.252.861	53.843.845	13.409.016	-
Izvedeni finančni inštrumenti	-	-	-	-
Izvedeni finančni inštrumenti za trgovanje	-	-	-	-
Naložbene nepremičnine	29.665.956			29.665.956
Obveznosti merjena po pošteni vrednosti				
Izvedeni finančni inštrumenti	214.265	-	214.265	-
Za varovanje denarnega toka	-	-	-	-

Skupina ima v portfelju finančnih naložb tudi naložbe, ki so vrednotene po nabavni vrednosti v znesku 27.660.596 evrov. Skupina letno preverja vrednost teh naložb, če se izkazuje potreba po slabitvi. V letu 2012 je skupina slabila naložbe v višini 4.821.367 evrov.

<i>Sredstva merjena po pošteni vrednosti</i>	01.01.2013	Skupaj dobički / (izgube) v izkazu poslovnega izida	Skupaj dobički / (izgube) v izkazu vseobsegajočega donosa	Nakupi	Prodaje	31.12.2013
Naložbene nepremičnine	29.665.956	(567.980)	-	2.328.863	-	31.426.839

6. Poročanje po področnih in območnih odsekih

Glavne dejavnosti Skupine oziroma področni odseki so naslednji:

- premoženjska zavarovanja,
- življenjska zavarovanja,
- zdravstvena zavarovanja,
- finančne storitve (upravljanje premoženja in drugo finančno poslovanje),
- bančništvo
- drugo (založništvo, gradnja nepremičnin za trg ali znane kupce itd.).

Na dan 31. 12. 2013 je bila Skupina razširjena v Sloveniji in naslednjih državah: Ciper, FBiH, Hrvaška, Nizozemska, Slovaška, Romunija, Srbija, Makedonija.

Področni odseki poslovanja

6.1.1 Podatki o poslovanju po področnih odsekih

Rezultati poslovanja po posameznih področnih odsekih so za leto 2013 naslednji:

(v EUR)

	2013						
	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Bančništvo	Drugo	Skupina
Bruto prihodki od prodaje	147.101.962	60.878.630	113.669.498	10.115.366	-	1.723.077	333.488.533
Izločitve medsebojnih poslov	(392.460)	(1.993.427)	-	(805.589)	-	(806.972)	(3.998.448)
Prihodki od prodaje	146.709.502	58.885.203	113.669.498	9.309.777	-	916.105	329.490.085
Prihodki od obresti	2.356.466	1.468.095	366.224	400.276	-	53.324	4.644.385
Poslovni izid iz poslovanja	7.305.594	1.484.076	6.331.027	(1.030.409)	-	(933.029)	13.157.259
Finančni odhodki*	(98.304)	(1.442.203)	(41.335)	(6.309.125)	-	(447.446)	(8.338.413)
Delež v poslovnem izidu pridruženih družb	12.127	-	-	1.592.870	-	-	1.604.997
Poslovni izid pred obdavčitvijo	7.219.417	41.873	6.289.692	(5.746.643)	-	(1.380.475)	6.423.864
Davki	(964.696)	(465.072)	(988.861)	848.116	-	830	(1.569.683)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	6.254.721	(423.199)	5.300.831	(4.898.550)	-	(1.379.645)	4.854.158

*V finančne odhodke so vključene tudi neto tečajne razlike.

Rezultati poslovanja po posameznih področnih odsekih so za leto 2012 naslednji:

(v EUR)

2012

	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Bančništvo	Drugo	Skupina
Bruto prihodki od prodaje	156.064.146	68.317.964	106.462.985	9.215.832	449.594	4.728.608	345.239.129
Izločitve medsebojnih poslov	(687.241)	(2.280.627)	-	(223.092)	(115.874)	(901.407)	(4.208.241)
Prihodki od prodaje	155.376.905	66.037.337	106.462.985	8.992.740	333.720	3.827.201	341.030.888
Prihodki od obresti	4.744.856	1.043.405	629.110	1.154.210	802.164	164.799	8.538.544
Poslovni izid iz poslovanja	16.667.311	2.456.445	2.799.119	(1.548.633)	(1.376.582)	50.955	19.048.615
Finančni odhodki*	339.817	(467.641)	(22.774)	(7.991.552)	(656.289)	(460.644)	(9.259.083)
Delež v poslovnem izidu pridruženih družb	65.352	-	-	(11.130.913)	-	-	(11.065.561)
Poslovni izid pred obdavčitvijo	17.072.480	1.988.804	2.776.345	(20.671.098)	(2.032.871)	(409.689)	(1.276.029)
Davki	(3.870.446)	(104.372)	(662.767)	(5.854.827)	(357.600)	(596.343)	(11.446.355)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	13.202.034	1.884.432	2.113.578	(26.525.925)	(2.390.471)	(1.006.032)	(12.722.384)

*V finančne odhodke so vključene tudi neto tečajne razlike.

Stroški posameznih segmentov so pripoznani tako, kot v osnovi nastajajo pri poslovanju posameznih segmentov in tako, kot jih odvisne družbe, ki sestavljajo posamezni segment, tudi poročajo.

Nekatere postavke, vključene v izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2013, so bile naslednje:

(v EUR)

31.12.2013

	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Bančništvo	Drugo	Skupina
Amortizacija	(1.986.040)	(858.334)	(987.360)	(276.435)	-	(122.823)	(4.230.992)
Slabitev poslovnih in drugih terjatev	-	(55.710)	(147.716)	(1.026.782)	-	(2.998)	(1.233.206)

Nekatere postavke, vključene v izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2012, so bile naslednje:

(v EUR)

31.12.2012

	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Bančništvo	Drugo	Skupina
Amortizacija	(2.114.022)	(787.083)	(886.561)	(449.446)	(347.488)	(582.870)	(5.167.470)
Slabitev poslovnih in drugih terjatev	(1.801.058)	423.662	(30.640)	-	-	(11.073)	(1.419.109)

Medsebojno poslovanje po posameznih področnih odsekih se je izvajalo pod normalnimi tržnimi pogoji, tako kot do drugih nepovezanih strank.

Sredstva in obveznosti po posameznih področnih odsekih na dan 31. decembra 2013:

(v EUR)

31.12.2013

	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Bančništvo	Drugo	Skupina
Sredstva	274.605.540	364.952.718	31.692.125	86.130.681	-	44.712.434	802.093.498
Pridružene družbe	15.373.966	628.830	8	181.501	-	-	16.184.305
Skupaj sredstva	289.979.506	365.581.548	31.692.133	86.312.182	-	44.712.434	818.277.803
Obveznosti	244.844.039	351.045.361	24.602.523	114.134.708	-	8.314.520	742.941.151
Finančne obveznosti	-	(3.216)	-	111.354.172	-	7.819.479	119.170.435
Investicije v osnovna sredstva	4.480.469	246.426	-	119.115	-	45.190	4.891.200

Sredstva in obveznosti po posameznih področnih odsekih na dan 31. decembra 2012:

(v EUR)

31.12.2012

	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Bančništvo	Drugo	Skupina
Sredstva	282.675.154	340.112.458	38.873.870	75.366.925	-	40.488.382	777.516.789
Pridružene družbe	13.776.293	592.255	8	12.694.233	-	-	27.062.789
Skupaj sredstva	296.451.447	340.704.713	38.873.878	88.061.158	-	40.488.382	804.579.578
Obveznosti	238.075.821	316.242.545	31.005.255	133.588.448	-	10.845.170	729.757.239
Finančne obveznosti	-	-	-	130.651.939	-	10.038.990	140.690.929
Investicije v osnovna sredstva	15.976.139	1.515.319	-	1.012.584	-	41.484	18.545.526

Sredstva področnega odseka vsebujejo predvsem finančna sredstva, opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva, zaloge, denarna sredstva ter poslovne in druge terjatve.

Obveznosti področnega odseka sestavljajo finančne in poslovne obveznosti. Iz postavk so izločene vse medsebojne transakcije in stanja med posameznimi področnimi odseki.

Območni odseki poslovanja**6.1.2 Podatki o poslovanju po posameznih območnih odsekih**

Skupina ima razširjeno svoje poslovanje na treh glavnih geografskih območjih. Glavno območje poslovanja Skupine je Slovenija. Glavne dejavnosti Skupine so premoženjsko zavarovanje, življenjsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, finančno poslovanje (upravljanje premoženja in drugo finančno poslovanje, bančništvo in drugo (nepremičnine, založništvo itd.).

Skupina posluje predvsem v Sloveniji, državah Evropske unije in drugih državah jugovzhodne Evrope.

(v EUR)	1.1. - 31.12.2013	1.1. - 31.12.2012
Prihodki od prodaje		
Slovenija	310.328.440	321.883.045
EU	17.372.975	12.967.831
Druge države	1.788.670	6.180.012
	329.490.085	341.030.888

(v EUR)	2013	2012
Skupaj sredstva		
Slovenija	597.926.584	690.452.370
EU	201.948.987	83.413.295
Druge države	18.402.232	30.713.913
	818.277.803	804.579.578

(v EUR)	2013	2012
Pridružena podjetja		
Slovenija	16.184.305	27.062.789
EU	-	-
Druge države	-	-
	16.184.305	27.062.789

(v EUR)	2013	2012
Analiza investicij v osnovna sredstva		
Slovenija	4.459.656	5.709.658
EU	94.455	1.519
Druge države	337.089	128.219
	4.891.200	5.839.396

(v EUR)	2013	2012
Analiza prihodkov od prodaje		
Prihodki od prodaje blaga	-	9.578
Prihodki od prodaje storitev	329.490.085	341.021.310
	329.490.085	341.030.888

7. Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)

	Zgradbe in zemljišča	Vozila in oprema za opravljanje dejavnosti	Pisarniška in druga oprema	Skupaj
Stanje 1. januarja 2012				
Nabavna vrednost	31.232.731	8.704.852	14.288.115	54.225.698
Popravek in oslabitev vrednosti	(4.858.626)	(6.508.524)	(8.874.155)	(20.241.305)
Neodpisana vrednost	26.374.105	2.196.328	5.413.960	33.984.393
Leto 2012				
Začetna neodpisana vrednost	26.374.105	2.196.328	5.413.960	33.984.393
Tečajne razlike	(155.216)	(30.696)	(27.784)	(213.696)
Nakup odvisne družbe (Pojasnilo 34)	5.306.943	-	24.504	5.331.447
Odtujitve odvisne družbe (Pojasnilo 34)	-	-	(204.760)	(204.760)
Nabave	1.808.996	419.934	1.941.026	4.169.956
Odtujitve	(266.916)	(198.355)	(197.527)	(662.798)
Amortizacija	(206.180)	(639.161)	(1.036.906)	(1.882.247)
Slabitve	-	-	-	-
Prenos na/iz naložbenih nepremičnin	7.585.255	-	-	7.585.255
Končna neodpisana vrednost	40.446.987	1.748.050	5.912.513	48.107.550
Stanje 31. december 2012				
Nabavna vrednost	46.879.799	8.600.260	13.363.031	68.843.090
Popravek in oslabitev vrednosti	(6.432.812)	(6.852.210)	(7.450.518)	(20.735.540)
Neodpisana vrednost	40.446.987	1.748.050	5.912.513	48.107.550
Leto 2013				
Začetna neodpisana vrednost	40.446.987	1.748.050	5.912.513	48.107.550
Tečajne razlike	(10.829)	(274)	(1.022)	(12.125)
Nakup odvisne družbe (Pojasnilo 34)	-	144	-	144
Odtujitve odvisne družbe (Pojasnilo 34)	-	-	-	-
Nabave	-	314.765	1.063.043	1.377.808
Odtujitve	(2.910.549)	(148.596)	(63.668)	(3.122.813)
Amortizacija	(393.264)	(599.184)	(833.415)	(1.825.863)
Slabitve	-	-	(218.282)	(218.282)
Prenos na/iz naložbenih nepremičnin	-	-	-	-
Končna neodpisana vrednost	37.132.345	1.314.905	5.859.168	44.306.418
Stanje 31. decembra 2013				
Nabavna vrednost	43.253.165	8.047.826	14.260.472	65.561.462
Popravek in oslabitev vrednosti	(6.120.820)	(6.732.921)	(8.401.303)	(21.255.044)
Neodpisana vrednost	37.132.345	1.314.905	5.859.168	44.306.418

Maja 2013 je skupina iz območja Ljubljane prodala naložbeno nepremičnino v vrednosti 2.897.856 evrov. Ob odtujitvi nepremičnine je bila izkazana izguba v višini 942.436 evrov.

Za zavarovanje prejetih posojil so bile zastavljene nepremičnine v vrednosti 14.836.009 evrov (2012: 5.306.943 evrov).

Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji na dan 31.12.2013 722.549 je evrov (2012: 239.997 evrov).

8. Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Stanje 1. januarja		
Nabavna vrednost	33.363.183	21.893.820
Popravek in oslabitev vrednosti	(3.697.227)	(4.390.748)
Neodpisana vrednost	29.665.956	17.503.072
Leto zaključeno 31. decembra		
Začetna neodpisana vrednost	29.665.956	17.503.072
Nabave odvisnih družb	-	7.364.487
Odtujitve odvisnih družb	-	-
Nabave	2.365.218	13.338.926
Prenos na/iz opredmetenih sredstev	-	(7.585.255)
Odtujitve	-	(37.216)
Slabitve	-	(366.303)
Amortizacija	(604.332)	(551.755)
Končna neodpisana vrednost	31.426.842	29.665.956
Stanje 31. decembra		
Nabavna vrednost	35.713.151	33.363.183
Popravek in oslabitev vrednosti	(4.286.309)	(3.697.227)
Neodpisana vrednost	31.426.842	29.665.956

V izkazu poslovnega izida so bile pripoznane naslednje postavke:

(v EUR)	2013	2012
Prihodki od najemnin od naložbenih nepremičnin	1.011.818	1.242.346
Neposredni poslovni stroški naložbenih nepremičnin, ki prinašajo najemnine	630.245	763.554

Skupina je pod normalnimi tržnimi pogoji investirala v nepremičnine, in sicer je v Ljubljani opravila nakup dveh nepremičnin (zemljišča in zgradbe) in ju razvrstila med naložbene nepremičnine.

Skupina nima naložbenih nepremičnin, ki ne bi prinašale prihodkov od najemnin. Pogodbe je mogoče predčasno prekiniti.

Naložbe v naložbene nepremičnine (zemljišča in zgradbe) se vrednotijo izhodiščno po modelu nabavne vrednosti, pri čemer nabavna cena vključuje tudi stroške nabave. Poštena vrednost naložbenih nepremičnin se zaradi morebitnih slabitev preverja v normalnih tržnih pogojih s cenitvami pooblaščenih cenilcev nepremičnin na tri do pet let, za nove nepremičnine se upošteva nabavna vrednost kot poštena vrednost nepremičnin.

V letu 2013 ni bilo v skupini opravljeno vrednotenje naložbenih nepremičnin. Poštena vrednost naložbenih nepremičnin se preverja vsaki dve leti s cenitvami zunanjih pooblaščenih cenilcev.

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin je bila na dan 31.12.2013 41.008.708 evrov (2012: 29.733.221 evrov).

9. Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Dobro ime	Licence	Programska oprema	Skupaj
Stanje 1. januarja 2012				
Nabavna vrednost	48.701.222	427.748	21.360.175	70.489.145
Popravek in oslabitev vrednosti	(3.236.240)	(163.353)	(10.814.322)	(14.213.915)
Neodpisana vrednost	45.464.982	264.395	10.545.853	56.275.230
Leto 2012				
Začetna neodpisana vrednost	45.464.982	264.395	10.545.853	56.275.230
Tečajne razlike	-	(145)	(1.832)	(1.977)
Nabave	13.091	224.423	2.848.254	3.085.768
Nakup odvisne družbe (Pojasnilo 34)	-	-	-	-
Odtujitve	-	(29.720)	(867.076)	(896.796)
Prodaja odvisne družbe (Pojasnilo 34)	(175.374)	(16.648)	(1.951.087)	(2.143.109)
Amortizacija	-	(22.966)	(2.344.195)	(2.367.161)
Slabitev	(1.344.183)	-	-	(1.344.183)
Končna neodpisana vrednost	43.958.516	419.339	8.229.917	52.607.772
Stanje 31. decembra 2012				
Nabavna vrednost	45.654.196	523.801	19.668.722	65.846.719
Popravek in oslabitev vrednosti	(1.695.680)	(104.462)	(11.438.805)	(13.238.947)
Neodpisana vrednost	43.958.516	419.339	8.229.917	52.607.772
Leto 2013				
Začetna neodpisana vrednost	43.958.516	419.339	8.229.917	52.607.772
Tečajne razlike	-	(148)	(2.594)	(2.742)
Nabave	-	10.272	2.070.516	2.080.788
Nakup odvisne družbe (Pojasnilo 34)	257.369	-	-	257.369
Odtujitve	(128.739)	(45.378)	(319.276)	(493.393)
Prodaja odvisne družbe (Pojasnilo 34)	-	-	-	-
Amortizacija	-	(34.949)	(2.353.452)	(2.388.401)
Slabitev	(272.820)	(286.351)	-	(559.171)
Prilogoditev MSRP 3	(23.271)	-	-	(23.271)
Končna neodpisana vrednost	43.791.055	62.785	7.625.111	51.478.951
Stanje 31. decembra 2013				
Nabavna vrednost	45.451.592	472.574	21.088.998	67.013.164
Popravek in oslabitev vrednosti	(1.660.537)	(409.789)	(13.463.887)	(15.534.213)
Neodpisana vrednost	43.791.055	62.785	7.625.111	51.478.951

Vrednost neopredmetenih osnovnih sredstev v gradnji na 31.12.2013 je 6.836 evrov (2012: 97.750 evrov).

Razdelitev dobrega imena glede na posamezni področni odsek je predstavljena v spodnji tabeli:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Finančno poslovanje	Življenjska zavarovanja	Drugo	Skupina
Slovenija	24.441.422	15.009.515	2.855.310	-	42.306.247
EU	-	-	-	-	-
Druge države	-	1.107.674	-	377.134	1.484.808
Skupaj 31. decembra 2013	24.441.422	16.117.189	2.855.310	377.134	43.791.055
Slovenija	24.441.422	15.009.515	2.855.310	128.739	42.434.986
EU	-	-	-	-	-
Druge države	-	1.146.396	-	377.134	1.510.439
Skupaj 31. decembra 2012	24.441.422	16.155.911	2.855.310	505.873	43.958.516

Večina dobrega imena izhaja iz segmenta neživljenjskih zavarovanj in iz segmenta finančnega poslovanja. Dobro ime segmenta neživljenjskih zavarovanj se primerja glede na primerljive tržne transakcije in v letu 2013 ni potrebe po slabitvi dobrega imena neživljenjskih zavarovanj. Preverjanje morebitnih oslabitev dobrega imena Skupina opravlja enkrat na leto.

Slabitev dobrega imena segmenta finančnega poslovanja v letu 2013 je bilo za 272.820 evrov (v letu 2012: 2.450.547 evrov).

Slabitev dobrega imena je pripoznana med drugimi odhodki (razkritje 23).

Predpostavke cenitve segmenta finančnega poslovanja, ki jih je v letu 2013 uporabil neodvisni zunanji strokovnjak, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti,
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij
- ocena je temeljila na analizi preteklega poslovanja in potenciala podjetij
- donosi v obliki denarja so bili diskontirani z ustrezno tehtano aritmetično sredino zahtevane stopnje donosa dolžniškega in lastniškega kapitala,
- uporabljen je bil model CAPM, prilagojen državi, v kateri je podjetje,
- predpostavke: 11,30% WACC, 4 % pričakovana donosnost netveganih naložb, 7 % premija za kapitalsko tveganje, 1,12-3,81% premija naložbe v majhna podjetja, 0,5% premija za posebna tveganja, 20 % diskont za pomanjkanje likvidnosti, faktor političnega tveganja od 1,15 do 1,2,
- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala je od 12,3 % do 15,5 %, in je enaka donosu celotnega kapitala,
- dobičkonostnost od 4% do 8% (odvisno od zasičenosti posameznega trga),
- rast od -3% do 13% (odvisno od zasičenosti posameznega trga),
- doba ocenjevanja denarnih tokov od leta 2014-2018.

Pri analizi občutljivosti se ob spremembi zahtevane stopnje donosa lastniškega kapitala za 1% vrednost dobrega imena spremeni za 2,1 milijona evrov, ob spremembi predvidene rasti pa se vrednost dobrega imena spremeni za 2,6 milijona evra.

Predpostavke cenitve segmenta finančnega poslovanja, ki jih je v letu 2012 uporabil neodvisni zunanji strokovnjak, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti,
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij
- ocena je temeljila na analizi preteklega poslovanja in potenciala podjetij
- donosi v obliki denarja so bili diskontirani z ustrezno tehtano aritmetično sredino zahtevane stopnje donosa dolžniškega in lastniškega kapitala,
- uporabljen je bil model CAPM, prilagojen državi, v kateri je podjetje,
- predpostavke: 12,20% WACC, 4 % pričakovana donosnost netveganih naložb, 7 % premija za kapitalsko tveganje, 1,14-3,89% premija naložbe v majhna podjetja, -0,5% premija za posebna tveganja, 20 % diskont za pomanjkanje likvidnosti, faktor političnega tveganja od 1,15 do 1,2,
- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala je od 12,3 % do 19,1 %, in je enaka donosu celotnega kapitala,
- dobičkonostnost od -5% do 7% (odvisno od zasičenosti posameznega trga),
- rast od -5% do 18% (odvisno od zasičenosti posameznega trga),
- doba ocenjevanja denarnih tokov od leta 2014-2018.

Pri analizi občutljivosti se ob spremembi zahtevane stopnje donosa lastniškega kapitala za 1% vrednost dobrega imena spremeni za 1,9 milijona evrov, ob spremembi predvidene rasti pa se vrednost dobrega imena spremeni za 2,3 milijona evra.

Vrednost dobrega imena drugih segmentov je bila preverjena z uporabo dveh standardnih investicijsko-bančniških metodologij in sicer:

1. Izbrane neživiljske javne družbe
  - Zahodno Evropske neživiljske zavarovalnice
  - Velike zavarovalnice Srednje Evrope
  - Majhne zavarovalnice Srednje Evrope

Dobiček leta 2013 v razponu od 10.0x-11.8x in kapital leta 2013 v razponu od 0.9x-1.7x.

2. Precedenčne transakcije, pri kateri se uporabljata transakciji večkratnik dobička v razponu 14.0x-15.0x in večkratnik kapitala v razponu 1.1x-1.3x.

Pri oceni teh vrednotenj ni potrebe po oslavitvi dobrega imena.

10. Naložbe v delnice in deleže v pridružene družbe

(v EUR)	2013	2012
Stanje 1. januarja	27.062.789	42.228.571
Pridobitve	2.886.521	5.062
Odtujitve	(6.384.500)	(6.092.922)
Sprememba pridružene v razpoložljivo za prodajo	(7.207.796)	-
Pripisi dobičkov in prevrednotenj	21.696	(2.789.853)
Izplačane dividende	(194.415)	(73.609)
Slabitve	-	(6.214.461)
Stanje 31. Decembra	16.184.295	27.062.788

V letu 2013 so finančnih odhodki iz deležev v pridruženih družbah znašali 1.604.997 evrov, v 2012 pa 11.065.651 evrov

Podatki o pridruženih družbah Skupine so:

(v EUR)	Delež lastništva						2013	
	Pridružena družba	Sedež	delež	Sredstva	Kapital	Obveznosti	Prihodki	Poštena vrednost deleža
Seaway Design d.o.o.	Slovenija	47,50%	30.393.846	5.525.777	24.868.069	12.622.559	-	313.439
Seaway Technologies	Italija	47,50%	-	-	-	-	-	-
Žičnice Vogel Bohinj d.d.	Slovenija	45,10%	11.807.643	5.399.046	6.408.597	2.945.163	-	64.003
Mlekarna Celeia d.o.o.	Slovenija	25,99%	31.096.831	10.509.527	20.587.304	60.909.100	-	179.259
Nama d.d.*	Slovenija	48,57%	12.500.080	10.470.432	2.029.648	12.433.755	10.654.152	12.145
SRC d.o.o.	Slovenija	36,23%	24.201.337	7.200.144	17.001.193	26.319.756	-	112.376
Tovarna olja Gea d.d.*	Slovenija	23,62%	18.245.103	14.363.862	3.881.241	24.933.407	2.062.956	17.808
Zellner Holdings Limited	Ciper	48,65%	17.697.668	16.587.288	1.110.380	-	-	(40.057)
Skupaj			145.942.508	70.056.076	75.886.432	140.163.740	12.717.108	658.973

* Z delnicami pridruženih družb, ki so na borzi, je malo trgovanja.

Za nekatere družbe v tabeli ni podatkov, saj družbe niso posredovale izkazov, njihova vrednost v konsolidiranih izkazih pa je nič.

(v EUR)		Delež lastništva					2012	
Pridružena družba	Sedež	delež	Sredstva	Obveznosti	Prihodki	Poštena vrednost deleža	Delež dobička/ izgube oziroma rezerv	
BSS Navtika d.o.o.	Slovenija	47,50%	-	-	-	-	-	
Seaway Design d.o.o.	Slovenija	47,50%	41.006.536	27.755.834	27.073.368	-	(1.300.217)	
Seaway Technologies	Italija	47,50%	-	-	-	-	-	
Žičnice Vogel Bohinj d.d.	Slovenija	45,10%	12.260.406	7.003.277	2.614.526	-	11.484	
Deželna banka Slovenije d.d.	Slovenija	30,16%	893.715.000	831.186.000	46.629.000	-	(2.282.071)	
Semenarna d.d.***	Slovenija	29,90%	-	-	-	-	-	
Mlekarna Celeia d.o.o.	Slovenija	25,99%	30.448.145	20.660.495	58.694.963	-	77.478	
Nama d.d.*	Slovenija	48,57%	12.345.070	1.849.076	14.104.058	11.580.600	65.451	
Tovarna olja Gea d.d.*	Slovenija	23,62%	19.835.953	5.112.960	30.013.768	1.986.336	24.092	
Zellner Holdings Limited	Ciper	48,65%	17.695.011	18.551.701	-	-	(24.252)	
Radio Štajerski val d.o.o.**	Slovenija	47,21%	495.302	309.661	436.141	-	(2.718)	
Skupaj			1.027.980.259	912.635.328	180.065.179	13.566.936	(3.495.566)	

* Z delnicami pridruženih družb, ki so na borzi, je malo trgovanja.

** Podatki so za leto 2011

*** Družba je v stečaju.

Za nekatere družbe v tabeli ni podatkov, saj družbe niso posredovale izkazov, njihova vrednost v konsolidiranih izkazih pa je nič.

11. Finančna sredstva

(v EUR)	31.12.2013	31. 12. 2012 prilagojeno
Izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida		
Kratkoročni del		
Za trgovanje	24.348.299	28.452.932
Po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	10.167.434	10.663.522
Dolgoročni del		
Za trgovanje	-	-
Po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	1.812.505	1.336.387
	<u>36.328.239</u>	<u>40.452.841</u>
V posesti do zapadlosti v plačilo		
Dolgoročni del	27.573.375	40.028.481
Kratkoročni del	-	-
	<u>27.573.375</u>	<u>40.028.481</u>
Za prodajo razpoložljiva		
Dolgoročni del	115.391.572	94.708.221
Kratkoročni del	25.845.257	27.124.081
	<u>141.236.830</u>	<u>121.832.302</u>
Finančne naložbe v posojila in druge finančne terjatve		
Dolgoročni del	25.275.168	20.699.154
Kratkoročni del	33.661.024	62.106.870
	<u>58.936.192</u>	<u>82.806.025</u>
Izvedeni finančni inštrumenti	279.370	231.597
Skupaj	<u>264.354.005</u>	<u>285.351.246</u>

Vrednost vrednostnih papirjev, zastavljenih kot jamstvo za obveznost v letu 2013 znaša 21.047.588 evrov (za leto 2012 pa znaša 12.176.339 evrov).

Finančna sredstva izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida – za trgovanje

(v EUR)	31.12.2013	31. 12. 2012 prilagojeno
Lastniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji	3.306.513	6.214.317
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
- s fiksno obrestno mero	15.240.103	17.113.880
- s spremenljivo obrestno mero	-	328.352
	15.240.103	17.442.232
Državne obveznice	5.801.683	4.796.382
Skupaj	24.348.299	28.452.932

Finančna sredstva izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida – druga sredstva

(v EUR)	31.12.2013	31. 12. 2012 prilagojeno
Lastniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji	1.755.545	2.130.543
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
- s fiksno obrestno mero	10.088.358	9.577.544
- s spremenljivo obrestno mero	5.763	-
	10.094.121	9.577.544
Netržni vrednostni papirji:		
- s fiksno obrestno mero	-	-
Državne obveznice	130.273	291.821
Skupaj	11.979.939	11.999.908

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo

(v EUR)	31.12.2013	31. 12. 2012 prilagojeno
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
- s fiksno obrestno mero	10.120.063	22.416.003
- s spremenljivo obrestno mero	-	209.442
	10.120.063	22.625.445
Netržni vrednostni papirji:		
- s fiksno obrestno mero	302.873	503.446
Državne obveznice	17.150.438	16.899.591
Skupaj	27.573.375	40.028.482

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

(v EUR)	31.12.2013	31. 12. 2012 prilagojeno
Lastniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji	40.553.389	32.898.146
Netržni vrednostni papirji	19.173.188	14.257.960
	<u>59.726.577</u>	<u>47.156.106</u>
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
- s fiksno obrestno mero	16.493.439	5.505.150
- s spremenljivo obrestno mero	14.825	448.827
	<u>16.508.264</u>	<u>5.953.977</u>
Netržni vrednostni papirji:		
- s fiksno obrestno mero	6.764.849	16.682.633
Državne obveznice	58.237.140	52.039.586
Skupaj	<u>141.236.830</u>	<u>121.832.302</u>

Finančne naložbe v posojila

(v EUR)	31.12.2013			31.12.2012 prilagojeno		
	Posojila / depoziti	Popravek vrednosti	Skupaj	Posojila / depoziti	Popravek vrednosti	Skupaj
Dolgoročna posojila						
Fizičnim osebam	604.036	-	604.036	140.364	-	140.364
Drugim družbam	10.915.704	(16.513)	10.899.191	1.938.742	(38.606)	1.900.136
Povezanim družbam	1.300.000	-	1.300.000	-	-	-
Kratkoročna posojila						
Fizičnim osebam	340.006	-	340.006	167.133	-	167.133
Drugim družbam	16.613.345	(10.434.592)	6.178.753	25.105.782	(9.429.629)	15.676.153
Povezanim družbam	-	-	-	-	-	-
Depoziti pri bankah						
Dolgoročni	12.471.946	-	12.471.946	18.658.654	-	18.658.654
Kratkoročni	27.118.990	-	27.118.990	46.255.717	-	46.255.717
Skupaj dana posojila	69.364.027	(10.451.105)	58.912.922	92.266.393	(9.468.235)	82.798.158
Terjatve za dividende	23.270	-	23.270	7.867	-	7.867
Skupaj	69.387.297	(10.451.105)	58.936.192	92.274.260	(9.468.235)	82.806.025

Slabitev vrednosti posojil:

(v EUR)	2013	2012
Stanje 1. januarja	9.468.235	7.750.597
Slabitve v letu	1.027.203	3.150.735
Prodaje odvisnih družb	-	(1.079.789)
Odprava slabitev med letom	(44.333)	(353.308)
Stanje 31. decembra	10.451.105	9.468.235

Efektivna obrestna mera posojil in depozitov je bila naslednja:

	2013	2012
Dolgoročna posojila	1,97%-7,50%	4,80% - 6,80%
Kratkoročna posojila	4,74%-8,00%	1,98% - 7,00%
Posojila povezanim osebam	1,44%-6,00%	1,98% - 6,50%
Kratkoročni depoziti	0,60%-4,50%	1,90% - 4,80%

Gibanje finančnih sredstev

(v EUR)	Izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	Izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida - v posesti za trgovanje	Razpoložljiva za prodajo	V posesti do zapadlosti v plačilo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2013	11.396.772	27.613.696	114.960.969	33.423.817	187.395.254
Tečajne razlike	(14.594)	47.839	(248.678)	1.675	(213.758)
Pridobitve, nakupi	18.173.358	35.962.837	144.956.195	1.061.777	200.154.167
Prodaje in odtujitve	(17.583.697)	(38.907.350)	(118.113.827)	(7.013.913)	(181.618.787)
Slabitve	-	-	(13.548.657)	-	(13.548.657)
Odprava slabitve	-	-	-	-	-
Neto dobički iz vrednotenja po pošteni vrednosti prek poslovnega izida (izključujoč neto realizirane dobičke)	8.099	(368.722)	13.230.828	100.019	12.970.224
Stanje 31. decembra 2013	11.979.938	24.348.300	141.236.830	27.573.375	205.138.443
Stanje 1. januarja 2012	14.523.615	9.883.988	144.375.337	28.317.443	197.100.383
Tečajne razlike	(2.784)	88.692	(143.449)	(3.519)	(61.060)
Pridobitve, nakupi	6.541.904	54.640.166	87.739.710	27.635.129	176.556.909
Prodaje in odtujitve	(10.661.656)	(37.531.406)	(115.964.896)	(22.525.236)	(186.683.194)
Slabitve	-	-	(4.987.922)	-	(4.987.922)
Odprava slabitve	-	-	-	-	-
Neto dobički iz vrednotenja po pošteni vrednosti prek poslovnega izida (izključujoč neto realizirane dobičke)	995.693	532.256	3.942.189	-	5.470.138
Stanje 31. decembra 2012	11.396.772	27.613.696	114.960.969	33.423.817	187.395.254

* samo vnovčenja

Izgube iz slabitve netržnih finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, so pripoznane bodisi na podlagi zunanjih neodvisnih cenitev bodisi na podlagi notranjih modelov vrednotenja, katerih ustreznost je potrdil zunanji pooblaščen strokovnjak.

Glede na vrednotenje, izvedeno za poslovno leto 2013, je Skupina pripoznala slabitev v višini 13.548.657 evrov (2012: 4.987.922 evrov). Pri ocenjevanju vrednosti teh naložb so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- uporabljena je bila metoda diskontiranja prihodnjih denarnih tokov,
- projekcije so bile izdelane za lastnika neobvladujočega deleža,
- pripravljene so bile projekcije prihodnjih denarnih tokov za 5-letno obdobje,
- rast prihodkov v višini 5 % letno,
- rast stroškov dela v višini 3 % letno,
- diskontna stopnja v višini od 11,6 %.

Efektivne obrestne mere za dolžniške instrumente, ki se ne merijo po pošteni vrednosti, so:

	2013	2012
Dolžniški vrednostni papirji		
- razpoložljivi za prodajo	8,70%	4,06%

12. Poslovne terjatve

Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve

(v EUR)	31.12.2013			31.12.2012		
	Terjatve	Slabitve	Skupaj	Terjatve	Slabitve	Skupaj
Terjatve						
Kratkoročne in dolgoročne	22.035.701	(1.381.820)	20.653.880	18.730.925	(1.895.808)	16.835.117
Terjatve iz zavarovalnih poslov						
do zavarovalcev	48.595.349	(24.425.193)	24.170.155	48.619.371	(24.617.092)	24.002.279
do zavarovalnih posrednikov	26.949.842	(284.028)	26.665.814	13.019.514	(125.744)	12.893.770
iz sozavarovanja in pozavarovanja	41.069.586	(117.068)	40.952.518	18.697.832	(188.938)	18.508.894
Terjatve iz zavarovalnih in so/pozavarovalnih pogodb	116.614.777	(24.826.290)	91.788.487	80.336.717	(24.931.774)	55.404.943
Terjatve za regrese	23.933.002	(21.581.666)	2.351.335	23.499.988	(21.137.020)	2.362.968
Dani preujmi	239.160	-	239.160	257.266	-	257.266
Skupaj	162.822.639	(47.789.776)	115.032.863	122.824.896	(47.964.602)	74.860.294

Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj (DAC) in aktivne časovne razmejitev (AČR)

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj (DAC)	4.232.430	4.906.586
Razmejeni odhodki in vračunani prihodki	2.447.177	3.140.208
Skupaj	6.679.608	8.046.794

Poslovne terjatve v višini 18.633.200 evrov (2012: 14.029.805 evrov) so razvrščene v okviru kratkoročnih sredstev na podlagi trajanja poslovnega cikla. Poravnava terjatev se pričakuje v obdobju več kot 12 mesecev od dne izdelave bilance stanja.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev:

(v EUR)	2013	2012
Stanje 1. januarja	47.964.602	47.067.076
Slabitve v letu	5.367.427	7.263.791
Vstop podjetij v skupino	-	12.442
Izstop iz skupine	-	(208.398)
Odprava slabitve zaradi poplačila	(5.542.253)	(6.170.309)
Stanje 31. decembra	47.789.776	47.964.602

13. Zaloge

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Nepremičnine v izgradnji za trg	14.836.008	14.282.912
Drugo	14.762	24.165
Skupaj	14.850.770	14.307.077

Med nepremičninami v izgradnji za trg Skupina izkazuje poslovni kompleks Šumi v Ljubljani. Med drugimi zalogami Skupina izkazuje zaloge drobnega materiala. Zaloge so zastavljene za zavarovanje prejetih posojil.

14. Denar in denarni ustrezniki

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Denarna sredstva v blagajni in na računih	3.959.201	2.242.697
Depoziti na odpoklic	9.825.775	14.649.900
Skupaj	13.784.976	16.892.597

Efektivna obrestna mera bančnih depozitov na odpoklic je bila v letu 2013 od 0,6% do 1,7% (2012: od 0,3% do 1,7%). Skupina ima odprtih kreditnih linij v višini 750.000 evrov.

15. Vpoklicani kapital**Delniški kapital**

(v EUR)	Število delnic	Redne delnice (SKDR)	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Skupaj
Stanje 1. januarja 2012	186.436	1.555.967	26.594.850	(2.007.294)	26.143.523
Pridobitve lastnih delnic	-	-	-	(4.041.350)	(4.041.350)
Odtujitve lastnih delnic	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2012	186.436	1.555.967	26.594.850	(6.048.644)	22.102.173
Stanje 1. januarja 2013	186.436	1.555.967	26.594.850	(6.048.644)	22.102.173
Pridobitve lastnih delnic	-	-	4.302.140	(9.761)	4.292.379
Odtujitve lastnih delnic	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2013	-	-	30.896.990	(6.058.405)	24.838.585

Število izdanih delnic, vključno z lastnimi je 186.436. Vse delnice so v celoti vplačane.

Kapitalske rezerve v višini 30.896.990 evrov vsebujejo:

- vplačani presežek v višini 30.749.529 evrov,
- splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 147.461 evrov.

Kapitalske in zakonske rezerve se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička družbenikom.

Na 10. skupščini delničarjev KD d. d. dne 30. avgusta 2006 so delničarji sprejeli sklep o preblikovanju delnic z nominalno vrednostjo 2.000 tolarjev v kosovne delnice. Število delnic in delniški kapital sta ostala nespremenjena.

Matična družba KD d.d. je v letu 2013 pridobila 47 lastnih delnic v 2012 pa 566 lastnih delnic). Odvisne družbe v letu 2013 niso pridobile delnic SKDR, v 2012 pa 8.450 delnic SKDR. Skupaj ima skupina v lasti 13.636 lastnih delnic SKDR, kar predstavlja 7,31 delež v osnovnem kapitalu.

Lastniki rednih delnic imajo glasovalno pravico in so upravičeni do dividende. Z rednimi delnicami se trguje na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev od leta 2000.

Bilančni dobiček družbe KD d. d.

Bilančni dobiček leta 2013 znaša 8.259.525 evrov in zajema preneseni dobiček v višini 9.744.692 evrov, zmanjšan za čisto izgubo poslovnega leta 2013 v višini 1.475.406 evrov in oblikovanje rezerv za lastne delnice v višini 9.761 evrov.

Predlog uporabe bilančnega dobička je naslednji:

- Bilančni dobiček v višini 8.259.525 evrov se ne uporabi in se odločanje o njegovi uporabi prenese v prihodnja poslovna leta.

16. Presežek iz prevrednotenja in zadržani dobički

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Uskupinjevalni popravek kapitala	(3.408.268)	(3.002.868)
Presežek iz prevrednotenja – za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	(11.631.330)	(10.296.356)
Presežek iz prevrednotenja – izvedeni finančni instrumenti	(102.375)	(182.126)
Zadržani dobički	34.221.181	29.783.875
Skupaj	19.079.208	16.302.525

(v EUR)	Presežek iz prevrednotenja –finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	Presežek iz prevrednotenja – izvedeni finančni instrumenti	Prevedbeni popravek kapitala – tečajne razlike	Zadržani dobički	Skupaj
Stanje 1. januar 2013	(10.296.356)	(182.126)	(3.002.868)	29.783.875	16.302.525
Prevrednotenje – bruto	(16.369.474)	-	-	-	(16.369.474)
Prevrednotenje – davek	2.086.324	-	-	-	2.086.324
Neto dobički preneseni v poslovni izid - bruto	(599.233)	-	-	-	(599.233)
Neto dobički preneseni v poslovni izid – davek	101.870	-	-	-	101.870
Slabitve - bruto	15.517.265	-	-	-	15.517.265
Slabitve - davek	(1.968.608)	-	-	-	(1.968.608)
Prevrednotenje - pridružene družbe	-	-	-	-	-
Prevrednotenje – izvedeni finančni instrumenti - bruto	-	90.923	-	-	90.923
Prevrednotenje – izvedeni finančni instrumenti - davek	-	(11.172)	-	-	(11.172)
Tečajne razlike	-	-	(405.400)	-	(405.400)
Pridružene družbe	(103.118)	-	-	-	(103.118)
Ostala zmanjšanja	-	-	-	(9.761)	(9.761)
Ostala povečanja	-	-	-	1.024.828	1.024.828
Povečanje deleža v odvisnih družbah	-	-	-	3.422.239	3.422.239
Dobiček tekočega leta	-	-	-	-	-
Dividende	-	-	-	-	-
Zmanjšanje v breme kapitalskih rezerv	-	-	-	-	-
Neobvladujoči delež	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2013	(11.631.330)	(102.375)	(3.408.268)	34.221.181	19.079.208

Stanje 1. januar 2012	(11.324.894)	(148.179)	(2.721.746)	42.523.553	28.328.734
Prevrednotenje – bruto	(2.346.182)	-	-	-	(2.346.182)
Prevrednotenje – davek	63.323	-	-	-	63.323
Neto dobički preneseni v poslovni izid - bruto	(1.304.578)	-	-	-	(1.304.578)
Neto dobički preneseni v poslovni izid – davek	234.824	-	-	-	234.824
Slabitve - bruto	4.269.172	-	-	-	4.269.172
Slabitve - davek	(541.611)	-	-	-	(541.611)
Prevrednotenje - pridružene družbe	-	-	-	-	-
Prevrednotenje – izvedeni finančni instrumenti - bruto	-	(29.042)	-	-	(29.042)
Prevrednotenje – izvedeni finančni instrumenti - davek	-	(4.905)	-	-	(4.905)
Tečajne razlike	-	-	(281.122)	-	(281.122)
Pridružene družbe	653.590	-	-	-	653.590
Ostala povečanja	-	-	-	(3.438.342)	(3.438.342)
Povečanje deleža v odvisnih družbah	-	-	-	(9.301.336)	(9.301.336)
Dobiček tekočega leta	-	-	-	-	-
Dividende	-	-	-	-	-
Ostale spremembe	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2012	(10.296.356)	(182.126)	(3.002.868)	29.783.875	16.302.525

17. Prejeta posojila

(v EUR)	31.12.2013				31.12.2012			
	Dolgoročna	Kratkoročni del dolgoročnih	Kratkoročna	Skupaj	Dolgoročna	Kratkoročni del dolgoročnih	Kratkoročna	Skupaj
Prejeta posojila								
Posojila pri bankah								
V Sloveniji	26.752.912	12.522	16.265.539	43.030.973	35.090.827	-	37.009.245	72.100.072
Posojila pri drugih	1.540.377	-	5.786.691	7.327.067	1.654.807	-	72.117	1.726.924
Izdane obveznice	67.713.427	1.098.968	-	68.812.395	65.678.387	-	1.185.546	66.863.933
Skupaj	96.006.715	1.111.490	22.052.229	119.170.435	102.424.021	-	38.266.908	140.690.929

Med posojili so vključena tudi posojila, ki so zavarovana z zastavami sredstev in poroštvi v višini 55.130.452 evrov (2012: 103.710.668 evrov). Bančna posojila so zavarovana z zastavo nepremičnin Skupine (Pojasnilo 7).

Matična družba KD d. d. nastopa kot neomejeni solidarni porok za obveznosti iz naslova izdanih obveznic v višini 80.000.000 evrov.

Efektivne obrestne mere posojil so bile naslednje:

	2013	2012
Dolgoročna posojila	3,72%-7,00%	3,97% - 6,8%
Kratkoročna posojila	3,72%-7,50%	3,97% - 7,0%

V okviru kratkoročnega posojila, ki ga imamo pri Gorenjski banki d.d. je kršen kovenant, katerega posledica je višja obrestna mera za 1 odstotno točko.

18. Zavarovalne pogodbe**Obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb in pozavarovalna sredstva**

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012 - prilagojeno
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb		
Zavarovalne pogodbe premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj – bruto:		
– rezervacije za nastale in prijavljene škode	55.177.265	57.790.453
– rezervacije za nastale, a neprijavljene škode	70.443.093	76.886.507
– rezervacije za prenosne premije	52.147.937	57.472.021
– rezervacije za bonuse in popuste	397.970	613.658
– matematične rezervacije (zdravstvena zavarovanja)	-	6.688
– druge zavarovalno-tehnične rezervacije (vključno z rezervacijami za neiztekle nevarnosti)	2.149.078	2.368.471
	180.315.343	195.137.798
Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj – bruto:		
– rezervacije za nastale in prijavljene škode	1.999.043	2.549.548
– rezervacije za nastale, a neprijavljene škode	4.706.913	4.586.521
– rezervacije za prenosne premije	537.493	586.282
– rezervacije za bonuse in popuste	-	-
– matematične rezervacije (življenjska zavarovanja)	690.893	675.937
– druge zavarovalno-tehnične rezervacije (vključno z rezervacijami za neiztekle nevarnosti)	462.629	713.463
	8.396.971	9.111.751
Dolgoročne zavarovalne pogodbe:	303.771.754	301.074.837
– z vključenimi jamstvi in možnostjo diskrecijske pravice	89.649.128	97.603.738
– vezane na enote investicijskih skladov	214.122.627	203.471.099
Kratkoročne zavarovalne pogodbe:	4.929.055	-
– z vključenimi jamstvi in možnostjo diskrecijske pravice	4.929.055	-
	308.700.809	301.074.837
Skupaj obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	497.413.123	505.324.386

Terjatve iz pozavarovanja

Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj:		
– rezervacije za nastale in prijavljene škode	15.812.569	15.243.879
– rezervacije za nastale, a neprijavljene škode	9.740.854	7.996.357
– rezervacije za prenosne premije	706.495	612.687
– rezervacije za bonuse in popuste	-	-
	26.259.918	23.852.923
Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj:		
– rezervacije za nastale in prijavljene škode	128.455	184.634
– rezervacije za nastale, a neprijavljene škode	464	743
– rezervacije za prenosne premije	81.365	51.891
	210.284	237.268
Dolgoročne pozavarovalne pogodbe:	-	-
– z vključenimi jamstvi in možnostjo diskrecijske pravice	-	-
Kratkoročne pozavarovalne pogodbe:	-	-
– z vključenimi jamstvi in možnostjo diskrecijske pravice	-	-
Skupaj terjatve iz pozavarovanja	26.470.202	24.090.191

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012 - prilagojeno
Zavarovalne pogodbe premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj – neto:		
– rezervacije za nastale in prijavljene škode	60.702.239	68.890.150
– rezervacije za nastale, a neprijavljene škode	60.702.239	68.890.150
– rezervacije za prenosne premije	51.441.442	56.859.334
– rezervacije za bonuse in popuste	397.970	613.658
– matematične rezervacije (zdravstvena zavarovanja)	-	6.688
– druge zavarovalno-tehnične rezervacije (vključno z rezervacijami za neiztekle nevarnosti)	2.149.078	2.368.471
	154.055.425	171.284.875
Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj – neto:		
– rezervacije za nastale in prijavljene škode	1.870.588	2.364.914
– rezervacije za nastale, a neprijavljene škode	4.706.449	4.585.778
– rezervacije za prenosne premije	456.128	534.391
– rezervacije za bonuse in popuste	-	-
– matematične rezervacije (življenjska zavarovanja)	690.893	675.937
– druge zavarovalno-tehnične rezervacije (vključno z rezervacijami za neiztekle nevarnosti)	462.629	713.463
	8.186.687	8.874.483
Dolgoročne zavarovalne pogodbe:	303.771.757	301.074.837
– z vključenimi jamstvi in možnostjo diskrecijske pravice	89.649.131	97.603.738
– vezane na enote investicijskih skladov	214.122.627	203.471.099
Kratkoročne zavarovalne pogodbe:	4.929.055	-
– z vključenimi jamstvi in možnostjo diskrecijske pravice	4.929.055	-
	308.700.812	301.074.837
Skupaj	470.942.924	481.234.195

Gibanje zavarovalnih obveznosti in pozavarovalnih sredstev

a) Gibanje obveznosti za škodne rezervacije

(v EUR)	2013			2012		
	Bruto	Pozavarovanje	Neto	Bruto	Pozavarovanje	Neto
Nastale in prijavljene škode	60.307.386	(15.428.513)	44.878.873	59.780.472	(8.736.332)	51.044.140
Nastale, a neprijavljene škode	81.473.028	(7.997.100)	73.475.928	90.542.528	(652.578)	89.889.950
Skupaj 1. januarja	141.780.414	(23.425.613)	118.354.801	150.323.000	(9.388.910)	140.934.090
Izplačane škode v letu	(41.164.423)	8.146.863	(33.017.560)	(38.772.052)	2.081.462	(36.690.590)
Povečanje obveznosti						
– škode tekočega leta	50.324.316	(12.442.642)	37.881.674	56.159.806	(15.258.447)	40.901.359
– škode preteklega leta	(18.613.994)	2.039.050	(16.574.944)	(25.930.340)	(859.718)	(26.790.058)
Skupaj 31. decembra	132.326.313	(25.682.341)	106.643.971	141.780.414	(23.425.613)	118.354.801
Nastale in prijavljene škode	57.176.308	(15.941.024)	41.235.284	60.307.386	(15.428.513)	44.878.873
Nastale, a neprijavljene škode	75.150.005	(9.741.318)	65.408.687	81.473.028	(7.997.100)	73.475.928
Skupaj 31. decembra	132.326.313	(25.682.342)	106.643.971	141.780.414	(23.425.613)	118.354.801

b) Gibanje obveznosti za prenosne premije

(v EUR)	2013			2012 - prilagojeno		
	Bruto	Pozavarovanje	Neto	Bruto	Pozavarovanje	Neto
Skupaj 1. januarja	58.058.303	(664.578)	57.393.725	60.163.383	(691.506)	59.471.877
Povečanje obveznosti	49.648.025	(787.862)	48.860.163	53.747.962	(664.579)	53.048.652
Zmanjšanje obveznosti	(55.010.833)	664.580	(54.346.253)	(55.722.963)	691.507	(55.031.456)
Neto tečajne razlike	(10.065)	-	(10.065)	(130.079)	-	(130.079)
Skupaj 31. decembra	52.685.430	(787.860)	51.897.570	58.058.303	(664.578)	57.358.994

c) Gibanje obveznosti iz dolgoročnih zavarovalnih pogodb, vezanih na enote investicijskih skladov

(v EUR)	2013			2012		
	Bruto	Pozavarovanje	Neto	Bruto	Pozavarovanje	Neto
Skupaj 1. januarja	203.471.099	-	203.471.099	166.908.901	-	166.908.901
Povečanje obveznosti	34.063.212	-	34.063.212	72.997.786	-	72.997.786
Zmanjšanje obveznosti	(23.392.409)	-	(23.392.409)	(36.428.883)	-	(36.428.883)
Neto tečajne razlike	(19.275)	-	(19.275)	(6.705)	-	(6.705)
Skupaj 31. decembra	214.122.627	-	214.122.627	203.471.099	-	203.471.099

d) Gibanje obveznosti iz kratkoročnih in dolgoročnih zavarovalnih pogodb z vključenimi jamstvi in možnostjo diskrecijske pravice

(v EUR)	2013			2012 - prilagojeno		
	Bruto	Pozavarova	Neto	Bruto	Pozavarovanje	Neto
Skupaj 1. januarja	97.603.741	-	97.603.741	76.640.423	-	76.640.423
Povečanje iz naslova vplačanih premij	12.394.127	-	12.394.127	32.997.703	-	13.768.441
Zmanjšanje iz naslova izplačil	(16.142.894)	-	(16.142.894)	(12.169.620)	-	(12.169.620)
Povečanje za DPF tekočega leta	723.211	-	723.211	135.235	-	135.235
Neto tečajne razlike	-	-	-	-	-	-
Skupaj 31. decembra	94.578.185	-	94.578.185	97.603.741	-	78.374.479

e) Gibanje drugih obveznosti iz zavarovalnih pogodb

(v EUR)	2013			2012		
	Bruto	Pozavarovanje	Neto	Bruto	Pozavarovanje	Neto
Skupaj 1. januarja	4.378.217	-	4.378.217	3.223.495	-	3.223.495
Povečanje obveznosti	2.527.529	-	2.527.529	3.468.654	-	3.468.654
Zmanjšanje obveznosti	(3.200.651)	-	(3.200.651)	(2.300.809)	-	(2.300.809)
Neto tečajne razlike	(4.525)	-	(4.525)	(13.123)	-	(13.123)
Skupaj 31. decembra	3.700.570	-	3.700.570	4.378.217	-	4.378.217

19. Izvedeni finančni instrumenti

Skupina ima med izvedenimi finančnimi inštrumenti inštrument za varovanje pred nihanjem prihodnjih denarnih tokov. Poštena vrednost iz naslova obveznosti znaša 123.343 evrov (2012: 214.265 EUR). Izvedeni finančni instrumenti so imeli negativni učinek na izkaz poslovnega izida v vrednosti 42.896 evrov (2012: -62.726 EUR).

20. Poslovne in druge obveznosti

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Poslovne obveznosti	13.439.335	9.866.123
Davek od dobička	2.609.369	885.001
Obveznosti do povezanih družb	295.193	552.827
Obveznosti do države (razen davek od dobička)	739.623	1.104.806
Obveznosti do zaposlenih	3.136.247	2.845.484
Vnaprej vkalkulirani stroški in kratkoročno razmejeni prihodki	7.402.011	8.959.602
Obveznosti za izplačilo dividend	650.841	652.626
Druge zavarovalne obveznosti	94.820.896	55.206.163
Skupaj	123.093.516	80.072.632

K porastu stanja obveznosti iz poslovanja v primerjavi z letom 2012 je konec leta 2013 prispevalo v glavnem višje stanje obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja.

21. Druge rezervacije in dolgoročne razmejitev

(v EUR)	Rezervacije za zasluge zaposlencev		Ostale rezervacije	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Stanje 1. januarja	3.287.998	3.053.920	167.029	304.818
Oblikovanje	196.547	743.763		21.527
Črpanje	(196.274)	(407.208)	(72.776)	(7.748)
Druge spremembe	(241.786)	(102.477)		(151.568)
Stanje 31. decembra	3.046.484	3.287.998	94.253	167.029

Rezervacije so izračunane z uporabo metode predvidene pomembnosti enot v skladu s standardom MRS 19 (metoda obračunavanja zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom), pri čemer na izračun vplivajo umrljivost, fluktuacija zaposlenih, prihodnja povečanja plač, pričakovana inflacija ter pričakovana donosnost naložb. V bilanci stanja so obveznosti pripoznane kot sedanja vrednost vseh pozaposlitvenih obveznosti. Prihodnji denarni tokovi so diskontirani s stopnjo, ki jo na trgu določajo visoko kvalitetne dolgoročne obveznice na bilančni dan. Predpostavka o diskontni stopnji temelji na ECB krivulji, upoštevajoč vse države EU, pri čemer je bila vzeta povprečna obrestna mera glede na pričakovano trajanje obveznosti iz naslova odpravnin ob upokožitvi in jubilejnih nagrad. Ustreznost uporabljenih aktuarskih predpostavk se periodično preverja.

22. Odloženi davki

Odloženi davki so rezultat obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic, in sicer prihodnje povrnitve (poravnave) knjigovodske vrednosti sredstev (obveznosti), pripoznanih v bilanci stanja družbe, ter poslov in drugih poslovnih dogodkov v obravnavanem obdobju, pobotano pripoznanih v računovodskih izkazih Skupine, kadar gre za isto davčno oblast.

Pripoznani zneski odloženega davka:

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Terjatve za odloženi davek:		
– terjatve za odložene davke, ki bodo povrnjene v roku daljšem od 12 mesecev	15.082.448	14.411.485
	<u>15.082.448</u>	<u>14.411.485</u>
Obveznosti za odloženi davek:		
– obveznosti za odložene davke, ki bodo plačane v obdobju daljšem od 12 mesecev	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>15.082.448</u>	<u>14.411.485</u>

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Gibanje odloženih davkov je bilo naslednje:		
- na začetku leta	14.411.486	23.423.251
- tečajne razlike	(24)	(752)
- nakupi odvisnih družb	9.728	-
- prodaje odvisnih družb	-	378.331
- v dobro izkaza poslovnega izida (Pojasnilo 30)	792.213	(8.940.859)
- v (breme)/dobro kapitala (Pojasnilo 16)	(130.955)	(448.485)
Ob koncu leta	<u>15.082.448</u>	<u>14.411.486</u>

Nepobotano gibanje terjatev in obveznosti za odloženi davek je bilo naslednje:

Obveznosti za odloženi davek

(v EUR)	Vrednotenje na pošteno vrednost	Drugo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2012	-	-	-
V breme/(dobro) izkaza poslovnega izida	-	-	-
V breme kapitala – vrednotenje po poštenu vrednosti (Pojasnilo 16)	-	-	-
V breme kapitala – prenos v poslovni izid (Pojasnilo 16)	-	-	-
Nakupi odvisnih družb	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-
Stanje 31. decembra 2012	-	-	-
V breme/(dobro) izkaza poslovnega izida	-	-	-
V breme kapitala – vrednotenje po poštenu vrednosti (Pojasnilo 16)	-	-	-
V breme kapitala – prenos v poslovni izid (Pojasnilo 16)	-	-	-
Nakupi odvisnih družb	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-
Stanje 31. decembra 2013	-	-	-

Terjatve za odloženi davek

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Prevrednotenje naložb	Neizrabljene davčne izgube	Drugo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2012	312.171	9.246.109	13.834.050	30.921	23.423.251
V breme/(dobro) izkaza poslovnega izida	(38.144)	(5.221.031)	(3.668.542)	(13.142)	(8.940.859)
V breme/(dobro) kapitala zaradi novega oblikovanja	-	(448.485)	-	-	(448.485)
Nakupi odvisnih družb	-	-	-	-	-
Prodaje odvisnih družb	(7.346)	(63.421)	456.615	(7.517)	378.331
Tečajne razlike	-	(752)	-	-	(752)
Stanje 31. decembra 2012	266.681	3.512.420	10.622.123	10.262	14.411.486
V breme/(dobro) izkaza poslovnega izida	27.564	(259.893)	1.034.804	(10.262)	792.213
V breme/(dobro) kapitala zaradi novega oblikovanja	-	(130.955)	-	-	(130.955)
Nakupi odvisnih družb	-	-	9.728	-	9.728
Prodaje odvisnih družb	-	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	64	(88)	-	(24)
Stanje 31. decembra 2013	294.245	3.121.636	11.666.567	-	15.082.448

Odloženi davki, obračunani preko vseobsegajočega donosa v posameznem letu, so bili naslednji:

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Presežek iz prevrednotenja		
- finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	117.716	(478.288)
- izvedeni finančni instrumenti	(11.172)	(4.905)
	(106.544)	(483.193)

Terjatve za odložene davke so v Skupini pripoznane za neizkoriščene davčne izgube v delu, kjer obstaja verjetnost, da se bo v prihodnosti pojavil razpoložljivi obdavčljivi dobiček. Vse davčne izgube se lahko koristijo v časovno neomejenem obdobju.

V Skupini se niso pripoznale terjatve za odloženi davek v višini 2.499.161 evrov (2012: 3.828.068 evrov) iz naslova neizkoriščenih davčnih izgub v višini 12.835.398 evrov (2012: 19.733.847 evrov) tam, kjer se ocenjuje, da dobički v naslednjih nekaj letih ne bodo zadoščali za koriščenje davčnih izgub.

23. Prihodki

Čisti prihodki od zavarovalnih premij

(v EUR)	2013	2012
Dolgoročne zavarovalne pogodbe z vključenimi jamstvi in možnostjo diskrecijske pravice	14.813.121	6.617.888
Dolgoročne zavarovalne pogodbe, vezane na enote investicijskih skladov	41.966.333	54.769.495
Finančne pogodbe z možnostjo diskrecijske pravice		
– obračunane premije	-	979.049
– sprememba prenosnih premij	-	4.407
	<u>56.779.454</u>	<u>62.370.839</u>
Zavarovalne pogodbe premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj:		
– obračunane zavarovalne premije	254.255.785	262.473.470
– sprememba prenosnih premij	5.362.809	2.009.733
	<u>259.618.594</u>	<u>264.483.203</u>
Prihodki od zavarovalnih premij	<u>316.398.048</u>	<u>326.854.042</u>
Kratkoročne pozavarovalne pogodbe:		
– obračunane pozavarovalne premije	(51.688.836)	(56.569.648)
– sprememba prenosnih premij	123.283	(26.929)
Nekratkoročne pozavarovalne pogodbe	<u>(105.505)</u>	<u>(120.981)</u>
Odhodki od pozavarovalnih premij	<u>(51.671.058)</u>	<u>(56.717.558)</u>
Skupaj čisti prihodki od zavarovalnih premij	<u>264.726.990</u>	<u>270.136.484</u>

Prihodki in drugi poslovni prihodki (brez čistih prihodkov od zavarovalnih premij)

(v EUR)	2013	2012 prilagojeno
Prihodki od prodaje blaga	1.777.602	2.020.316
Prihodki od provizij	9.142.485	9.107.098
Prihodki od prodaje storitev	2.171.949	3.049.432
	<u>13.092.037</u>	<u>14.176.846</u>
Drugi poslovni prihodki		
– Drugi zavarovalni prihodki	9.152.306	3.310.848
– Drugi poslovni prihodki	35.656.828	32.543.797
– Dobiček/izguba pri odtujitvi odvisne družbe (Pojasnilo 34)	(1.403)	(831.248)
	<u>44.807.731</u>	<u>35.023.397</u>
Skupaj	<u>57.899.768</u>	<u>49.200.243</u>

24. Stroški**Stroški rezervacij in škod**

(v EUR)	2013		
	Bruto	Pozavarovanje	Neto
Dolgoročne zavarovalne pogodbe z vključenimi jamstvi in DPF			
– smrt, doživetje, odkup	12.642.434	(277.293)	12.365.141
– povečanje obveznosti	-	-	-
Dolgoročne zavarovalne pogodbe, vezane na enote investicijskih skladov			-
– smrt, doživetje, odkup	20.810.053	-	20.810.053
– povečanje obveznosti	11.182.338	-	11.182.338
Čiste matematične rezervacije – zavar. pog. z vključenimi jamstvi in			-
– smrt, doživetje, odkup	-	-	-
– povečanje obveznosti	(3.039.437)	-	(3.039.437)
Zavarovalne pogodbe premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj			-
– škode	186.554.569	(25.808.926)	160.745.643
– povečanje obveznosti	(12.249.922)	-	(12.249.922)
Skupaj stroški rezervacij in škod	215.900.035	(26.086.219)	189.813.816

(v EUR)	2012 prilagojeno		
	Bruto	Pozavarovanje	Neto
Dolgoročne zavarovalne pogodbe z vključenimi jamstvi in DPF			
– smrt, doživetje, odkup	10.682.499	(319.037)	10.363.462
– povečanje obveznosti	-	-	-
Dolgoročne zavarovalne pogodbe, vezane na enote investicijskih skladov			-
– smrt, doživetje, odkup	21.583.900	-	21.243.821
– povečanje obveznosti	33.030.407	-	33.030.407
Čiste matematične rezervacije – zavar. pog. z vključenimi jamstvi in			-
– smrt, doživetje, odkup	-	-	357.902
– povečanje obveznosti	5.596.387	-	5.271.101
Zavarovalne pogodbe premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj			-
– škode	185.126.800	(21.075.733)	163.225.753
– povečanje obveznosti	(19.196.097)	-	(19.228.712)
Skupaj stroški rezervacij in škod	236.823.897	(21.394.770)	214.263.734

Stroški po naravnih vrstah (brez odhodkov za škode)

(v EUR)	2013	2012 prilagojeno
	Stroški storitev	49.872.466
Stroški dela		
Stroški plač	22.849.107	26.191.047
Stroški pokojninskega zavarovanja	2.427.905	3.383.473
Stroški socialnega zavarovanja	1.634.647	2.369.000
Ostali stroški dela	3.879.394	3.911.308
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	441.679	869.653
	31.232.732	36.724.481
Skupaj	81.105.198	91.370.026
Povprečno število zaposlenih	1.395	1.520

Med stroške storitev so vključeni stroški pridobivanja zavarovanj, ki v letu 2013 znašajo 23.990.128 evrov (v letu 2012 v znesku 15.645.850 evrov).

Drugi odhodki

(v EUR)	2013	2012 prilagojeno
Stroški materiala in blaga	1.481.589	1.520.764
Amortizacija in oslabitve	5.323.227	5.167.470
Drugi zavarovalni odhodki	26.745.048	17.362.461
Drugi poslovni odhodki	5.350.644	6.477.161
Skupaj	38.900.508	30.527.855

Slabitev dobrega imena je bilo v letu 2013 za 272.820 evrov (v letu 2012 je bilo 1.344.183).

Stroški povezani z revizijsko družbo

(v EUR)	2013	2012
Zneski (z vključenim DDV), porabljeni za:		
– Revidiranje letnega poročila	226.066	253.200
– Druge storitve revidiranja	-	-
– Storitve davčnega svetovanja	-	-
– Druge nerevizijske storitve	-	-
	226.066	253.200
Druge revizijske družbe		
– Revidiranje letnega poročila	6.544	27.806
– Druge storitve revidiranja	63.433	631
– Storitve davčnega svetovanja	19.311	21.034
– Druge nerevizijske storitve	6.808	452.223
	96.096	501.694
Skupaj	322.162	754.894

25. Finančni prihodki od naložb

(v EUR)	2013	2012
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva:		
– prihodki od dividend	610.309	621.981
– prihodki od obresti, tečajne razlike	3.928.363	4.495.297
	4.538.672	5.117.278
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo:		
– prihodki od obresti, realizirane kapitalske izgube in slabitve	(1.471.338)	1.822.497
Finančna sredstva izmerjena po PV prek poslovnega izida:		
– prihodki od dividend	240.249	271.648
– prihodki od obresti, tečajne razlike	3.014.700	1.393.243
	3.254.949	1.664.891
Denar in denarni ustrezniki, posojila, depoziti, poslovne terjatve:		
– prihodki od obresti	4.644.389	8.538.544
Skupaj	10.966.671	17.143.210

26. Neto prihodki/odhodki za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev

(v EUR)	2013	2012
Realizirani dobički	4.732.841	3.587.950
Realizirane izgube	(904.347)	212.456
	<u>3.828.494</u>	<u>3.800.406</u>
Slabitve	(13.548.657)	(3.727.561)
Odprava slabitve	-	-
Skupaj	<u>(9.720.163)</u>	<u>72.845</u>

27. Neto prihodki/odhodki finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

(v EUR)	2013	2012
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev:		
- v posesti za trgovanje	(368.724)	237.810
- ob začetnem pripoznanju	(1.455.803)	18.035.477
	<u>(1.824.526)</u>	<u>18.273.287</u>
Realizirani dobički/izgube finančnih sredstev:		
- v posesti za trgovanje	190.360	416.673
- ob začetnem pripoznanju	780.580	1.195.975
	<u>970.940</u>	<u>1.612.648</u>
Sprememba poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov	(42.897)	(62.726)
Skupaj	<u>(896.484)</u>	<u>19.823.209</u>

28. Izguba iz poslovanja pred obrestmi, davki, tečajnimi razlikami in vplivi pridruženih družb

V letu 2013 je Skupina ustvarila dobiček iz poslovanja v višini 13.157.259 evrov (v letu 2012 je Skupina ustvarila dobiček iz poslovanja v višini 19.048.615 evrov).

29. Finančni odhodki

(v EUR)	2013	2012
Finančni odhodki za obresti		
Bančna posojila	(3.065.816)	(4.473.280)
Izdane obveznice	(3.633.235)	(3.751.249)
Drugi	(85.839)	(632.347)
Neto tečajne razlike - druge	(1.553.525)	(402.207)
Skupaj	<u>(8.338.415)</u>	<u>(9.259.083)</u>

30. Davki

(v EUR)	2013	2012
Odmerjeni davek od dohodkov pravnih oseb	(2.363.061)	(2.505.498)
Prihodki/(odhodki) za odloženi davek	793.378	(8.940.857)
Skupaj	(1.569.683)	(11.446.355)

Dejanska obveznost za davek od dohodka Skupine se od teoretično izračunane obveznosti, upoštevajoč povprečno stopnjo obdavčitve odvisnih družb v Skupini, razlikuje zaradi naslednjih prilagoditev:

(v EUR)	2013	2012
Dobiček pred obdavčitvijo	6.423.841	(1.276.029)
Davek obračunan z uporabo splošne davčne stopnje in popravljen za vplive odvisnih družb v tujini	1.068.008	(366.539)
Prihodki izvzeti iz obdavčitve	6.054.332	7.042.592
Odhodki, ki se ne odštejejo iz obdavčljivega dobička	2.177.504	(9.021.629)
Učinek uporabe davčnih izgub	(1.447.506)	147.684
Davek od davčnih izgub, neupoštevanih v odloženih davkih	(9.422.022)	(9.248.463)
Odhodek za davek	(1.569.684)	(11.446.355)
Efektivna davčna stopnja	24,44%	(897,03%)

V Sloveniji se davek obračunava po 17 % stopnji.

Davčne oblasti lahko kadar koli v obdobju petih let po preteku poslovnega leta pregledajo poslovne knjige družb in lahko družbi naložijo plačilo dodatne davčne obveznosti. V preteklih letih so bile nekatere družbe v Skupini davčno pregledane, matična družba KD d. d. pa od ustanovitve leta 2001 ni bila davčno pregledana. Poslovodstvo ni seznanjeno z nobeno okoliščino, ki bi lahko v tem pomenu vodila do morebitne davčne obveznosti.

31. Čisti dobiček/izguba na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico, ki se nanaša na imetnike navadnih delnic obvladujočega podjetja, se izračuna tako, da se čisti poslovni izid, ki se nanaša na navadne delničarje obvladujočega podjetja (čisti poslovni izid, zmanjšan za del dividend, ki pripadajo prednostnim delničarjem) deli s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic.

(v EUR)	2013	2012
Osnovni in popravljene čisti dobiček/izguba na delnico		
Čisti dobiček poslovnega leta, zmanjšan za del dividend, ki pripadajo	3.433.778	(13.081.613)
Tehtano povprečno število izdanih navadnih delnic	186.436	186.436
Osnovni in popravljene čisti dobiček/izguba na delnico (v EUR na delnico)	18,42	(70,17)

Čista dobiček/izguba na delnico in popravljene dobiček/izguba na delnico sta enaka.

32. Dividende na delnico

V skladu s sklepom skupščine o delitvi bilančnega dobička dividende na navadne imenske delnice SKDR družba v letu 2013 ni izplačala.

33. Zunajbilančna evidenca

(v EUR)	31.12.2013	31.12.2012
Prejeta posojila zavarovana z zastavami nepremičnin	17.382.540	19.993.834
Prejeta posojila zavarovana z zastavami sredstev in poroštvi	37.747.913	83.716.834
Druga izvenbilančna evidenca	37.956.153	30.452.198
Prejeta zavarovanja (vrednostni papirji, menice, hipoteke)	7.145.652	6.679.400
Neuveljavljene regresne terjatve	9.898.280	9.865.312
Skupaj	110.130.537	150.707.578

34. Nakupi in odtujitve odvisnih družb**Nakupi**

V letu 2013 je Skupina pridobila 100% delež v družbah, ki je enak glasovalnim pravicam:

- Permanens d.o.o.

Podrobnejši podatki o pridobljenem neto premoženju in presežkih so:

(v EUR)	2013	2012
Nadomestilo ob pripojitvi:		
– plačana denarna sredstva	261.781	7.227.560
– direktni stroški, povezani s pripojitvijo	-	-
Skupaj nadomestilo ob pripojitvi	261.781	7.227.560
Poštena vrednost pridobljenega premoženja	4.412	7.227.560
Dobro ime pri poslovnem združitvi (Pojasnilo 9)	257.369	-
Presežek pri poslovnem združitvi	-	-

Sredstva in obveznosti, pridobljena s pripojitvijo, so:

(v EUR)	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost
Denar in denarni ustrezniki	3.993	3.993
Opredmetena osnovna sredstva	142	142
Finančna naložbe v odvisne družbe	-	-
Finančna naložbe v pridružene družbe	-	-
Finančna sredstva	-	-
Posojila in terjatve	9.671	9.671
Druga sredstva	-	-
Finančne obveznosti	-	-
Poslovne obveznosti	(9.394)	(9.394)
Neto sredstva	4.412	4.412
Manjšinski kapital	-	-
Pridobljena neto sredstva:		
- v preteklih letih	4.412	4.412
- v tekočem letu	4.412	4.412
Denarno nadomestilo za pridobitev neto sredstev:		
- v preteklih letih	-	-
- v tekočem letu	261.781	261.781
Denar in denarni ustrezniki v pridobljeni družbi	(3.993)	(3.993)
Izdatki za pridobitev družbe	257.788	257.788

Odtujitve

Skupina je v letu 2013 odtujila 100% delež v kapitalu družbe KD Mark d.o.o. in pri odtujitvi ustvarila 1.403 evrov izgube.

Likvidirane družbe v letu 2013

KD Mark d.o.o.

Sredstva in obveznosti prodanih in likvidiranih družb na dan prodaje so:

(v EUR)	Knjigovodska vrednost
Denar in denarni ustrezniki	1.209
Opredmetena osnovna sredstva	-
Finančna sredstva	-
Posojila in terjatve	194
Druga sredstva	-
Finančne obveznosti	-
Poslovne obveznosti	-
Neto sredstva	1.403
Dobro ime	128.739
Neobvladujoči delež	-
Denarno nadomestilo za prodajo neto sredstev:	-
Denar in denarni ustrezniki v prodanih družbah	(1.209)
Prejemki od prodaje družb	(1.209)

35. Posli s povezanimi strankami

Skupina ni v neposredni lasti druge matične družbe niti je posredno ne obvladuje nobena druga družba.

Posli s povezanimi strankami so bili naslednji:

(v EUR)	2013	2012
Prodaja blaga in storitev		
– pridružene družbe	-	24.052
Skupaj	-	24.052

Pri prodaji blaga in storitev pridruženim družbam se uporabljajo normalni prodajni pogoji in cene kot za druge nepovezane stranke.

(v EUR)	2013	2012
Nabava blaga in storitev		
– pridružene družbe	75.694	565.913
Skupaj	75.694	565.913

(v EUR) 2013 2012

Odprte terjatve / obveznosti iz prodaj / nabav od povezanih strank**Terjatve:**

– pridružene družbe - 354.797

Skupaj **- 354.797**

Obveznosti:

– pridružene družbe 18.715 2.656

Skupaj **18.715 2.656**

(v EUR) 2013 2012

Prejemki članov upravnega odbora, nadzornega sveta in zaposlenih po individualni pogodbi

Prejemki članov upravnega odbora 1.790.795 2.306.968

Prejemki članov nadzornega sveta 540.745 487.249

Prejemki zaposlenih po individualni pogodbi 5.400.294 7.387.674

Skupaj **7.731.834 10.181.891**

Skupina na 31.12.2013 nima danih poroštev članom upravnega odbora, nadzornega sveta in zaposlenih po individualni pogodbi (31.12.2012: ni imela poroštev).

(v EUR) 2013 2012

Posojila članom upravnega odbora, nadzornemu svetu in zaposlenim

Posojila članom upravnega odbora 81.633 76.513

Posojila članom nadzornih svetov - -

Posojila zaposlenim 71.027 -

Skupaj **152.660 76.513**

(v EUR) 2013 2012

Posojila, dana pridruženim družbam

Na začetku leta 354.732 415.720

Odobrena posojila 1.320.000 1.010.000

Vrnjena posojila (374.750) (1.083.850)

Obračunane obresti 16.473 109.236

Plačane obresti (16.455) (96.374)

Ob koncu leta **1.300.000 354.732**

(v EUR) 2013 2012

Posojila dana pravnim osebam povezanih s člani upravnega odbora

Na začetku leta 9.789.293 11.741.000

Odobrena posojila 307.200 60.000

Odplačilo posojil - (5.082.947)

Slabitve (1.026.782) (61.587)

Pripis obresti 254.923 476.802

Odprava slabitev zaradi plačila - 2.656.024

Skupaj **9.324.634 9.789.293**

Posojila so zavarovana z vrednostnimi papirji prejetimi v zastavo in ustanovitvi užitka na nematerializiranih vrednostnih papirjih v višini 5.378.841 evrov (2012: 7.470.121 evrov). Obrestne mere za dana posojila so od 3M EURIBOR+ 1,75% do 8% (2012: 3M EURIBOR+ 1,75% do 8%).

36. Dogodki po datumu bilance stanja

Po datumu bilance stanja ni bilo dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili ali so ti dogodki pravilno prikazani v računovodskih izkazih.

Računovodski izkazi s pojasnili
za družbo KD, finančna družba, d.d.
za leto, končano 31. decembra 2013

Vsebina

Poročilo neodvisnega revizorja	188
Bilanca stanja na dan 31. decembra 2013	189
Izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2013	190
Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za leto, končano 31. decembra 2013	190
Izkaz gibanj na kapitalu za leto, končano 31. decembra 2013	191
Izkaz gibanj na kapitalu za leto, končano 31. decembra 2013 - nadaljevanje	192
Predlog uporabe bilančnega dobička	193
Izkaz denarnih tokov za leto, končano 31. decembra 2013	194
Izjava poslovodstva	195
1. Temelji za pripravo računovodskih izkazov	196
1.1. Sestava skupine povezanih podjetij	196
1.2. Neopredmetena dolgoročna sredstva	198
1.3. Opredmetena osnovna sredstva	199
1.4. Finančne naložbe	200
1.5. Terjatve	202
1.6. Denarne postavke	203
1.7. Kapital	203
1.8. Finančne in poslovne obveznosti	203
1.9. Kratkoročne časovne razmejitev	204
1.10. Odloženi davek	204
1.11. Prihodki	205
1.12. Stroški	205
1.13. Stroški dela in stroški povračil zaposlenim	205
1.14. Odhodki	205
1.15. Davek iz dobička	206
1.16. Izkaz gibanja kapitala	206
1.17. Izkaz denarnih tokov	206
1.18. Izkaz vseobsegajočega donosa	206
2. Neopredmetena dolgoročna sredstva	207
3. Opredmetena osnovna sredstva	207
4. Dolgoročne finančne naložbe	208
5. Kratkoročne finančne naložbe	209
6. Poslovne terjatve	209
7. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	209
8. Aktivne časovne razmejitev	210
9. Kapital	210
10. Finančne obveznosti	213
11. Poslovne obveznosti	215
12. Pasivne časovne razmejitev	216
13. Odloženi davek	216
14. Razčlenitev bilance stanja po območnih odsekih	217
15. Analiza prihodkov od prodaje in stroškov	218
16. Finančni prihodki	219
17. Finančni odhodki	219
18. Postavke izkaza poslovnega izida po območnih odsekih	219
19. Davki	220
20. Zunajbilančne postavke	220
21. Posli s povezanimi podjetji	220
22. Upravljanje s finančnimi tveganji	221
23. Dogodki po datumu izdelave bilance stanja	222

Poročilo neodvisnega revizorja

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe KD d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze družbe KD d.d., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2013, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja družbe KD d.d. na dan 31. decembra 2013 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z slovenskimi računovodskimi standardi.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

Damjan Ahčin, ACCA
pooblaščen revizor

Ljubljana, 18. april 2014

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Katarina Sitar Šuštar
partner

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

Bilanca stanja na dan 31. decembra 2013

(v EUR)	Pojasnilo	31. 12. 2013	31. 12. 2012
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva			
Neopredmetena dolgoročna sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve			
	2	-	-
Opredmetena osnovna sredstva			
	3	3.338	3.338
Dolgoročne finančne naložbe			
	4	75.630.445	75.581.809
Dolgoročne poslovne terjatve			
	6	-	272.995
Odložene terjatve za davek			
	13	129.780	115.123
		75.763.563	75.973.265
Kratkoročna sredstva			
Kratkoročne finančne naložbe			
	5	-	-
Kratkoročne poslovne terjatve			
	6	273.795	273.760
Denarna sredstva			
	7	3.987	5.346
		277.782	279.106
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve			
	8	35	65
SKUPAJ SREDSTVA			
		76.041.380	76.252.436
Zunajbilančna sredstva			
	20	121.283.942	168.510.279
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
Kapital			
	9		
Vpoklicani kapital			
		1.555.967	1.555.967
Kapitalske rezerve			
		24.780.440	24.780.440
Rezerve iz dobička			
		5.869.794	5.869.794
Presežek iz prevrednotenja			
		-	-
Preneseni čisti poslovni izid			
		8.259.525	9.744.692
Čisti poslovni izid poslovnega leta			
		-	-
		40.465.726	41.950.893
Dolgoročne obveznosti			
Dolgoročne finančne obveznosti			
	10	21.123.790	22.580.033
Dolgoročne poslovne obveznosti			
	11	-	272.995
		21.123.790	22.853.028
Kratkoročne obveznosti			
Kratkoročne finančne obveznosti			
	10	14.102.289	11.062.344
Kratkoročne poslovne obveznosti			
	11	334.537	376.217
		14.436.826	11.438.561
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve			
	12	15.038	9.954
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
		76.041.380	76.252.436
Zunajbilančne obveznosti			
	20	121.283.942	168.510.279

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2013

(v EUR)	Pojasnilo	2013	2012
Čisti prihodki od prodaje	15A	7.638	1.247
		7.638	1.247
Stroški blaga, materiala in storitev	15B	(117.370)	(145.120)
Stroški dela	15B	(88.675)	(83.218)
Odpisi vrednosti			
Amortizacija	15B	-	(28)
Prevrednotovalni poslovni odhodki	15B	-	-
Drugi poslovni odhodki	15B	-	-
		(206.045)	(228.366)
Finančni prihodki iz deležev	16	397.562	240.448
Finančni prihodki iz danih posojil	16	5.851	10.257
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	16	-	-
		403.413	250.705
Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb	17	-	(393.676)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	17	(1.695.069)	(1.583.542)
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	17	-	(26.708)
		(1.695.069)	(2.003.926)
Drugi prihodki		-	-
Drugi odhodki		-	-
		-	-
Poslovni izid pred davki		(1.490.063)	(1.980.340)
Davek iz dobička	19	-	-
Odloženi davek	13	14.657	39.547
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		(1.475.406)	(1.940.793)

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za leto, končano 31. decembra 2013

(v EUR)	2013	2012
Čisti poslovni izid	(1.475.406)	(1.940.793)
Spremembe presežka iz prevrednotenj finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	-	-
Celotni vseobsegajoči donos	(1.475.406)	(1.940.793)

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz gibanj na kapitalu za leto, končano 31. decembra 2013

(v evrih)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve			Rezerve iz dobička		Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Presežek iz prevrednotenja	Skupaj
	Osnovni kapital	Vplačani presežek kapitala	Splošni prevr.popr.	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice				
1. 1. 2013	1.555.967	24.632.979	147.461	19.450	6.048.644	(198.300)	9.744.692	-	-	41.950.893
Spremembe lastniškega kapitala	-	-	-	-	-	(9.761)	-	-	-	(9.761)
Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nakup lastnih delnic	-	-	-	-	-	(9.761)	-	-	-	(9.761)
Celotni vseobsegajoči donos	-	-	-	-	-	-	-	(1.475.406)	-	(1.475.406)
Vnos čistega poslovnega izida	-	-	-	-	-	-	-	(1.475.406)	-	(1.475.406)
Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spremembe v kapitalu	-	-	-	-	9.761	-	(1.485.167)	1.475.406	-	-
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poravnava izgube kot odbitne postavke	-	-	-	-	-	-	(1.475.406)	1.475.406	-	-
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	-	-	-	-	9.761	-	(9.761)	-	-	-
Stanje 31. 12. 2013	1.555.967	24.632.979	147.461	19.450	6.058.405	(208.061)	8.259.525	-	-	40.465.726
Bilančni dobiček 2013										8.259.525

Izkaz gibanj na kapitalu za leto, končano 31. decembra 2013 - nadaljevanje

	Vpoklicani kapital		Kapitalske rezerve		Rezerve iz dobička		Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Presežek iz prevrednotenja	Skupaj
	Osnovni kapital	Vplačani presežek kapitala	Splošni prevr.popr.	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice				
(v evrih)										
1. 1. 2012	1.555.967	24.632.979	147.461	19.450	2.007.294	-	14.382.538	1.344.297	-	44.089.986
Spremembe lastniškega kapitala	-	-	-	-	-	(198.300)	-	-	-	(198.300)
Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nakup lastnih delnic	-	-	-	-	-	(198.300)	-	-	-	(198.300)
Celotni vseobsegajoči donos	-	-	-	-	-	-	-	(1.940.793)	-	(1.940.793)
Vnos čistega poslovnega izida	-	-	-	-	-	-	-	(1.940.793)	-	(1.940.793)
Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spremembe v kapitalu	-	-	-	-	4.041.350	-	(4.637.846)	596.496	-	-
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja	-	-	-	-	-	-	1.344.297	(1.344.297)	-	-
Poravnava izgube kot odbitne postavke	-	-	-	-	-	-	(1.940.793)	1.940.793	-	-
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	-	-	-	-	4.041.350	-	(4.041.350)	-	-	-
Stanje 31. 12. 2012	1.555.967	24.632.979	147.461	19.450	6.048.644	(198.300)	9.744.692	-	-	41.950.893
Bilančni dobiček 2012	-	-	-	-	-	-	9.744.692	-	-	9.744.692

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Predlog uporabe bilančnega dobička

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta	(1.475.406)	(1.940.793)
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	(9.761)	(4.041.350)
Preneseni dobiček	9.744.692	15.726.835
Bilančni dobiček	8.259.525	9.744.692

Bilančni dobiček leta 2013 znaša 8.259.524,93 evrov in zajema preneseni dobiček v višini 9.744.691,79 evrov, zmanjšan za čisto izgubo poslovnega leta 2013 v višini 1.475.406,09 evrov in oblikovanje rezerv za lastne delnice v višini 9.760,77 evrov.

Predlog uporabe bilančnega dobička je naslednji:

- Bilančni dobiček v višini 8.259.524,93 evrov se ne uporabi in se odločanje o njegovi uporabi prenese v prihodnja poslovna leta.

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz denarnih tokov za leto, končano 31. decembra 2013

(v EUR)	Pojasnilo	2013	2012
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a) Postavke izkaza poslovnega izida		(183.750)	(214.252)
	Poslovni prihodki (razen za prevredn.) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	15 7.638	1.247
	Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevredn.) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	15 (206.045)	(255.046)
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	13, 19 14.657	39.547
b) Spremembe čistih obratnih sredstev poslovnih postavk bilance stanja		(51.258)	3.070.438
	Začetne manj končne poslovne terjatve	272.960	3.287.143
	Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	30	29
	Začetne manj končne odložene terjatve za davek	(14.657)	(39.547)
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	(314.675)	(176.686)
	Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	5.084	(501)
c) Prebitok prejemkov / (izdatkov) pri poslovanju (a + b)		(235.008)	2.856.186
B. Denarni tokovi pri naložbenju			
a) Prejemki pri naložbenju		4.502.970	171
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje	402.970	171
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	4 -	-
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	5 4.100.000	-
b) Izdatki pri naložbenju		(4.148.194)	(8.287.019)
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	4 (48.194)	(8.287.019)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	5 (4.100.000)	-
c) Prebitok prejemkov / (izdatkov) pri naložbenju (a + b)		354.776	(8.286.848)
C. Denarni tokovi pri financiranju			
a) Prejemki pri financiranju		11.718.800	18.377.000
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	10 -	8.750.000
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	10 11.718.800	9.627.000
b) Izdatki pri financiranju		(11.839.927)	(12.960.551)
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	(1.813.893)	(1.562.328)
	Izdatki za nakup častnih delnic	(9.761)	(198.300)
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	-	-
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	10 (10.016.273)	(11.199.923)
c) Prebitok prejemkov / (izdatkov) pri financiranju (a + b)		(121.127)	5.416.449
Č. Končno stanje denarnih sredstev		3.987	5.346
Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		(1.359)	(14.213)
Začetno stanje denarnih sredstev		5.346	19.559

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izjava posloводства

Upravni odbor družbe KD d.d. v skladu s 60.a členom zakona o gospodarskih družbah zagotavlja, da je letno poročilo KD d.d. za leto 2013, vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z zakonom o gospodarskih družbah, zakonom o trgu finančnih instrumentov ter slovenskimi računovodskimi standardi. Upravni odbor družbe KD d.d. je sprejel izkaze in letno poročilo družbe dne 25. aprila 2014.

Upravni odbor družbe:

- potrjuje računovodske izkaze družbe KD d. d. in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom;
- zagotavlja, da je letno poročilo družbe KD d. d. za leto 2013 z vsemi sestavnimi deli sestavljeno v skladu z veljavno zakonodajo in slovenskimi računovodskimi standardi;
- potrjuje, da računovodski izkazi družbe KD d. d. predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov poslovanja za leto 2013;
- izjavlja, da so računovodski izkazi družbe KD d. d. pripravljene ob predpostavki nadaljevanja poslovanja v prihodnosti, da se izbrane računovodske usmeritve dosledno uporabljajo in da so razkrite morebitne spremembe letih;
- je odgovoren za ukrepe za preprečevanje in odkrivanje prevar ter nepravilnosti ter za zagotavljanje ohranjanja vrednosti premoženja družbe KD d. d.

V skladu s 110. členom zakona o trgu finančnih instrumentov člani upravnega odbora družbe KD d. d. izjavljajo:

- da je računovodsko poročilo družbe KD d.d. za leto 2013 sestavljeno v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi, ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe KD d. d. ;
- da poslovno poročilo družbe KD d.d. za leto 2013 vključuje pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe, finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je družba KD d. d. izpostavljena.

Ljubljana, 25. april 2014

Milan Kneževič

Predsednik upravnega odbora

Sergej Racman

Namestnik predsednika upravnega odbora

Matjaž Gantar

Član upravnega odbora, izvršni direktor

Aleksander Sekavčnik

Član upravnega odbora

Tomaž Butina

Član upravnega odbora

1. Temelji za pripravo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi družbe KD d.d. so pripravljani v skladu z računovodskimi in poročevalskimi zahtevami slovenskih računovodskih standardov in Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1). Temeljni namen slovenskih računovodskih standardov (v nadaljevanju SRS) je upoštevati splošno mednarodno računovodsko prakso, finančno pojmovanje kapitala in zahtevo po realni ohranitvi kapitala. Pri pripravi sta upoštevani temeljni računovodski predpostavki o časovni neomejenosti poslovanja in nastanku poslovnega dogodka. Kakovostne značilnosti računovodskih izkazov temeljijo na razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti. Upoštevane so bile iste računovodske usmeritve kot v predhodnem letu. Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih.

Izvršni direktor družbe KD d.d. je potrdil računovodske izkaze in letno poročilo dne 25. aprila 2014. Izkazi so dokončni in se naknadno ne morejo spremeniti. Računovodski izkazi in letno poročilo družbe KD d.d. se lahko pridobijo na sedežu družbe. Konsolidirano letno poročilo Skupine KD je na voljo prav tako na sedežu družbe KD d.d., Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana.

Odseki

Poročanje družbe temelji na območnih odsekih. Območni odsek je prepoznaten sestavni del podjetja, ki se ukvarja s proizvodi oz. storitvami v posebnem gospodarskem okolju; tveganja in donosi, ki se nanašajo nanj, se razlikujejo od tistih v drugih območnih odsekih. Družba razporeja sredstva in obveznosti ter prihodke in odhodke na tri območne odseke: Slovenija, EU in tujina – izven EU.

Prevedbe iz tujih valut

Preračuni postavk sredstev in obveznosti v tujih valutah so na dan bilance stanja opravljeni po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Denarne postavke v tujih valutah so pretvorjene po referenčnih tečajih Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije (za valute, za katere Evropska centralna banka ne objavlja referenčnih tečajev) na zadnji dan leta. Nedenarne postavke, ki so izmerjene po nabavni vrednosti v tuji valuti, so pretvorjene po tečaju na dan posla, nedenarne postavke, ki so izmerjene po pošteni vrednosti v tuji valuti, pa so pretvorjene po tečaju na dan, ko je bila poštena vrednost določena.

Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznosti se obravnavajo kot sestavni del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po pošteni vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznosti, ki se merijo po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po pošteni vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, se pripoznajo preko drugega vseobsegajočega donosa.

1.1. Sestava skupine povezanih podjetij

Podjetja v skupini

Podjetja v skupini so družbe, v katerih imajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe posredno ali neposredno več kot polovico glasovalnih pravic. Odvisne družbe so popolno konsolidirane od dne obvladovanja in izključene iz popolne konsolidacije takoj, ko jih družba ne obvladuje več.

Pridružena podjetja

Pridružene družbe so družbe, v katerih imajo družba in njene odvisne družbe posredno ali neposredno med 20,00% in 50,00% lastništva v kapitalu in pomemben, ne pa prevladujoč vpliv.

Finančne naložbe v podjetja v skupini in pridružena podjetja se v računovodskih izkazih družbe obračunavajo po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost se izmeri kot celoto poštenih vrednosti (na datum pridobitve) danih sredstev, nastalih in prevzetih dolgov ter vseh stroškov, ki jih je mogoče neposredno pripisati pridobitvi.

Dolgoročne naložbe v delnice in deleže

2013	Sedež podjetja	Odstotek udeležbe	Velikost kapitala na 31. 12. 2013	Poslovni izid 2013	Način pridobitve v primeru povečanja deleža
(v EUR)					
Odvisna podjetja:					
KD Group d.d., Ljubljana	Slovenija	78,49%	97.452.790	489.232	dodaten nakup
KD Skladi d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100,00%	4.306.475	831.876	-
KD Investments d.o.o. Zagreb	Hrvaška	100,00%	105.273	(45.078)	-
SAI KD Investments s.a. Bukarešta	Romunija	100,00%	313.765	94.392	-
KD Asset Management b.v. Amsterdam	Nizozemska	100,00%	(1.248.211)	(39.822)	-
Adriatic Slovenica d.d., Koper	Slovenija	100,00%	93.188.047	13.583.099	-

2013	Sedež podjetja	Odstotek udeležbe	Velikost kapitala na 31. 12. 2013	Poslovni izid 2013	Način pridobitve v primeru povečanja deleža
(v EUR)					
KD IT d.o.o. (prej KD Življenje d.d.)	Slovenija	100,00%	10.828.621	(583.043)	-
KD Životno osiguranje d.d., Zagreb	Hrvaška	100,00%	3.758.242	(708.813)	-
Permanens d.o.o., Zagreb	Hrvaška	100,00%	4.412	(21.679)	nakup
KD Kapital d.o.o.	Slovenija	100,00%	37.305.403	1.418.688	-
KD Kvar d.o.o.	Slovenija	100,00%	293.499	(492.508)	-
Firsthouse Investments ltd	Ciper	100,00%	1.589.816	(62.785)	-
Fontes Group d.o.o., Beograd	Srbija	100,00%	1.723.070	(26.528)	-
DRI Naložbe d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100,00%	3.824.406	(94.826)	-
Gradnje inženiring d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100,00%	(240.982)	(200.298)	-
Gea College d.d.	Slovenija	100,00%	1.653.527	33.011	izključitev
Radio Kranj d.o.o., Kranj	Slovenija	52,68%	379.722	(55.534)	-
AS Neživotno Osiguranje ado, Beograd	Srbija	100,00%	4.890.410	(1.154.945)	-
Vaš partner d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100,00%	(1.097.099)	24.145	-
KD Fondovi d.o.o., Skopje	Makedonija	94,60%	145.374	(63.460)	-
KD Mark d.o.o. – v likvidaciji	Slovenija	100,00%	1.403	(25.347)	-
ABDS d.o.o., Sarajevo	FBIH	98,92%	2.726.458	955.400	-
VIB a.d. Banja Luka	FBIH	51,00%	673.751	70.595	-
Sarbon Invest d.d.	Uzbekistan	100,00%	1.283.942	(472)	-
Kredo Group d.d.	Uzbekistan	99,97%	1.508.832	(5.333)	-
Manta Marine	ZDA	100,00%	1.762.672	107.202	-
Gea College PIC d.o.o.	Slovenija	100,00%	427.880	(45.490)	-
Gea College CVŠ d.o.o.	Slovenija	100,00%	157.215	2.840	-
Vrtnarstvo Celje d.o.o., Celje – v stečaju	Slovenija	50,46%	-	-	stečaj
Šumijev kvart d.o.o.	Slovenija	100,00%	2.932.419	(16.477)	-
Prospera d.o.o.	Slovenija	100,00%	8.240.977	260.040	-
Viz d.o.o.	Slovenija	100,00%	71.718	(128.972)	-
Pridružena podjetja:					
Zellner Holdings Limited	Ciper	48,65%	16.587.288	(80.037)	-
Seaway Design d.o.o.	Slovenija	47,50%	5.525.777	78.142	-
Seaway Yachts d.o.o.	Slovenija	24,00%	13.164.225	1.097.985	-
Seaway Technologies s.r.l.	Italija	48,65%	458.286	(3.121)	-
SRC d.o.o., Ljubljana	Slovenija	36,23%	7.200.144	491.659	nakup
Nama d.d.	Slovenija	48,58%	10.470.432	24.999	dodaten nakup
Žičnice Vogel Bohinj d.d.	Slovenija	45,10%	5.399.046	141.916	-
Mlekarna Celeia d.o.o.	Slovenija	25,99%	10.509.527	733.154	-
Tovarna olja Gea d.d.	Slovenija	26,67%	14.363.862	77.166	dodaten nakup
2012					
(v EUR)					
	Sedež podjetja	Odstotek udeležbe	Velikost kapitala na 31. 12. 2012	Poslovni izid poslovnega leta	Način pridobitve v primeru povečanja deleža
Odvisna podjetja:					
KD Group d.d., Ljubljana	Slovenija	78,41%	101.148.325	(13.599.347)	dodatni nakupi
KD Skladi d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100,00%	4.614.615	851.298	-
KD Investments d.o.o. Zagreb	Hrvaška	100,00%	116.666	(38.571)	-
SAI KD Investments s.a. Bukarešta	Romunija	100,00%	321.919	108.076	-
KD Asset Management b.v. Amsterdam	Nizozemsk	100,00%	(1.208.390)	(70.921)	-
Adriatic Slovenica d.d., Koper	Slovenija	100,00%	86.573.342	13.178.514	-
KD Življenje d.d.	Slovenija	100,00%	17.165.159	1.331.795	-
KD Životno osiguranje d.d., Zagreb	Hrvaška	100,00%	3.269.506	(679.539)	-
World Life Group ltd, Limassol	Ciper	100,00%	(4.834.544)	(9.367)	postopek likvidacije
KD Kapital d.o.o.	Slovenija	100,00%	48.100.360	(2.395.593)	-
KD Kvar d.o.o.	Slovenija	100,00%	786.008	(1.101.325)	-

2012	Sedež podjetja	Odstotek udeležbe	Velikost kapitala na 31. 12. 2012	Poslovni izid poslovnega leta	Način pridobitve v primeru povečanja deleža
(v EUR)					
Coloseum Multiplex holdings, b.v.	Nizozemsk	100,00%	(8.404)	(425.966)	postopek likvidacije
Firsthouse Investments ltd	Ciper	100,00%	1.652.601	(33.361)	-
Fontes Group d.o.o., Beograd	Srbija	100,00%	1.734.314	(10.111)	-
DRI Naložbe d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100,00%	3.919.232	161.685	nakup
Gradnje inženiring d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100,00%	(40.686)	(64.693)	nakup
Gea College d.d.	Slovenija	93,24%	3.348.537	59.752	prevzem
Radio Kranj d.o.o., Kranj	Slovenija	52,68%	635.526	(3.907)	-
AS Neživotno Osiguranje ado, Beograd	Srbija	100,00%	5.058.851	(95.158)	-
Vaš partner d.o.o. (prej KD Finančna točka d.o.o., Ljubljana)	Slovenija	100,00%	(1.121.243)	(438.955)	-
KD Fondovi d.o.o., Skopje	Makedonija	92,42%	9.712	(82.380)	dokapitalizacija
KD Mark Ljubljana d.o.o.	Slovenija	100,00%	6.749	(67.040)	-
ABDS d.d.	FBIH	98,93%	2.735.397	958.037	Dokup
VIB a.d. Banja Luka	FBIH	51,00%	756.571	57.075	-
Sarbon Invest d.d.	Uzbekistan	100,00%	1.478.486	(5.618)	-
Kredo Group d.d.	Uzbekistan	99,97%	1.742.613	(6.981)	-
Manta Marine	ZDA	100,00%	1.734.529	70.972	-
Gea College PIC d.o.o.	Slovenija	93,24%	473.367	5.226	-
Gea College CVŠ d.o.o.	Slovenija	93,24%	154.376	6.688	-
Vrtnarstvo Celje d.o.o., Celje – v stečaju	Slovenija	50,46%	-	-	stečaj
Šumijev kvart d.o.o.	Slovenija	100,00%	2.948.895	6.008	-
Prospera d.o.o.	Slovenija	100,00%	8.262.428	263.066	-
Viz d.o.o.	Slovenija	100,00%	20.688	(76.813)	ustanovitev
Pridružena podjetja:					
Zellner Holdings Limited	Ciper	48,65%	(856.690)	(49.850)	-
Seaway Design d.o.o. (prej Seaway Group)	Slovenija	47,50%	13.250.702	(2.737.299)	pripojitev Seaway Skupina d.o.o.
Seaway Yachts d.o.o. (prej RC NMPT d.o.o.)	Slovenija	24,00%	11.766.995	121.303	-
Seaway Technologies s.r.l.	Italija	48,65%	210.804	7.439	-
BSS Navtika d.o.o.	Slovenija	48,65%	6.403	(1.142)	-
Nama d.d.	Slovenija	48,57%	10.495.994	134.774	dodaten nakup
Žičnice Vogel Bohinj d.d.	Slovenija	45,10%	5.257.129	25.465	dodaten nakup
Semenarna d.d.*	Slovenija	29,90%	10.371.820	(3.947.656)	-
Mlekarna Celeia d.o.o.	Slovenija	25,99%	9.787.650	296.030	-
DBS d.d., Ljubljana	Slovenija	30,16%	62.529.000	(7.567.000)	Prodaje
Radio Štajerski val d.o.o.*	Slovenija	47,21%	185.641	(5.757)	-
Tovarna olja Gea d.d.	Slovenija	23,62%	14.722.993	102.684	-

*podatki za 2011

V letu 2013 je skupina KD Group zaradi prodaj odpravila pripoznanje naslednjih naložb: Radio Štajerski val d.o.o. in Semenarna d.d. Zaradi zaključenih postopkov likvidacije je bile v letu 2013 odpravljene pripoznanje naslednjih naložb: World Life Group Ltd, Limassol in Coloseum Multiplex holdings b.v., Amsterdam. Skupina KD Group je v letu 2013 znižala lastništvo v banki DBS d.d. pod 20 %. V letu 2013 je odvisna družba na Hrvaškem pridobila 100% delež v družbi Permanens d.o.o.

1.2. Neopredmetena dolgoročna sredstva

Neopredmeteno sredstvo je razpoznavno nedenarno sredstvo brez fizičnega obstoja in se pripozna zgolj, kadar je verjetno, da bodo pričakovane prihodnje gospodarske koristi, ki se mu pripisujejo, pritekale v družbo in je mogoče zanesljivo izmeriti njegovo nabavno vrednost.

Neopredmeteno sredstvo se po začetnem pripoznanju izkazuje po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrane izgube zaradi slabitve (model nabavne vrednosti). Družba oceni, ali je doba koristnosti

neopredmetenega sredstva končna ali nedoločena. Neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti se amortizira glede na pričakovano dobo koristnosti. Neopredmetena sredstva z nedoločno dobo koristnosti se ne amortizirajo. Družba uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Neopredmetena sredstva, ki se amortizirajo, se preverjajo zaradi morebitne slabitve. Znesek slabitve se pripozna v višini, ki predstavlja razliko med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo. Nadomestljiva vrednost sredstva ali enote, ki ustvarja denar, je večja izmed dveh postavk – njegove poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, ali njegove vrednosti pri uporabi.

Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti, in sicer programsko opremo.

1.3. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so sredstva, ki jih ima družba zato, da jih uporablja pri opravljanju storitev, jih daje v najem drugim ali uporablja za pisarniške namene ter jih bo pričakovano uporabljala v več kot enem obračunskem obdobju.

Po začetnem pripoznanju se izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti). Nabavna vrednost zajema njihovo nakupno ceno, uvozne carine ter nepovratne davke ter neposredne stroške usposobitve za uporabo. Pozneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost le, če povečujejo prihodnje koristi v primerjavi s prej ocenjenimi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Stroški vzdrževanja in popravil se izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju, ko so nastali.

Pripoznanje knjigovodske vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev se odpravi ob odtujitvah ali ker od njih ni več mogoče pričakovati koristi. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz odprave pripoznanja posameznega sredstva in se izračunajo na podlagi razlike med čistim donosom ob odtujitvi in knjigovodsko vrednostjo sredstev, se izkazujejo med prevrednotovalnimi prihodki ali poslovnimi odhodki.

Knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev ne sme presegati njihove nadomestljive vrednosti. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja. Samo če je nadomestljiva vrednost manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se njegova knjigovodska vrednost zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Izgube zaradi oslabitve se razveljavijo, kadar in zgolj kadar se je spremenila ocena, uporabljena za ugotovitev nadomestljive vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, potem ko je bila pripoznana zadnja izguba zaradi oslabitve. V takšnem primeru se knjigovodska vrednost sredstva poveča na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno povečanje je razveljavitev izgube zaradi oslabitve, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Opredmetena osnovna sredstva so računalniška oprema, druga oprema in drobni inventar. Kot opredmetena osnovna sredstva, usposobljena za uporabo, se šteje tudi drobni inventar, katerega doba uporabnosti je daljša od enega leta in katerega posamična vrednost ne presega vrednosti 500 evrov.

Amortizacija

Podjetje v okviru ocenjene dobe uporabnosti posameznega neopredmetenega sredstva in opredmetenega osnovnega sredstva dosledno razporeja njegov amortizirljivi znesek med posamezna obračunska obdobja kot tedanjo amortizacijo. Podjetje uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Amortizacija se obračunava posamično.

V družbi uporabljene amortizacijske stopnje v letu 2013 in 2012 so naslednje:

(Ne)opredmeteno sredstvo	Najnižja stopnja	Najvišja stopnja
	%	%
Neopredmetena dolgoročna sredstva:		
Programska oprema	20,00	20,00
Opredmetena osnovna sredstva:		
Druga oprema	20,00	33,30

1.4. Finančne naložbe

Finančne naložbe so sestavni del finančnih instrumentov podjetja in so finančna sredstva, ki jih ima družba, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, povečevala svoje finančne prihodke. Finančno sredstvo je vsako sredstvo, ki je denar, kapitalski instrument drugega podjetja ali pogodbeno pravica prejeti denar ali finančno sredstvo drugega podjetja.

Finančna naložba se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna kot finančno sredstvo, če:

- a) je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo,
- b) je mogoče nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Finančne naložbe se pri začetnem pripoznanju razvrstijo v:

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida,
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo,
- finančne naložbe v posojila ali
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Po pošteni vrednosti se izkazujejo finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in za prodajo razpoložljive finančne naložbe. Posojila in terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti so izkazani po odplačni vrednosti.

Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu. Za kotirajoče finančne instrumente, za katere obstaja cena na delujočem trgu, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega instrumenta in kotirajoče tržne cene (zaključni tržni tečaj). V primeru neobstoja aktivnega trga se izračuna pošteno vrednost finančnih sredstev z uporabo različnih tehnik vrednotenja. Te vključujejo uporabo transakcij med dobro obveščenimi strankami, metode diskontiranih denarnih tokov in druge tehnike vrednotenja, ki jih ponavadi uporabljajo udeleženci na trgu. Metode vrednotenja obsegajo uporabo zadnjega posla med obveščenima in voljnima strankama, če je na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene lastnosti, in metoda diskontiranih denarnih tokov. V družbi je bil razvit model za ocenjevanje poštene vrednosti kapitalskih instrumentov, v delnice in deleže nekotirajočih podjetij, katerega primernost je ocenil neodvisni pooblaščen ocenjevalec podjetij. S pomočjo modela so enkrat na leto na podlagi razpoložljivih podatkov ocenjene poštene vrednosti pomembnejših finančnih naložb v nekotirajoča podjetja.

Nakupi in prodaje finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in v posesti za trgovanje, se v poslovnih knjigah pripoznajo na datum trgovanja – torej na dan, na katerega se družba obveže, da bo finančna sredstva kupila ali prodala. Finančne naložbe v posojila in finančne naložbe v posesti do zapadlosti pa se pripoznajo po datumu poravnave. Vsa finančna sredstva, katerih poštena vrednost se ne pripozna v izkazu poslovnega izida, se začetno pripoznajo po pošteni vrednosti s prištetimi stroški posla.

Pripoznanje finančnega sredstva v družbi se odpravi, če se pravice do koristi, določeni v pogodbi, izrabijo, če ugasnejo ali če se prenesejo skoraj vsa tveganja in koristi, povezani z lastništvom finančnega sredstva. Ravno tako se pripoznavanje finančnega sredstva odpravi, če družba sicer ni prenesla tveganj in koristi, povezanih z lastništvom finančnega sredstva, ga pa ne obvladuje več. Šteje se, da družba ne obvladuje več finančnega sredstva, če ima prevzemnik dejansko sposobnost prodati finančno sredstvo v njegovi celoti neki nepovezani tretji osebi in je zmožen izvršiti to svojo sposobnost enostransko in brez nalaganja dodatnih omejitev za prenos.

Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Prevrednotenje finančnih naložb je sprememba njihove knjigovodske vrednosti, ne pa sprememba zaradi pripisa pogodbenih obresti ali sprememb glavnice. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje zaradi njihove okrepitev, oslabilte ali odprave oslabilte. Prevrednotenje finančnih naložb se opravi na dan bilanciranja. Finančne naložbe, izražene v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke. Preračuni finančnih sredstev, izraženih v tujih valutah, ki so denarne postavke, se pripoznajo v poslovnem izidu. Preračuni ostalih finančnih sredstev, izraženih v tujih valutah, se pripoznajo v skladu z njihovo razvrstitvijo.

1.4.1. Naložbe v odvisna podjetja in pridružena podjetja

Finančne naložbe v podjetja v skupini in pridružena podjetja se v računovodskih izkazih družbe obračunavajo po nabavni vrednosti. Nabavno vrednost se izmeri kot celoto poštenih vrednosti (na datum pridobitve) danih sredstev, nastalih in prevzetih dolgov ter vseh stroškov, ki jih je mogoče neposredno pripisati pridobitvi.

Po začetnem pripoznanju družba na dan bilance stanja preverja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. V primeru neobstoja aktivnega trga se izračuna pošteno vrednost naložbe z uporabo različnih tehnik vrednotenja. Te vključujejo uporabo primerljivih transakcij med dobro obveščenimi strankami, če so na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega in strumenta, ki ima podobne bistvene značilnosti, metode diskontiranih denarnih tokov in druge tehnike vrednotenja, ki jih ponavadi uporabljajo udeleženci na trgu (knjigovodska vrednost, multiplikatorji, dividendni donos). Če obstaja metoda vrednotenja, ki jo udeleženci na trgu običajno uporabljajo za določanje cene in strumenta in je dokazala zanesljivost pri oceni cen, dobljenih pri dejanskih tržnih poslih, se uporabi ta metoda. V družbi je bil razvit model za ocenjevanje poštene vrednosti kapitalskih instrumentov, v delnice in deleže nekotirajočih podjetij, katerega primernost je ocenil neodvisni pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij. S pomočjo modela so enkrat na leto na podlagi razpoložljivih podatkov ocenjene poštene vrednosti pomembnejših finančnih naložb.

1.4.2. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so opredeljena kot razpoložljiva za prodajo ali niso razvrščena v katero od prej navedenih kategorij. V družbi te finančne naložbe predstavljajo glavni finančni potencial, ki bo v prihodnosti porabljen za pridobivanje novih naložb v skladu s poslovno politiko družbe. Finančne naložbe delimo na kratkoročne in dolgoročne.

Po začetnem pripoznanju družba izmeri za prodajo razpoložljiva sredstva po poštenu vrednosti. Poštena vrednost je dokazana, če je objavljena cena na delujočem borznem trgu vrednostnih papirjev ali če obstaja model vrednotenja, pri katerem so vložki podatkov vanj dokazani, saj prihajajo z delujočega trga. Spremembe poštene vrednosti – razen izgub zaradi oslabilitve - so izkazane v drugem vseobsegajočem donosu kot povečanje (dobiček) ali zmanjšanje (izguba) presežka iz prevrednotenja. Če je poštena vrednost finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo, manjša od njegove pripoznane vrednosti, se pripozna negativni presežek iz prevrednotenja.

Obresti, izračunane po metodi efektivnih obresti, se pripoznajo v poslovnem izidu. Dividende za kapitalski inštrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko družba pridobi pravico do plačila.

Pri odpravi pripoznanja za prodajo razpoložljivega finančnega sredstva se nabrane prilagoditve v kapitalu odpravijo in učinki izkažejo v izkazu poslovnega izida.

Družba na dan bilance stanja oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnega sredstva. Če tak dokaz obstaja, je potrebno finančno naložbo prevrednotiti zaradi oslabilitve. Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, se oslabijo, kadar pride do velikega ali dlje časa trajajočega zmanjšanja poštene vrednosti sredstev pod nakupno vrednost. Določitev, kaj je veliko ali dlje trajajoče, zahteva presojo. Pri tej presoji družba preverja med drugimi dejavniki normalno volatilitnost tečaja delnice, finančno stanje izdajatelja, uspešnost panoge in sektorja ter spremembe v tehnologiji in denarnih tokovih iz dejavnosti in financiranja. Slabitev je potrebna, kadar obstajajo dokazi o poslabšanju finančnega stanja izdajatelja, uspešnosti panoge in sektorja ter spremembah v tehnologiji in denarnih tokovih iz dejavnosti in financiranja.

Če je bilo zmanjšanje poštene vrednosti finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo, pripoznano neposredno kot negativni presežek iz prevrednotenja in obstajajo nepristranski dokazi, da je to sredstvo oslabiljeno, se za nabrano izgubo najprej zmanjša negativni presežek iz prevrednotenja in pripoznajo prevrednotovalni finančni odhodki. Znesek celotne nabrane izgube, za katerega se zmanjša negativni presežek iz prevrednotenja in pripoznajo prevrednotovalni finančni odhodki, je razlika med nabavno vrednostjo in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo zaradi oslabilitve takšnega finančnega sredstva, ki je bila pripoznana v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

1.4.3. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti

Finančne naložbe v posesti do zapadlosti so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, ki jih družba nedvoumno namerava in zmore imeti do zapadlosti.

Finančne naložbe v posesti do zapadlosti so vrednotene po odplačni vrednosti.

Če želi družba odprodati več kot nepomemben del teh finančnih sredstev, se celotna kategorija sredstev pripozna kot sredstva, razpoložljiva za prodajo.

1.4.4. Finančne naložbe v posojila

Posojila so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na borznem trgu. Merijo se po odplačni vrednosti po metodi učinkovitih obresti. Povečujejo se s posojanjem sredstev, dobavo blaga ali storitev drugim, kadar družba nima namena trgovati z njimi.

V bilanci stanja se izkazujejo kot dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe. Posojila, ki zapadejo v plačilo v dobi, krajši od enega leta, se razvrstijo med kratkoročne finančne naložbe.

1.4.5. Slabitev finančnih sredstev, vrednotenih po odplačni vrednosti

Družba na dan bilance stanja oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnega sredstva, vrednotenega po odplačni vrednosti (finančne naložbe v posesti do zapadlosti, posojila, terjatve). Izgube zaradi oslabilve se pripoznajo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilvi zaradi dogodka(-ov) po začetnem pripoznanju finančnih sredstev, ki vpliv(-jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva. Nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančnega sredstva se nanašajo na pokazatelje, ki bi nakazovali znižanje prihodnjih denarnih tokov, in sicer:

- pomembne finančne težave izdajatelja oz. dolžnika,
- prekinitev pogodbe,
- verjetnost, da bo šel dolžnik v stečaj oz. se bo drugače finančno reorganiziral,
- ustavljeno trgovanje z vrednostnimi papirji izdajatelja s finančnimi težavami,
- če podatki kažejo, da obstajajo merljivi dokazi o zmanjšanju prihodnjih denarnih tokov glede na denarne tokove ob začetnem pripoznanju ipd.

Poslovodstvo pri tem uporablja ocene, ki temeljijo na izgubah, ugotovljenih v preteklosti. Metodologija in predpostavke, ki se uporabljajo pri določitvi zneskov in datumov denarnih tokov, se tekoče preverjajo, da bi se odpravljale razlike med ocenjenimi in dejanskimi podatki.

Če obstaja objektivni dokaz, da je nastala izguba zaradi oslabilve, se njen znesek izmeri kot razliko med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva, diskontiranih po prvotni učinkoviti obrestni meri finančnega sredstva. Izguba zaradi oslabilve se pripozna v izkazu poslovnega izida.

1.5. Terjatve

Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga, dobavo kakih stvari ali opravitev kake storitve.

Terjatve se pojavljajo večinoma do kupcev ali drugih financerjev prodanih proizvodov in opravljenih storitev, lahko pa tudi do dobaviteljev prvin poslovnega procesa, do zaposlencev, do financerjev in do uporabnikov finančnih naložb.

Terjatve so lahko dolgoročne ali kratkoročne. Kratkoročne terjatve se predvidoma udenarijo v letu dni. Terjatve vsebujejo terjatve do kupcev, druge terjatve v zvezi s prihodki od poslovanja in druge terjatve. Terjatve se razčlenjujejo na tiste, ki se nanašajo na podjetja v skupini, pridružena podjetja in druge.

Terjatev se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja na podlagi ustreznih listin pripozna kot sredstvo, ko se začnejo obvladovati nanjo vezane pogodbene pravice. Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznavanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotne terjatve se lahko kasneje povečajo ali pa ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnavo tudi zmanjšajo za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

Poslovne terjatve so najprej pripoznane po pošteni vrednosti, nato pa se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi učinkovitih obresti, zmanjšani za slabitve. Poslovne terjatve so oslabiljene, če obstajajo nedvoumni pokazatelji, da je vnovčljivost terjatev vprašljiva zaradi npr. dolžnikove nelikvidnosti (blokada transakcijskega računa), uvedbe prisilne poravnave ali stečaja. Če taki dokazi obstajajo, je pri terjativah, izkazanih po odplačni vrednosti, potrebno preveriti, ali je nastala izguba zaradi oslabilve, ki se pripozna v poslovnem izidu kot finančni odhodek. Izguba zaradi oslabilve je znesek, za katerega knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost terjatve. Nadomestljiva vrednost poslovnih terjatev, izkazanih po odplačni vrednosti, se izračuna kot sedanja vrednost pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po izvorni učinkoviti obrestni meri. Slabitve poslovnih terjatev so izkazane kot prevrednotovalni poslovni odhodek v izkazu poslovnega izida.

Terjatve, izražene v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, povečanje (zmanjšanje) terjatev iz tega naslova pa povečuje finančne prihodke (odhodke).

1.6. Denarne postavke

V družbi se kot denar in denarni ustrezniki izkazujejo gotovina, knjižni denar in depoziti pri bankah z ročnostjo vezave do treh mesecev. Izkazujejo se po odplačni vrednosti.

1.7. Kapital

Kapital odraža lastniško financiranje podjetja in je z vidika podjetja njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati. Opredeljen je, ne samo z zneski, ki so jih lastniki vložili v podjetje, temveč tudi z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju podjetja. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju in izplačila.

Rezerve so namensko opredeljeni del čistega dobička, ki služi poravnavanju možnih izgub v prihodnjih letih in kupovanju lastnih delnic.

Kapitalske in zakonske rezerve se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička družbenikom.

Rezerve za lastne delnice se morajo sprostiti in se lahko sprostijo samo, če so bile lastne delnice odtujene ali umaknjene.

Vse sestavine kapitala izven osnovnega kapitala pripadajo lastnikom osnovnega kapitala v sorazmerju z njihovimi lastniškimi deli osnovnega kapitala.

Lastne delnice družbe vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na njihovo pridobitev, zmanjšujejo kapital družbe. Ob odtujitvi lastnih delnic se vsi dobički ali izgube poračunajo direktno v kapitalu.

Dividende na navadne delnice se pripoznajo kot obveznost z dnem, ko njihovo izplačilo potrdi skupščina lastnikov družbe.

1.8. Finančne in poslovne obveznosti

Dolgoročni dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba v obdobju, daljšem od leta dni, vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju. Kratkoročni dolgovi pa so tisti, ki jih je treba poravnati v roku leta dni.

Dolgovi so lahko finančni ali poslovni. Finančni dolgovi so dobljena posojila na podlagi posojilnih pogodb in so lahko dolgoročni ali kratkoročni. Med kratkoročnimi dolgovi se izkazujejo tudi dolgovi do zaposlencev, države in drugi dolgovi.

Dolgovi se pripoznajo kot obveznost, če je verjetno, da se bodo zaradi njegove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi in je znesek za njegovo poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Finančni in poslovni dolgovi se pripoznajo kot obveznost, ko ob upoštevanju pogodbenega datuma ali datuma prejemkov oz. prejemov in z njimi povezanih obračunov nastane obveznost, določena v pogodbi ali drugem pravnem aktu.

Dolgovi so v začetku izkazani z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin ob njihovem nastanku, ki v primeru finančnih dolgov dokazujejo prejem denarnih sredstev, v primeru poslovnih dolgov pa prejem kakega proizvoda ali storitve ali opravljeno delo oz. obračunani strošek ali odhodek, ob predpostavki, da upniki zahtevajo njihovo poplačilo.

Dolgovi se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Odplačna vrednost dolga je znesek, s katerim se dolg izmeri ob začetnem pripoznanju, zmanjšan za odplačilo glavnice, povečan oz. zmanjšan za nabrano odplačilo razlike med začetnim in v plačilo zapadlim zneskom.

Dolgovi, izraženi v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Pripoznanja dolgov se odpravijo, če je obveznost, določena v pogodbi ali drugem pravnem aktu, izpolnjena, razveljavljena ali zastarana.

Stroški izposojanja so finančni odhodki.

1.9. Kratkoročne časovne razmejitve

Kratkoročne časovne razmejitve so terjatve ali druga sredstva ter obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten, velikost pa zanesljivo ocenjena. Kratkoročne časovne razmejitve so lahko usredstvene (aktivne) ali udolgovljene (pasivne) časovne razmejitve. Aktivne časovne razmejitve je mogoče obravnavati kot terjatve oziroma dolgove v širšem pomenu. Terjatve in obveznosti se nanašajo na znane ali neznanne stranke, do katerih bodo v letu dni nastale prave terjatve in dolgi.

Na dan bilanciranja se preverja realnost postavk aktivnih časovnih razmejitve, ki morajo biti utemeljene, postavke pasivnih časovnih razmejitev pa ne skrivajo rezerv. Postavke se prenašajo v izkaz poslovnega izida po načelu upoštevanja nastanka poslovnih dogodkov.

Aktivne časovne razmejitve

Aktivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške oziroma kratkoročno odložene odhodke ter kratkoročno nezaračunane prihodke. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj.

Pasivne časovne razmejitve

Pasivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno vnaprej vračunane stroške oziroma kratkoročno vnaprej vračunane odhodke in kratkoročno odložene prihodke. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj.

1.10. Odloženi davek

Odloženi davek je namenjen pokrivanju začasne razlike, ki nastane med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti do virov sredstev in davčno vrednostjo po metodi obveznosti po bilanci stanja. So bodisi obdavčljive začasne razlike ali odbitne začasne razlike. Terjatve in obveznosti za odloženi davek se v knjigovodskih razvidih in računovodskih izkazih pripoznajo za pomembne zneske. Znesek je pomemben, če bi opustitev njegovega pripoznanja lahko vplivala na poslovne odločitve uporabnikov, ki temeljijo na računovodskih izkazih.

Terjatve za odloženi davek so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na odbitne začasne razlike, prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja in prenos neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja. Obveznosti za odloženi davek so zneski davka, ki ga bo potrebno poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljive začasne razlike. Odložene obveznosti za davek so pripoznane v celoti.

Terjatve za odloženi davek za odbitne začasne razlike so pripoznane, če je verjetno, da bodo začasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti in bo na razpolago obdavčljivi dobiček, tako da bo mogoče izrabi obdavčljive razlike.

Terjatve za odloženi davek za neizrabljene davčne izgube in davčne dobropise se pripoznajo, če je verjetno, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, ki ga bo mogoče obremeniti za neizrabljene davčne izgube in neizrabljene davčne dobropise.

Terjatve za odložene davke se pregledujejo na dan bilance stanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube.

Obveznosti za odloženi davek se pripozna, če se sredstva prevrednotijo, pri obračunu davka pa se ne opravijo ustrezne prilagoditve.

Učinki pripoznavanja terjatev ali obveznosti za odloženi davek se pripoznavajo kot prihodek ali odhodek v izkazu poslovnega izida družbe, razen kadar se davek pojavi iz poslovnega dogodka, ki se je pripoznal direktno v kapitalu in se evidentira v breme presežka iz prevrednotenja in ne vpliva na poslovni izid podjetja.

Terjatve in obveznosti za odloženi davek se lahko pobotajo, če ima podjetje zakonsko pravico pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek ter se terjatve in obveznosti za odloženi davek nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti.

1.11. Prihodki

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanja sredstev ali zmanjšanja dolgov. Prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. Prihodki se pripoznajo, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstev ali z zmanjšanjem dolga in je to povečanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Razčlenjujejo se tudi na prihodke, ustvarjene v razmerjih do podjetij v skupini, pridruženih, drugih povezanih podjetij in drugih podjetij.

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki. Prihodke od prodaje sestavljajo vrednosti prodanih storitev v obračunskem obdobju. Pripoznajo se v obračunskem obdobju, v katerem je storitev delno ali v celoti opravljena.

Finančni prihodki so prihodki iz deležev, posojil in terjatev in se pojavljajo v zvezi s finančnimi naložbami in terjatvami. Razčlenjujejo se na finančne prihodke, ki niso odvisni od poslovnega izida (obresti), in prihodke, ki so odvisni od poslovnega izida drugih (dividende, deleži v dobičku). Obresti se obračunavajo v sorazmerju s pretečenim obdobjem ter glede na neodplačani del glavnice in veljavno obrestno mero. Prihodki od dividend se pripoznajo, ko družba pridobi pravico do izplačila.

1.12. Stroški

Stroški materiala in storitev so stroški tistega materiala in storitev, ki se porabljajo pri nastajanju poslovnih učinkov in se pojmujejo kot neposredni stroški, ter tudi stroški, ki nimajo takšne narave in se pojmujejo kot posredni stroški. Stroški materiala in storitev se pripoznavajo na podlagi listin, ki dokazujejo, da so praviloma povezani z nastalimi gospodarskimi koristmi.

Ocenjeni znesek vnaprej vračunanih stroškov materiala in storitev se izkazuje v postavkah, v katerih bi se sicer izkazovali takšni dejanski stroški materiala in storitev. Stroški se krijejo v breme ustrezne postavke pasivnih časovnih razmejitev.

Stroški materiala in storitev se razvrščajo po izvornih vrstah.

Stroški materiala so stroški osnovnega in pomožnega materiala ter stroški porabljene energije. Stroški storitev so stroški prevoznih storitev, komunalnih storitev, telekomunikacijskih storitev, najemnin, zavarovalnih premij, storitev plačilnega prometa, stroški storitev nastalih s fizičnimi osebami, razen iz delovnega razmerja, stroški intelektualnih storitev in drugi stroški storitev.

Stroški amortizacije so zneski nabavne vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, ki v posameznih obračunskih obdobjih prehajajo iz teh sredstev v nastajajoče poslovne učinke.

1.13. Stroški dela in stroški povračil zaposlenim

Stroški dela in stroški povračil zaposlenim so vse oblike poplačil, ki jih podjetje daje zaposlenim v zameno za njihovo službovanje in jih podjetje obravnava kot svoje stroške dela ali kot deleže v razširjenem dobičku pred predstavitvijo dobička v izkazu poslovnega izida. Z zaslužki so lahko povezane tudi dajatve, ki povečujejo stroške podjetja ali deleže zaposlenih v razširjenem dobičku.

Družba na bilančni presečni dan vkalkulira stroške neizkoriščenih dopustov. Družba meri pričakovane stroške nabiranja plačanih odsotnosti kot dodatni znesek, za katerega se pričakuje, da ga bo plačalo zaradi neizrabljene pravice, ki se je nabrala do datuma bilance stanja.

Obračunavajo se skladno z zakonom, kolektivno pogodbo, splošnim aktom podjetja in pogodbo o zaposlitvi.

1.14. Odhodki

Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev oziroma povečanja dolgov ter prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

Odhodki se razčlenjujejo na poslovne, finančne in druge odhodke. Razčlenjujejo se tudi na tiste, ki se pojavljajo v zvezi s poslovnimi učinki odvisnih, pridruženih in drugih podjetij.

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za naložbenje. Odhodki za financiranje so predvsem obresti, odhodki za naložbenje pa imajo naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov. Le ti se pojavljajo v zvezi s finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s presežkom iz prevrednotenja kapitala.

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Finančni odhodki se pripoznajo ob obračunu ne glede na plačila, ki so povezana z njimi.

1.15. Davek iz dobička

Davek iz dobička je obračunan na temelju prihodkov in odhodkov, ki so vključeni v izkaz poslovnega izida v skladu z veljavno davčno zakonodajo. Davčna stopnja od leta 2013 naprej znaša 17 %.

1.16. Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe sestavin kapitala za prikazano obračunsko obdobje. Izkaz gibanja kapitala je sestavljen tako, da posamično prikazuje vse sestavine kapitala, zajete v bilanco stanja.

1.17. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev in njihovih ustreznikov za prikazano obračunsko obdobje. Izkaz denarnih tokov je sestavljen po različici II (posredna metoda). V izkazu denarnih tokov so izkazani denarni tokovi v obdobju, nastali pri poslovanju, naložbenju in financiranju. Denarni tokovi so v izkazu denarnih tokov predstavljeni v nepobotanih zneskih. Podatki iz izkaza denarnih tokov izvirajo iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida z upoštevanjem ustreznih prilagoditev za denarne tokove.

1.18. Izkaz vseobsegajočega donosa

Izkaz vseobsegajočega donosa je računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane sestavine izkaza poslovnega izida za obdobja, za katera se sestavlja, ter drugega vseobsegajočega donosa. Drugi vseobsegajoči donos vsebuje tiste postavke prihodkov in odhodkov, ki niso pripoznane v poslovnem izidu, vplivajo pa na velikost lastniškega kapitala. Celotni vseobsegajoči donos so spremembe kapitala v obdobju, ki so posledica poslov z lastniki.

2. Neopredmetena dolgoročna sredstva

(v EUR)	Programska oprema	Skupaj
Nabavna vrednost		
Stanje 1. 1. 2013	41.744	41.744
Neposrednja povečanja - investicije	-	-
Stanje 31. 12. 2013	41.744	41.744
Popravek vrednosti		
Stanje 1. 1. 2013	41.744	41.744
Amortizacija v letu	-	-
Stanje 31. 12. 2013	41.744	41.744
Neodpisana vrednost 31. 12. 2013	-	-
Neodpisana vrednost 31. 12. 2012	-	-

(v EUR)	Programska oprema	Skupaj
Nabavna vrednost		
Stanje 1. 1. 2012	41.744	41.744
Neposrednja povečanja - investicije	-	-
Stanje 31. 12. 2012	41.744	41.744
Popravek vrednosti		
Stanje 1. 1. 2012	41.716	41.716
Amortizacija v letu	28	28
Stanje 31. 12. 2012	41.744	41.744
Neodpisana vrednost 31. 12. 2012	-	-
Neodpisana vrednost 31. 12. 2011	28	28

Družba nima finančnih obvez iz naslova nakupov neopredmetenih dolgoročnih sredstev. Neopredmetena dolgoročna sredstva niso zastavljena za zavarovanje obveznosti Družbe.

3. Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Druga oprema	Umetniška dela	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2013	101	3.338	3.439
Neposredna povečanja-investicije	-	-	-
Stanje 31. 12. 2013	101	3.338	3.439
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2013	101	-	101
Amortizacija v letu	-	-	-
Stanje 31. 12. 2013	101	-	101
Neodpisana vrednost 31. 12. 2013	-	3.338	3.338
Neodpisana vrednost 31. 12. 2012	-	3.338	3.338

(v EUR)	Druga oprema	Umetniška dela	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2012	2.263	3.338	5.601
Zmanjšanja med letom	(2.162)	-	(2.162)
Stanje 31. 12. 2012	101	3.338	3.439
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2012	2.263	-	2.263
Zmanjšanja med letom	(2.162)	-	(2.162)
Stanje 31. 12. 2012	101	-	101
Neodpisana vrednost 31. 12. 2012	-	3.338	3.338
Neodpisana vrednost 31. 12. 2011	-	3.338	3.338

Družba nima finančnih obvez iz naslova nakupov opredmetenih osnovnih sredstev. Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena za zavarovanje obveznosti Družbe.

4. Dolgoročne finančne naložbe

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		
Delnice in deleži v družbah v skupini	68.089.555	68.041.361
Druge dolgoročne finančne naložbe	7.540.890	7.540.448
Skupaj	75.630.445	75.581.809

Naložbe v odvisna podjetja

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Stanje 1. 1.	68.041.361	67.054.342
Pridobitve	48.194	987.019
Stanje 31. 12.	68.089.555	68.041.361

Druge dolgoročne finančne naložbe

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Stanje 1. 1.	7.540.448	-
Pridobitve	-	7.300.000
Plačilo obresti	(397.120)	-
Pripis obresti	397.562	240.448
Stanje 31. 12.	7.540.890	7.540.448

Poštena vrednost finančnih naložb v delnice na dan 31.12.2013 znaša 14.973.663 evrov (2012: 69.231.855 evrov). Druge dolgoročne finančne naložbe zajemajo naložbe v obveznice, ki jih je družba razvrstila v skupino v posesti do zapadlosti. Poštena vrednost obveznic na dan 31.12.2013 znaša 4.839.890 evrov (2012: 5.496.448 evrov).

Družba ima za najeta posojila odvisnih družb in za lastna najeta posojila zastavljene vrednostne papirje, katerih knjigovodska vrednost na dan 31.12.2013 znaša 60.136.445 evrov (31.12.2012: 67.007.197 evrov) in poštena vrednost na dan 31.12.2013 znaša 16.406.247 evrov (31.12.2012: 66.003.664 evrov).

5. Kratkoročne finančne naložbe

Družba med kratkoročnimi finančnimi naložbami izkazuje dano posojilo v višini 808.009 eur, ki je bilo v celoti oslabljeno že v letu 2012.

Gibanje kratkoročnih posojil

(v EUR)	Dolg 1. 1. 2013	Črpanja posojil	Odplačila glavnice	Pripis obresti	Odplačila obresti	Oslabitev posojil	Dolg 31. 12. 2013
Posojilojemalec							
Podjetja v skupini	-	4.100.000	(4.100.000)	5.782	(5.782)	-	-
Druga podjetja	757.856	-	-	-	-	50.153	808.009
Oslabitev	(757.856)	-	-	-	-	(50.153)	(808.009)
Skupaj	-	4.100.000	(4.100.000)	5.782	(5.782)	-	-

(v EUR)	Dolg 1. 1. 2012	Črpanja posojil	Odplačila glavnice	Pripis obresti	Odplačila obresti	Oslabitev posojil	Dolg 31. 12. 2012
Posojilojemalec							
Druga podjetja	383.588	-	-	10.088	-	(393.676)	-
Skupaj	383.588	-	-	10.088	-	(393.676)	-

Kratkoročno dano posojilo je obrestovano po obrestni meri 2,63 % p.a. Posojilo ni zavarovano.

6. Poslovne terjatve

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini	-	272.995
	-	272.995
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini	272.995	273.688
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	800	72
	273.795	273.760
Skupaj	273.795	546.755

Družba na dan 31. 12. 2013 nima terjatev do upravnega odbora. Zahtev zaposlenih po izplačilih, ki jim Družba nasprotuje, ni. Družba na dan 31. 12. 2013 nima oblikovanih popravkov vrednosti terjatev. Terjatve niso zavarovane. Terjatve so nezapadle.

7. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Denarna sredstva na računih	3.987	5.346
Skupaj	3.987	5.346

Družba s poslovnimi bankami nima dogovorjenih samodejnih zadolžitvev.

8. Aktivne časovne razmejitve

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Kratkoročno odloženi stroški	35	65
Skupaj	35	65

Gibanje aktivnih časovnih razmejitev

(v EUR)	2013	2012
Stanje 1. 1.	65	94
Oblikovanje	8.675	5.365
Črpanje	(8.705)	(5.394)
Stanje 31. 12.	35	65

9. Kapital

Vpoklicani kapital družbe KD d.d. je opredeljen v statutu podjetja, registriran na sodišču in v celoti vplačan. Na dan 31. 12. 2013 znaša vpoklicani kapital podjetja 1.555.967,28 evrov. Razdeljen je na 186.436 navadnih imenskih kosovnih delnic.

Ob ustanovitvi Družbe dne 30. 11. 2000 je vpoklicani kapital znašal 40.000 tisoč sit oz. 166.917,04 evrov in je bil razdeljen na 20.000 delnic z nominalno vrednostjo 2.000 sit oz. 8,3458 evrov. Delnice so bile 8. 12. 2000 s sklepom R-984/IH/00 vknjižene v centralni register vrednostnih papirjev Centralne klirinško depotne družbe d.d. in s tem izdane v nematerialni obliki. Na osnovi odločbe Ljubljanske borze d.d. so bile delnice sprejete v trgovanje na prostem trgu dne 21. 12. 2000.

Dne 20. 6. 2001 je bil na skupščini Družbe sprejet sklep o povečanju osnovnega kapitala s stvarnimi vložki. Vpoklicani kapital se je zaradi izvedbe prevzema družbe KD Investments d.d. povečal za 158.352 tisoč sit oz. 660.791,19 evrov, za kar je družba izdala 79.176 navadnih imenskih delnic z nominalno vrednostjo 2.000 sit.

Na skupščini dne 28. 11. 2001 je bil sprejet sklep o vključitvi družbe KD Investments d.d. v Družbo in povečanju osnovnega kapitala s stvarnimi vložki. Dne 21. 2. 2002 je bilo v sodni register vpisano povečanje vpoklicanega kapitala za 1.592 tisoč sit oz. 6.643,30 evrov.

Družba je v letu 2002 izvedla javno ponudbo za odkup delnic družbe KD Group d.d. (prej KD Holding d. d.). Vpoklicani kapital Družbe se je zaradi prevzema družbe KD Group d.d. (prej KD Holding d. d.) povečal za 172.928 tisoč sit oz. 721.615,75 evrov, za kar je Družba izdala 86.464 navadnih delnic. Povečanje vpoklicanega kapitala se je izvedlo s stvarnimi vložki. Povečanje vpoklicanega kapitala je bilo v sodni register vpisano dne 11. 9. 2002.

Kapitalske in zakonske rezerve se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička družbenikom. Rezerve za lastne delnice se morajo sprostiti in se lahko sprostijo samo, če so bile lastne delnice odtujene ali umaknjene.

Družba na dan 31.12.2013 izkazuje naslednje rezerve:

- kapitalske rezerve v višini 24.780.440 evrov (2012: 24.780.440 evrov),
- zakonske rezerve v višini 19.450 evrov (2012: 19.450 evrov) in
- rezerve za lastne delnice v višini 6.058.405 evrov (2012:6.048.644 evrov).

Družba je v letu 2013 ustvarila čisto izgubo v višini 1.475.406 evrov.

Dividende na navadne imenske delnice SKDR družba v letu 2013 ni izplačala.

Družba je na dan 31.12.2013 v dobro prenesenega dobička oblikovala rezerve za lastne delnice v višini 9.761 evrov in pokrila izgubo tekočega leta v višini 1.475.406 evrov. Bilančni dobiček, sestavljen iz preostanka prenesenega dobička, znaša 8.259.525 evrov.

31. 12. 2013 (v EUR)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička*	Preneseni čisti dobiček	Čisti poslovni izid	Skupaj
Vrednost kapitala pred prevrednotenjem	1.555.967	24.780.440	5.869.794	9.734.931	(1.475.406)	40.465.726
Prevrednotenje z rastjo cen življenjskih potrebščin – 0,7%	10.892	173.463	41.089	68.213	(293.657)	-
Vrednost kapitala, v primeru spl. prevred. z rastjo cen življenjskih potrebščin	1.566.859	24.953.903	5.910.883	9.803.144	(1.769.063)	40.465.726

*postavke kapitala pred pokrivanjem tekoče izgube

V primeru prevrednotenja kapitala na podlagi rasti cen življenjskih potrebščin bi Družba imela v letu 2013 1.769.063 evrov čiste izgube.

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2013 znaša 234,18 evrov (31. 12. 2012: 242,71 evrov). Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot: knjigovodska vrednost kapitala ob koncu obračunskega obdobja /število vseh izdanih delnic brez lastnih delnic ob koncu obračunskega obdobja.

Tržni tečaj delnice na dan 31. 12. 2013 znaša 35,00 evrov (31. 12. 2012: 249,50 evrov).

Dne 31. 8. 2011 je skupščina pooblastila upravni odbor, da lahko v imenu in za račun družbe kupi lastne delnice, pri čemer je obseg dopustne pridobitve omejen na 10% skupnega števila delnic družbe. Pooblastilo družbi velja za dobo 36 mesecev od dneva sprejema sklepa. V skladu s pooblastilom skupščine lahko upravni odbor umakne lastne delnice brez nadaljnega sklepanja o zmanjšanju osnovnega kapitala.

Lastne delnice SKDR v lasti KD d.d.

(v EUR)	2013			Vrednost 31. 12. 2013
	Vrednost 1. 1. 2013	Nakupi	Prodaja	
SKDR	198.300	9.761	-	208.061
Skupaj	198.300	9.761	-	208.061

Število delnic	2013			Število 31. 12. 2013	Delež (%) v os. kapitalu
	Število 1. 1. 2013	Nakupi	Prodaja		
SKDR	566	47	-	613	0,33
Skupaj	566	47	-	613	0,33

(v EUR)	2012			Vrednost 31. 12. 2012
	Vrednost 1. 1. 2012	Nakupi	Prodaja	
SKDR	-	198.300	-	198.300
Skupaj	-	198.300	-	198.300

Število delnic	2012			Število 31. 12. 2012	Delež (%) v os. kapitalu
	Število 1. 1. 2012	Nakupi	Prodaja		
SKDR	-	566	-	566	0,30
Skupaj	-	566	-	566	0,30

Lastne delnice SKDR v lasti družb v Skupini KD

Skladno z ZGD-1 se za lastne delnice družbe štejejo tudi delnice, ki so v lasti odvisnih družb. Družba ima oblikovane rezerve za lastne delnice v višini 6.058.405 evrov (2012: 6.048.644 evrov). Rezerve za lastne delnice so oblikovane tudi za lastne delnice v lasti odvisnih družb, in sicer v višini 5.850.344 evrov (2012: 5.850.344 evrov).

(v EUR)	2013				Delež (%) v os. kapitalu
	Vrednost 1. 1. 2013	Nakupi	Prodaja	Vrednost 31. 12. 2013	
SKDR	6.048.644	9.761	-	6.058.405	
Skupaj	6.048.644	9.761	-	6.058.405	

Število delnic	2013				Delež (%) v os. kapitalu
	Število 1. 1. 2013	Nakupi	Prodaja	Število 31. 12. 2013	
SKDR	13.589	47	-	13.636	7,31
Skupaj	13.589	47	-	13.636	7,31

(v EUR)	2012				Delež (%) v os. kapitalu
	Vrednost 1. 1. 2012	Nakupi	Prodaja	Vrednost 31. 12. 2012	
SKDR	2.007.294	4.041.350	-	6.048.644	
Skupaj	2.007.294	4.041.350	-	6.048.644	

Število delnic	2012				Delež (%) v os. kapitalu
	Število 1. 1. 2012	Nakupi	Prodaja	Število 31. 12. 2012	
SKDR	4.483	9.106	-	13.589	7,29
Skupaj	4.483	9.106	-	13.589	7,29

Osnovni in popravljene čisti poslovni izid na navadno delnico

	2013	2012
Tehtano povprečje navadnih delnic (brez lastnih delnic v skupini)	172.811	173.818
Čisti dobiček / (Čista izguba)	(1.475.406)	(1.940.793)
Čisti poslovni izid, ki pripada imetnikom navadnih delnic	(1.475.406)	(1.940.793)
Čisti poslovni izid na navadno delnico	(8,54)	(11,17)

Popravljeni čisti poslovni izid na navadno delnico je enak osnovnemu čistemu poslovnemu izidu na delnico.

Deset največjih imetnikov navadnih delnic (SKDR) 31. decembra 2013

	Delničar	Kraj	Število delnic	Delež od vseh delnic SKDR (v %)
1	CARANTHANIA INVESTMENTS	LUXEMBOURG	33.982	18,23%
2	SOROLI INVEST LIMITED	LIMASSOL	21.111	11,32%
3	ALPE- ADRIA PRIVATBANK AG	SCHAAN	19.916	10,68%
4	AVRA, d.o.o.	LJUBLJANA	15.513	8,32%
5	TIKAN HOLDING LIMITED	LIMASSOL	14.333	7,69%
6	MIG AM PLUS d.o.o.	LJUBLJANA	12.444	6,67%
7	KDG Naložbe, d.o.o.	LJUBLJANA	10.120	5,43%
8	KD Group d.d.	LJUBLJANA	9.893	5,31%
9	Alea lacta, d.o.o.	LJUBLJANA	7.835	4,20%
10	KDH Naložbe, d.o.o.	LJUBLJANA	7.327	3,93%
	Skupaj prvih deset imetnikov delnic SKDR		152.474	81,78%
	Drugi		33.962	18,22%
	Skupaj vseh delnic SKDR		186.436	100,00%

10. Finančne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Dolgoročne finančne obveznosti		
Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	-	1.456.336
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	7.333.790	7.333.697
Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	13.790.000	13.790.000
	21.123.790	22.580.033
Kratkoročne finančne obveznosti		
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	13.874.848	10.834.903
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	-	-
Kratkoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	227.441	227.441
	14.102.289	11.062.344
Skupaj	35.226.079	33.642.377

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Dolg 1. 1. 2013	Črpanja posojil	Odplačila glavnice	Pripis obresti	Odplačila obresti	Dolg 31. 12. 2013	Del, ki zapade v l.2014	Dolgoročni del
Posojilodajalec								
Podjetja v skupini	1.456.336	-	-	-	-	1.456.336	(1.456.336)	-
Banke	7.333.697	-	-	397.850	(397.757)	7.333.790	-	7.333.790
Obveznice	13.790.000	-	-	-	-	13.790.000	-	13.790.000
Skupaj	22.580.033	-	-	397.850	(397.757)	22.580.126	(1.456.336)	21.123.790

Dolgoročne finančne obveznosti do podjetij v skupini niso zavarovane.

Posojilo, prejeto od banke, je zavarovano z zastavo vrednostnih papirjev, katerih knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2013 znaša 7.540.890 evrov (poštena vrednost na dan 31. 12. 2013: 4.839.890 evrov). Zastavljeni vrednosti papirji so izkazi v skupini v posesti do zapadlosti.

(v EUR)	Dolg 1. 1. 2012	Črpanja posojil	Odplačila glavnice	Pripis obresti	Odplačila obresti	Dolg 31. 12. 2012
Posojilodajalec						
Podjetja v skupini	-	1.450.000	-	6.336	-	1.456.336
Banke	-	7.300.000	-	240.232	(206.535)	7.333.697
Obveznice	13.790.000	-	-	-	-	13.790.000
Skupaj	13.790.000	8.750.000	-	246.568	(206.535)	22.580.033

Družba je v letu 2010 izdala emisijo obveznic v nominalni vrednosti 13.790.000,00 evrov.

Podatki o obveznicah

Oznaka	SKD1
Izdajatelj	KD d.d.
Vrsta vrednostnega papirja	navadna imenska obveznica
Oblika vrednostnega papirja	nematerializirana
ISIN koda	SI0032103135
Nominalna vrednost	100,00 EUR
Število apoenov	137.900
Skupna nominalna vrednost	13.790.000 EUR
Vrsta obrestne mere	nespremenljiva
Višina letne obrestne mere	7,00 %
Način izračuna obresti	linearno
Dospetje glavnice	7. 10. 2017
Zapadlost obresti	enkrat letno
Dospetje kuponov	7. 10.
Zapadlost prvega kupona	7. 10. 2011
Pravica do odpoklica	Ne
Pravica do predčasnega vnovčenja	Ne
Zavarovanje izdajatelja	vse premoženje
Kotacija	Vstopna kotacija LJSE
Začetek trgovanja	17. 2. 2011

Tveganja povezana z izdajateljem

Vlagatelji morajo pred sprejemom odločitve o investiciji v obveznice izdajatelja natančno preučiti informacije, zavedene v prospektu. Opis bistvenih potencialnih tveganj in način upravljanja s tveganji, s ciljem njihovega zniževanja je podrobneje predstavljen v 2. poglavju prospekta. V prospektu navedeni dejavniki tveganja lahko vplivajo na sposobnost KD d.d. glede izpolnjevanja obveznosti do vlagateljev v obveznice.

Predstavljeni dejavniki tveganj ne zajemajo vseh možnih dejavnikov tveganja, zato morajo potencialni vlagatelji pri sprejemanju odločitve o investiciji v obveznice izdajatelja upoštevati tudi druge dejavnike, ki lahko vplivajo na odločitev o investiciji v obveznice izdajatelja.

Tveganja povezana z obveznicami

Likvidnostno tveganje

Kljub temu, da je izdajatelj zagotovil uvrstitev obveznic v trgovanje na organiziran trg vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi, ni nobenega zagotovila, da se bo razvilo aktivno trgovanje z obveznicami oziroma da bo aktivno trgovanje z obveznicami trajalo vse do dospelosti obveznic. V primeru, da ne bo aktivnega trgovanja z obveznicami, lahko to negativno vpliva na tržno ceno in likvidnost obveznic.

Tveganje neplačila

Obveznice niso posebej zavarovane ali pokrite z garancijo izdajatelja, z njim povezane osebe ali s kakšno drugo obliko pogodbe, ki bi v pravnem ali ekonomskem pogledu izboljšala stopnjo prioritete izplačil pred drugimi upniki ali terjatvami drugih upnikov izdajatelja. Za obveznosti iz naslova obveznic jamči izdajatelj z vsem svojim premoženjem.

Tveganje spremembe obrestne mere

Obveznosti iz naslova obveznic se obračunavajo od nominalne vrednosti obveznic na podlagi nespremenljive, fiksne, obrestne mere, zato je višina obveznosti iz obveznic fiksno določena ter ni izpostavljena tveganju spremembe obrestne mere.

Tveganje spremembe prodajne cene na organiziranem trgu

Gibanje prodajne cene obveznic na organiziranem trgu je odvisno od ponudbe in povpraševanja po obveznicah ter od gibanja obrestnih mer na trgu. Presežno povpraševanje po obveznicah bi lahko vodilo do zvišanja prodajne cene obveznic, presežna ponudba pa do znižanja prodajne cene obveznic. V primeru zvišanja obrestnih mer na trgu bi lahko imetniki obveznic zahtevali višjo donosnost obveznic, kar bi lahko vodilo do znižanja prodajne cene obveznic na organiziranem trgu.

V primeru znižanja obrestnih mer na trgu bi lahko imetniki obveznic pričakovali nižjo donosnost obveznic, kar bi lahko vodilo do zvišanja prodajne cene obveznic na organiziranem trgu.

Ročnost dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	2013	2012
Zapadlost od 1 do 2 let	-	1.456.336
Zapadlost od 2 do 3 let	7.333.790	-
Zapadlost od 3 do 4 let	13.790.000	7.333.697
Zapadlost od 4 do 5 let	-	13.790.000
Zapadlost nad 5 let	-	-
Skupaj	21.123.790	22.580.033

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Dolg 1. 1. 2013	Črpanja posojil	Odplačila glavnice	Pripis obresti	Odplačila obresti	Druga gibanja	Dolg 31. 12. 2013
Posojilodajalec							
Podjetja v skupini	10.834.903	11.718.800	(10.016.273)	331.918	(450.837)	1.456.336	13.874.848
Banke	-	-	-	-	-	-	-
Obveznice	227.441	-	-	965.300	(965.299)	-	227.441
Skupaj	11.062.344	11.718.800	(10.016.273)	1.297.218	(1.416.136)	1.456.336	14.102.289

(v EUR)	Dolg 1. 1. 2012	Črpanja posojil	Odplačila glavnice	Pripis obresti	Odplačila obresti	Dolg 31. 12. 2012
Posojilodajalec						
Podjetja v skupini	10.667.725	8.027.000	(7.849.923)	292.177	(302.076)	10.834.903
Banke	1.759.540	1.600.000	(3.350.000)	78.877	(88.417)	-
Obveznice	226.819	-	-	965.922	(965.300)	227.441
Skupaj	12.654.084	9.627.000	(11.199.923)	1.336.976	(1.355.793)	11.062.344

Kratkoročno dobljena posojila na dan 31.12.2013 od podjetij v skupini so obrestovana po obrestnih merah v razponu od 1,44 % do 3,50 % p.a. Kratkoročne finančne obveznosti do podjetij v skupini niso zavarovane.

11. Poslovne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Dolgoročne poslovne obveznosti		
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	-	272.995
	-	272.995
Kratkoročne poslovne obveznosti		
Kratkoročne poslovne obveznosti do podjetij v skupini	1.332	1.323
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	6.006	5.440
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlenih	6.933	6.887
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	320.266	362.567
	334.537	376.217
Skupaj	334.537	649.212

Družba na dan 31. 12. 2013 med kratkoročnimi dolgovi izkazuje obveznosti za decembrsko plačo zaposlenih.

12. Pasivne časovne razmejitve

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	15.038	9.954
Skupaj	15.038	9.954

Gibanje pasivnih časovnih razmejitev

(v EUR)	2013	2012
Stanje 1. 1.	9.954	10.455
Oblikovanje	15.038	9.954
Črpanje	(9.954)	(10.455)
Stanje 31. 12.	15.038	9.954

13. Odloženi davek

Stanje odloženih davkov

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Terjatve za odloženi davek	129.780	115.123
Obveznosti za odloženi davek	-	-
Skupaj odloženi davek	129.780	115.123

Gibanje odloženih davkov

(v EUR)	2013	2012
Stanje 1. 1.	115.123	75.576
Odloženi davek v dobro (breme) posl.izida	14.657	39.547
Stanje 31. 12.	129.780	115.123

Gibanje terjatev za odloženi davek

(v EUR)	Davčni dobropisi	Skupaj
Stanje 1. 1. 2012	75.576	75.576
Odloženi davek v dobro (breme) posl.izida	39.547	39.547
Stanje 31. 12. 2012	115.123	115.123
Stanje 1. 1. 2013	115.123	115.123
Odloženi davek v dobro (breme) posl.izida	14.657	14.657
Stanje 31. 12. 2013	129.780	129.780

Družba ni pripoznala terjatev za odloženi davek iz naslova davčnih izgub v višini 1.119.801 evrov (2012: 764.022 evrov).

14. Razčlenitev bilance stanja po območnih odsekih

				31. 12. 2013
(v EUR)	Slovenija	EU	Tujina	Skupaj
Postavke sredstev				
Neopredmetena dolgoročna sredstva	-	-	-	-
Opredmetena osnovna sredstva	3.338	-	-	3.338
Dolgoročne finančne naložbe	75.630.445	-	-	75.630.445
Dolgoročne poslovne terjatve	-	-	-	-
Odložene terjatve za davek	129.780	-	-	129.780
Kratkoročne finančne naložbe	-	-	-	-
Kratkoročne poslovne terjatve	273.795	-	-	273.795
Denarna sredstva	3.987	-	-	3.987
Aktivne časovne razmejitev	35	-	-	35
	76.041.380	-	-	76.041.380
Postavke obveznosti do virov sredstev				
Dolgoročne finančne obveznosti	20.373.790	750.000	-	21.123.790
Dolgoročne poslovne obveznosti	-	-	-	-
Kratkoročne finančne obveznosti	12.607.890	1.494.399	-	14.102.289
Kratkoročne poslovne obveznosti	334.537	-	-	334.537
Pasivne časovne razmejitev	15.038	-	-	15.038
	33.331.255	2.244.399	-	35.575.654

				31. 12. 2012
(v EUR)	Slovenija	EU	Tujina	Skupaj
Postavke sredstev				
Neopredmetena dolgoročna sredstva	-	-	-	-
Opredmetena osnovna sredstva	3.338	-	-	3.338
Dolgoročne finančne naložbe	75.581.809	-	-	75.581.809
Dolgoročne poslovne terjatve	272.995	-	-	272.995
Odložene terjatve za davek	115.123	-	-	115.123
Kratkoročne finančne naložbe	-	-	-	-
Kratkoročne poslovne terjatve	273.760	-	-	273.760
Denarna sredstva	5.346	-	-	5.346
Aktivne časovne razmejitev	65	-	-	65
	76.252.436	-	-	76.252.436
Postavke obveznosti do virov sredstev				
Dolgoročne finančne obveznosti	20.373.697	1.456.336	750.000	22.580.033
Dolgoročne poslovne obveznosti	272.995	-	-	272.995
Kratkoročne finančne obveznosti	11.049.974	-	12.370	11.062.344
Kratkoročne poslovne obveznosti	376.217	-	-	376.217
Pasivne časovne razmejitev	9.954	-	-	9.954
	32.082.837	1.456.336	762.370	34.301.543

15. Analiza prihodkov od prodaje in stroškov**A. Analiza prihodkov od prodaje storitev**

(v EUR)	2013	2012
Prihodki od prodaje storitev		
Podjetja v skupini - doma	7.638	1.247
Skupaj	7.638	1.247

B. Analiza stroškov**Stroški po izvornih vrstah**

(v EUR)	2013	2012
Stroški materiala		
Stroški materiala	795	181
	795	181
Stroški storitev		
Stroški telefona in interneta	2.296	2.816
Stroški najemnin in vzdrževanja	1.805	883
Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev	1.305	10.166
Stroški zavarovalnih premij	205	217
Stroški sejmov, reklame, reprezentance	94	93
Stroški posredovanja vrednostnih papirjev	18.896	21.646
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	29.331	41.617
Stroški drugih storitev	17.560	23.843
Stroški storitev fizičnih oseb	45.083	43.658
	116.575	144.939
Stroški blaga, materiala in storitev	117.370	145.120
Stroški dela		
Stroški plač	72.052	67.072
Stroški pokojninskega zavarovanja	7.399	7.104
Stroški socialnega zavarovanja	5.625	5.384
Drugi stroški dela	3.599	3.658
	88.675	83.218
Amortizacija	-	28
Skupaj	206.045	228.366

Družba je v letu 2013 izkazala med stroški intelektualnih storitev stroške revizije v višini 4.880 evrov (z vključenim DDV), ki jih je opravila revizorska hiša KPMG d.o.o. Drugih storitev revizorska hiša v letu 2013 za Družbo ni opravila.

Prejemki članov upravnega odbora in zaposlenih po individualni pogodbi

(v EUR)	2013	2012
Izvršni direktor	32.551	32.630
Člani upravnega odbora - neizvršni	33.568	33.337
Zaposleni po individualnih pogodbah	48.371	47.558
Skupaj	114.490	113.525

Zahtev zaposlenih po izplačilih, ki jim družba nasprotuje, ni. Informacija o prejemkih članov vodenja skladno s 5. točko 294. člena Zakona o gospodarskih družbah je razkrita v Poslovnem poročilu.

16. Finančni prihodki

(v EUR)	2013	2012
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz finančnih naložb v posesti do zapadlosti		
Prihodki od obresti	397.562	240.448
Skupaj finančni prihodki iz deležev	397.562	240.448
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	5.782	-
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim in depozitov	69	10.257
Skupaj finančni prihodki iz danih posojil	5.851	10.257
Skupaj	403.413	250.705

17. Finančni odhodki

(v EUR)	2013	2012
Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb		
Finančni odhodki iz oslabitev drugih naložb	-	393.676
	-	393.676
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od podjetij v skupini	331.919	298.513
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	397.850	319.108
Finančni odhodki iz izdanih obveznic	965.300	965.921
	1.695.069	1.583.542
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	-	26.708
	-	26.708
Skupaj	1.695.069	2.003.926

18. Postavke izkaza poslovnega izida po območnih odsekih

(v EUR)	2013				2012			
	Slovenija	EU	Tujina	Skupaj	Slovenija	EU	Tujina	Skupaj
Čisti prihodki od prodaje	7.638	-	-	7.638	1.247	-	-	1.247
Stroški materiala in storitev	(117.370)	-	-	(117.370)	(145.120)	-	-	(145.120)
Stroški dela	(88.675)	-	-	(88.675)	(83.218)	-	-	(83.218)
Amortizacija in drugi stroški	-	-	-	-	(28)	-	-	(28)
Finančni prihodki	403.413	-	-	403.413	240.617	-	10.088	250.705
Finančni odhodki	(1.616.875)	(78.194)	-	(1.695.069)	(1.603.914)	(6.336)	(393.676)	(2.003.926)
Drugi prihodki	-	-	-	-	-	-	-	-
Drugi odhodki	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovni izid pred davki	(1.411.869)	(78.194)	-	(1.490.063)	(1.590.416)	(6.336)	(383.588)	(1.980.340)

19. Davki

(v EUR)	2013	2012
Poslovni izid pred davki	(1.490.063)	(1.980.340)
Popravek prihodkov na raven davčno priznanih	-	-
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	(3.525)	(390.250)
Uporaba davčnih olajšav	-	-
Davčna osnova	(1.493.588)	(1.590.090)
Davčna stopnja	17%	18 %
Davek iz dobička za poslovno leto	-	-
Vplačane akontacije in v tujini plačan davek	-	-
Terjatev / Obveznost za plačilo davka iz dobička	-	-

20. Zunajbilančne postavke

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Zastave vrednostnih papirjev za najeta posojila podjetij v skupini – pojasnilo 4	16.165.357	65.763.216
Poroštva za izplačila obveznosti iz naslova izdanih obveznic podjetij v skupini	80.000.000	80.000.000
Druga poroštva	23.018.585	22.747.063
Izvedeni finančni instrumenti	2.100.000	-
Skupaj	121.283.942	168.510.279

Družba nastopa kot neomejeni solidarni porok za obveznosti, ki jih ima odvisna družba KD Group d.d. (prej KD Holding d.d.) iz naslova izdaje obveznic v višini 80.000.000,00 EUR.

Prva emisija obveznic (oznaka KDH1) je bila izdana v nominalni višini 40.000.000,00 EUR. Celotna emisija izdanih obveznic obsega 400.000 apoenov po 100,00 EUR. Glavnica obveznic dospe v plačilo v enkratnem znesku dne 25. 5. 2015. Obveznice so obrestovane z nespremenljivo obrestno mero 5,45 % p.a. in se plačujejo enkrat letno (25. 5.).

Druga emisija obveznic (oznaka KDH2) je bila izdana v nominalni višini 40.000.000,00 EUR. Celotna emisija izdanih obveznic obsega 400.000 apoenov po 100,00 EUR. Glavnica obveznic dospe v plačilo v enkratnem znesku dne 25. 10. 2015. Obveznice so obrestovane z nespremenljivo obrestno mero 4,85 % p.a. in se plačujejo enkrat letno (25.10.).

21. Posli s povezanimi podjetji

V letu 2013 je prišlo do spremembe skupine povezanih podjetij (računovodske usmeritve, 1.1 Sestava skupine povezanih podjetij). Posli s povezanimi osebami so sklenjeni pod normalnimi tržnimi pogoji.

Prodaja povezanim podjetjem

(v EUR z vključenim ddv)	2013	2012
Podjetja v skupini	7.637	1.247
Skupaj	7.637	1.247

Nabava pri povezanih podjetjih

(v EUR z vključenim ddv)	2013	2012
Podjetja v skupini	16.325	27.370
Skupaj	16.325	27.370

Odperte terjatve od prodaj povezanim podjetjem

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Podjetja v skupini	272.995	546.683
Skupaj	272.995	546.683

Odperte obveznosti od nabav pri povezanih podjetjih

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Podjetja v skupini	1.332	1.323
Skupaj	1.332	1.323

Posojila od povezanih oseb

(v EUR)	2013	2012
Pridobljena posojila in pripisi obresti v letu		
Podjetja v skupini	12.050.718	9.775.513
Skupaj	12.050.718	9.775.513

Dana posojila in pripisi obresti v letu

Podjetja v skupini	4.105.782	-
Skupaj	4.105.782	-

(v EUR)	31. 12. 2013	31. 12. 2012
---------	--------------	--------------

Prejeta posojila od povezanih podjetij - stanje

Podjetja v skupini	13.874.848	12.291.239
Skupaj	13.874.848	12.291.239

Obveznice

(v EUR)	2013	2012
Pripis obresti obveznic - prihodki		
Podjetja v skupini	397.562	240.448
Skupaj	397.562	240.448

22. Upravljanje s finančnimi tveganji

Družba je izpostavljena finančnim tveganjem prek finančnih sredstev in obveznosti. Finančna tveganja so tveganja, da pritoki zaradi tržnih sprememb na trgu kapitala in denarja, sprememb poslovanja ter bonitet komitentov in izdajateljev finančnih instrumentov ne bodo zadoščali za kritje odtokov. Najpomembnejše komponente tega tveganja so likvidnostno tveganje, kreditno tveganje in tržno tveganje, kjer je družba izpostavljena tveganju spremembe obrestnih mer, tveganju spremembe tečajev vrednostnih papirjev, spremembe cen in valutnemu tveganju. Namen procesa obvladovanja finančnih tveganj sta predvsem stabilnost poslovanja in zmanjšanje izpostavljenosti posameznim tveganjem na sprejemljivo raven.

Družba upravlja in obvladuje tveganja, katerim je izpostavljena, tako da redno planira in spremlja denarne tokove in zagotavlja, da ima vedno na razpolago dovolj likvidnih sredstev za poravnavo svojih obveznosti. Družba nalaga svoja sredstva tako, da dosega dovolj visoko donosnost, da usklajuje ročnost finančnih sredstev z zapadlostjo finančnih obveznosti, ter da zagotavlja ustrezno strukturo finančnih sredstev. Družba redno spremlja dogajanja na finančnih trgih in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost družbe.

Likvidnostna tveganja so tveganja, da družba ne bo sposobna pravočasno poplačati vseh obveznosti, vključno s potencialnimi obveznostmi, da ne bo ogrožala svojega normalnega poslovanja. Družba stremi cilju, da je v vsakem trenutku sposobna zagotavljati likvidnost in da je trajno sposobna izpolnjevati vse svoje obveznosti z ustrezno višino kapitala (solventnost).

Likvidnostno tveganje izhaja iz neuskladenosti prilivov in odlivov in se odraža v možnosti, da bi družba kljub zadostnemu obsegu finančnih sredstev morala zaradi izpolnitve pogodbenih obveznosti v danem trenutku naložbe unovčevati pod slabšimi pogoji (nižja cena, višji stroški transakcij), kar bi se odražalo v nižji donosnosti naložb.

Likvidnostno tveganje družba obvladuje s primerno strukturo naložb, z ustrezno razpršenostjo naložb, s planiranjem prihodnjih denarnih tokov, s čimer zagotavlja primeren obseg denarnih tokov iz poslovanja in naložbenja (izplačilo obresti in glavnice) za pokritje prihodnjih predvidljivih obveznosti, z zagotavljanjem primerne obsega visoko likvidnih naložb, ki jih je mogoče vsak trenutek unovčiti brez izgube vrednosti za pokrivanje prihodnjih nepredvidljivih obveznosti.

Kreditna tveganja so tveganja, da nasprotna stranka ne bo zmožna izplačati dolgovanih zneskov ob zapadlosti. Glavni vir kreditnega tveganja družbe izhaja iz finančnih naložb, pri čemer se družba KD sooča s tveganjem nastanka finančne izgube zaradi neizpolnitve obveznosti zaradi razlik med dejanskimi in pogodbeno določenimi izpolnitvami obveznosti.

KD ima odobrena dana posojila iz katerih izkazuje terjatve. Tveganje, da posojila ne bodo poravnana pravočasno je zmerno. Tveganje družba zmanjšuje z spremljanjem bonitetnih ocen dolžnikov, ter z iskanjem različnih možnosti za zavarovanje terjatev.

Tržna tveganja nastopajo predvsem pri nalaganju sredstev, kjer obstaja možnost, da se ne izpolnijo pričakovanja glede gibanja vrednosti naložb oziroma se ne izpolnijo v celoti. Tveganje neugodne spremembe vrednosti naložb je lahko posledica sprememb tečajev tujih valut, obrestnih mer ali tržne cene vrednostnih papirjev. Valutnemu tveganju je družba izpostavljena predvsem zaradi svojih naložb v državah, ki niso članice EMU. Obrestno tveganje, kateremu je izpostavljena družba, se lahko odraža v rasti stroškov financiranja. Družba KD uravnava obrestno tveganje na način, da je večina finančnih obveznosti vezanih na fiksno obrestno mero.

23. Dogodki po datumu izdelave bilance stanja

Po datumu bilance stanja ni bilo drugih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili ali so ti dogodki pravilno prikazani v računovodskih izkazih.